GEMEENTE VIJFHEERENLANDEN

Jaarstukken 2020

Inhoudsopgave

Aanbiedingsbrief 2
Leeswijzer 4

DEEL 1: Het jaarverslag 2020 7

Hoofdstuk 1: de programmaverantwoording 8
Programma 0 Bestuur, ondersteuning en dienstverlening 9
Programma 1 Veiligheid 21
Programma 2 Verkeer en vervoer 27
Programma 3 Economie 32
Programma 4 Onderwijs 36
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie 41
Programma 6 Sociaal domein en kerngericht werken 49
Programma 7 Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid 59
Programma 8 Volkshuisvesting, RO en stedelijke vernieuwing 67
Algemene dekkingsmiddelen 75
Overhead 78
Vennootschapsbelasting 83
Restant kredieten 84

Hoofdstuk 2: de paragrafen 88
Paragraaf 1 Lokale heffingen 89
Paragraaf 2 Weerstandsvermogen 94
Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen 108
Paragraaf 4 Financiering 115
Paragraaf 5 Bedrijfsvoering 123
Paragraaf 6 Verbonden partijen 131
Paragraaf 7 Grondbeleid 144
Paragraaf 8 Corona 149

DEEL 2: De jaarrekening 2020 156

Hoofdstuk 3: Overzicht van baten en lasten en de toelichting 157
Overzicht van baten en lasten 159
Incidentele baten en lasten 163
Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves 165
Begrotingsrechtmatigheid 166
Wet normering topinkomens 168

Hoofdstuk 4: De balans en de toelichting 170
Balans per 31 december 2020 171
Waarderingsgrondslagen balans 172
Toelichting op de balans 173

Bijlagen 210
Overzicht gerealiseerde baten en lasten per taakveld 211
Overzicht verplichte beleidsindicatoren en toelichting 213
Overzicht restant kredieten 220
SiSa verantwoording 226
Lijst met afkortingen 230

Aanbiedingsbrief

Geachte leden van de raad,

Voor u liggen de Jaarstukken 2020 van de gemeente Vijfheerenlanden voor behandeling in uw vergadering van 8 juli 2021. Deze Jaarstukken 2020 zijn opgesteld aan de hand van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). In deze jaarstukken wordt een inhoudelijke en financiële verantwoording gegeven van het tweede jaar van de nieuwe gemeente Vijfheerenlanden.

Het jaar 2020 ging nog van start met veel energie om onze jonge gemeente verder vorm te geven, nog onbewust van de eerste signalen vanuit het Chinese Wuhan. In maart werd duidelijk dat we niet te maken hadden met een eenvoudig griepvirus, maar dat er iets serieus gaande was. De coronamaatregelen werden vanaf maart ingevoerd en sindsdien hebben we te stellen met begrippen als lockdown, 1,5 meter afstand houden, geen handen schudden enz.

Vanaf maart moest de energie van de hele organisatie worden omgevormd en stonden we voor de opgaven, die de corona pandemie met zich meebrengt.
Dat gold voor raad, griffie, college en organisatie. Thuiswerken, digitaal vergaderen, alternatieve overlegvormen: van allen werd veel flexibiliteit en creativiteit gevraagd. De vraagstukken voor onze samenleving en onze ondernemers waren en zijn echter vele malen groter en complexer. Wij zien enerzijds de veerkracht van onze samenleving en anderzijds de toenemende zorgen, vooral bij ondernemers en onze kwetsbare inwoners. Bij deze jaarstukken past dan ook een woord van waardering en ondersteuning voor onze inwoners, instellingen en ondernemers.

De dienstverlening aan de inwoners werd aangepast aan de omstandigheden. We hebben al onze werkzaamheden aangepast aan de aanbevelingen van het RIVM. Ondanks de beperkingen is toch getracht om zoveel als mogelijk de werkzaamheden door te laten gaan.

De in het coalitieakkoord opgenomen speerpunten zijn in de programmabegroting 2020 opgenomen en concreet gemaakt. In de voorliggende jaarstukken 2020 geven wij hierover een inhoudelijke en financiële verantwoording. Dit gebeurt in eerste instantie vooral in het jaarverslag. In de jaarrekening worden de financiële consequenties voor onze financiële positie nader toegelicht.

Op 15 december 2020 kreeg onze gemeente een grote teleurstelling te verwerken in de uitspraak van het gerechtshof. De gemeente moest ruim tweemaal zoveel schadevergoeding betalen in de zaak Niemans dan begroot. Dit gaat een invloed hebben op onze ambities. De aanvankelijke teleurstelling over de uitspraak heeft snel plaats gemaakt voor collectieve – in raad, college en organisatie - strijdbaarheid om het er het beste van te maken voor onze inwoners.

Wij zijn trots op wat er in 2020, ondanks alles, toch is gerealiseerd. Dat geeft ons veel vertrouwen bij de verdere invulling die wij in 2021 en 2022 gaan geven aan de speerpunten uit het coalitieakkoord.

Op basis van de voorschriften van de BBV bestaan de jaarstukken uit een jaarverslag en een jaarrekening. De opzet en inrichting van deze jaarstukken is gelijk aan de inrichting van de programmabegroting 2020 die door de raad van de gemeente Vijfheerenlanden op 7 november 2019 is vastgesteld. In de leeswijzer, die begint op de volgende pagina, wordt uitgebreid toegelicht waar welke informatie terug te vinden is.

De jaarstukken 2020, en dan vooral de jaarrekening 2020, zijn in opdracht van de gemeenteraad onderworpen aan de controle van Q-concepts. We zullen u voor uw vergadering van 8 juli 2021 een controleverklaring voorleggen.

Wij wensen u een constructieve behandeling van deze Jaarstukken 2020 toe.

Het college van burgemeester en wethouders van gemeente Vijfheerenlanden

de secretaris,	de burgemeester,
N. (Nanette) van Ameijde-Poortman	S. (Sjors) Fröhlich

Leeswijzer

Inleiding

De jaarstukken vormen een omvangrijk boekwerk. Hieronder volgt een leeswijzer aan de hand waarvan bepaald kan worden welke informatie is opgenomen in de verschillende onderdelen van de jaarstukken.

Het is onvermijdelijk, dat in de jaarstukken gebruik gemaakt wordt van vakjargon. Wat betreft het financiële vakjargon is ernaar gestreefd om dit te beperken tot het "jargon" dat ook in de wet wordt gebruikt: Het "Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten" (BBV) is daarbij het wettelijk relevante kader. In veel teksten in deze jaarstukken zijn afkortingen opgenomen. Alhoewel bij veel afkortingen de betekenis is aangegeven, is als bijlage een lijst met nagenoeg alle gebruikte afkortingen en de betekenis hiervan opgenomen. Verder staan in deze jaarstukken natuurlijk veel bedragen. Voor de leesbaarheid zijn de bedragen vrijwel overal weergegeven in duizenden euro.

De jaarstukken 2020 bestaan uit twee delen: het jaarverslag en de jaarrekening.

Het jaarverslag

Hoofdstuk 1 De programmaverantwoording

In de programmaverantwoording wordt per programma beleidsinhoudelijk en budgettair verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid. De in de programmaverantwoording genoemde doelstellingen en maatregelen zijn op de programmabegroting gebaseerd. Er wordt per programma antwoord gegeven op drie kernvragen: 'Wat wilden we bereiken?', 'Wat gingen we daarvoor doen?' en 'Wat heeft dat gekost?'. De gemeente Vijfheerenlanden hanteert negen programma's.

Hoofdstuk 2 De paragrafen

Het is een wettelijke eis dat elke gemeente een aantal verplichte paragrafen in het jaarverslag opneemt. Deze paragrafen vormen een dwarsdoorsnede van het jaarverslag op een specifiek terrein. De volgende paragrafen zijn in het jaarverslag opgenomen:

1. De paragraaf lokale heffingen: niets is voor niets. Om activiteiten te kunnen betalen heft de gemeente Vijfheerenlanden diverse belastingen en heffingen. In deze paragraaf wordt hierop ingegaan. Ook is de score van de gemeente Vijfheerenlanden en omliggende gemeenten op de ranglijst woonlasten opgenomen.
2. De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing: de gemeente Vijfheerenlanden wordt met (financiële) risico's geconfronteerd. Zijn de te verwachten verplichtingen of verliezen die uit de risico's voortvloeien redelijkerwijs in te schatten dan dient de gemeente hiervoor een voorziening te treffen. De belangrijkste overige risico's worden in deze paragraaf toegelicht en gerelateerd aan de beschikbare algemene reserves.
3. De paragraaf onderhoud kapitaalgoederen: de gemeente Vijfheerenlanden heeft veel geïnvesteerd in wegen, openbare verlichting, riolering, groen, speelvoorzieningen, gebouwen en dergelijke. Dit worden kapitaalgoederen genoemd. In deze paragraaf wordt per onderdeel toegelicht, op welke wijze het onderhoud van de gemeentelijke kapitaalgoederen gewaarborgd is.
4. De paragraaf financiering: als de gemeente Vijfheerenlanden voor forse investeringen staat, dan heeft ze daarvoor het geld meestal niet op de bank staan.

Er moet dan een lening worden aangetrokken. Dit hoofdstuk beschrijft de wijze waarop met de financieringsbehoefte van de gemeente wordt omgegaan.

5. De paragraaf bedrijfsvoering: deze paragraaf gaat in op de ontwikkelingen binnen de gemeentelijke organisatie, die erop gericht zijn een zo goed mogelijke dienstverlening aan de inwoners te kunnen garanderen en op een zo zorgvuldig mogelijke besluitvorming.
6. De paragraaf verbonden partijen: de gemeente Vijfheerenlanden werkt samen met andere partijen om gezamenlijke doelen te bereiken. Als deze samenwerking in een bestuurlijke en financiële vorm wordt gegoten, spreken we van een verbonden partij. In deze paragraaf worden de belangrijkste partijen waarmee de gemeente een band heeft nader toegelicht.
7. De paragraaf grondbeleid: de gemeente Vijfheerenlanden speelt een actieve rol in het kopen en verkopen van gronden. Zo zijn gronden aangekocht ten behoeve van de realisatie van Broekgraaf. De gemeente is dan producent van bouwrijpe grond. Soms lukt het niet om zelf grond uit te geven, omdat de grond in handen van een derde is. Er wordt dan samenwerking gezocht met marktpartijen zoals aannemers en projectontwikkelaars. Dit is bijvoorbeeld het geval bij Hoef en Haag. In deze paragraaf wordt dieper op (de uitvoering van) het grondbeleid van de gemeente ingegaan.

De jaarrekening

Hoofdstuk 3 Overzicht van baten en lasten en toelichting

Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (het BBV) schrijft voor dat het gerealiseerde totaal van het saldo van baten en lasten (= resultaat exclusief de dotaties en onttrekkingen aan reserves) en het gerealiseerde resultaat (= het resultaat inclusief de dotaties en onttrekkingen aan reserves) wordt gepresenteerd. Stortingen en onttrekkingen aan een reserve kunnen slechts worden gedaan op basis van een raadsbesluit dan wel op basis van het door de raad genomen instellingsbesluit met betrekking tot de reserve.

In dit hoofdstuk vindt u het gerealiseerde saldo van baten en lasten en het gerealiseerde resultaat terug. Tevens wordt het gerealiseerde resultaat vergeleken met het begrote resultaat en worden de belangrijkste oorzaken voor het geconstateerde verschil toegelicht – voor zover deze toelichting nog niet was gegeven in de programmaverantwoording. In dit hoofdstuk komen tevens de ontwikkelingen op het gebied van verstrekte kredieten, incidentele baten en lasten en de Wet normering topinkomens aan de orde.

Hoofdstuk 4 De balans met toelichting

In dit hoofdstuk wordt begonnen met het toelichten van de waarderingsgrondslagen die gehanteerd zijn bij het samenstellen van de balans. Vervolgens wordt de balans per 31 december 2020 gepresenteerd en worden de activa en passiva apart toegelicht. Daarnaast treft u ook het vaststellingsbesluit van de gemeenteraad aan.

Bijlagen bij de jaarstukken

De bijlagen van de jaarstukken 2020 bestaan uit de verantwoordingsinformatie over lasten en baten per taakveld, specifieke uitkeringen (SISA), beleidsindicatoren, restantkredieten en een lijst met gebruikte afkortingen.

DEEL 1: Het jaarverslag 2020

Hoofdstuk 1: De programmaverantwoording

In de hierna volgende programma's zijn teksten opgenomen in de programmabegroting 2020. De programmaverantwoording 2020 borduurt hierop voort. Op basis van die uitgangspunten wordt in deze programmaverantwoording het in 2020 gerealiseerde beleid geschetst aan de hand van drie kernvragen: "Wat wilden we bereiken?", "Wat gingen we daarvoor doen?" en "Wat heeft dat gekost?".

Voor het antwoord op de kernvragen "Wat hebben we bereikt?" en "wat gingen we daarvoor doen" zijn de voorgenomen doelstellingen en actiepunten voorzien van een actuele stand van zaken per ultimo 2020. Af en toe is daarbij ook een doorkijkje opgenomen naar het eerste kwartaal van 2021. Aanvullend is in de bijlagen ook per programma een overzicht gegeven van de actuele meetgegevens 2020 van de zogenaamde wettelijke indicatoren.

Het antwoord op de kernvraag: "Wat heeft dat gekost?" wordt in eerste aanleg beantwoord in de vorm van een tabel. Deze tabel bevat de begrote baten en lasten (per taakveld) op programmaniveau, de werkelijk gerealiseerde baten en lasten (per taakveld) op programmaniveau en het verschil daartussen. Het accent bij het analyseren van de verschillen tussen begroting en realisatie ligt op de hoofdlijnen. Daarom worden alleen de belangrijkste oorzaken van de geconstateerde verschillen per programma toegelicht en is ervoor gekozen om niet alle verschillen in detail toe te lichten. De toelichting valt daarbij in drie delen uiteen: te weten een toelichting op de exploitatie, op de kapitaallasten en (indien van toepassing) op de verrekeningen met reserves.

Programma 0: Bestuur, ondersteuning en dienstverlening

Wat hebben we bereikt?

Vijfheerenlanden is dichtbij
Ook tijdens de coronacrisis konden onze inwoners en ondernemers, coronaproof, bij ons terecht. Zo bleven wij ondanks de beperkende maatregelen dichtbij en veilig ten dienste van onze inwoners. Fysiek op onze drie locaties, maar ook telefonisch en digitaal via de website of met e-mailcontact. Wij monitorden de tevredenheid wanneer onze inwoners contact met ons hadden via de verschillende contactkanalen.

Vijfheerenlanden pakt haar rol als strategisch partner op lokaal en regionaal niveau
Veel van onze speerpunten beperken zich niet tot de grenzen van onze gemeente. De basis voor samenwerking is vastgelegd in het Interbestuurlijk Programma (IBP). Wij zijn aan de slag gegaan om onze doelstellingen voldoende onder de aandacht te brengen bij onze partners van bijvoorbeeld de Regio U10 en de Regio Alblasserwaard-Vijfheerenlanden. Hierdoor kunnen wij onze doelstellingen hoog op de agenda krijgen en synergie bereiken bij het realiseren daarvan. Dit is des te belangrijker omdat de planningshorizon van belangrijke overheidsprogramma's vaak ver in de toekomst ligt.

Vijfheerenlanden is financieel gezond
Vijfheerenlanden had in 2020 een sluitende begroting waarbij aandacht werd gegeven aan risicomanagement en de ontwikkeling van onze grondexploitaties. Het jaar 2020 stond in het teken van de coronacrisis en in dat kader is coronareserve opgebouwd. Meer informatie treft u in de coronaparagraaf. De uitspraak in de zaak Niemans in december was een grote tegenvaller en zorgt voor nieuwe uitdagingen op financieel gebied.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Vijfheerenlanden is dichtbij

Tevreden klanten: Eenmaal per half jaar rapporteren we over de beleving van inwoners en ondernemers over onze dienstverlening, waarvan we de servicenormen hebben vastgelegd in het dienstverleningsconcept Vijfheerenlanden
We hebben onze dienstverlening gemonitord, maar het rapporteren hierover heeft niet apart plaatsgevonden. Tijdens de coronacrisis zijn er andere prioriteiten gesteld zoals het monitoren van de coronaeffecten op alle resultaten, waarover de raad periodiek is ingelicht. De verwachting is dat er vanaf 2021 weer elk half jaar gerapporteerd wordt.

Uit de monitor is gebleken dat onze inwoners in 2020 tevreden waren over de gemeentelijke dienstverlening aan de balies. Onze dienstverlening aan de balies is over 2020 gewaardeerd met een 8,6 als cijfer. In 2020 hebben we ruim 57.000 telefoongesprekken gevoerd via onze servicecentra. In totaal hebben 1.370 bellers de telefoon opgehangen zonder geholpen te zijn. Dit komt overeen met 2,4% van het totaal aantal bellers. Hiermee hebben wij de norm van 5% behaald en is het een verbetering ten opzichte van 2019. In 2020 zijn wij ook verder gegaan met het monitoren van de tevredenheid onder inwoners voor wie een contactverzoek is aangemaakt. Onze inwoners beoordelen onze dienstverlening met betrekking tot tijdig contact opnemen met een 7,7 als gemiddeld rapportcijfer.

Daarnaast blijkt dat er een toename was van het aantal klachten over onze dienstverlening. De klachten kwamen voort uit de beperkte en aangepaste openstellingen

vanwege de coronamaatregelen. Onze inwoners toonden begrip na een periode van wennen. We hebben de klachten zoveel mogelijk opgelost via de informele wijze en via maatwerkafspraken buiten onze openingstijden.

Wij monitorden ook de afhandelingstermijnen van de dienstverleningsprocessen die onze inwoners en ondernemers hebben aangevraagd of ingediend. In 2020 zijn er 28.019 processen afgehandeld waarbij in 82,49% van de gevallen de servicetermijn is behaald. Dit is een stijging van bijna 4,5% ten opzicht van 2019. In december zijn 88,68% van de afgehandelde processen binnen de servicetermijn afgehandeld. Dit was nog niet eerder voorgekomen.

Naast onze interne monitoring hebben we in 2020 ook een burgerpeiling uit laten voeren door een extern en onafhankelijk onderzoeksbureau. Dit onderzoek is uitgezet onder de leden van ons Digitaal Inwonerspanel. De resultaten van de burgerpeiling zijn ingevoerd en terug te vinden op de website 'Waar staat je gemeente' van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). In vergelijking met de burgerpeiling uit 2019 is er een lichte stijging te zien in de waardering voor onze dienstverlening. De algemene waardering dienstverlening kreeg het rapportcijfer 6,8. De leden van het Digitaal Inwonerspanel hebben de dienstverlening via de digitale faciliteiten beoordeeld met een 7,0. Communicatie en voorlichting zag ook een stijging in de beoordeling, dit kreeg het rapportcijfer 6,7.

Onderzoek naar efficiënte huisvesting ambtelijke organisatie

Op 3 december 2020 heeft de commissie Algemene Zaken opiniërend gesproken over te stellen kaders en scenario's voor het onderzoek van nieuwe huisvesting voor de gemeente. Aan de hand van deze discussie heeft het college een voorstel aangeboden aan de gemeenteraad. De eerste fase van het traject, dat is het stellen van kaders en scenario's, is daarmee doorlopen. Het geplande onderzoek naar een andere bestemming van locatie Meerkerk is opgeschort tot 2021, in afwachting van de scenariokeuze voor het gemeentehuis.

Rapportage over onderzoek naar digitalisering archief burgerlijke stand. Dit vanwege de dienstverlening, efficiënt werken, informerend, plaats onafhankelijk werken en extra E-diensten

Het onderzoek naar welke registers en hoeveel akten gedigitaliseerd moeten worden en daarmee de financiële impact, is gereed.

Beleid opmaken op verloren en gevonden voorwerpen. (Vaststelling van bestemming en termijn van niet opgehaalde spullen in combinatie met vernietiging ervan)

De beleidsregel 'Verloren en gevonden voorwerpen gemeente Vijfheerenlanden 2020' is op 16 juni 2020 akkoord bevonden door het College. De regel is per 01 juli 2020 van kracht.

Zelfevaluatie Basisregistratie Personen wordt uitgevoerd waarmee de Basisregistratie Personen voldoet aan de landelijke norm van de Rijksdienst voor Identiteitsgegevens

De zelfevaluatie Basisregistratie Personen is uitgevoerd en voldoet aan de landelijke norm.

De realisatie van een Wapen voor Vijfheerenlanden

De gemeenteraad heeft in februari 2020 het definitieve ontwerp voor het nieuwe gemeentewapen gekozen. Dit ontwerp is tot stand gekomen in overleg met lokale historische verenigingen, gemeenteraadsleden en de Hoge Raad van Adel. Aan Zijne Majesteit de Koning is gevraagd dit ontwerp formeel bij Koninklijk Besluit aan de gemeente Vijfheerenlanden toe te kennen. De ceremoniële overdracht van het wapendiploma door de Hoge Raad van Adel heeft door de coronamaatregelen nog niet

plaatsgevonden. Dit gebeurt tegelijkertijd met de presentatie van de nieuwe ambtsketen in 2021.

Verkennen mogelijkheid tot het opzetten van een 'newsroom' in samenwerking met dienstverlening en servicecentra in het bijzonder

De pilot voor een 'newsroom' is gestart, maar als gevolg van de coronamaatregelen onderbroken. Wel hebben we de 'newsroom' in de communicatiestrategie opgenomen die in 2021 door het college wordt vastgesteld. Wanneer er sprake is van 'normale' werkomstandigheden kunnen we hier, samen met de andere betrokken teams, een vervolg aan geven.

Door samenwerking met KPN en Mitel zorgen voor een betere bereikbaarheid en ontwikkeling Unified Communication

Unified Communication gaat het over het samensmelten van IT gerelateerde communicatievormen zoals chatten en videovergaderingen. Er zijn verbeteringen aangebracht in samenwerking met KPN en Mitel en binnen de bestaande budgetten. Dit wordt vanaf 2021 onderdeel van het reguliere werk binnen automatisering in samenwerking met de nieuwe telecompartner HPS Solutions.

Nota vastgoed Gemeente Vijfheerenlanden

De nota vastgoed is in september 2020 vastgesteld door het college. Hierin is onder andere vastgesteld op welk conditieniveau we het vastgoed willen beheren. De uitwerking vindt verder plaats in het beheerplan vastgoed.

Informatiebeleid en -bescherming

Opstellen informatiebeleidsplan

In de raadsvergadering van 5 november 2020 is de "Visie op informatievoorziening gemeente Vijfheerenlanden 2021-2024" (i-visie) vastgesteld. Op basis van de jaarlijks door het college vast te stellen projectenplanning informatisering kan flexibel worden ingespeeld op actuele ontwikkelingen, zoals nieuwe overheidsmaatregelen, wettelijke eisen en trends. Vanaf 2021 wordt op basis van de i-visie geld uitgegeven aan projecten van informatisering.

Implementatie van, adviseren over en toezicht houden op de naleving van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)

Uiteraard is dit een doorlopend proces. In 2020 hebben we vooral gewerkt aan bewustwording in de organisatie. Via de campagne '5 voor veilig' zijn medewerkers met posters en intranetberichten geïnformeerd over de manier waarop ze om moeten gaan met (persoons)gegevens en wat te doen bij beveiligingsincidenten zoals datalekken. Voor het melden van incidenten is een interne procedure opgesteld. Daarnaast is er een procedure opgesteld voor het uitoefenen van rechten van betrokkenen. Beide procedures kunnen eenvoudig via het Zaaksysteem gestart worden.
Het afgelopen jaar is ook gewerkt aan het harmoniseren en actualiseren van het register van verwerkingen. Hierbij brengen we niet alleen in kaart welke verwerkingen we binnen de gemeente hebben. We onderzoeken ook direct of alle verwerkingen conform wetgeving worden uitgevoerd en of de eventueel benodigde verwerkersovereenkomsten aanwezig zijn. Door het grote aantal verwerkingen en de breedte van het onderzoek neemt dit meer tijd in beslag, waardoor dit nog niet is afgerond. Hier gaan we dus in 2021 mee verder.

Implementatie Baseline Informatieveiligheid Overheden (BIO)

We hebben ons voor de implementatie vooral gericht op bewustwording van veilig omgaan met informatie tijdens het thuiswerken en een (betere) oplossing voor beveiligd mailen en vergaderen. In 2020 zijn we, mede door corona, niet toegekomen aan het uitvoeren van de jaarlijkse gemeente brede risicoanalyse en de voorgenomen actualisatie

van het informatiebeveiligingsbeleid. Dit wordt in 2021 opgepakt en heeft naar verwachting geen impact op de inzet in 2021.

Vijfheerenlanden pakt haar rol als strategisch partner op lokaal en regionaal niveau

Regionaal gedragen Ruimtelijk Economisch Perspectief (REP) voor de U10

Voor U10 wordt een Regionaal Economisch Perspectief 2040 uitgewerkt. In 2020 is fase 2 van dit traject afgerond en is de contour REP vastgesteld door de gemeenteraad. In het tweede half jaar is gestart met fase 3, het uitwerken van een Integraal Regionaal Perspectief (IRP). Tijdens een raadsbijeenkomst in november - voor alle raadsleden van U10 - zijn de aanpak en de uitgangspunten van dit IRP toegelicht. In het eerste kwartaal 2021 vindt verdere uitwerking en afstemming plaats over dit perspectief. Oplevering van het Integraal Regionaal Perspectief staat gepland voor 1 april 2021. Na vaststelling, wordt gestart met fase 4 (de laatste fase): het Regionaal Economisch Programma U10.

Het conform de Archiefwet 1995 afsluiten van de archieven van de voormalige gemeenten Leerdam, Vianen en Zederik in samenwerking met het Regionaal Historisch Centrum Zuidoost Utrecht ten behoeve van de overdracht aan de archiefbewaarplaats

De werkzaamheden vorderen gestaag en passen binnen de planning die een periode van 10 jaar beslaat. De afronding van de werkzaamheden staat voor 31 december 2029 gepland.

Helder profiel Vijfheerenlanden door strategisch communicatiebeleid

Er is een communicatiestrategie opgesteld waarin het profiel van de gemeente Vijfheerenlanden is verwoord. De komende jaren richten wij ons op enkele thema's. Thema's die langer spelen en belangrijk zijn voor de zichtbaarheid en herkenbaarheid van de (nieuwe) gemeente Vijfheerenlanden. Naast de thematische aanpak zorgen we dat in onze communicatie Vijfheerenlanden wordt neergezet op een manier die past bij ons profiel en bij de doelen die we willen bereiken.

Vijfheerenlanden is financieel gezond

Uitvoering geven aan het ontwikkelplan financiën en financiële sturing

Het Ontwikkelplan financiële functie en -sturing is door het College vastgesteld en vervolgens toegezonden aan de gemeenteraad. Het is ook besproken in de Auditcommissie. Met de uitvoering is begonnen. Hiervoor is twee jaar uitgetrokken. Belangrijke resultaten zijn al geboekt, bijvoorbeeld wat betreft de tijdige en juiste oplevering van P&C documenten. Desondanks is sprake van achterstand in de uitvoering. Een voorstel voor her prioritering van de actiepunten wordt in de eerste helft van 2021 aan het college voorgelegd.

Wij geven aan op welke wijze wij omgaan met het dividend-verlies bij de eventuele verkoop van onze Eneco-aandelen (zie het hoofdstuk Algemene Dekkingsmiddelen)

In de Kadernota 2021 en de Meerjarenbegroting 2021-2024 zijn de kaders gegeven hoe we dit gaan verwerken. Op dat moment waren er nog enkele ontwikkelingen gaande over het vraagstuk van lange termijn financiering van Stedin. Uit dat vraagstuk volgen financiële effecten die van invloed zijn op de omvang van het op te vangen dividend-verlies. Daarop is besloten om in de Kadernota 2022 de definitieve uitwerking van de opvang van het dividendverlies te verwerken.

Ten behoeve van begrotingsjaar 2020 voeren wij een begrotingsanalyse uit

In de eerste kwartaal van 2020 hebben we een eigen begrotingsanalyse verricht door de in onze begroting 2020 opgenomen lasten en baten te vergelijken met de begrotingen

van verschillende vergelijkbare gemeenten te houden. De toen uitgevoerde begrotingsscan gaf een beeld van mogelijke zoekrichtingen voor nadere diepgaandere analyse. Uit deze scan kwam o.a. naar voren dat onze nettolasten op het gebied van overhead (kosten van de eigen organisatie) hoger uitvielen in vergelijk tot de onderzochte gemeenten. Dit was mede de aanleiding dat we later in 2020 het bureau Brenschot hebben gevraagd een diepgaandere analyse naar de totale formatie en enkele overheadkosten (ICT en Huisvesting).

Een gemoderniseerde systematiek van risicomanagement

In de vergadering van 16 juli 2020 heeft de gemeenteraad de nota Risicomanagement en weerstandsvermogen 2020-2023 (geamendeerd) vastgesteld. Deze nota moet eens in de vier jaar worden herzien. Deze nota bevat de kaderstelling en strategie voor het risicomanagement voor de komende vier jaren. Op basis van deze nota worden bij begroting en jaarrekening maximaal 30 toprisico's gerapporteerd richting gemeenteraad. Deze nota is in de tweede helft van 2020 met doorloop naar 1e kwartaal van 2021 door onze organisatie als leidraad gebruikt voor de verrichte risico-inventarisatie, risicoanalyse en kwantificatie van risico's. Dit mede met externe begeleiding en opleiding. Er zijn tevens eerste stappen gezet voor het ontwerpen en toepassen van beheersmaatregelen. Al moet dit nog verder worden uitgewerkt en worden toegepast.
Uiteindelijk heeft deze risico-inventarisatie en kwantificatie geleid tot een aangepast risicoprofiel. Dit profiel is opgenomen in de Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing van deze jaarstukken 2020. In deze paragraaf wordt tevens de weerstandsbehoefte (ofwel het totaal risicobedrag) afgezet tegen de aanwezige weerstandscapaciteit (vooral de algemene reserves van de gemeente). Dit conform de kaders die hiervoor in de vastgestelde nota zijn opgenomen.
Voor de uitkomst van de risico-inventarisatie en kwantificatie afgezet tegen de aanwezige weerstandscapaciteit willen wij u verwijzen naar de betreffende paragraaf in deze jaarstukken 2020.

Wij investeren in ons personeel

Het uitvoeren van een medewerkerstevredenheidsonderzoek

In december 2020 is het derde medewerkersonderzoek uitgevoerd. In januari 2021 zijn de conclusies van dit onderzoek aangeboden aan de directie van de ambtelijke organisatie. Dit is het derde onderzoek dat, sinds de start van de Bedrijfsvoeringsorganisatie en later gemeente Vijfheerenlanden, jaarlijks is uitgevoerd. Doel van de jaarlijkse onderzoeken was de vinger aan de pols te houden over de ontwikkeling van de organisatie en het welbevinden van de medewerkers. De drie onderzoeken laten een positief stijgende lijn zien.

Medewerkers zijn in staat zelf organiserend te werken. We gaan een evaluatie zelforganisatie uitvoeren in 2020.

De evaluatie heeft plaatsgevonden. Het rapport is op alle ambtelijke niveaus besproken en, na afstemming met de portefeuillehouder, gepresenteerd aan het college. Het rapport laat zien dat zelforganisatie over het algemeen goed werkt binnen de organisatie en geeft bruikbare handvaten voor de doorontwikkeling van zelforganisatie.

Invoeren en uitvoeren van het vitaliteitspact

Het vitaliteitspact is ingevoerd en uitgevoerd. Een evaluatie met een vertegenwoordiging van de ondernemingsraad heeft in het eerste kwartaal van 2021 plaatsgevonden. Uit de evaluatie kwam dat er over de gehele linie herbezetting heeft plaatsgevonden. Dit gebeurde door uren toe te voegen aan de formatie van desbetreffende teams of dat binnen het team aanwezige vacatureruimte met die uren is opgehoogd.

Laten uitvoeren van een benchmark

De benchmark op apparaatskosten is in het tweede kwartaal uitgevoerd en als bijlage bij

de Kadernota 2021 aan de gemeenteraad aangeboden. Vervolgens is in het derde kwartaal een verdieping op de benchmark op apparaatskosten opgesteld en als bijlage bij de Programmabegroting 2021 aan de gemeenteraad aangeboden.

Wij investeren in onze organisatie

Verder door ontwikkelen team automatisering. Zelfevaluatie uitgevoerd om vervolgens de volgende stappen in ontwikkeling te zetten. Hierdoor kan er beter worden geadviseerd en wordt er efficiënter gewerkt. De organisatie wordt dan beter bediend

Dit project is volgens planning verlopen binnen bestaande budgetten en loopt de komende 2,5 jaar door. Aangezien nu de overige teams ook gestart zijn met het proces om zich verder te professionaliseren en alle processen organisatiebreed in beeld worden gebracht, wordt dit resultaat vanaf 2021 een standaard onderdeel van het reguliere werk van team automatisering.

Organisatieontwikkeling, waaronder strategische personeelsbeleid, opzetten en in uitvoering nemen

Het strategisch personeelsbeleid is eind 2020 vastgesteld door de directie en wordt in 2021 geïmplementeerd. De organisatieontwikkeling die door de coronacrisis vertraagd is in 2020 krijgt in 2021 een vervolg. Resultaatgericht werken en leiderschapsontwikkeling staat hierin centraal. Het beleid voor Beoordelen & Belonen is in 2019 opgesteld en is na een evaluatie omgedoopt tot Evalueren & Waarderen. Dit doet recht aan het feit dat teams zelf hun ontwikkeling evalueren. Dit is inmiddels volop in uitvoering. Het mobiliteitsbeleid maakt onderdeel uit van het strategisch personeelsbeleid en wordt in de loop van 2021 ontwikkeld.

Uitrollen E-HRM

E-HRM betekent het ondersteunen van de activiteiten op het gebied van personeel en organisatie door gebruik te maken van digitale processen waarbij informatie eenmalig behoeft te worden ingevoerd. Bij de start van 2020 zijn de onderdelen verlof, verzuim en salaris van e-HRM geïmplementeerd. Een half jaar later, met een kleine vertraging door corona, zijn ook de diverse in-, door- en uitstroomprocessen naar tevredenheid geïmplementeerd. Alle administratieve processen (aanvragen/ goedkeuren en verwerken van mutaties) worden door e-HRM georganiseerd. Door vertraging bij de webleverancier, deels door corona, en door personele wisselingen, wordt de laatste module van werving- en selectie in het eerste kwartaal van 2021 afgerond.

Opleiden en ontwikkelen, inzetten van coaches en uitvoeren opleidingsprogramma

Het beleid Opleiden & Ontwikkelen is vastgesteld. Een pool van coaches is geformeerd. Een periodieke evaluatie van de inzet van coaches vindt plaats. Er zijn voorbereidingen getroffen tot het starten en implementeren van een VHL-"leerschool". Met deze VHL-academie kunnen medewerkers online een breed opleidingsaanbod krijgen vanuit een ondersteunend leermanagementsysteem.

Audit onderwijshuisvesting ex artikel 213: Een doelmatigheids-onderzoek naar de effectiviteit van het gevoerde beleid met betrekking tot onderwijshuisvesting

De audit is uitgevoerd en vastgesteld door het college. Vervolgens is de audit als bijlage bij het duurzame integrale huisvestingsplan onderwijs (DIHPO) aan de gemeenteraad ter vaststelling aangeboden. Vaststelling heeft plaatsgevonden in de gemeenteraad van juli 2020.

Informatiebeleid en -bescherming

Eén archiefregeling Vijfheerenlanden: geharmoniseerde lokale regelgeving

De archiefregeling is geharmoniseerd.

Onroerendezaakbelasting (OZB) aanslag 2022 opleggen op basis van vierkante meter gebruiksoppervlakte in plaats van de in huidige kubieke meters.
Het woz-project overgang van waarderen op basis van m^3 naar m^2 loopt voorspoedig en wordt naar verwachting binnen het budget afgerond.

Verbetering pandgeometrie
De kwaliteit van de pandgeometrie is voornamelijk in het noordwestelijk deel van de gemeente erg slecht. Wij hebben er voor gekozen om over te gaan tot het aanschaffen van een stereokarteerstation. Hiermee hebben wij zelf de mogelijkheid om pandgeometrie maar ook andere geometrie in te winnen vanuit stereofotomateriaal. Hiermee wordt het fotomateriaal dat wij ieder jaar afnemen ook beter benut.
Met de komst van het stereokarteerstation zijn wij veel flexibeler geworden in het inwinnen van geometrie. Hier hebben wij nieuwe werkprocessen voor ingericht, wat het afgelopen jaar voor besparingen heeft gezorgd. Zaken als signaleren en karteren voeren wij zo veel als mogelijk zelf uit.

BGT-BAG koppeling
Het afgelopen jaar is er een technische koppeling geïmplementeerd tussen de basisregistraties BGT (Basisregistratie Grootschalige Topografie) en BAG (Basisregistratie Adressen en Gebouwen) uitgevoerd door onze leveranciers Gouw IT en Sweco. Hiermee zijn de werkprocessen verbeterd en goed verankerd binnen de applicaties.

BGT-BOR koppeling
Het afgelopen jaar is er een (pragmatische) koppeling ontstaan tussen de BOR (Beheer Openbare Ruimte) applicatie en de BGT ((Basisregistratie Grootschalige Topografie) applicatie. De implementatie is uitgevoerd door BOR leverancier Antea. Hierdoor is het voor de BOR medewerkers mogelijk directe terugkoppeling te geven op de BGT geometrie. Dit is voorlopig eenrichtingsverkeer. Mogelijk gaan wij in de toekomst over tot een volwaardige koppeling. Voor nu volstaat deze oplossing die een grote verbetering is van de situatie hiervoor.

Wat hebben we niet gedaan vanwege coronamaatregelen?

Toelichting effecten coronamaatregelen
In 2020 monitorden wij de effecten van de coronamaatregelen op de bestuurlijke resultaten. Door het coronavirus en de bijhorende coronamaatregelen zijn de volgende resultaten niet behaald in 2020:

Vijfheerenlanden is dichtbij

Viering van 75 jaar vrijheid in de gemeente Vijfheerenlanden door het opstellen en uitvoeren van het projectplan
Bijna alle activiteiten in het kader van de viering van 75 jaar Vrijheid zijn geannuleerd.

Communicatie is ingesteld op participatiemodel Vijfheerenlanden
Vanwege de maatregelen ter bestrijding van het coronavirus, de combinatie van thuiswerken en niet in groepen bijeenkomen, is participatie fysiek onmogelijk. Sinds maart 2020 is crisiscommunicatie en alle communicatie die daaruit voortvloeit de orde van de dag voor team Communicatie. Er ligt een basis die wordt opgepakt zodra het één en ander weer in rustig(er) vaarwater is.

Versimpelteam instellen: Heldere begrijpelijke taal en eenvoudige processen
In 2020 konden veel geplande activiteiten van het Versimpelteam niet worden

uitgevoerd. Een groot deel van de activiteiten die door het Taalhuis van de Bibliotheek Lek en IJssel georganiseerd worden, verschuift daardoor door naar 2021 en wellicht zelfs naar 2022. Zo zijn 3 van de 4 brievenwasserettes uitgesteld en konden slechts enkele trainingen (digitaal) doorgaan. Wel zijn er formats opgesteld voor brieven en is een aantal brieven herschreven volgens deze formats. Het budget dat voor deze verplichtingen gereserveerd is, moet derhalve mee naar 2021. We dienen een verzoek in via de jaarrekening om dat budget mee te nemen naar 2021. We zijn er dan ook nog lang niet. Daarom is het project Versimpelteam met 2 jaar verlengd.

Nieuw beleid stedenbanden in de gemeente Vijfheerenlanden

In de tweede bestuursrapportage is gemeld dat er in 2020 geen tijd was voor voorbereidende werkzaamheden voor nieuw beleid. Het streven is om dit in de tweede helft van 2021 op te pakken.

Wij investeren in onze organisatie

Een investeringsagenda met bijbehorend investeringsbudget realiseren voor facilitaire zaken

Door alle veranderingen en omstandigheden veroorzaakt in 2020 kon dit onderwerp nog niet opgepakt worden. Mede door de ontwikkelingen rondom het huisvestingsvraagstuk wordt dit meegenomen naar 2021. Aangezien er nog geen investeringsbudget was, heeft dit ook geen financiële gevolgen gehad voor 2020.

Wat hebben we ook niet gedaan?

Vijfheerenlanden is dichtbij

Opstellen beheerplan vastgoed

Volgens de NEN 2768 is het gemeentelijk vastgoed geïnspecteerd waarbij het conditie niveau is vastgesteld. Aan de hand van de deze inspectie en het beleid van de verschillende programma's is het meerjarig onderhoudsplan en beheerplan opgesteld. Het nieuw beheerplan vastgoed is duurder dan is voorzien in de huidige begroting. De stijging van de kosten is toe te schrijven aan de vergroting van de omvang van het vastgoed, beleid van de voormalige gemeenten en actuele conditie van het vastgoed. Door de Niemans claim is het beheerplan niet meer te financieren en is het door het college aangehouden. Het plan wordt herzien, waarbij de kosten richting de vastgestelde begroting worden gebracht. Het is hierdoor niet gelukt om het beheerplan vastgoed in 2020 te laten vaststellen. Daardoor is er nog geen actueel plan en gaat de uitvoering van onderhoudsmaatregelen later in 2021 van start.

Informatiebeleid en –bescherming

Integraal verbeterplan informatiebeheer. Volgens de archiefverordening, moeten de toezichtverslagen van de gemeentearchivaris worden voorzien van een verbeterplan

Het opstellen van het Integraal Verbeterplan informatiebeheer is niet binnen de planning gerealiseerd. Er zijn maatregelen getroffen om in 2021 hier wel verder mee aan de slag te gaan. Zo komt er een externe medewerker die prioriteit geeft aan het opstellen van een meerjarig verbeterplan en het opstellen van een kwaliteitssysteem.

Audit ICT ex artikel 213: Een doelmatigheidsonderzoek ICT

Deze audit is in 2020 niet uitgevoerd. Het is het voornemen om deze alsnog in 2021 uit te voeren. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de door Berenschot nieuw ontwikkelde benchmark voor de ICT van gemeenten. De bedoeling is om hiermee verdieping te krijgen op één van de bevindingen uit de, in 2020 uitgevoerde, audit op

apparaatskosten. De bevindingen tonen aan dat de gemeentelijke ICT kosten (per medewerker c.q. per inwoner) hoger zijn dan die van gemeenten van vergelijkbare omvang.

Consequenties invoering Omgevingswet voor de werkwijze, omvang en bekostiging van (een deel van) de ambtelijke organisatie

In mei 2020 is bekend geworden dat de invoeringsdatum van de Omgevingswet met een jaar is uitgesteld tot 1-1-2022. De voorbereiding is daarop aangepast. Veel budgetten zijn daardoor niet uitgegeven en worden meegenomen naar 2021.
De gemeente Vijfheerenlanden bereidt zich voor op de Omgevingswet in een programma invoering Omgevingswet. Die voorbereiding is in de loop van dit jaar aangepast aan de tot 1 januari 2022 uitgestelde invoeringsdatum. Er is een plan van aanpak voor het opstellen van de Omgevingsvisie gemaakt en dat is in uitvoering genomen. Er is een begin gemaakt met het aanpassen van onze ICT systemen om in en met het Digitaal Stelsel Omgevingswet te kunnen werken. De Plansoftware en de software voor Toepasbare Regels zijn (deels) geïmplementeerd. Er is in brede zin kennis vergaard om bestuur en medewerkers te ondersteunen bij hun oriëntatie op en hun rol bij de verdere invoering van de wet op lokaal niveau. Het uitstellen van de Omgevingswet zorgt er voor dat in 2021 ook veel aandacht naar de invoering hiervan uitgaat. Zo is er een aanbesteding voor de VTH (Vergunningen-Toezicht-Handhaving) applicatie gestart. Het invoeringsprogramma wordt in 2021 geïntensiveerd.

Vijfheerenlanden pakt haar rol als strategisch partner op lokaal en regionaal niveau

Vaststelling en implementatie van ‘Strategische Visie Vijfheerenlanden 2035’

De vaststelling en implementatie van ‘Strategische Visie Vijfheerenlanden 2035’ is op initiatief van de gemeenteraad uitgesteld tot 2021. De raad heeft zelf een concept-visie onder handen.

Vijfheerenlanden is financieel gezond

Een voorstel tot harmonisatie en vernieuwing van de P&C cyclus van kadernota tot en met jaarstukken

Conform de vastgestelde Financiële verordening is voor kalenderjaar 2021 een planning voor de P&C-cyclus opgesteld bestaande uit een kadernota, twee bestuursrapportages, een begroting en de jaarstukken. Een eventuele slotwijziging is niet opgenomen. Na vaststelling van de planning in november 2020, is de planning, mede op basis van wens vanuit het College van B&W, in overleg met de Griffie aangepast om een afzonderlijke raadsbehandeling van Kadernota en Begroting mogelijk te maken. Binnen de planningen van de verschillende P&C-documenten is tevens ruimte vrijgehouden voor extra afstemmingsmomenten als gevolg van het eind december afgekondigde preventief toezichtsregime.
De planning bevat overigens geen fundamentele wijzigingen. Na enkele bijzondere jaren willen we in 2021 een reguliere P&C-cyclus gaan volgen. In de 2e helft van 2021 zullen we een mogelijke vernieuwing van de P&C-cyclus weer op de agenda zetten.

Vernieuwde set van prestatie indicatoren als onderdeel van een vernieuwde P&C cyclus

Bij bestuursrapportages is al gemeld dat in 2020 geen volledig nieuwe set van indicatoren is ontwikkeld omdat dit een fundamenteel andere werkwijze bij het opstellen van de kadernota en begroting zou vragen. Dit was voor 2020 veel te vroeg. Vanaf 2020 is immers een verbetertraject financiële functie gestart met als leidraad om ‘basis weer op orde’ te krijgen. Dit verbetertraject loopt door tot en met 2021. De ontwikkeling van prestatie indicatoren wordt in 2021 verder wordt opgepakt.

Audit inhuur en Audit betalingsbeleid

De voor 2020 voorziene doelmatigheidsonderzoeken voor inhuur en betalingsbeleid hebben we niet kunnen uitvoeren. We hebben in 2020 prioriteit gegeven aan de uitvoering van de doelmatigheids-onderzoeken voor huisvesting onderwijs en ICT. Deze twee onderzoeken waren voorzien voor 2019 maar werden doorgeschoven naar 2020. We hadden de hoop om de audits voor inhuur en betalingsbeleid in de tweede helft van 2020 nog te kunnen uitvoeren. Deze inhaalslag hebben we echter niet kunnen realiseren omdat er intern niet voldoende capaciteit beschikbaar was om deze onderzoeken uit te voeren. De ondersteuning vanuit (business)control voor enkele kritische bedrijfsprocessen bij Financiën kreeg prioriteit. We hebben ervoor gekozen om in 2020 hiervoor niet extra te gaan inhuren en deze audits door te schuiven naar de 1e helft van 2021.

Wij investeren in ons personeel

Onderhoudsronde HR21

HR21 is het functiewaarderingssysteem waarmee binnen Vijfheerenlanden gewerkt wordt. Omdat functies in de loop van de tijd van inhoud kunnen veranderen, is het van belang periodiek te beoordelen of functies van inhoud zijn veranderd en – als dat het geval is – of dit gevolgen heeft voor de functiewaardering van die functies. Deze beoordeling vindt plaats in de onderhoudsrondes HR21. De onderhoudsronde HR21 is - voor wat de vervroegde onderhoudsronde HR21 betreft - volgens planning én binnen het beschikbare budget afgerond. Afronding van de reguliere onderhoudsronde HR21 in 2020 is niet mogelijk gebleken. De afronding vindt nu naar verwachting in 2021 alsnog plaats.

Onderzoek doen naar het functiegebouw

Het is niet gelukt om in 2020 het voorgenomen onderzoek naar het functiegebouw (het geheel van alle functies binnen Vijfheerenlanden, de indeling van die functies in HR21-normfuncties en de daarbij horende salarissen) te verrichten. De redenen hiervan zijn dat de medewerker die zich met deze taak zou belasten – min of meer onverwacht – vervroegd met pensioen is gegaan en de coronacrisis die tot herijking van de voor 2020 voorgenomen activiteiten heeft geleid. Het is de bedoeling dat het onderzoek naar het functiegebouw nu in 2021 wordt ingesteld en afgerond.

Wat waren de kosten (in duizenden euro)?

Lasten en baten Programma 0 Bestuur en ondersteuning					Bedragen x € 1.000	
		Werkelijk	Begrotingvvoor wijziging	Begroting na wijziging	Werkelijk	Verschil
nr.	Naam taakveld	2019	2020	2020	2020	2020
0.1	Bestuur	4.221	3.410	3.589	3.279	310
0.2	Burgerzaken	1.026	435	356	268	88
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	1.079	453	853	1.008	-155
	Totaal lasten	**6.326**	**4.298**	**4.799**	**4.555**	**244**
0.1	Bestuur	-123	-1.637	-926	-44	-882
0.2	Burgerzaken	-720	-817	-537	-602	65
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-668	-175	-625	-811	186
	Totaal baten	**-1.511**	**-2.629**	**-2.088**	**-1.457**	**-631**
	Totaal saldo baten en lasten	**4.815**	**1.669**	**2.711**	**3.099**	**-388**
0.10	Toevoeging reserves	3.931	2.769	139.152	138.415	737
0.10	Onttrekking reserves	-2.260	-1.252	-60.332	-61.560	1.228
	Totaal reserves	**1.671**	**1.517**	**78.821**	**76.855**	**1.965**
	Resultaat	**6.486**	**3.186**	**81.532**	**79.954**	**1.578**

Toelichting (alle bedragen x € 1.000)

0.1 Bestuur: per saldo € 572 Nadeel (Uitgaven € 310 V – Inkomsten € 882 N)
Bij het product worden o.a. de wachtgeld- en pensioenverplichtingen aan voormalige bestuurders verantwoord. Conform de BBV worden (als een bestuurder stopt) de toekomstige wachtgeldverplichtingen berekend en in een voorziening gestort. Daarnaast worden voor de voormalige én huidige wethouders actuariële berekeningen gemaakt die een prognose geven van het in de toekomst in totaal te betalen wethouderpensioen. Ook dit bedrag moet in een voorziening aanwezig zijn. In de begroting 2020 is de raming van de uitgaven € 887 en de inkomsten € 887 budget neutraal opgenomen. In verband met de lage rente heeft er alleen een storting in de voorziening van € 416 plaatsgevonden om aan onze toekomstige pensioenverplichtingen te voldoen. Dit levert ten opzichte van de raming een voordeel op (€ 471 V). In 2020 heeft er geen onttrekking plaats gevonden vanuit de voorziening. Dit levert een inkomsten nadeel op (€ 882 N).

Bij de accountantskosten is er sprake van een overschrijding (€ 92 N). De begroting 2020 van € 135 is volledig gebaseerd op de offerte van onze voormalige accountant voor de controle van het begrotingsjaar 2019. Ten opzichte van dit budget is er sprake van meerwerk van uiteindelijk € 65. Dit meerwerk is vooral veroorzaakt door extra benodigde controles bij het sociaal domein. Daarnaast is onze nieuwe accountant eind 2020 al begonnen met de werkzaamheden voor de interim-controle 2020. De daarvoor in rekening gebrachte kosten van € 27 zijn ook verantwoord in 2020.

Bij het product Bestuurlijke samenwerking is een overschrijding ontstaan (€ 145 N) omdat in de begroting geen rekening is gehouden met de bijdrage aan o.a. de GGU gelden 2020.

Op het totale product bestuur zijn er op diverse kleine posten minder uitgaven geweest dan geraamd (€ 76 V). Hierbij kan gedacht worden aan representatie kosten en studiekosten. Dit is voornamelijk veroorzaakt door de “Corona” crisis.

0.2 Burgerzaken: per saldo € 153 Voordeel
Op het product Burgerzaken worden diverse posten verantwoord. Hierbij kan o.a. gedacht worden aan de producten Burgerlijke stand, Rijbewijzen, Reisdocumenten, Naturalisatie en Verkiezingen. Het voordeel wordt vooral verklaard doordat er op deze producten minder uitgaven op algemene kosten zijn geweest (€ 80 V). In verband met de "Corona" crisis zijn er bijvoorbeeld veel minder buitengewoon ambtenaren van de burgerlijke stand ingezet en huisbezoeken voor de Basisregistratie Personen gedaan. Ook heeft er geen verkiezing plaats gevonden. Bij de producten Rijbewijzen en Reisdocumenten worden Rijksleges in rekening gebracht. Deze Rijksleges worden afgedragen aan o.a. het Rijk. Omdat er minder Reisdocumenten en Rijbewijzen zijn verstrekt vindt er ook een lagere afdracht aan het Rijk plaats. Dit levert een voordeel op (€ 35 V).

Bij de 2de Bestuursrapportage 2020 is een verlaging van de opbrengst van de leges op verschillende producten doorgevoerd in verband met de "Corona" crisis. Er ontstaat een voordeel (€ 64 V) op het product leges omdat er meer producten zijn verstrekt dan rekening mee is gehouden bij de 2de Bestuursrapportage 2020. De openstelling is sindsdien niet verder afgeschaald zoals in maart en april 2020 wel het geval was. Toen werden alleen spoedaanvragen behandeld.

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden: per saldo € 30 Voordeel
De lasten zijn overschreden met € 155. De belangrijkste oorzaken: overschrijding van de energiekosten omdat het budget hiervan elders staat (€ 25), uitgaven voor de conditiemeting van gebouwen die eigenlijk ten laste van een krediet hadden moeten worden geboekt (€ 65) en inhuur van een bureau voor noodzakelijke expertise op het gebied van grondzaken (€ 30).
Bij de baten is een voordeel van €185. Dit komt met name door een bedrag van € 170 dat is ontvangen voor verkochte stukjes grond. Het restant komt door hogere ontvangsten van pachten, huren en dergelijke.

0.10 Reserves: per saldo € 1.965 Voordeel
Een nadeel van € 473 bij de verrekeningen met reserves wordt verklaard door lagere onttrekkingen aan reserves. De begrote onttrekkingen waren bedoeld om bepaalde incidentele (in de begroting opgenomen) uitgaven te dekken. Dit betrof vooral onttrekkingen ter dekking van kapitaallasten en overlopende posten uit 2019. Er is een lagere onttreking geweest aan kapitaallasten voor huisvesting en automatisering, dit omdat de uitgaven lager waren en in sommige gevallen niet meer aanwezig. De lagere onttreking voor overlopende posten is niet gedaan omdat de doorgeschoven posten uit 2019 ook niet zijn gedaan in 2020.

Voordelen waren er als gevolg van niet begrote onttrekingen voor de investerings agenda's van Vianen en Zederik en de onttrekkingen aan de Coronareserve.

Het niet gebruikte deel zijnde € 2.438 uit de reserve overlopende posten is vrijgevallen ten gunste van dit programma. Bij de bestemming van het resultaat over 2019 is een bedrag van circa € 4.310 gereserveerd. Hiervan is € 1.928 daadwerkelijk ingezet in 2020. Het restant dient daarom conform hiervoor geldende regelgeving (BBV) vrij te vallen ten gunste van het exploitatieresultaat. Indien nodig kan dit bedrag geheel of gedeeltelijk opnieuw bestemd worden, door middel van het bestemmingsvoorstel bij deze jaarrekening.

Programma 1: Veiligheid

Wat hebben we bereikt?

Veiligheid: een gedeelde verantwoordelijkheid

Het doel was om veiligheid als gedeelde verantwoordelijkheid te beschouwen. Daarvoor hanteren we een integrale aanpak zodat iedereen zich in Vijfheerenlanden veilig kan voelen. De veiligheidsthema's zijn: voorkomen dat Vijfheerenlanden een aantrekkelijke vestigingslocatie wordt voor criminelen en evenementenveiligheid. Met de komst van corona scheen er in 2020 een ander licht op deze thema's. Corona heeft grote consequenties gehad op de dagelijkse werkzaamheden van de teams behorende binnen programma 1. Deze teams zijn namelijk volop ingezet in de crisisbeheersing en handhaving van de maatregelen ter bestrijding van corona. Een deel van de resultaten binnen programma 1 is hierdoor niet gehaald, maar het heeft niet alle resultaten in de weg gestaan. Juist ook in het kader van corona is er alles aan gedaan om iedereen in Vijfheerenlanden zich veilig te laten voelen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Veiligheid: een gedeelde verantwoordelijkheid

Actualisatie: Een start maken met het actualiseren van de horecavergunningen in Vijfheerenlanden

Er is een eerste verkenning gedaan over hoe het project er uit gaat zien. Er is in de begroting geld gevraagd voor het project/ Dit is voor twee jaar toegezegd. De start van het project wacht op de afronding van het horecabeleid (zie onder horecabeleid).

Evenementenveiligheid: De veiligheid bij evenementen te vergroten door evenementenveiligheid te integreren in diverse processen en bewustwording bij organisatoren te creëren

Veel evenementen gingen niet door in 2020. In contacten met organisatoren is veel gesproken over veiligheid, maar dan in de vorm van maatregelen om verspreiding van het coronavirus te voorkomen.

Integraal veiligheidsbeleid: Een beleidsplan voor de komende jaren op het gebied van veiligheid, waarin de prioriteiten staan benoemd op basis waarvan jaarlijks/tweejaarlijks uitvoeringsplannen worden geschreven

Het Integraal Veiligheidsbeleid Vijfheerenlanden 2020/2022 is in maart 2020 door de gemeenteraad vastgesteld. Er zijn vijf prioriteiten in opgenomen, namelijk woninginbraken en geweld, zorg en veiligheid, georganiseerde ondermijnende criminaliteit, verkeersveiligheid en tot slot cybercrime. Die zijn nader uitgewerkt in het Uitvoeringsplan.

Integraal uitvoeringsplan Veiligheidsbeleid Vijfheerenlanden (UP): In het UP worden de beleidsvoornemens uit het Veiligheidsbeleid vertaald naar concrete acties die gelden voor 2 jaar

Het Integraal Uitvoeringsplan is in juli 2020 door het college van B&W vastgesteld voor de periode 2020/2021.

Woonoverlast: Preventie van en beëindigen van (ernstige) woonoverlast

- inzet instrument Wet Woonoverlast (volgens vastgesteld beleid)
- inzet Buurtbemiddeling (accounthouderschap)
- Overleg Woningcorporaties
- Overleg Sociaal Team

In het eerste kwartaal 2020 is het Beleid/Stappenplan vastgesteld. Hierin staat hoe om te gaan met Woonoverlast. Hierbij wordt de samenwerking gezocht met het Sociaal Domein en Wonen.

De oorspronkelijke planning om in het eerste kwartaal van 2020 een beleidskader en stappenplan voor de aanpak van woonoverlast te maken is, mede door de coronacrisis, niet gehaald. Er is wel gestart met de projectmatige aanpak hiervan.

Thema Radicalisering

Binnen het thema Radicalisering is gestart met het opleiden van de ambtenaar Radicalisering en het vergroten van de bewustwording bij interne collega's.
Gezien de coronasituatie en de nieuwe prioriteiten die daaruit voort zijn gekomen, is het opstellen van een kort beleidskader/stappenplan verschoven naar 2021.

Ondermijning: Succesvolle aanpak van ondermijnende criminaliteit in Vijfheerenlanden

Wegens de coronasituatie zijn helaas niet alle doelen die wij gesteld hadden voor 2020 behaald. In het eerste kwartaal heeft er een succesvolle grote integrale controle van twee dagen plaats gevonden. Zo'n soortgelijke controle zou oorspronkelijk nogmaals hebben plaats gevonden in het derde of vierde kwartaal. Door de coronamaatregelen was het niet mogelijk om met een soortgelijke inzet controles uit te voeren.

Daarnaast stond er eind maart een grote 'ondermijningsbewustwordingsavond' gepland voor alle ondernemers van de gemeente. Deze kon geen doorgang vinden, omdat samenkomsten niet waren toegestaan.

Gelukkig zijn wel diverse succesvolle projecten opgestart en/of afgerond, zoals:

- Er zijn twee nieuwe RIEC (Regionaal Informatie en Expertisecentrum) casussen aangedragen en opgestart;
- Er heeft een kleinschalige integrale controle plaatsgevonden op "drugs signalen";
- Er is een grote Risicolocatie-aanpak opgesteld met diverse partners;
- Er zijn diverse vergunningsaanvragen succesvol getoetst conform de Wet Bibob;
- Er zijn meerdere woningen gesloten op basis van de Opiumwet.

Bij onze eigen medewerkers is de bewustwording van ondermijning vergroot. De integrale samenwerking met onze partners is verbeterd. Dit is een positieve ontwikkeling die door wordt getrokken naar 2021.

Persoonsgerichte aanpak (PGA) Vijfheerenlanden: De voortgang bewaken van het doorlopende proces van de PGA, met een minimum van 5 casussen per jaar

De efficiëntie en effectiviteit van de PGA heeft door de coronasituatie wat in moeten leveren. Het was een periode waarin niet gemakkelijk fysiek/sociaal contact met inwoners gezocht kon worden. Dat betekende dat de communicatie tussen partners onderling, maar ook met inwoners, voornamelijk digitaal moest verlopen. Dat heeft geleidt tot vertraging en tot het niet behalen van alle gestelde doelen. Desondanks loopt de Persoonsgerichte aanpak door en zetten alle partijen zich zo goed mogelijk in voor een veilig en gezond leefklimaat van de PGA personen.

Aanpak veilige jaarwisseling: Het in goede banen leiden van de jaarwisseling in Vijfheerenlanden

De afgelopen jaarwisseling is door alle partners en de gemeente als geslaagd en rustig bestempeld. Corona heeft ervoor gezorgd dat de jaarwisseling er anders uit kwam te zien. In het bijzonder door het algehele vuurwerkverbod vanaf categorie F2 en het

beperkt aantal personen dat bij elkaar aanwezig mocht zijn. Dit heeft ertoe geleid dat er meer online alternatieven zijn aangeboden en er strakkere handhaving op vuurwerk en bijeenkomsten is geweest. De grootste kostenpost kwam vanuit de Leerdam West. In andere aandachtswijken zoals De Hagen en Leerdam-Noord is nauwelijks schade geweest.

Handreiking maatschappelijke onrust: Uitvoering geven aan handreiking maatschappelijk onrust wanneer van toepassing (OOV-advies)

Deze handreiking is geschreven omdat bestuurders behoefte hebben aan een handzaam document. Ze is een aanvulling op al bestaande specifieke afspraken. De checklist en de verdieping op de aanpak vormen geen voorgeschreven procedure of vast recept voor een gegarandeerd positief resultaat. Het is een hulpmiddel om lokaal de juiste processen op te starten. Elke casus is uniek en vraagt een eigen benadering. Er zijn weinig coronaeffecten bij dit resultaat. De handreiking vanuit het Bureau Regionale Veiligheidsstrategie Midden-Nederland (RVS) is bekend en wordt intern bij team OOV besproken. Iedere collega bestudeert zelf de handreiking, binnen het team OOV wordt vervolgens gekeken hoe dit uitgevoerd kan worden.

Cybercrime: Bewustwording creëren en handelingsperspectief bieden op het gebied van digitale veiligheid

Met de opgerichte Lekpoort werkgroep, bestaande uit de gemeente Nieuwegein, Houten, VHL en de politie zijn verschillende acties opgezet. Het afgelopen jaar is de game Hackshield voor kinderen van 8 t/m 12 jaar uitgerold. Deze game maakt kinderen op spelenderwijs bewust van online onveiligheid. Deze kennis kunnen zij vervolgens doorgeven aan hun vader, moeder, opa en oma. We hebben van de game een battle gemaakt tussen de Lekpoort gemeenten met de bugemeesters als teamcaptains, Vijfheerenlanden is hier als winnaar uit gekomen.
Naast Hackshield is er door corona vooral online ingezet op bewustwording van cyberonveiligheid. Het thuiswerken en de afname van traditionele criminaliteit zoals bijvoorbeeld woninginbraken zorgen ervoor dat inwoners zich steeds bewuster moeten worden van digitale onveiligheid. Daarom zijn er via communicatieplatforms meerdere webinars aangeboden om bewustwording te creëren.

Opiumbeleid: Beleidsregel artikel 13b Opiumwet Vijfheerenlanden vaststellen door de burgemeester

De beleidsregel is vastgesteld door de burgemeester op 9 januari 2020.

Cameratoezicht: Toepassing (mobiel) cameratoezicht conform regelgeving

1. Vaststellen kader voor de inzet van (mobiel) cameratoezicht.
2. Evaluaties van inzet van cameratoezicht uitvoeren.
3. Opstellen uitvoeringsbeleid cameratoezicht.
4. Inzetten van mobiele camera indien noodzakelijk.

In 2020 is een groot deel van het cameratoezicht geëvalueerd en zijn waar nodig aanpassingen gedaan voor de juridische grondslag. Dit heeft nog een overloop naar 2021. De punten 1, 3 en 4 zijn afgerond.

Buurtpreventie: Vaststellen hoe de gemeente omgaat met buurtpreventie

Het resultaat is behaald. Op 31 maart 2020 is de richtlijn vastgesteld. De uitvoering van de richtlijn buurtpreventie wordt nu opgepakt.

Handhavingsbeleid: Opstellen handhavingsbeleid openbare ruimte voor de periode 2020-2023

De beschikbare boa-capaciteit werd volledig ingezet voor de handhaving van coronamaatregelen. Daardoor is er geen gelegenheid geweest om hieraan invulling te geven. Het handhavingsbeleid loopt hierdoor vertraging op. Er is wel een

uitvoeringsprogramma opgesteld voor het jaar 2021, zodat het in 2021 uitgevoerd kan worden.

Handhavingsuitvoeringsprogramma: Opstellen van het handhaving uitvoeringsprogramma 2021

Het opstellen van het handhavingsuitvoeringsplan heeft enige vertraging opgelopen. Het conceptplan was in 2020 gereed.

Harmonisatie beleidsplan zwerfdieren/contract dierenambulance

De contracten met de dierenambulance en dierenasiels zijn geharmoniseerd. Verwijderen van dode dieren en verzorging van zwerfdieren is eenduidig geregeld.

Wat hebben we niet gedaan vanwege coronamaatregelen?

Toelichting effecten coronamaatregelen

In 2020 heeft Team Integrale Veiligheid, APV en bijzondere wetten veel extra werkzaamheden verricht in het kader van de (handhaving van de) maatregelen ter bestrijding van corona. Hierdoor moesten de prioriteit van de reguliere werkzaamheden opnieuw bepaald worden. Het gevolg daarvan is dat verschillende thema's vertraging opliepen en doorlopen in 2021.

In 2020 monitorden wij de effecten van de coronamaatregelen op de bestuurlijke resultaten. Door het coronavirus en de bijhorende coronamaatregelen zijn de volgende resultaten niet behaald in 2020:

Evenementenbeleid: Het vaststellen van het evenementenuitvoeringsbeleid (harmonisatie) door de raad

De planning is niet gehaald door een flinke toename van extra werkzaamheden vanwege de coronacrisis in het tweede kwartaal. De toekomst voor (grote) evenementen is door corona onzekerder geworden. Dit is van invloed op het toekomstige beleid. Het was noodzaak om het horecabeleid en de paracommerciële verordening voorrang te geven. Het is noodzakelijk om een actueel beleid voor horeca te hebben, zeker doordat door de coronacrisis de kans op ondermijning in de horeca vergroot is.

APV Vijfheerenlanden: Het vaststellen van de APV Vijfheerenlanden door de gemeenteraad

De planning is niet gehaald door flinke toename van extra werkzaamheden door de coronacrisis.

Paracommerciële verordening: Het vaststellen van de paracommerciële verordening Vijfheerenlanden (harmonisatie) door de raad

De planning wordt niet gehaald door flinke toename van extra werkzaamheden door de coronacrisis.

Horecabeleid: Het vaststellen van het horecabeleid (inclusief coffeeshopbeleid) (harmonisatie) door de raad

De planning is niet gehaald door flinke toename van extra werkzaamheden door de coronacrisis.

Handhaving hondenoverlast: Handhavend optreden tegen hondenoverlast zal een hoge prioriteit krijgen, waarbij de eerste periode (2 maanden) zal worden gewaarschuwd

De beschikbare boa-capaciteit is volledig ingezet voor de handhaving van coronamaatregelen. Daardoor zijn er geen controles uitgevoerd naar hondenoverlast.

Verkeer en parkeercontroles: Handhavend optreden tegen verkeer- en parkeeroverlast krijgt een hoge prioriteit

De beschikbare boa-capaciteit is volledig ingezet voor de handhaving van coronamaatregelen. Dit heeft er toe geleid dat er geen controles zijn uitgevoerd naar verkeer- en parkeeroverlast.

Leeftijdsgrenscontroles: Bij 10 evenementen zullen leeftijdsgrenscontroles worden uitgevoerd

Aangezien evenementen nauwelijks zijn georganiseerd konden deze controles niet gehouden worden.

Wat hebben we ook niet gedaan?

Preventie handhavingsplan: Het vaststellen van het preventie handhavingsplan

De verwachting was om in december 2020 het preventie handhavingsplan vast te stellen. Door de wettelijke verplichting dit vast te stellen in combinatie met het lokaal gezondheidsbeleid is dit niet gelukt. Het lokaal gezondheidsbeleid zou in december 2020 worden opgeleverd. Vanwege de coronacrisis is dit resultaat aangepast en is in het najaar 2020 gestart met het lokaal gezondheidsbeleid. De voorbereidingen van het lokaal gezondheidsbeleid zijn inmiddels gestart.

Wat waren de kosten (in duizenden euro)?

Lasten en baten Programma 1 Veiligheid					Bedragen X € 1.000	
		Werkelijk	Begrotingvvoor wijziging	Begroting na wijziging	Werkelijk	Verschil
nr.	Naam taakveld	2019	2020	2020	2020	2020
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	3.774	4.020	3.967	3.904	62
1.2	Openbare orde en veiligheid	1.367	383	445	438	7
	Totaal lasten	**5.141**	**4.402**	**4.412**	**4.342**	**69**
1.1	Crisisbeheersing en brandweer		-6	-6	-3	-2
1.2	Openbare orde en veiligheid	-38	-46	-37	-24	-13
	Totaal baten	**-38**	**-52**	**-43**	**-27**	**-15**
	Totaal saldo baten en lasten	**5.103**	**4.351**	**4.369**	**4.315**	**54**
0.10	Toevoeging reserves					
0.10	Onttrekking reserves				-35	35
	Totaal reserves				**-35**	**35**
	Resultaat	**5.103**	**4.351**	**4.369**	**4.280**	**89**

Toelichting (alle bedragen x € 1.000)

1.1 Crisisbeheersing en brandweer: per saldo € 60 Voordeel

Het voordeel is te verklaren door minder uitgaven voor brandkranen en crisisorganisatie (€ 17 V). Extra kosten i.v.m. corona, die ten laste van de corona reserve gebracht worden (€ 21 N). Er is een voordeel bij de VRU ontstaan (€ 92 V) wat te maken met een in juli 2020 geactualiseerde begroting 2020. Het te verwachten positieve resultaat 2020 zal aan de reserves worden toegevoegd. Hogere energiekosten en onderhoud aan de brandweerkazernes worden o.a. veroorzaakt door het niet langer kunnen verrekenen van de BTW (€ 57 N).

0.10 Reserves: per saldo € 35 Voordeel

Er is een voordeel ontstaan omdat de onttrekkingen aan de reserve Corona niet begroot zijn.

Programma 2: Verkeer en Vervoer

Wat hebben we bereikt?

Vijfheerenlanden werkt aan een goede mobiliteit
In 2020 hebben we de mobiliteitsvisie vastgesteld en hebben we verder gewerkt aan het Mobiliteitsplan 2020-2030.

Onze openbare ruimte is schoon, heel en veilig
Ook hebben we verschillende onveilige verkeerssituaties veiliger gemaakt, waarvan de oversteek Aimé Bonnastraat een belangrijke is. We hebben ervoor gezorgd dat de gemeente bereikbaar, leefbaar en verkeersveilig is gebleven.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Vijfheerenlanden werkt aan een goede mobiliteit

Geharmoniseerd Mobiliteitsplan Vijfheerenlanden
Het Mobiliteitsplan zou op 15 december 2020 door de gemeenteraad worden vastgesteld. Door de uitspraak in de Niemans-affaire is het onderwerp diezelfde avond van de agenda van de gemeenteraad gehaald. In april 2021 is het onderwerp opnieuw geagendeerd samen met een her-prioritering van de activiteiten.

Studie naar een openbaar vervoer (OV)-systeem op de A27 (Breda-Gorinchem-Meerkerk-Vianen-Utrecht)
In de regiegroep BGU (Breda-Gorinchem-Utrecht) van 7 juli 2020 is de aanpak besproken van het consortium RoyalHaskoningDHV/Goudappel Coffeng. Het consortium voert zeven deelonderzoeken uit over Innovatief en Hoogwaardig Openbaar Vervoer op de corridor Breda-Gorinchem-Utrecht. Tijdens het Bestuurlijk Overleg Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (BO MIRT) 2020 is er afgesproken een extra inspanning te leveren om ook tijdens de werkzaamheden aan de A27 Houten-Hooipolder de bestaande openbaarvervoer-verbinding zo goed mogelijk in stand te houden op de korte en middellange termijn. Planning is dat er in het voorjaar van 2021 een eindrapportage gereed is die in het BO MIRT 2021 besproken kan worden.

Onderzoek sluipverkeer, mede in samenhang met verbreding van de A27
De kosten voor het onderzoek naar de haalbaarheid van de oplossingsrichtingen voor het bestrijden van het sluipverkeer tussen Vianen en Lexmond vielen uiteindelijk lager uit dan verwacht. In 2020 is het rapport van Arane opgeleverd waarbij het sluipverkeer in de gehele gemeente is onderzocht. Vooral tussen Vianen en Lexmond komt veel sluipverkeer voor. Goudappel Coffeng heeft een onderzoek gedaan naar de haalbaarheid van de oplossingsrichtingen. Dit rapport is in 2021 gereed en wordt bestuurlijk besproken met Rijkswaterstaat.

Ontsluiting wijk Broekgraaf Leerdam
In 2020 is er regelmatig overleg geweest met ProRail, zowel ambtelijk als bestuurlijk. Doel is een goede ontsluiting van de wijk Broekgraaf waarbij voldaan wordt aan de spoorveiligheidseisen van het rijk. Uitkomst van de overleggen tot nu toe is dat de spoorwegovergang bij de Koenderseweg veiliger gemaakt wordt. Plannen worden voorbereid om daar opstelstroken te realiseren. Uitvoering is naar verwachting in 2023. Ook is gestart met onderzoek naar een fietsverbinding vanuit de Spiegellaan naar de Bruininxdeelsekade onder de Paralellelweg en het spoor door. We verwachten dat deze in 2026 wordt opgeleverd. Voor de investeringskosten zoekt de gemeente steun bij ProRail en de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT), de toezichthouder van het ministerie

van Infrastructuur en Waterstaat. Dit doen we mede omdat voor een goede ontsluiting van Leerdam Noord er ook bij de spoorwegovergang Recht van Ter Leede geïnvesteerd moet worden in een betere doorstroming. Daarnaast onderzoeken we welke partijen het project financieel mede kunnen dragen.

Project Verkeerstructuurplan bedrijventerrein De Hagen

Alle werkzaamheden zijn uitgevoerd. Eind maart 2021 is het werk opgeleverd. Tot die tijd was de aannemer bezig met het afwerken van het gebied. Het werk is volledig afgerond. Nu volgt de financiële afhandeling met CV Hoef en Haag en de Provincie Utrecht. Vanuit CV Hoef en Haag wordt er meebetaald voor bovenwijkse voorzieningen en vanuit de provincie is er subsidie verleend.

Onze openbare ruimte is schoon, heel en veilig

Groot onderhoud asfalt- en elementenverharding Vijfheerenlanden

De geplande herstelwerkzaamheden aan de asfaltverhardingen zijn uitgevoerd. Omdat het raamcontract groot onderhoud elementenverhardingen vertraging opgelopen heeft, is er daarvoor in de plaats extra onderhoud aan asfaltverhardingen uitgevoerd. Op 2 december 2020 hebben we het uitvoeringsjaar en raamcontract met de marktpartij geëvalueerd. Aansluitend is een mogelijke contractverlenging onder de huidige voorwaarden besproken. Beide partijen hebben naar elkaar uitgesproken deze vervolgstap graag met elkaar aan te gaan. De prognose bij de 2e bestuursrapportage was een restant van circa € 300.000. Dit bedrag is toegevoegd aan de voorziening/ kapitaalsreserve wegen. Het uitvoeringsbestek dat als leidraad voor het raamcontract groot onderhoud elementenverhardingen dient wordt in het 1e kwartaal van 2021 aanbesteed.

Beleid onkruidbestrijding

Door de droge en warme zomer is met moeite de beoogde B-kwaliteit gehaald binnen de daarvoor bestemde budgetten.

00Opstellen beheerplan civiele kunstwerken

Het beheerplan is in februari 2021 ter vaststelling aan de gemeenteraad aangeboden.

A0- reclame Vijfheerenlanden: concessie afsluiten voor 5 jaar

De nieuwe aanbesteding van de A0-reclame is rond; het contract is getekend. Vanaf 1 januari 2021 draagt ESH Media zorg voor de A0-reclame.

Veilige oversteek voor langzaam verkeer op de kruising Aimé Bonnastraat/Lijnbaan

De verplaatsing en opwaardering van de oversteek aan de Aimé Bonnastraat is volledig uitgevoerd.

Herinrichting Koningin Emmalaan fase I

De aanbestedingsprocedure is, met vertraging door stikstofproblematiek en de intrede van de coronacrisis, vertraagd in gang gezet. Op verzoek van alle inschrijvers is deze periode met 2 weken verlengd vanwege afstemmingsproblemen door corona maar ook door de complexe verkeerssituatie tijdens het werk. Uitgangspunt blijft dat contractueel eind juni 2021 alle werkzaamheden moeten zijn afgerond en opgeleverd.

Herinrichting Kom Lekdijk

De werkzaamheden namens de netbeheerders (Stedin en Oasen) zijn in week 48 gestart. Deze werkzaamheden zijn in week 50 afgerond. Het voornemen is om de herinrichtingswerkzaamheden aan de Kom Lekdijk in het tweede kwartaal van 2021 op te starten. De gemeente heeft nu nog geen financiële bijdrage hoeven leveren aan de

werkzaamheden. De herstelwerkzaamheden voor de netbeheerders en de geplande reconstructie vallen vooralsnog binnen het beschikbare projectbudget. De bewoners rond de Kom Lekdijk zijn tijdens verschillende contactmomenten op de hoogte gehouden van de werkzaamheden. Dit is gebeurd bij de werkzaamheden namens de netbeheerders en gebeurt ook ruim voor aanvang en tijdens de reconstructie.

Afronding project herinrichting Voorstraat e.o. Vianen
Uitvoering is gereed.

Vervangen van de 2 beweegbare palen in de Fonteinstraat, Leerdam
De werkzaamheden zijn afgerond.

Wat hebben we niet gedaan vanwege coronamaatregelen?

Toelichting effecten coronamaatregelen
In 2020 monitorden wij de effecten van de coronamaatregelen op de bestuurlijke resultaten. Door het coronavirus en de bijhorende coronamaatregelen zijn de volgende resultaten niet behaald in 2020.

Vijfheerenlanden werkt aan een goede mobiliteit

Betere doorstroming van het verkeer op de op- en afritten van de A2
De rijbaan is aangepast en wacht op de nieuwe verkeersregelinstallatie (VRI) en programmatuur. Door de coronacrisis kon de aannemer dit project in 2020 niet meer afronden. De planning is (wel weersafhankelijk) om in maart 2021 de VRI (lantaarns en lussen) aan te pakken. In maart 2021 wordt ook de nieuwe regeling geprogrammeerd. Het verkeer zal dan sneller doorstromen. Omdat het een investeringsbudget is, is doorschuiven geen probleem.

Parkeerdrukonderzoek
We waren van plan om in 2020 een parkeerdrukonderzoek te houden. Door de corona-uitbraak is dat echter niet zinvol. Het parkeergedrag van bewoners, bezoekers en werknemers is immers in coronatijd anders dan normaal. Veel winkels zijn gesloten en veel mensen werken vanuit huis. Om die reden hebben we geen volwaardige parkeerdrukmeting gehouden maar een parkeerinventarisatie (hoeveel en wat voor soort parkeerplaatsen hebben we in de verschillende kernen?) met daarbij een zeer beperkte parkeerdrukmeting. De conclusies die we daaruit trekken zijn in april 2021 met de gemeenteraad gedeeld.

Wat hebben we ook niet gedaan?

Onze openbare ruimte is schoon, heel en veilig

Harmonisering beleid Handboek Inrichting Openbare Ruimte (beeld en techniek)
Het concept Handboek Inrichting Openbare Ruimte (HIOR) is aangeleverd en de vervolgstappen staan gepland om tot een definitief handboek te komen. Door nieuwe onderwerpen in het handboek op te nemen, zoals klimaatadaptatie, is de doorlooptijd langer geworden waardoor het niet in 2020 kon worden vastgesteld. Het college heeft het handboek eind maart 2021 vastgesteld.

Harmoniseren en actualiseren beleid gladheidsbestrijding
Het onderzoek naar hergebruik van pekelwater heeft vertraging opgelopen. Het gebruik van pekelwater heeft consequenties voor de beleidskeuzes die we maken. Uit de

aangeleverde analyses van Royal Bel Leerdam blijkt dat in het pekelwater een percentage vet aanwezig is. Het effect van het vetpercentage op verhardingen wordt onderzocht. Hierdoor is het beleidsplan gladheidbestrijding gepland in het tweede kwartaal van 2021.

Herinrichting Langendijk, Vianen

De herinrichting van de Langendijk in Vianen was gepland voor het vierde kwartaal van 2020. Dit is niet gelukt. Stedin bleek meer tijd nodig te hebben voor de voorbereidingen voor het vernieuwen van de kabels. In overleg met Stedin wordt een definitieve startdatum bepaald. Stedin stuurt daarbij aan op het tweede kwartaal van 2021.

Wat waren de kosten (in duizenden euro)?

Lasten en baten Programma 2 Verkeer en vervoer					Bedragen X € 1.000	
		Werkelijk	Begrotingvvoor wijziging	Begroting na wijziging	Werkelijk	Verschil
nr.	Naam taakveld	2019	2020	2020	2020	2020
2.1	Verkeer en vervoer	6.296	6.875	6.134	5.707	427
2.2	Parkeren	66	108	104	78	25
2.3	Recreatieve havens	13	13	36	33	3
2.4	Economische havens en waterwegen	9	6	6	6	
2.5	Openbaar vervoer	60	69	49	47	3
	Totaal lasten	**6.443**	**7.070**	**6.329**	**5.871**	**458**
2.1	Verkeer en vervoer	-747	-402	-539	-840	301
2.2	Parkeren	-13	-25	-25	-12	-12
2.3	Recreatieve havens	-36	-31	-42	-30	-12
2.4	Economische havens en waterwegen	-1	-3	-3	-7	4
2.5	Openbaar vervoer		-20			
	Totaal baten	**-797**	**-480**	**-608**	**-889**	**281**
	Totaal saldo baten en lasten	**5.646**	**6.590**	**5.721**	**4.983**	**739**
0.10	Toevoeging reserves	800		1.204	300	904
0.10	Onttrekking reserves	-5	-32	-976	-101	-876
	Totaal reserves	**795**	**-32**	**228**	**199**	**28**
	Resultaat	**6.441**	**6.559**	**5.949**	**5.182**	**767**

Toelichting (alle bedragen x € 1.000)

2.1 Verkeer en vervoer: per saldo € 755 Voordeel

De grote voordelen zijn met name ontstaan door minder uitgaven op groot onderhoud wegen € 102. Oorzaak is dat er bedragen gereserveerd voor gepland onderhoud aan de verharding bij rioolvervanging en in- of uitbreidingsprojecten. Echter door problemen met geschikte locaties voor watercompensatie en werkzaamheden van nutsbedrijven is een aantal van die projecten uitgesteld naar 2021. Daarnaast stond de aanbesteding van het raamcontract voor onderhoud van de elementenverhardingen voor 2020 gepland, maar is door omstandigheden doorgeschoven naar 2021. In de 2e bestuur rapportage 2020 is er al € 300 in de reserve onderhoud wegen gestort. Het voordeel van € 102 zal via het raadsvoorstel van de jaarrekening toegevoegd worden aan de reserve onderhoud wegen. Op rente en afschrijvingen is een voordeel ontstaan van € 88. De vergoedingen voor degeneratie door nuts bedrijven is fors hoger uitgevallen dan verwacht in de 2e bestuursrapportage 2020, o.a. door meer werkzaamheden en het convenant aanleg

glasvezel € 277. Daarnaast is er nog een voordeel op deze post degeneratiekosten door lagere uitgaven en doordat de kosten hier begroot stonden, maar hier onterecht niet verantwoord zijn € 50. Bij het budgetverkeersmaatregelen is een voordeel ontstaan van € 15 door een teruggaaf van energielasten en de aanleg van een verkeersdrempel. Onderhoud kunstwerken € 60 V door ontbreken van capaciteit om de werkzaamheden uit te kunnen voeren. In 2021 wordt het beheerplan inclusief formatie om het plan uit te voeren vastgesteld. Openbare verlichting € 12 V ontstaan door meer bijdragen van derden in de kosten van plaatsen openbare verlichting en minder kosten voor bodemonderzoeken, meer verhaal van schade en een voordeel op rente. Reiniging van wegen is € 57 V doordat er minder veeguren gemaakt dan begroot, o.a. door personele omstandigheden en corona en er zijn meer kosten verhaald bij de veroorzakers van wegdekverontreiniging. Gladheidsbestrijding € 56 V veroorzaakt door zachte winter.

2.2 Parkeren: per saldo € 15 Voordeel
Voor dit jaar was er € 40 beschikbaar gesteld voor een parkeerdrukmeting binnen de gehele gemeente. Door Covid 19 is dit niet geheel uitgevoerd. Er is alleen een inventarisatie en telling gedaan van het aantal parkeerplaatsen. Hierdoor is maar een gedeelte van het begrote bedrag uitgegeven en er zijn minder leges inkomsten verantwoord voor de gehandicaptenparkeerkaarten.

0.10 Reserves: per saldo € 28 Voordeel
Dit voordeel is ontstaan door een lagere ontrekking aan de reserve wegens minder uitgaven voor een verkeersonderzoek en meer ontrekkingen uit de Corona reserve dan begroot.

Programma 3: Economie

Wat hebben we bereikt?

De coronacrisis heeft zware impact op de economische activiteiten in onze gemeente en daar buiten. Deze crisis heeft geleid tot het opzetten van diverse landelijke en lokale overheidsregelingen voor de ondersteuning van onze ondernemers. Denk aan landelijke ondersteuningspakketten zoals de Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandig Ondernemers (Tozo), de Tegemoetkoming ondernemers getroffen sectoren (TOGS) en de Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW). Lokaal heeft de gemeente Vijfheerenlanden ervoor gekozen om o.a. maatwerk te bieden aan ondernemers bij de lokale belastingen. Uiteraard heeft de coronacrisis ook impact gehad op de werkzaamheden voor programma 3. Met de invoering van bovenstaande regelingen kwamen vele vragen vanuit de ondernemers. Participatietrajecten werden anders, bijeenkomsten en projecten vervielen of werden uitgesteld. Waar het kon is de gemeente flexibel gebleken. Dit alles met de belangen van de gemeente en onze ondernemers voor ogen.

De aanleg van snel internet in het buitengebied loopt voortvarend en de kleine kernen worden eveneens aangesloten op het glasvezelnetwerk. De uitrol van het nieuwe 5G mobiele netwerk wordt voorbereid.

De detailhandelsnota is geharmoniseerd evenals het markt- en standplaatsenbeleid. Het proces om te komen tot een Economische agenda is opgestart. Er zijn diverse vooronderzoeken uitgevoerd voor de Visie op de bedrijventerreinen.
De gemeente Vijfheerenlanden neemt duidelijk deel aan de regionale samenwerking binnen de U16 en neemt hierin haar verantwoordelijkheid als grotere speler. Ook de contacten met Zuid-Hollands worden onderhouden. De uitgifte van bedrijfspercelen op bedrijventerrein Gaasperwaard loopt door evenals de voorbereidingen voor de uitbreiding van bedrijventerrein Meerkerk IVa.

Kortom, ook in het bijzondere jaar 2020 werkt de gemeente Vijfheerenlanden aan haar economische vestigingsklimaat, worden de kansen gezien en benut en treedt de gemeente op als verbinder.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Vijfheerenlanden benut de kansen op economisch gebied

Visie op Economische ontwikkeling Vijfheerenlanden

Economie kent zeer veel raakvlakken met andere vakgebieden zoals recreatie, toerisme, citymarketing, onderwijs, arbeidsmarktregio en duurzaamheid. Dit vraagt dan ook om een integrale aanpak en een blik vanuit de verschillende vakdisciplines. Kortom, een economische visie. De participatiebijeenkomsten zijn gehouden, de inbreng is samengevat in een zestal thema's. Vaststelling verwacht in 2021.

Visie op de bedrijventerreinen

De planning voor het opstellen van de visie op de bedrijventerreinen is helaas doorgeschoven van 2020 naar 2021. In het kader van volgtijdelijkheid is in eerste instantie gewacht op de afronding van de Strategische Visie Vijfheerenlanden en de Economische Visie. Deze liepen echter vertraging op. Daardoor in 2020 nog niet gestart met het opstellen van de Visie op de Bedrijventerreinen. Inmiddels zijn er wel diverse regionale onderzoeken en visies afgerond waardoor de tijd rijp is om ook de eigen visie

op de bedrijventerreinen vorm te geven. Hiermee kan de gemeente Vijfheerenlanden vanuit eigen kracht en positie haar rol verder innemen binnen de regio. Afronding is voorzien medio 2021.

Samenwerkingsovereenkomst met marktpartij voor de aanleg van snel internet

De oorspronkelijke doelstelling was enkel in het buitengebied van de gemeente de digitale connectiviteit te verbeteren. Daaraan is toegevoegd de toezegging van de marktpartij om ook in de kleinere kernen en op de bedrijventerreinen snel internet te realiseren. De hiertoe benodigde samenwerkingsovereenkomst met de marktpartij is op 9 december 2020 ondertekend. De verwachting is dat het werk in het eerste kwartaal 2021 kan zijn afgerond.

Opstellen beleidsvisie 5G

5G is de nieuwe standaard voor mobiele netwerken. De gemeente wordt vanuit de landelijke overheid, op basis van Europese regelgeving, dwingend verzocht mee te werken aan de soepele uitrol van het 5G netwerk. Het nieuwe netwerk biedt zowel kansen als risico's voor de gemeente Vijfheerenlanden. Zowel financieel als technisch maar ook maatschappelijk. Vanwege de impact op de samenleving en de grotere rol van de gemeente is besloten om een beleidsvisie 5G op te stellen. Dit traject is in het derde kwartaal van 2020 gestart en wordt in 2021 afgerond.

Een evenwichtig winkelaanbod dat aansluit op de klantvraag

Harmonisatie detailhandelsbeleid

Voor het behoud van een evenwichtig winkelaanbod in onze gemeente is besloten om de drie detailhandelsvisies van de voormalige fusiegemeenten te harmoniseren tot één detailhandelsnota. Deze nota is in december 2020 door de gemeenteraad vastgesteld. Met deze nieuwe detailhandelsnota is een kader geschetst voor de toekomstige ontwikkeling van de detailhandel in de gemeente Vijfheerenlanden. Actuele en concrete aanvragen worden hiermee vanuit een actuele nota beantwoord. Verder toont de nota de concrete behoefte aan om een nieuwe binnenstadsvisie voor Leerdam op te stellen.

Markt- en standplaatsenbeleid

De gemeente Vijfheerenlanden wil standplaatsen en markten graag faciliteren en ervoor zorgen dat ze op locaties staan waar ze een bijdrage leveren aan de economie en het woon- en leefklimaat van de gemeente. Uw gemeenteraad heeft bij de fusie van gemeente Vijfheerenlanden het college opgedragen om het markt- en standplaatsenbeleid voor de gehele gemeente voor te bereiden en te harmoniseren. Dit is in samenspraak met markt en standplaatshouders opgepakt. Dit heeft ertoe geleid dat het beleid in december 2020 door de gemeenteraad is vastgesteld.

Recreatie en toerisme

Voor dit onderwerp verwijzen we u naar programma 5.

Landbouw

Voor dit onderwerp verwijzen we u naar programma 8.

Wat hebben we niet gedaan vanwege coronamaatregelen?

Vijfheerenlanden verbindt op economisch gebied

Deelnemen aan de organisatie Kom Binnen Bij Bedrijven

Vanwege de coronamaatregelen is deelname hieraan uitgesteld tot 2021.

Opzetten Pilot Techniekroute

Vanwege de coronamaatregelen is deelname hieraan uitgesteld tot 2021.

Wat waren de kosten (in duizenden euro)?

Lasten en baten Programma 3 Economie					Bedragen X € 1.000	
		Werkelijk	Begrotingvvoor wijziging	Begroting na wijziging	Werkelijk	Verschil
nr.	Naam taakveld	2019	2020	2020	2020	2020
3.1	Economische ontwikkeling	316	256	265	274	-9
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	5.875			325	-325
3.3	Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	594	291	475	51.365	-50.890
3.4	Economische promotie	767	803	576	588	-12
	Totaal lasten	**7.552**	**1.350**	**1.316**	**52.552**	**-51.236**
3.1	Economische ontwikkeling	-232	-171	-215	-188	-27
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-6.507			-1.124	1.124
3.3	Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	-84	-101	-101	-62	-39
3.4	Economische promotie	-177	-210	-134	-234	100
	Totaal baten	**-7.000**	**-481**	**-449**	**-1.608**	**1.158**
	Totaal saldo baten en lasten	**551**	**869**	**867**	**50.944**	**-50.077**
0.10	Toevoeging reserves	632			799	-799
0.10	Onttrekking reserves	-77	-5	-190	-249	59
	Totaal reserves	**555**	**-5**	**-190**	**550**	**-740**
	Resultaat	**1.107**	**864**	**677**	**51.494**	**-50.817**

Toelichting (alle bedragen x € 1.000)

3.1 Economische ontwikkelingen: per saldo € 36 Nadeel
Dit nadeel wordt vooral veroorzaakt doordat de reclameopbrengsten achter zijn gebleven. Er is in verband met de coronaproblematiek een eenmalige korting verleend van 50% van de jaarafdracht aan een tweetal exploitanten (zie zaak 205039).
Deze huurinkomstenderving is vervolgens weer onttrokken aan de reserve corona.

3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur: per saldo € 799 Voordeel
Op dit taakveld worden de lasten en baten verantwoord met betrekking tot de ontwikkeling van bedrijventerreinen. Deze verantwoording vindt plaats via door de raad vastgestelde grondexploitaties. Lasten en baten worden verrekend via de balans. Deze verrekening is in principe financieel neutraal. Tenzij er sprake is van winstneming. Dit is het geval in 2020. Bij zowel de grondexploitaties "Uitbreiding bedrijventerrein Meerkerk IV" als bij Bedrijventerrein Gaasperwaard" is sprake geweest van voorgeschreven winstneming. Voor een uitgebreide toelichting op de grondexploitaties wordt verwezen naar de in deze jaarstukken opgenomen paragraaf grondbeleid. Conform de bestendige gedragslijn wordt het saldo van de winstnemingen gestort in de reserve Grondexploitaties.

3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen: per saldo € 50.929 Nadeel
Op 15 december 2020 bepaalde het gerechtshof dat de gemeente Vijfheerenlanden een schadeclaim van € 92 miljoen moet betalen aan de rechtsopvolger van Niemans Beton, Gabo B.V. Het bedrag van € 92 miljoen is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

- circa € 80 miljoen voor geleden schade en rente
- circa € 12 miljoen aan proces- en juridische kosten

Voor deze claim was een voorziening getroffen van € 41 miljoen, gebaseerd op de op dat moment meest recente gerechtelijke uitspraak. De uitspraak van december 2020 levert een aanzienlijk hoger dan verwacht te betalen bedrag op. Het deel hiervan dat de hoogte van de voorziening overstijgt, ter grootte van € 51 miljoen, is ten laste van de exploitatie 2020 geboekt.

3.4 Economische promotie: per saldo € 89 Voordeel
Dit wordt vooral veroorzaakt doordat in de loop van het jaar 2020 rekening werd gehouden met een fors lagere opbrengst van de toeristenbelasting door de corona maatregelen. Daarom werd via de bestuursrapportages in 2020 de opbrengst toeristenbelasting verlaagd met € 76. In de werkelijkheid was de opbrengst in 2020 nog hoger dan de oorspronkelijke/primaire begroting 2020 inzake de toeristenbelasting.

0.10 Reserves: per saldo € 740 Nadeel
Bij de financiële toelichting op taakveld 3.2 is aangegeven, dat er in 2020 sprake is van winstnemingen op de grondexploitaties Gaasperwaard en Meerkerk IV. Conform bestaand beleid worden deze winstnemingen echter toegevoegd aan de reserve grondexploitaties (€ 799 N).

Daarnaast zijn er voordelen ontstaan omdat de onttrekkingen (€ 92) aan de reserve Corona en (€ 18) reserve vitale Zederikse dorpen niet begroot zijn.

Voor onze eigen juridische ondersteuning inzake het dossier Niemans is er een lagere onttrekking uit de reserves gedaan. Begroot was € 185 en dat is € 139 geworden.

Programma 4: Onderwijs

Wat hebben we bereikt?

Goede onderwijsvoorzieningen voor Vijfheerenlanden behouden

De basisschool is een elementaire basisvoorziening in onze kernen. Niet alleen als een belangrijke voorwaarde voor de vitaliteit van de kernen. De basisschool is ook onze partner voor de uitvoering van bijvoorbeeld ons beleid voor preventie, de aanpak van onderwijsachterstanden en (jeugd)zorg.
Met het Duurzame Integrale Huisvesting Plan Onderwijs (DIHPO) zetten wij ons, samen met de onderwijspartners, in om de huisvesting van de scholen te behouden en te verbeteren. Afgelopen jaar lag de nadruk op kennismaking en samenwerking tussen de kinderopvang/BSO organisaties, het primair onderwijs en het voorgezet onderwijs in gemeente Vijfheerenlanden. En wij staan aan het begin om gezamenlijk het beleid voor 'Opgroeien in Vijfheerenlanden' vorm te geven en stappen te zetten die aansluiten bij de behoefte van de inwoners en organisaties, zoals beschreven in de Sociaal Maatschappelijke Agenda (SMA).
Tijdens de coronacrisis hebben we noodopvang georganiseerd voor onderwijs aan kinderen die hier recht op hadden en voor kinderen in kwetsbare gezinnen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Goede onderwijsvoorzieningen voor Vijfheerenlanden behouden

Nieuw Integraal Huisvesting Plan Onderwijs (IHPO) 2020-2024 Vijfheerenlanden

In juni is het Duurzame Integrale Huisvestingsplan Onderwijs (DIHPO) 2020-2024 Vijfheerenlanden goedgekeurd door de gemeenteraad. Vanaf de tweede helft van 2020 zijn we begonnen met de uitvoering van de uitvoeringsagenda in het DIHPO. De omschreven projecten voor het jaar 2020 zijn gestart. De duurzaamheidscheck en gebouwenscan zijn aanbesteed en worden uitgevoerd. De twee aanbestedingen voor de haalbaarheidsonderzoeken (Johannes Calvijnschool in Leerdam en de Rank in Meerkerk) zijn doorlopen en uitgezet.

Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs 2020 gemeente Vijfheerenlanden

Het resultaat is behaald.

Programma en Overzicht voorzieningen huisvesting onderwijs 2021 gemeente Vijfheerenlanden

Op 15 december 2020 is het Programma en Overzicht vastgesteld door de gemeenteraad.

Programma en Overzicht voorzieningen huisvesting onderwijs 2020 gemeente Vijfheerenlanden

Er zijn in 2020 geen bezwaren binnengekomen op het vastgestelde programma en de daarbij afgegeven beschikkingen. Het Programma en Overzicht 2020 is daarmee in 2020 definitief geworden.

Nieuwe brede school De Brink in Hoef en Haag

De voortgang van de realisatie van de nieuwe school in Hoef en Haag loopt voorspoedig. In 2020 is het definitief ontwerp (DO) gemaakt. Eind december is de aannemer, via een aanbesteding, bekend geworden.

Hoef & Haag/ Hagestein - Realisatie tijdelijke onderwijsvoorziening
In 2020 is het pand opgeleverd en aan het eind van 2020 is een inpandige uitbreiding gerealiseerd. In de kerstvakantie is hieraan de laatste hand gelegd om het pand volledig gebruiksklaar te maken voor de scholen na de lockdown periode.

Nieuwbouw Kind Centrum Broekgraaf
Na aanvankelijk een moeizame start is in 2020 het project echt op gang gekomen. We hebben het startdocument geactualiseerd en aan de hand daarvan de volgende stappen gezet. Zo is inkoopstrategie vastgesteld. We hebben een architect aan het werk gezet die met de scholen en kinderopvang gewerkt heeft aan een voorlopig ontwerp (VO) inclusief gymzaal. Dit VO is afgerond. De eerste fase van de Europese aanbesteding is in 2020 afgerond.

Uitbreiding De Wilgenhoek Leerdam
In 2020 is De Wilgenhoek uitgebreid met twee lokalen, waar de school erg blij mee is. De school kan hierdoor de groei van het aantal leerlingen vanuit de wijk Broekgraaf opvangen en hen een veilige en prettige schoolomgeving bieden.

Renovatie Koningin Wilhelmina School (KWS) Leerdam
In 2020 is de Koningin Wilhelmina School gerenoveerd, inclusief de realisatie van de duurzaamheidsambities (zoals isolatie en warmte terugwin unit). De school is erg blij met het gerenoveerde gebouw en ervaart nu een prettig binnenklimaat.

Nieuwbouw Eben Haëzer Leerbroek inclusief kinderopvang
In 2020 loopt de uitvoering van het project volgens planning. In 2020 is met de school en kinderopvang gewerkt aan een definitief ontwerp (DO). In het vierde kwartaal is de aannemer met een aanbesteding geselecteerd. Er is een bouwteam samengesteld voor de verdere technische invulling van het project.

Onderwijs-zorgarrangementen (OZA) optimaliseren
OZA De Brug in Vianen bij Speciaal Basisonderwijs (SBO) De Brug loopt goed. Er is goed contact met het onderwijs. Regionaal worden er inspanningen geleverd om gezamenlijk op te trekken in een onafhankelijke route. Dat wordt lokaal uitgewerkt. Voor schooljaar 2020-2021 zijn de huidige afspraken voor OZA De Brug ambtshalve verlengd.

Voorschoolse OZA (PeuterPlus van 2-4 jaar) zijn het initiatief van Driegang. Zij zijn, met de gemeente, kinderopvang en Enver, een pilot gestart. De eerste tekenen wijzen erop dat het voorziet in een behoefte.

Met zorgboerderij Huiberthoeve in Hei- en Boeicop is een eerste gesprek geweest over Onderwijs-zorgarrangementen. Er komt eerst een werkbezoek in een andere gemeente. Het heeft even stil gelegen door andere prioriteiten maar er wordt snel vervolg aan gegeven.

Harmonisatiedocument Onderwijs

Plan van aanpak behalen startkwalificatie en voorkomen vroegtijdig schoolverlaten, goede aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt
De onderwerpen thuiszitters en de verbinding onderwijs-werk zijn in 2020 beschreven in het harmonisatiedocument onderwijs. De regionale thuiszitteraanpak is in 2020 regionaal geëvalueerd.

Opstapje, ouderkamer, taaltuin, taalprogramma en voorleesexpres harmoniseren
In het vastgestelde harmonisatiedocument onderwijs is dit geregeld.

Onderwijsachterstandenbeleid
De programma's uit het onderwijsachterstandenbeleid zijn opgenomen in het harmonisatiedocument onderwijs.

Interne begeleiders (IB'ers) van scholen trainen in de verwijsindex, vroeg signalering, meldcode en ontwikkelingen in de jeugdhulp
Het resultaat is behaald.

Het landelijk actieprogramma Kansrijke Start implementeren voor een goede start van de eerste 1.000 dagen van ieder kind
In september en november zijn online brainstormsessies georganiseerd voor professionals uit het medisch- en sociaal domein. Door een te lage opkomst, konden wij hier helaas niet op voortbouwen. In overleg met de GGD, Pharos en beleidsadviseurs van de gemeente is besloten om te kijken naar de mogelijkheden om Kansrijke Start te laten starten als pilot bij Wijkaanpak De Hagen.

Een jongerenloket in Vijfheerenlanden te starten
Het resultaat is behaald.

Noodopvang onderwijs organiseren ten tijde van de coronacrisis voor kinderen van ouders in cruciale beroepen en voor kinderen in kwetsbare gezinnen
Tijdens de coronacrisis hebben we noodopvang georganiseerd voor onderwijs aan kinderen die hier recht op hadden en voor kinderen in kwetsbare gezinnen.

Wat hebben we niet gedaan vanwege coronamaatregelen?

Toelichting effecten coronamaatregelen
In 2020 monitorden wij de effecten van de coronamaatregelen op de bestuurlijke resultaten. Door het coronavirus en de bijhorende coronamaatregelen zijn de volgende resultaten niet behaald in 2020.

Goede onderwijsvoorzieningen voor Vijfheerenlanden behouden

Onderwijs en Jeugdhulp: opstellen visie 'Opgroeien in Vijfheerenlanden'
Vanwege de coronacrisis en capaciteit was het niet mogelijk om het plan 'Opgroeien in Vijfheerenlanden' op te pakken en af te ronden. In december 2020 is er een coördinator 'Opgroeien in Vijfheerenlanden' aangetrokken. Deze gaat actief aan de slag met o.a. de partners om de verbinding tussen jeugdhulp, kinderopvang en onderwijs(-achterstanden) te versterken en de doorgaande lijn steviger neer te zetten.

Pilot weekendschool in De Hagen opzetten
Door de coronacrisis is de opzet van de pilot vertraagd.

Wat hebben we ook niet gedaan?

Goede onderwijsvoorzieningen voor Vijfheerenlanden behouden

Beleid Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) opstellen
Ontwikkeling van nieuw beleid was voorzien in 2020. Door het ontbreken van essentiële gegevens is de ontwikkeling vertraagd.

Bewegen in het onderwijs vormgeven

Vanuit het onderwijs is er de nadrukkelijke wens om het bewegingsonderwijs op te nemen in de nog te ontwikkelen visie op 'Opgroeien in Vijfheerenlanden'. Vooruitlopend op de op te stellen visie 'Opgroeien in Vijfheerenlanden' hebben wij met het onderwijs gesproken over een passende regeling op basis van cofinanciering.

Wat waren de kosten (in duizenden euro)?

Lasten en baten Programma 4 Onderwijs					Bedragen X € 1.000	
		Werkelijk	Begrotingvvoor wijziging	Begroting na wijziging	Werkelijk	Verschil
nr.	Naam taakveld	2019	2020	2020	2020	2020
4.1	Openbaar basisonderwijs	381	348	298	279	19
4.2	Onderwijshuisvesting	3.758	3.912	3.657	2.878	779
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	3.717	3.549	3.674	3.197	477
	Totaal lasten	**7.856**	**7.809**	**7.629**	**6.354**	**1.275**
4.1	Openbaar basisonderwijs					
4.2	Onderwijshuisvesting	-296	-255	-516	-447	-69
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-970	-1.527	-1.683	-1.232	-452
	Totaal baten	**-1.266**	**-1.781**	**-2.199**	**-1.679**	**-520**
	Totaal saldo baten en lasten	**6.589**	**6.027**	**5.430**	**4.675**	**755**
0.10	Toevoeging reserves			40		40
0.10	Onttrekking reserves	-92	-104	-165	-205	41
	Totaal reserves	**-92**	**-104**	**-125**	**-205**	**81**
	Resultaat	**6.498**	**5.924**	**5.305**	**4.469**	**836**

Toelichting (alle bedragen x € 1.000)

4.2 Onderwijshuisvesting: per saldo € 710 Voordeel

Het voordeel op taakveld Onderwijshuisvesting wordt grotendeels verklaard door het saldo van een voordeel op kapitaallasten van circa € 512. Het voordeel op de kapitaallasten is veroorzaakt omdat er in de begroting met hogere rentepercentages is gerekend dan de marktrente. Conform de voorgeschreven renteberekening uit de BBV is de marktrente aangepast aan de werkelijke marktrente in 2020 (zie ook de paragraaf financiering). Hierdoor ontstond een voordeel ten opzichte van de begroting 2020.

Tevens is er een voordeel bij huren (€118), deze wordt mede veroorzaakt door de lagere huurkosten voor Tijdelijke Huisvesting 1 (THV1). De aanbesteding is gunstiger uitgevallen dan de vooraf gemaakte calculatie verwerkt in de begroting. Het restant van het voordeel is het gevolg van een verschuiving uit de begrotingen van de voormalige gemeenten tussen de kostenplaatsen Onderwijshuisvesting en het Openbare- en Bijzondere basisonderwijs. De kosten voor de huren van gymzalen zijn begroot op Onderwijshuisvesting, maar uitgegeven op kostenplaats Bijzonder Basisonderwijs. Op de kostenplaats Bijzondere basisonderwijs resteert een nadeel voor de huren van de gymzalen over 2020. In 2021 worden de tarieven van de huur voor de gymzalen voor het bewegingsonderwijs geharmoniseerd. Met ingang van 2022 worden de huren voor de gymzalen juist begroot.

Daarnaast is er een voordeel bij Algemene kosten (€ 83), dit komt door de fluctuerende kosten voor storm- en vandalismeschade bij onderwijsgebouwen wat een open einde regeling betreft.

4.3 Onderwijsbeleid: per saldo € 25 Voordeel

Bij Peuterwerk (Voor- en Vroegschoolse Educatie, VVE) is er sprake van een voordeel. Het voordeel is voor een deel te wijten aan een terugbetaling in 2020 door een aanbieder van te veel betaalde subsidie in 2019. Dit geeft een vertekend beeld op de daadwerkelijk uitbetaalde subsidie in 2020. Daarnaast viel in 2020 het gebruik tegen, waardoor er lagere subsidiebeschikkingen konden worden afgegeven. Met ingang van medio 2021 zullen we het gebruik van peuteropvang (VVE) beter gaan monitoren en meer gaan stimuleren (€126 V).

Bij de kostenplaats voor "de overige onderwijszaken" is er een voordeel doordat bij de uitgaven bij Onderwijs Zorg Arrangementen (€ 37 V) veel onduidelijkheid is geweest over de budgetten en de mogelijkheid van Onderwijs Zorg Arrangementen waardoor wij in Q4 van 2020 pas gestart zijn met het uitvoeren van dit beleid. Wij bevonden ons laat in het jaar (2e helft 2020) in de opstartfase van het uitvoeren van dit beleid. Hierdoor bleven de uitgaven achter bij de begroting 2020.

Tegenover de voordelen staat een nadeel (€ 104 N) bij Leerlingenvervoer. Dat nadeel is veroorzaakt door de wijze waarop de vervoerders de compensatiebedragen hebben berekend. Op regionaal niveau is daarover met hen overleg gevoerd en is ingestemd met de door hen gehanteerde berekeningswijze. Daarnaast hebben de vervoerders tegen het einde van de lockdown-periode heel veel individuele en afzonderlijke ritten gereden omdat scholen wisselend en gedeeltelijk open waren. De veiligheidsmaatregelen die in de voertuigen werden genomen, zoals mondkapjes, ontsmettingsmiddelen en dergelijke, zijn eveneens aan de gemeenten doorberekend.

Tenslotte resteert er ook nog een nadeel op kostenplaats "Bijzonder Basis Onderwijs". Dit nadeel wordt veroorzaakt omdat de huurkosten in 2020 voor de gymzalen voor het bewegingsonderwijs geraamd staan op de kostenplaats Onderwijshuisvesting (TV4.2). In 2021 worden de tarieven van de huur voor de gymzalen voor het bewegingsonderwijs geharmoniseerd. Met ingang van 2022 worden de huren voor de gymzalen juist begroot.

0.10 Reserves: per saldo € 81 Voordeel
De per saldo hogere onttrekking wordt volledig verklaard doordat de onttrekkingen aan de Reserve Corona niet begroot zijn.

Programma 5: Sport, cultuur en recreatie

Wat hebben we bereikt?

Sport brengt Vijfheerenlanden in beweging

De uitbraak van de coronapandemie en de daaraan gekoppelde maatregelen hebben een grote invloed gehad op de sportsector. Locaties zijn (deels) gesloten, sportstimuleringsactiviteiten zijn gestopt en evenementen zijn afgelast. Desondanks heeft dezelfde sportsector zijn schouders onder de situatie gezet om toch nog zoveel mogelijk inwoners aan het sporten en bewegen te krijgen passend binnen de maatregelen.

Vanuit de gemeente hebben wij ingezet op de begeleiding van sportaanbieders door o.a. de maatregelen te vertalen naar de lokale situatie.
Daarnaast hebben wij sportaanbieders geïnformeerd over en gefaciliteerd bij het realiseren van sportaccommodaties en het inzetten van combinatiefunctionarissen. Dit heeft o.a. geleid tot de ingebruikname van Glaspark in Leerdam, het vervangen van het kunstgrasveld op Blankensteijn en het opleveren van het kunstgrasveld op het nieuwe sportcomplex van Leerdam Sport. Daarnaast hebben wij ingezet op een samenwerking met het onderwijs voor kwalitatief goed bewegingsonderwijs. Tot slot zijn wij in gesprek met de exploitant van de binnensportaccommodaties in Leerdam, met het streven om te komen tot duurzame sportaccommodaties die passen bij de huidige normen en behoefte.

Wij investeren in cultuureducatie, Citymarketing wordt uitgebouwd en Groene recreatie en ruimte voor toerisme past bij ons gebied

Recreatie, toerisme en cultuur zijn belangrijke pijlers om onze identiteit kenbaar te maken en mensen met elkaar in contact te laten komen. Mede door de coronapandemie is het binnenlandse toerisme groeiende. We spelen in op deze groeimarkt en versterken onze positie ten opzichte van concurrerende regio's. Daarvoor zetten wij in op het promoten van onze gemeente, het ondersteunen van culturele instellingen en aanbieders (o.a. door het inzetten op cultuureducatie en cultuurparticipatie). Zo zetten wij ons gebied op de kaart met de merknaam Tussen Lek en Linge en versterken wij de samenwerking tussen huidige marketingorganisaties. Om Glasstad Leerdam te blijven versterken, blijven wij de samenwerking zoeken met internationaal relevante partners.

Onze openbare ruimte is schoon, heel en veilig en wij bieden plaats aan biodiversiteit

Een goed beheer van onze openbare ruimte is een belangrijk onderdeel van ons kernenbeleid. De kwaliteit van de openbare ruimte is immers ook een belangrijk visitekaartje van ieder dorp of stad. De tevredenheid onder onze inwoners is belangrijk voor ons. We hebben die tevredenheid gemeten naar aanleiding van de meldingen openbare ruimte.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Sport brengt Vijfheerenlanden in beweging

Voorstel voortgang na afloop van exploitatieovereenkomst met Laco voor de binnensportaccommodaties in Leerdam

De exploitatieovereenkomst met Laco over de binnensportaccommodaties in Leerdam is eind 2020 geëindigd. Doordat er een verschil van inzicht bestaat over de rechtsgeldigheid van de privatiseringsovereenkomst en omdat wij vooruitlopend op het nieuwe sportbeleid geen langdurige exploitatieovereenkomst willen sluiten, hebben wij Laco kenbaar gemaakt dat wij de aflopende exploitatieovereenkomst niet (langdurig) verlengen.

Samen met Laco hebben wij de intentie uitgesproken om te onderzoeken of wij het verschil van inzicht over de privatiseringsovereenkomst kunnen schikken met een minnelijke regeling. Deze gesprekken worden momenteel gevoerd. In de tussentijd dient er een tijdelijke exploitatieovereenkomst gesloten te worden zodat de huidige gebruikers, gebruik kunnen blijven maken van de accommodatie.

Onderzoek toekomst bewegingsonderwijs

Als gemeente hebben wij het onderwijs een financieringsvoorstel gedaan voor het bewegingsonderwijs vanaf het schooljaar 2021/2022. Over dit voorstel hebben diverse gesprekken plaatsgevonden met schooldirecties en schoolbesturen. Op dit moment is er nog geen overeenstemming bereikt. Enkele scholen hebben een tegenvoorstel gedaan. Wij verwachten met ingang van het schooljaar 2021/2022 met enkele scholen te starten en wij streven er naar om dit de komende jaren uit te breiden. Het beschikbare budget voor het bewegingsonderwijs wordt opgenomen in de opdracht aan de uitvoeringspartij van de sportstimuleringsprogramma's. Binnen deze opdracht wordt het budget voor bewegingsonderwijs geoormerkt voor dit doel.

Actueel overzicht sportaccommodaties

Inmiddels is de inventarisatie van alle binnensportaccommodaties in onze gemeente afgerond. Deze gegevens worden gebruikt bij het opstellen van het toekomstige sportbeleid.

Harmonisatie uitvoering sportstimuleringsprogramma's

In overleg met het inkoopbureau wordt momenteel een uitvraag voor de uitvoering van het sportstimuleringsprogramma opgesteld. De aanbestedingsprocedure vindt plaats in het eerste kwartaal van 2021 zodat ruimschoots voor de zomer van 2021 bekend is welke partij de sportstimuleringsprogramma's gaat uitvoeren. Deze opdracht gaat in per september 2021.

Wij investeren in cultuureducatie

Visie Cultuureducatie en Cultuurparticipatie

In 2020 is samen met het gehele culturele netwerk een nieuw aanbod voor Cultuureducatie op basisscholen ontwikkeld. Hierbij is een samenwerking ontstaan tussen diverse organisaties die voorheen in de drie voormalige gemeenten werkzaam waren: het provinciale instituut Kunst Centraal, de Cultuurcoaches van stichting Samen Doen, de lokale muziekverenigingen uit Vijfheerenlanden en de programmamanager van Cultuureducatie met Kwaliteit.
Begin januari 2021 is het vernieuwde, ambitieuze aanbod voor Cultuureducatie aangeboden aan alle scholen in Vijfheerenlanden. Het jaar 2021 staat in het teken van het uittesten van deze nieuwe samenwerking.

Op gebied van Cultuurparticipatie is in 2020 een samenwerking bereikt tussen de verschillende locatietheatergroepen zoals LINK Locatietheater, Kerntheater Vijfheerenlanden en Toneelroute Vianen. Alle instanties zijn, als het gaat om subsidies, toegevoegd aan de culturele infrastructuur van Vijfheerenlanden.

Coronasteun aan culturele instellingen

In de begroting 2020 was uiteraard de coronacrisis niet voorzien. Vanaf mei 2020 is er echter veel tijd besteed aan het inzichtelijk maken van de financiële gevolgen van corona voor Kunst & Cultuur. In het voorjaar 2021 wordt een uitgebreid steunpakket voor culturele instellingen ingezet.

Evaluatie kunst & cultuurfonds

De gemeenteraad is in november 2020 unaniem akkoord gegaan met het voorstel over de Evaluatie van het Kunst & Cultuurfonds Vijfheerenlanden. Met veel enthousiasme zijn de mogelijkheden uitgebreid door de financiering voortaan onder te brengen bij het budget van inwonersinitiatieven. Vanuit de gemeenteraad werd het idee van een Publieksprijs voor Kunst & Cultuur aangedragen en dat idee wordt in 2021 opgepakt.

Citymarketing wordt uitgebouwd

Van stadspromotie naar citymarketing; ontwikkelen toekomstvisie

In de zomer van 2020 heeft Bureau Buhrs in opdracht van de gemeente een onderzoek gedaan onder stakeholders naar de haalbaarheid en vorm van één gebiedsmarketing stichting. Hier is één scenario uitgekomen dat in 2021 verder uitgewerkt wordt door een kwartiermaker. Dit met als doel dat er in 2022 één gebiedsmarketingstichting is waar de huidige marketingorganisaties in opgaan. De nieuwe stichting bedient het gehele gebied Tussen Lek en Linge mét behoud van de identiteiten van Leerdam Glasstad en Vrijstad Vianen.

Toekomstvisie Nationaal Glasmuseum en Stedelijk Museum Vianen

Het Nationaal Glasmuseum heeft in december 2020, in samenwerking met de gemeente Vijfheerenlanden, een onderzoek naar de bedrijfsvoering opgesteld. De gemeente Vijfheerenlanden heeft een Visie op de Doorontwikkeling van het Glas in Leerdam ontwikkeld, in samenwerking met de Denktank Glas. In 2021 worden het onderzoek naar de bedrijfsvoering en de Visie van de Denktank Glas aan de gemeenteraad voorgelegd.

Voor het Stedelijk Museum Vianen is de structurele subsidie verhoogd met ingang van 2021. Het Stedelijk Museum Vianen gebruikt de extra subsidie vooral om de inzet van het aantal uren van de conservator uit te breiden.

Onze openbare ruimte is schoon, heel en veilig

Opstellen integraal beheerplan (groen, wegen, water en gebouwen)

In 2020 is ingezet op inventariseren van totale beheerareaal. Door inspecties van onze kapitaalgoederen is de huidige kwaliteit bepaald en kan gestart worden met de berekeningen voor het onderhoud en mogelijke en noodzakelijke vervangingen.

Harmoniseren en actualiseren hondenbeleid

Het hondenbeleid is vastgesteld.

Harmonisering beleid straatmeubilair/bewegwijzering

De inventarisatie van straatmeubilair, verkeersborden en wegmarkering wordt in 2021 afgerond. Het beleids- en beheerplan wordt eind 2021 aan de gemeenteraad aangeboden.

We handelen in 2020 96% van de meldingen openbare ruimte binnen de gestelde termijn van 7 werkdagen af.

We meten meerdere keren per jaar of de meldingen openbare ruimte binnen de gestelde termijn afgehandeld worden. Voor 2020 lag dit percentage gemiddeld op 96,5%. Dit een stijging van 2,5% ten opzicht van 2019.

We meten vanaf 2019 de klanttevredenheid van de afgehandelde meldingen openbare ruimte. We rapporteren de klanttevredenheid in de dashboardrapportage en desgewenst aan college en raad. In 2019 willen we gemiddeld een cijfer 7 voor de klanttevredenheid van afgehandelde meldingen openbare ruimte. In 2022 is dit cijfer gestegen naar een 7,8.
De dashboardrapportages wijzen uit dat het aantal inwoners dat het klanttevredenheidsonderzoek invult ongeveer 20% is. De klanttevredenheid wordt gemeten op vier onderdelen:

1. Ervaring klantcontact
2. Kwaliteit van de afgehandelde melding
3. Snelheid van afhandelen
4. Gebruiksgemak melding maken

Het gemiddelde cijfer hiervoor in 2020 ligt op een 8,2.

Wij bieden plaats aan biodiversiteit

Herstellen van biodiversiteit groen

Vanuit bestaande beheerbudgetten zijn diverse initiatieven genomen om een bijdrage te leveren aan het versterken van de biodiversiteit binnen de kernen. Voorbeelden zijn de aanleg van bloemrijke bermen, natuurvriendelijke oevers, planten van inheemse bomen en vaste plantenborders. Hierbij gebruiken we bijvriendelijke variëteiten die op elkaar zijn afgestemd. Het filmpje over biodiversiteit is gepresenteerd tijdens het VHL plein in september 2020 om de raadsleden mee te nemen in de verdere omvorming van regulier groen. Het biodiversiteitherstelplan Vijfheerenlanden wordt in juni 2021 aangeboden aan de gemeenteraad.

Harmoniseren beleid volkstuinen

Per volkstuincomplex worden tuinders uitgenodigd om te onderzoeken of er animo is voor het oprichten van een Volkstuinvereniging. Dit is een eerste aanzet om te komen tot een Toekomstplan Volkstuinen Vijfheerenlanden 2021. Met de complexen Siemensstraat en Bruininxdeelsekade uit Leerdam en de al bestaande Volkstuinvereniging uit Ameide zijn voorbereidende gesprekken gehouden. Ook zijn nieuwe beheerafspraken gemaakt voor 2021. Hierbij is de constructie tussen de Volkstuinvereniging Vianen en de gemeente als voorbeeld gebruikt. De vereniging krijgt het perceel om niet in gebruik, zelf int de huurpenningen en voert het dagelijks onderhoud op het complex uit. De vereniging bepaalt zelf of ze onderhoudswerkzaamheden laten uitvoeren door een aannemer of dat het onderhoud door de leden wordt opgepakt.

Wat hebben we niet gedaan vanwege coronamaatregelen?

Toelichting effecten coronamaatregelen

In 2020 monitorden wij de effecten van de coronamaatregelen op de bestuurlijke resultaten. Door het coronavirus en de bijhorende coronamaatregelen zijn de volgende resultaten niet behaald in 2020:

Sport brengt Vijfheerenlanden in beweging

Ontwikkelen Sportbeleid

Mede door de coronacrisis is de planning van het nieuwe sportbeleid opgeschoven. Het participatietraject dient anders vormgegeven te worden. Daarnaast zijn betrokken partners (o.a. sportaanbieders) door de coronacrisis vooral intern gericht. De ontwikkeling van het sportbeleid start in het eerste kwartaal van 2021.

Groene recreatie en ruimte voor toerisme past bij ons gebied

Recreatie en Toerisme beleid harmoniseren

Mede door de coronacrisis is de planning van het nieuwe beleid Recreatie en Toerisme opgeschoven. Het participatietraject diende anders vormgegeven te worden. Vanaf september 2020 zijn we aan de slag gegaan met enquêtes richting recreatieve ondernemers en het Digitaal Inwonerspanel. Met enkele stakeholders hebben we tevens een digitale verdiepingsavond gehouden. De definitieve beleidsvisie staat op de planning voor in het eerste half jaar van 2021.

Wat hebben we ook niet gedaan?

Onze openbare ruimte is schoon, heel en veilig en wij bieden plaats aan biodiversiteit

Harmonisering beleid groen/bomenbeleid

De nieuwe boomverordening is doorgeschoven naar het eerste kwartaal van 2021. De reden is dat de Algemeen Plaatselijke Verordening (APV) is doorgeschoven naar 2021. In de huidige APV staat een hoofdstuk over de bescherming van bomen. Als we de bomenverordening eerder in werking willen laten gaan, dan moet dat artikel uit de huidige APV gehaald worden. Dat betekent dat de APV in een korte tijd, tweemaal langs de gemeenteraad moet en dat is niet wenselijk.

Vanuit bestaande beheerbudgetten is een begin gemaakt met het bestrijden van invasieve exoten zoals Aziatische duizendknoop, de grote berenklauw en waternavel. De bestaande budgetten waren in 2020 niet toereikend om alles adequaat te bestrijden. In 2021 volgt een voorstel om de benodigde middelen structureel op te nemen in de begroting.

Opstellen beleid- en beheerplan plaag- en ongedierte bestrijding

In 2020 is het regulier beheer uitgevoerd binnen de daarvoor bestemde budgetten. In 2021 wordt een beleid en beheerplan aangeboden aan de gemeenteraad.

Wat waren de kosten (in duizenden euro)?

Lasten en baten Programma 5 Sport, cultuur en recreatie					Bedragen X € 1.000	
		Werkelijk	Begrotingvvoor wijziging	Begroting na wijziging	Werkelijk	Verschil
nr.	Naam taakveld	2019	2020	2020	2020	2020
5.1	Sportbeleid en activering	833	844	1.046	987	58
5.2	Sportaccommodaties	4.223	3.361	3.518	2.791	727
5.3	Cultuur	612	671	728	688	41
5.4	Musea	212	385	1.121	1.158	-37
5.5	Cultureel erfgoed	171	167	154	131	23
5.6	Media	1.393	1.036	1.219	1.163	55
5.7	Openbaar groen en openlucht recreatie	4.960	2.635	2.334	2.563	-230
	Totaal lasten	**12.404**	**9.099**	**10.119**	**9.481**	**638**
5.1	Sportbeleid en activering	-91	-27	-67	-111	44
5.2	Sportaccommodaties	-1.428	-1.318	-1.495	-1.082	-413
5.3	Cultuur	-44	-32	-44	-25	-19
5.4	Musea	-11	-52	-42	-22	-20
5.5	Cultureel erfgoed	-52	-37	-21	-33	13
5.6	Media	-385	-114	-173	-132	-42
5.7	Openbaar groen en openlucht recreatie	-86	-67	-98	-95	-3
	Totaal baten	**-2.097**	**-1.648**	**-1.941**	**-1.500**	**-440**
	Totaal saldo baten en lasten	**10.307**	**7.451**	**8.178**	**7.981**	**197**
0.10	Toevoeging reserves			362	92	270
0.10	Onttrekking reserves	-128	-28	-1.248	-1.002	-247
	Totaal reserves	**-128**	**-28**	**-886**	**-910**	**23**
	Resultaat	**10.178**	**7.423**	**7.292**	**7.071**	**221**

Toelichting (alle bedragen x € 1.000)

5.1 Sportbeleid en activering: per saldo € 102 voordeel
Het voordeel is grotendeels ontstaan doordat de opdracht voor het vervaardigen van nieuw sportbeleid niet in 2020 maar in 2021 is verstrekt. Hierdoor is in 2020 € 52 V aan budget overgebleven. Via het raadsvoorstel bij de jaarrekening wordt voorgesteld van het restant € 40 over te hevelen naar boekjaar 2021.
Daarnaast is voor de ondersteuning inzake de exploitatie overeenkomst met Laco via de 1e bestuursrapportage 2020 budget geraamd. Er zijn echter in 2020 geen uitgaven geweest ten laste van dit budget doordat er tussen de gemeente en Laco vooral gesproken is over het juridisch geschil ten aanzien van de privatiseringsovereenkomst. De onderhandelingen over de exploitatieovereenkomst volgen in 2021. Voor het juridisch geschil is een budget opgenomen onder taakveld 5.2 voor juridische bijstand.
Tot slot is een deel van het voordeel ontstaan doordat de bijdrage van derden voor sportstimulering structureel te laag geraamd is.

5.2 Sportaccommodaties: per saldo € 314 Voordeel
Dit voordeel wordt vooral veroorzaakt door een lagere kapitaallast dan begroot.
Het voordeel op de kapitaallasten wordt veroorzaakt omdat er in de begroting met hogere rentepercentages wordt gerekend dan de marktrente. Conform de voorgeschreven renteberekening uit de BBV wordt de marktrente aangepast aan de werkelijke marktrente in 2020 (zie ook de paragraaf financiering). Hierdoor ontstaat een voordeel ten opzichte van de begroting 2020.

Een ander voordeel is het restant van het incidentele budget voor de juridische ondersteuning inzake het geschil met Laco. Via het raadsvoorstel bij de jaarrekening wordt voorgesteld het restant van € 36 over te hevelen naar boekjaar 2021.

Naast deze voordelen resulteert voor binnensportaccommodaties een nadelig resultaat van €65. Dit nadelig resultaat is een gevolg van de verminderde inkomsten t.g.v. sluiting door Covid-19, daar tegenover staan de verminderde uitgaven die dat deels compenseren zoals energie, algemene kosten, onderhoud, inkoop horeca.

Vanuit het Rijk is er een compensatie geweest van derving van de huurinkomsten van de verenigingen die geen gebruik van de accommodaties mochten maken. Voor de overige derving van inkomsten vanuit het Rijk is er ook een regeling gekomen "de SPUK voor IJsbanen en Zwembaden" (voor 2020 € 100 miljoen). Doel van deze regeling is dat zwembaden alle kosten vanuit een negatief resultaat kunnen opvoeren waardoor ze 2020 zonder verlies kunnen afsluiten. Ook Helsdingen valt binnen deze regeling.

5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie: per saldo € 44 Voordeel
Dit voordeel wordt vooral veroorzaakt door een lagere kapitaallast dan begroot.
Het voordeel op de kapitaallasten wordt veroorzaakt omdat er in de begroting met hogere rentepercentages wordt gerekend dan de marktrente. Conform de voorgeschreven renteberekening uit de BBV wordt de marktrente aangepast aan de werkelijke marktrente in 2020 (zie ook de paragraaf financiering). Hierdoor ontstaat een voordeel ten opzichte van de begroting 2020.

5.4 Media (erfgoed): Per saldo € 58 Nadeel
Dit nadeel wordt vooral veroorzaakt op de kostenplaats archeologie.
Op 17 november 2020 werden bij het uitgraven van de historische stadsgracht in Vianen skeletresten aangetroffen. Hierop is besloten door middel van een opgraving de vondst te onderzoeken. Met deze vondst was geen rekening gehouden en daarmee was er onvoldoende budget beschikbaar in de kostenplaats archeologie. Door middel van een Raadsinformatiebrief is een inschatting gemaakt van de kosten voor het archeologisch onderzoek. Voor 2020 betekent dat de kostenplaats archeologie met € 37 is overschreden. In 2020 bedroegen de kosten voor de archeologische opgraving in totaal afgerond € 49. Ook in 2021 worden nog kosten gemaakt voor het archeologisch onderzoek.

5.5 Cultureel erfgoed: per saldo € 36 Voordeel
Dit voordeel wordt mede veroorzaakt door een lagere kapitaallast dan begroot.
Het voordeel op de kapitaallasten wordt veroorzaakt omdat er in de begroting met hogere rentepercentages wordt gerekend dan de marktrente. Conform de voorgeschreven renteberekening uit de BBV wordt de marktrente aangepast aan de werkelijke marktrente in 2020 (zie ook de paragraaf financiering). Hierdoor ontstaat een voordeel ten opzichte van de begroting 2020.
Tevens is er een voordeel omdat er geen vergoedingen uitbetaald zijn voor deelname aan de monumentencommissie. Daarnaast is er een voordeel omdat er een schadevergoeding is ontvangen voor de brand in de meterkast van de kerktoren in Leerdam.

5.6 Media (bibliotheken): per saldo € 14 Voordeel
Dit voordeel wordt mede veroorzaakt door een lagere kapitaallast dan begroot.
Het voordeel op de kapitaallasten wordt veroorzaakt omdat er in de begroting met hogere rentepercentages wordt gerekend dan de marktrente. Conform de voorgeschreven renteberekening uit de BBV wordt de marktrente aangepast aan de werkelijke marktrente in 2020 (zie ook de paragraaf financiering). Hierdoor ontstaat een voordeel ten opzichte van de begroting 2020.
Een ander voordeel is ontstaan doordat de frictiekosten voor BLIJ dubbel waren geraamd in 2020.

Naast dit voordeel is er op dit taakveld een nadeel op huuropbrengsten van de bibliotheken. Dit is ontstaan doordat de huuropbrengst van de bibliotheek Leerdam verantwoord zijn op de kostenplaats Stadskantoor Leerdam (Programma 0).

5.7 Openbaar groen en (open lucht)recreatie per saldo € 233 Nadeel
In 2020 is er een overschrijding ontstaan van € 120 door kosten onderhoud vaste planten € 40, kosten onderhoud i.v.m. areaaluitbreiding (niet begroot) € 55, kosten aanbesteding maaibestek € 12 en de kosten voor het watergeven van nieuwe beplanting, door de droge zomer. Ook zijn de uitgaven van een oud investeringskredieten conform de BBV niet geactiveerd, maar in één keer op de exploitatie geboekt N € 231. Verder is er meer uitgegeven aan motorrijtuigenbelasting dan begroot N € 12, is deelbudget voor onderhoud aan gebouwen hier begroot terwijl de kosten in Programma 0 komen V € 37. Er is een rentevoordeel van V € 28 omdat er in de begroting met hogere rentepercentages is gerekend. Gezien de lagere marktrente is er op alle taakvelden een voordeel op rente te melden. Voor een algehele toelichting op rente wordt verwezen naar de paragraaf financiering.

Ruimtelijk kwaliteitsfonds Buitengebied V : € 31. In de jaarrekening 2019 is dit Fonds gevormd. De niet bestede middelen 2020 zullen in het kwaliteitsfonds worden gestort. Wanneer initiatiefnemers een project uitvoeren in het landelijke gebied (waarbij inbreuk wordt gedaan op de ruimtelijke kwaliteit die niet ter plekke kan worden gecompenseerd) wordt in de anterieure overeenkomst opgenomen dat er een financiële bijdrage wordt gestort in het fonds. Dit kan een bedrag ineens zijn, of een bedrag voor ieder jaar dat de ruimtelijke kwaliteit verstoord wordt, zoals bij windmolens. Op dit moment stort alleen Eneco jaarlijks een bijdrage. In de toekomst zullen ook andere initiatiefnemers middelen in het fonds gaan storten. De gelden in het fonds worden gebruikt om ruimtelijke kwaliteit in het landelijke gebied toe te voegen en te versterken. De gelden uit dit fonds worden daarom uitgegeven aan projecten, zoals genoemd in de gemeentelijke landschapsvisie. Dit zijn projecten op het gebied van aanbrengen van landschapselementen, natuur, verbindingen voor flora en fauna en recreatieve routes. Op speelplaatsen is een voordeel ontstaan van € 45 V omdat de werkzaamheden in 2021 worden uitgevoerd en is er een rentevoordeel.

0.10 Reserves: per saldo 23 Voordeel

Het voordeel op de reserves voor programma 5 is ontstaan doordat de onttrekkingen aan de reserve Corona niet begroot waren (€ 136 V). Daar tegenover stonden 2 begrote onttrekkingen die niet of slecht beperkt zijn onttrokken. De onttrekking aan de reserve Sociaal Domein voor de frictiekosten Bibliotheek Aan Zet was dubbel begroot en terecht maar 1 keer onttrokken (€60 N). De geraamde onttrekking aan de algemene risicoreserve voor het maken van sportbeleid was in de werkelijkheid maar beperkt uitgegeven en onttrokken (€ 53 N)

Programma 6: Sociaal domein en kerngericht werken

Wat hebben we bereikt?

Sociaal Maatschappelijke Agenda

In 2020 is er volop ingezet op het opstellen en vaststellen van de Sociaal Maatschappelijke Agenda (SMA). Deze agenda vormt samen met de kostenbeheersing sociaal domein een belangrijk onderdeel van waar het team sociaal domein zich - in goede samenwerking met vele betrokkenen - mee bezig houdt.
Veel resultaatbeschrijvingen houden direct of indirect verband met de SMA of de inzet tot kostenbeheersing.

De SMA is - iets later dan gepland – in juli 2020 door de gemeenteraad vastgesteld. De SMA vormt de basis voor een aantal (deel)plannen op diverse terreinen. Deze (deel)plannen hebben dus ook enigszins vertraging opgelopen.

Kostenbeheersing sociaal domein

De kostenbeheersing sociaal domein kent een aantal onderdelen waarop ingezet wordt:

- Kwaliteitsverbetering werkprocessen
- Grip op kostenontwikkeling van de grootste risico's in het sociaal domein
    - Inzetten op monitoring
    - Betere benutting preventie en begeleiding naar doelmatige zorg
    - Regionaal nauw samenwerken met Regiobureau lekstroom (RBL)
    - Actief aandacht vragen bij het rijk voor voldoende structurele dekking via de Rijksbijdrage.
    - Regionaal oppakken van gezamenlijke inkoop Jeugdzorg en Wmo begeleiding.

Hierop wordt ingegaan bij de resultaatbeschrijvingen. Veel resultaatbeschrijvingen lopen qua planning in de pas zoals uit onderstaand overzicht blijkt.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Sociaal Maatschappelijke Agenda

Door de gemeenteraad vastgestelde Sociaal Maatschappelijke Agenda (SMA) die dient als kapstok voor de komende jaren en na vaststelling nader uitgewerkt wordt

De SMA is op 16 juli 2020 door de gemeenteraad unaniem vastgesteld. Hiermee is dit resultaat behaald.

Preventie versterken in het sociaal domein (Het versterken van de 0e lijn, eenzaamheid bestrijden, mantelzorgondersteuning/ respijtzorg, vroeg signalering)

Door onder andere vertraging bij het vaststellen van de SMA is de deadline aangepast. Een eerste inventarisatie, kennismaking en uitwisseling van preventief aanbod heeft plaats gevonden via een digitale nul-de-lijns-markt met diverse maatschappelijk partners. Ook is er een eerste analyse gedaan en is er een concept startdocument is opgesteld.

Samenwerking herzien qua werkwijze/opdrachtverlening partners

Samen met onder andere maatschappelijk partners is vorm gegeven aan de SMA en het subsidiebeleid (nieuw verordening en nadere regels). Deze samenwerking krijgt een nadere uitwerking als ontwikkelopdracht Strategisch Partnerschap in de SMA.

Plan van aanpak (preventie) huiselijk geweld en kindermishandeling, onderdeel integraal beleidsplan SMA

In de regio Lekstroom is in 2020 de regiovisie 'Voor een veilig thuis, Regiovisie Geweld hoort nergens thuis – regio Utrecht 2020' geactualiseerd.

Uitvoering geven aan de aanbevelingen uit de analyse jeugdhulp 2018 in 2020 en verder (dit gebeurt door het opstellen van een impactanalyse en een Plan van aanpak)

Na vaststelling van de SMA in de gemeenteraad is in juli 2020 het document "Acties om de kosten in de jeugdhulp te beheersen" naar de gemeenteraad gestuurd en tijdens een VHL Plein (online) toegelicht. De acties om meer grip te krijgen op de jeugdhulp zijn voornamelijk gericht op het verbeteren van de kwaliteit van zowel de inzet (dichtbij de leefwereld van het kind, gezin en de jongere) als de processen (bedrijfsvoering). De acties zijn opgenomen in een sociaal domein breed plan om de bedrijfsvoeringsprocessen te verbeteren.

Sociaal domein en Kostenbeheersing

Het opstellen en uitvoeren van het werkplan sociaal team (2020) waarin onder andere maatregelen voor kostenbeheersing sociaal domein zijn opgenomen

De effecten van de coronacrisis en het toenemen van wachtlijsten bij tal van aanbieders maken dat het sociaal team op de drie locaties een wachtlijst heeft, vooral voor jeugdhulp. Dit varieert in 2020 van 2 tot 10 weken.
Er zijn – in een toch krappe arbeidsmarkt - medewerkers geworven om de achterstand in te lopen. Door het vele digitale hulpverlenen ontgaan wellicht vroegtijdige signalen, zodat de problemen (nog) zwaarder en complexer worden. Spanningen in gezinnen nemen toe door thuiswerken en thuisonderwijs. Dit onderdeel is nog niet nader geanalyseerd, maar wel logisch. De Wmo-consulenten werken vanuit hun team aan onder andere grip op kosten en het optimaliseren van processen. De uitwerking van het werkplan 2020 is nagenoeg gelukt (de extra eropaf-medewerkers zijn bijvoorbeeld in dienst en de jeugdmodule huisartsen in Vianen is per juli gestart) en haakt in op de SMA Sociaal Domein.

Duidelijkheid positionering welzijnsinstellingen Vijfheerenlanden

De uitvoering van het plan van aanpak van de welzijnsinstellingen verloopt zoals gepland.

Uitvoering MDT BAAS - maatschappelijke diensttijd

De groep deelnemers heeft met een aangepast programma – in verband met de aanbesteding jongerenwerk - het programma succesvol afgerond.
In 2020 is voortvarend gewerkt aan het voortzetten van het programma na de pilotfase. Zo wordt BAAS uitgebreid tot HuisBaas.

Aanbestedingstraject sociaal domein: in samenwerking met Lekstroom Wmo en Jeugdhulp

De regionale projectgroepen voor de inkoop zijn gestart. Het streven is om voor de zomer 2021 de aanbesteding te starten, zodat er per 2022 nieuwe contracten zijn.

Strategische oriëntatie: Visie gereed op dienstverlening en samenwerking in regio's Lekstroom en Alblasserwaard/Vijfheerenlanden (AV)

De strategische verkenning van samenwerking binnen het sociaal domein is overgevloeid in de verkenning van samenwerkingsmogelijkheden tussen de arbeidsmarktregio's Gorinchem en Midden-Utrecht, subregio Lekstroom.

Pijler arbeidsmarkt: "programma voor iedereen die het nodig heeft een passend traject naar werk, vrijwilligerswerk of anderszins participatie in de samenleving”

De pijlers bestaan uit:

- Armoede verlichten (minimaregelingen) armoede voorkomen (preventie) en experimenteren met maatregelen om uitgaven van minima structureel te verminderen.
- In samenwerking met de lokale en regionale partners een gevarieerd ontwikkelaanbod realiseren voor het hele traject van inactief tot aan een betaalde baan.

Naast de reguliere taken vanuit de participatiewet en de bevordering van participatie door SamenDoen, is dit jaar het Actieplan Armoede en Schulden opgesteld. Avres heeft brede kennismakingsgesprekken gevoerd met cliënten uit Vianen die voorheen van WIL een categorale ontheffing ontvingen. Met deze cliënten wordt besproken welke stappen zij kunnen zetten richting werk of vrijwilligerswerk en welke ondersteuning zij daarbij nodig hebben. Daarbij wordt samengewerkt met de Wijkwinkel in Vianen en Schuldhulpmaatje Vijfheerenlanden.

Ontwikkelen en toepassen van Social Return on Investment (SROI)

Avres heeft in samenwerking met de inkoopmedewerkers van de deelnemende gemeenten gewerkt aan een voorstel over enige harmonisatie van het inkoopbeleid voor de toepassing van SROI. Dit voorstel wordt naar verwachting in april 2021 ter besluitvorming aan de colleges van de regiogemeenten AV voorgelegd.
Het proces heeft wat vertraging opgelopen door de coronacrisis met als onverwacht neveneffect dat er nu goed aangesloten kan worden bij het Manifest Maatschappelijk Verantwoord Inkopen.

Voorstel keuze aansluiting arbeidsmarktregio

Op 16 juli 2020 heeft de gemeenteraad besloten om voor drie jaar aan te sluiten bij de arbeidsmarktregio Gorinchem. In die drie jaar onderzoekt Vijfheerenlanden de haalbaarheid om een nieuwe arbeidsmarktregio te vormen. Op 1 januari 2021 is het Besluit werkgebieden UWV 2021 in werking getreden. Op basis daarvan zijn de grenzen van de Arbeidsmarktregio Gorinchem bepaald. Die zijn gelijk aan de gemeenten Gorinchem, Molenlanden en Vijfheerenlanden. Bestuurlijk en ambtelijk trekker van de arbeidsmarktregio Gorinchem is de gemeente Vijfheerenlanden. Daarom vervult Vijfheerenlanden ook de kassiersfunctie van de arbeidsmarktregio Gorinchem
Richting de AV-gemeenten en de Lekstroomgemeenten is de verkenning naar haalbaarheid gestart. Zowel op bestuurlijk als ambtelijke niveau hebben de eerste gesprekken plaatsgevonden. Daarin is afgetast waar de ruimte voor verkenning van samenwerking op werk en inkomen zit.

Sociale veiligheid versterken: aanstellen coördinator De Hagen

De aanstelling van de wijkcoördinator De Hagen is in 2020 verlengd. De wijkcoördinator heeft de samenwerking tussen de organisaties in De Prenter verbeterd en heeft de problemen die in de wijk spelen geïnventariseerd en geanalyseerd. Er zijn gesprekken met bewoners gevoerd en de eerste stappen richting een bewonersvertegenwoordiging van de wijk zijn gezet. Met tal van betrokkenen is de jaarwisseling voorbereid.
Er wordt een wijkaanpak met de wijk (bewoners en organisaties die in de wijk werken) ontwikkeld. De programmamanager en de sociaal wijkbeheerder, waarvoor in de begroting 2021 middelen zijn opgenomen, gaan de wijkaanpak verder uitwerken en “handen en voeten” geven.

Implementatie nieuwe Wet Inburgering (WI)

De Minister heeft laten weten dat de invoering van de nieuwe Wet Inburgering wordt uitgesteld naar vermoedelijk 1 januari 2022. De Eerste Kamer is begin december 2020 akkoord gegaan met de inhoud van de nieuwe Wet Inburgering.

In de arbeidsmarktregio Gorinchem wordt onverminderd doorgewerkt aan de invoering van de nieuwe Wet Inburgering.
Op 16 december 2020 heeft een gezamenlijke gemeenteraadsbijeenkomst AV plaatsgevonden, waarin de gemeenteraden zijn meegenomen in alle ontwikkelingen op het gebied van inburgering en waarin zij input konden geven op het concept-beleidskader.

Gecombineerde aanbesteding formele trajecten Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB)/leerroutes WI

De gunningsbeslissing is op 1 december 2020 genomen door het college. De gestanddoeningstermijn liep tot 28 december 2020. De afgewezen taalaanbieder heeft binnen deze termijn bezwaar gemaakt in de vorm van een kort geding.

Regionaal programma laaggeletterdheid 2020-2024

Er wordt door de landelijke partijen nog steeds gesproken over de voortzetting van 'Tel mee met Taal'. Inhoudelijk zijn goede stappen gezet, maar voor indexering van de WEB-gelden is de stand van zaken ongewijzigd. Indexering is en blijft een harde voorwaarde van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) voor het vervolgen van het Bestuurlijk Overleg. De arbeidsmarktregio Gorinchem werkt door aan een regionaal programma laaggeletterdheid. De verwachting is dat een eerste concept begin 2021 gereed is.

Harmonisatie

Realisatie één Adviesraad sociaal domein inclusief verordening

De planning was om op 30 maart 2020 de nieuwe Adviesraad sociaal domein geïnstalleerd te hebben. Dit is door de coronacrisis verzet naar 1 januari 2021. De verordening voor de Adviesraad sociaal domein is in december 2020 door de gemeenteraad vastgesteld. Hiermee is het resultaat behaald.

Geharmoniseerd subsidiebeleid

In 2020 is conform planning een nieuwe Algemene Subsidieverordening (ASV) opgesteld, aangevuld met Nadere regels budgetsubsidies Sociaal Domein.

Geharmoniseerd jongerenwerk; vormgeving in Vijfheerenlanden

Het Jongerenwerk is geharmoniseerd. Op 26 juni 2020 is het aanbestedingstraject voor het jeugd en jongerenwerk in Vijfheerenlanden gestart. Na publicatie van de aanbestedingsdocumenten op Tenderned hebben vier partijen een offerte ingediend. De beoordeling is gedaan door een beoordelingscommissie aan de hand van vooraf opgestelde beoordelingscriteria. Op 28 oktober 2020 is de aanbestedingsprocedure afgerond en hebben we de opdracht definitief gegund aan één partij: Buurtwerk. Voor de periode van 1 januari 2021 tot 31 december 2024. Daarnaast is er een verlengingsmogelijkheid tot 31 december 2028.

Harmoniseren Collectief Vraagafhankelijk Vervoer

De harmonisatie is een feit per 16 december 2020. Voor geheel Vijfheerenlanden zijn we voor het Wmo-vervoer aangesloten bij de Regiotaxi. Zodra gereed, worden het regionale convenant en de gemaakte afspraken doorgeleid naar het college. Aangezien het aantal ritten door de corona een heel stuk minder is en er compensatieregelingen getroffen zijn, blijven de vervoerskosten binnen het budget.

Beschermd wonen en maatschappelijke ondersteuning/opvang

Lokaal plan van aanpak Beter Thuis

Integraal plan voor ondersteuning van psychisch kwetsbare personen, zodat zij op een gelijkwaardige manier zelfstandig in Vijfheerenlanden kunnen wonen en mee kunnen doen aan de samenleving.
Onderdelen zijn:
1. Transitie beschermd wonen naar beschermd thuis
2. Ambulantisering van de opvang
3. Een integrale aanpak voor personen met verward gedrag
4. Invoering van de wet verplichte geestelijke gezondheidszorg
5. Huisvesting kwetsbare groepen

Het college is op 14 april 2020 akkoord gegaan met het lokale plan van aanpak.

Regionaal plan van aanpak beschermd wonen/ maatschappelijke opvang

Het college is op 14 april 2020 akkoord gegaan met het regionale plan van aanpak.

Implementatie Wet Verplichte GGZ (Geestelijke GezondheidsZorg)

De Wvggz is geïmplementeerd. Het proces wordt nu gevolgd en geëvalueerd.

Kerngericht werken en overheidsparticipatie

In kaart brengen van alle sociale ontmoetingsplaatsen per dorp of wijk waar wij als gemeente een financiële relatie mee hebben

De inventarisatie is rond. Het opstellen van de richtlijnen/nieuw beleid moet nog in gang gezet worden.

De organisatie laten door ontwikkelen naar een samenlevingsgerichte werkmethode. De organisatie vaardigheden meegeven waardoor ze op een open en heldere manier communiceren en samenwerken met onze inwoners. Het ondersteunen en stimuleren van inwonersinitiatieven in onze dorpen en wijken.

Programmaplan 2021 - 2024 is in de maak. Daarin worden nieuwe doelen en resultaten benoemd.

Wat hebben we niet gedaan vanwege coronamaatregelen?

Toelichting effecten coronamaatregelen

In 2020 monitorden wij de effecten van de coronamaatregelen op de bestuurlijke resultaten. Door het coronavirus en de bijhorende coronamaatregelen zijn de volgende resultaten niet behaald in 2020.

Plan van aanpak versterken lokale jeugdhulp (in verlengde van integrale beleidsplan SMA)

Dit plan van aanpak volgt uit het integrale beleidsplan sociaal domein. Door onder andere vertraging bij het vaststellen van de SMA medio 2020 (en corona) is het plan van aanpak niet gerealiseerd.

Bijeenkomst startnotitie LHBTI

In de Startnotitie LHBTI heeft het college toegezegd een lokale bijeenkomst te organiseren. Gezien de aard van de bijeenkomst gebeurt dit fysiek. Door de coronamaatregelen is deze bijeenkomst nog niet georganiseerd.

Wat hebben we ook niet gedaan?

Lokale zorg- en ondersteuningsopgaven in beeld brengen - in regionale context waar nodig en mogelijk - en voorzien van concrete doelen (monitoring en sturing)

De planning was om eind 2020 de lokale zorg- en ondersteuningsopgaven in beeld te hebben (met concrete doelen), waar nodig in regionale context. Deze planning is niet gehaald omdat het opstellen van de SMA, de ASV en het op orde krijgen van de P&C-cyclus voor het sociaal domein prioriteit hadden. Dit resultaat wordt in 2021 opgepakt, in directe samenhang met onder andere de uitwerking van de SMA.

Ontwikkelen van een dashboard sociaal domein voor meer inzicht in en grip op opgaven (problematiek en kosten) 0e, 1e en 2e lijn

De planning was en is om eind 2021 een eerste versie dashboard sociaal domein operationeel te hebben, en daarna door te ontwikkelen. Deze planning staat nu wel onder druk omdat in 2020 prioriteit werd gegeven aan onder andere het opstellen van de SMA, de ASV en het op orde krijgen van de P&C-cyclus voor het sociaal domein.

Actieplan armoede en schulden vastgesteld door gemeenteraad

Het actieplan Armoede en Schulden is niet vastgesteld omdat het door de financiële ontwikkelingen van de Niemans claim van de agenda van de gemeenteraad is gehaald. Het college van B&W heeft in het eerste kwartaal van 2021 een raadsinformatiebrief verstuurd om de gemeenteraad te informeren over het vervolg.

Wat waren de kosten (in duizenden euro)?

Lasten en baten Programma 6 Sociaal Domein					Bedragen X € 1.000	
		Werkelijk	Begrotingvvoor wijziging	Begroting na wijziging	Werkelijk	Verschil
nr.	Naam taakveld	2019	2020	2020	2020	2020
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	5.308	4.584	5.491	5.464	28
6.2	Wijkteams					
6.3	Inkomensregelingen	16.550	13.928	23.758	26.362	-2.604
6.4	Begeleide participatie	4.089	3.219	4.013	4.964	-951
6.5	Arbeidsparticipatie	642	2.382	4.059	2.101	1.959
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	3.510	1.316	1.103	1.417	-314
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	10.144	8.710	9.026	8.565	461
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	15.129	11.187	14.087	14.179	-91
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	80	46	232	124	108
6.82	Geëscaleerde zorg 18-		562	562	1.909	-1.347
	Totaal lasten	**55.452**	**45.934**	**62.332**	**65.084**	**-2.752**
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-237	-245	-247	-177	-71
6.2	Wijkteams					
6.3	Inkomensregelingen	-10.386	-10.325	-19.956	-22.275	2.320
6.4	Begeleide participatie	-51	-113	-113	-123	10
6.5	Arbeidsparticipatie	-1.247		-1.045	-1.472	427
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-857	-353	-353	-19	-334
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	-827	-1.346	-1.218	-1.153	-65
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	-385				
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	-1.046				
6.82	Geëscaleerde zorg 18-					
	Totaal baten	**-15.036**	**-12.382**	**-22.932**	**-25.220**	**2.288**
	Totaal saldo baten en lasten	**40.416**	**33.551**	**39.400**	**39.863**	**-464**
0.10	Toevoeging reserves	485		367	104	263
0.10	Onttrekking reserves	-1.913	-25	-3.769	-3.107	-661
	Totaal reserves	**-1.428**	**-25**	**-3.402**	**-3.004**	**-398**
	Resultaat	**38.988**	**33.526**	**35.997**	**36.859**	**-862**

Toelichting (alle bedragen x € 1.000)

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie: Per saldo € 43 Nadeel

Onder dit taakveld vallen alle uitgaven met betrekking tot burgerinitiatieven, vrijwilligers, mantelzorg, sociaal cultureel werk, dorpshuizen en dergelijke.

Inwonersinitiatieven

Op het budget voor inwonersinitiatieven is er sprake van een onderschrijding van € 438. Het feit dat er sprake is van onderschrijdingen op dit budget is al eerder met de gemeenteraad besproken. In lijn met de hierover - met de gemeenteraad - gemaakte afspraken, wordt bij de resultaatbestemming voorgesteld dit bedrag te storten in de bij deze jaarrekening te vormen reserve ‘inwonersinitiatieven’.

Investeringsagenda

Op dit programma is voor € 498 aan uitgaven gedaan waarvoor dekking aanwezig is in de Investeringsagenda. Tegenover het nadeel op dit programma staat een voordeel op taakveld 0.10.

Gecorrigeerd voor deze twee posten zou het resultaat op dit taakveld € 17 positief zijn geweest.

6.3 - 6.5 Inkomensregelingen – participatie: Per saldo € 791 Voordeel

Onder deze drie taakvelden vallen alle uitgaven met betrekking tot bijstandsverlening, minimaregeling en de uitvoeringskosten van Werk en Inkomen Lekstroom (WIL) en AVRES. Deze taakvelden sluiten met een voordelig saldo van € 791, echter, dit bedrag wordt veroorzaakt door een voordeel op de arbeidsmarktregio en een nadeel op de sociale werkvoorziening. Gecorrigeerd voor deze beide bedragen (resp. € 1.200 V en € 421 N) sluiten deze taakvelden vrijwel conform de verwachting (per saldo op € 12 voordelig).

Arbeidsmarktregio 1.633 V

Per 1 januari 2019 is de gemeenschappelijke regeling Alblasserwaard-Vijfheerenlanden gewijzigd en is een opgave-gericht programma ingevoerd. Het Algemeen Bestuur van de regio Alblasserwaard-Vijfheerenlanden heeft besloten het budgetbeheer in de gewijzigde situatie onder te brengen bij de gemeente Vijfheerenlanden. Dit betekent dat het betalingsverkeer en de verantwoording van inkomsten en uitgaven voor de Arbeidsmarktregio Gorinchem binnen de administratie van de gemeente Vijfheerenlanden worden verantwoord. In 2019 hebben we op deze middelen een bedrag van € 709 overgehouden en overgeheveld naar 2020. Omdat dit bedrag in 2020 ook niet is besteed, verklaart dit € 709 van het voordeel. Van de in 2020 voor de arbeidsmarktregio ontvangen middelen is een bedrag van € 926 niet uitgegeven. Omdat dit feitelijk geen middelen van de gemeente, maar van de arbeidsmarktregio zijn, kunnen we dit bedrag niet in het resultaat laten vrijvallen. Daarom wordt bij de resultaatbestemming voorgesteld dit bedrag beschikbaar te houden voor het doen van uitgaven voor de arbeidsmarktregio in 2021 en verder. De reserve wordt daarmee opgehoogd van € 709 per eind 2019 naar € 1.633 eind 2020.

Bij het bestemmingsvoorstel zal voorgesteld worden dit bedrag van € 1.633 in een nieuw te vormen reserve arbeidsmarktregio te voteren. Van hieruit kunnen dan de geplande uitgaven voor de komende jaren gedaan worden. Hiermee wordt voorkomen dat we elk jaar de restant overschotten moeten bestemmen via het bestemmingsvoorstel.

Aanvullende Rijksmiddelen Sociale werkvoorziening 421 N

Ten opzichte van de begroting 2020 van Avres, die is verwerkt in de begroting van de gemeente Vijfheerenlanden, hebben we voor de sociale werkvoorziening in 2020 een aanvullend bedrag van € 421 ontvangen. Omdat Avres deze taak voor ons uitvoert (en dus doorberekent) zijn de kosten op dit programma € 421 hoger dan begroot. Hier staat een voordeel op programma 0 tegenover (namelijk, de hogere ontvangst van Rijksmiddelen). Per saldo veroorzaakt dit voor de gemeente Vijfheerenlanden dus geen resultaat, maar op programma 6 veroorzaakt dit wel een nadeel van € 421.

NOOT: Tijdens het opstellen van deze jaarrekening is de concept-jaarrekening 2020 van Avres ontvangen. Hierin wordt een positief resultaat verwacht, waarvan voorgesteld wordt om € 651 uit te keren aan de gemeente Vijfheerenlanden. De bestendige gedragslijn zou zijn dit bedrag te storten in de reserve SD op het moment dat het bestuursbesluit is genomen. Dit besluit is voorzien op 8 juli en zal dan verwerkt worden in de jaarrekening van 2021.

6.6, 6.71, 6.81 WMO maatwerkvoorzieningen, maatwerkdienstverlening 18+ en geëscaleerde zorg 18+: per saldo € 143 nadeel

Aan de lastenkant zijn de lasten als gevolg van Corona € 314 hoger uitgevallen. Dit betreft vervoerscompensatie ad. € 144 en compensatie en meerkosten Wmo maatwerkvoorzieningen ad. € 170. Deze lasten worden volledig door de gevormde coronareserve gecompenseerd. Het nadeel op dit taakveld wordt dan ook gecompenseerd door een voordeel op taakveld 0.10.
Aan de batenkant is sprake van een geraamde maar niet gerealiseerde opbrengst van € 334. Dit betrof een onderlinge verrekening van kosten. Dit wordt weer gecompenseerd door lager dan geraamde uitgaven op dit taakveld waardoor er per saldo sprake is van een (relatief) beperkt voordeel op het totaal van de Wmo van € 171.

6.72, 6.82 Maatwerkdienstverlening 18-, Geëscaleerde zorg 18-: Per saldo 1.438 Nadeel

De grootste veroorzaker van het nadeel op geheel programma 6 betreft het nadeel van € 1,4 miljoen op de gemeentelijke taken in de Jeugdzorg. De oorzaken hiervoor zijn vooral de toegenomen kosten op de volgende onderdelen:
- Samen Veilig € 95 (in 3e kwartaal al toename van ruim € 400 voorzien);
- Kind met Beperking en Jeugd &Opvoedhulp € 635 (Verblijf, begeleiding..);
- Landelijk gecontracteerden € 144;
- Inschatting kosten corona € 244 (waarvan € 213 mbt kosten RBL);
- Overige.

Gedurende het jaar hebben we voor wat betreft de uitgaven op Jeugdhulp gestuurd op de rapportages die we vanuit de Regionale Backoffice Lekstroom (RBL) hebben ontvangen. Tot en met het derde kwartaal van 2020 was de prognose nog dat we zouden uitkomen met de bedragen die in de bijgestelde begroting 2020 waren opgenomen. Begin 2021 bleek echter dat de afrekening van het vierde kwartaal hiervan sterk (negatief) afweek. In de volgende alinea's gaan we kort in op de oorzaken van het zo sterk afwijken van de prognose uit het derde kwartaal en de nu ontvangen voorlopige eindafrekening van het vierde kwartaal:
De Jaarrapportage Jeugd 2020 van de RBL laat regionaal een toename in werkelijke kosten voor 2020 t.o.v. 2019 zien van gemiddeld 10,5%. De relatieve toename voor Vijfheerenlanden lag echter op 18,6%. Dit is ver boven het landelijk gemiddelde. De absolute toename is iets meer dan € 2 miljoen ten opzichte van het vorig boekjaar. De stijging in kosten ten opzichte van 2019 ligt met name in de hogere kostenontwikkeling van de categorieën Kind met Beperking en Jeugd & Opvoedhulp, Samen Veilig en Jeugd GGZ.
De rapportage over het vierde kwartaal 2020 valt € 910 negatiever uit dan de prognose uit het derde kwartaal. Regionaal is dat ook het geval. Het betreft een afwijking van 7,6%. In de derde kwartaalrapportage 2020 was de verwachting dat op basis van de prognose de totale kosten jeugd circa € 12 miljoen zullen gaan bedragen. De kostenstijging lijkt vooral voort te komen uit de indexering van de tarieven met 2,8% en de toename van de gemiddelde kosten per cliënt. Het lijkt aannemelijk dat de kosten voor een deel hoger zijn uitgevallen als gevolg van corona. Dit effect is door de RBL ingeschat op € 213, maar er wordt nog onderzocht of er sprake is van aanvullende meerkosten als gevolg van corona. Hiervoor gaan wij in gesprek met de jeugdprofessionals om te achterhalen o.a. of zij bijvoorbeeld a.g.v. corona anders beschikken (hoger en langer). Ook zullen gesprekken worden gevoerd met de zorgaanbieders t.o.v. de jeugdprofessionals. De RBL heeft na een eerste verdiepingsonderzoek kunnen achterhalen dat een aantal grote aanbieders hun omzetschatting niet goed of te laat hebben doorgegeven t.o.v. het derde kwartaal. De focus ligt vooral op "voorkomen van onaangename verrassingen" zoals in 2020 en meer grip krijgen op de zorgkosten.

0.10 Reserves: per saldo € 398 nadeel

Het nadeel op de reserve is vooral ontstaan door het niet onttrekken van het gereserveerde bedrag voor de arbeidsmarktregio. De uitgaven hiervoor zijn zoals boven beschreven ook nog niet gedaan. Verder is er een voordeel te melden als gevolg van een onttrekking aan de coronareserve.

Programma 7: Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid

Wat hebben we bereikt?

Het bevorderen en in stand houden van een gezonde leefstijl en een gezonde sociale/fysieke leefomgeving

Het activiteitenprogramma voor het Programma 'Gezond in de stad' is gereed.
Voor een aantal milieuonderwerpen (geluid, bodem en geur) zijn beleidsnota's vastgesteld. Daarmee is de harmonisatieopgave voor milieu afgerond. De Omgevingsdienst regio Utrecht (ODRU) heeft de milieutaken uitgevoerd volgens de afspraken in het uitvoeringsprogramma.
Het Gemeentelijk rioleringsplan (GRP) Vijfheerenlanden 2021-2025 is 15 december 2020 door de gemeenteraad vastgesteld. De samenwerking met de ODRU heeft in het begin van 2020 zijn doorgang gekregen. Op het gebied van indirecte lozingen zijn hierdoor grote stappen gemaakt.

Begraven

De begraafplaatsen zijn conform de voornemens beheerd op niveau kwaliteit A.
Er is een start gemaakt met het opstellen van het beleidsplan begraven.

Vijfheerenlanden is een duurzame gemeente

Het Samenhangend Duurzaamheidsbeleid is opgesteld en aan de gemeenteraad aangeboden voor vaststelling in de vergadering van 4 februari 2021.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Het bevorderen en in stand houden van een gezonde leefstijl en een gezonde sociale/fysieke leefomgeving

Programma Gezond in de stad (GIDS): activiteitenprogramma gereed

Vanwege de coronacrisis en de grote rol van de GGD hierin is het niet gelukt om het activiteitenprogramma GIDS in juni 2020 op te leveren. Nadat de inzet van de GGD in de coronacrisis gestabiliseerd was, is dit opnieuw opgepakt. In december 2020 is het activiteitenplan voor 2021 defintief gemaakt. De inwoners en scholen krijgen een actieve rol bij de verdere uitwerking hiervan.

Harmonisatie milieubeleid

In 2020 zijn een aantal beleidsnota's vastgesteld. Daarbij ging het niet alleen om harmonisatie maar ook om actualisatie van het beleid. In juli is de Beleidsregel Hogere Waarde Wet geluidhinder gemeente Vijfheerenlanden vastgesteld en in december zowel de Gebiedsvisie/ Geurverordening als Bodemkwaliteitskaart/Nota Bodembeheer.

Uitvoering milieutaken door Omgevingsdienst regio Utrecht (ODRU)

De ODRU heeft de gemandateerde taken volgens geldende voorschriften en afspraken uitgevoerd. Daaronder vallen onder meer de milieucontroles bij bedrijven en de advisering over ruimtelijke plannen. Er zijn meer sloopmeldingen en meldingen 8.40 geweest dan verwacht. Dit heeft tot een overschrijding van het budget geleid. De nog lopende projecten geluidsanering zijn in beeld gebracht en in een enkel geval afgerond.

Plan van aanpak klimaat adaptief rioolbeleid inclusief harmonisatie rioolbeleid

Het nieuwe, geharmoniseerde Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) Vijfheerenlanden 2021-2025 is in december 2020 vastgesteld door de gemeenteraad. Belangrijk aandachtspunt in het nieuwe GRP is klimaatverandering. Het klimaatbestendig inrichten is onderdeel van het beleid en handelen. In 2021 wordt het beheerplan riolering afgerond.

Onder het nieuwe GRP valt ook het beleid voor baggeren en beschoeiingen. In 2021 wordt het oeverbeleidsplan 2021-2025 ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad. Het oeverbeleidsplan heeft betrekking op het oeverbeheer, waar ook beschoeiingen onderdeel vanuit maken. In 2021 worden ook de beheerplannen voor baggeren en beschoeiingen afgerond.

Gemeente-brede (riool)heffing

In het GRP Vijfheerenlanden 2021-2025 is de onderbouwing van de Vijfheerenlanden-brede rioolheffing opgenomen. In deze rioolheffing zijn de kosten voor het vervangen en onderhouden van de riolering, pompgemalen en oeverbeschermingen opgenomen. Ook staan er klimaatadaptieve maatregelen op de weg of in het groen in om wateroverlast in de gemeente te verminderen. Het ontharden van de openbare ruimte en acties voor het vergroenen van tuinen door bewoners zijn er ook in opgenomen.

Rioolrenovaties en herstel beschoeiing

De rioolrenovatie in de Bastiaan Bosstraat (Lexmond) is gereed en binnen budget gebleven. Bij de rioolrenovatie Fransestraat - J.W. van Putten - Nieuwstraat (Ameide) is de riolering niet vervangen maar gerelined.
Het herstellen van een gedeelte van de beschoeiing van de stadsgracht in Vianen is afgerond. De beschoeiing is vernieuwd met de nog bruikbare uitkomende materialen.

Begraven

Beheer en onderhoud begraafplaatsen

Er is een begin gemaakt met de renovatie van de begraafplaats aan de Lingedijk in Leerdam. Dit in samenwerking met de Joodse gemeenschap en de historische vereniging Leerdam. De begraafplaats heeft een cultuurhistorische waarde door de ligging op dijkniveau. De toegangspoort, de poort naar het Joodse gedeelte van de begraafplaats, het baarhuisje en een monumentaal graf zijn gerestaureerd. Er zijn grondkeringen aangebracht tegen verzakking van het baarhuisje en de monumentale graven. En de begraafplaats is voorzien van een bank en een vuilnisbak.
De capaciteitsberekening voor het ruimen van graven is gereed. Er zijn opdrachten verstrekt voor onderzoek en voorbereiding om te ruimen. In de begroting zijn de beschikbare kredieten voor deze activiteiten abusievelijk afgeraamd. Dit wordt hersteld in de 1e bestuursrapportage 2021.

Gemeente-brede heffing begraafrechten

De begraaftarieven voor 2021 zijn 12 december 2020 aan de gemeenteraad aangeboden. De begraaftarieven zijn verhoogd met 3% volgens een trendmatige indexering.

Vijfheerenlanden is een duurzame gemeente

Het Samenhangend Duurzaamheidsbeleid is opgesteld en aan de gemeenteraad aangeboden voor vaststelling in de vergadering van 4 februari 2021.
Voor de opbouw van dit beleid is gekozen voor drie pijlers:

- Energie en Verantwoord;
- Circulair en Schoon;
- Klimaatrobuust en Biodivers.

Deze liggen in het verlengde van de onderwerpen die in het coalitieakkoord genoemd zijn onder duurzaamheid: energietransitie, klimaatadaptatie en afvalscheiding/circulaire economie.
Met de vaststelling van het Samenhangend Duurzaamheidsbeleid zijn de Fair Trade uitgangspunten verankerd in Global Goal 12: Verantwoorde consumptie en productie. We

bevorderen eerlijke en duurzame handel, eerlijke winkelroutes, fairtrade-en fcs keurmerk en keteninitiatieven.

Energie en Verantwoord

Opstellen van een Regionale Energie Strategie (RES) U16: visie en ambities Regio U16

Het conceptbod RES U16 is eind september 2020 naar het Nationaal Programma RES (NPRES) gestuurd. De RES U16 werkt de RES 1.0 uit zodat het voor 15 oktober 2021 naar het NPRES gestuurd kan worden. Het lokale zoekproces voor zoekgebieden voor duurzame energie in Vijfheerenlanden wordt in het eerste kwartaal van 2021 doorlopen vanuit de landschapsvisie.
Het Rijk heeft voor een periode van drie jaar (2019-2021) middelen beschikbaar gesteld voor de ondersteuning van het RES-proces in de regio. De gemeente heeft een rijksbijdrage ontvangen via de decembercirculaire 2019 van € 252. Dit budget wordt ingezet voor energieloketten en de transitievisie warmte waarmee in 2020 gestart is. De bijdrage is ontvangen in 2019 en maakt daarmee onderdeel uit van het jaarrekeningresultaat 2019. Deze middelen zijn bedoeld voor de periode van 1 januari 2019 tot eind 2021. Het totale bedrag wordt verdeeld over de gehele periode: een budgetoverboeking over kalenderjaren 2020 en 2021.

Regeling Reductie Energiegebruik (RRE)

In het kader van verduurzaming van de woningvoorraad helpt de gemeente huiseigenaren om hun energiekosten te verlagen en het wooncomfort te verbeteren. Hiervoor is in januari 2020 op grond van de Regelingen Reductie Energieverbruik (RRE) van het Rijk een bedrag van €297 ontvangen als voorschot. Het toegekende RRE-regeling budget is toereikend, echter niet alle projecten uit het projectplan RRE-regeling zijn in 2020 uitgevoerd. De Rijksdienst voor ondernemend Nederland (RVO) heeft besloten om de gegeven tijd te verruimen. De regeling loopt door tot maart 2021. Hiermee is overheveling van het resterende bedrag noodzakelijk. Daarnaast is het noodzakelijk om het over gebleven bedrag over te hevelen omdat er ook een substantieel bedrag terug betaald moet worden aan het Rijk omdat de (in het ingediende projectplan) aangeven projecten niet volledig uitgevoerd kunnen worden door de coronamaatregelen.

Energiedorp Everdingen

Energiedorp Everdingen is de pilot klimaatneutrale wijk/dorp gestart. Vanuit de gemeente faciliteren en ondersteunen we de initiatiefnemers. Uit het budget voor bewonersinitiatieven is subsidie verleend voor ondersteuning door de Natuur- en Milieufederatie Utrecht (NMU). Eind augustus is gestart met uitvoering van het project. Het doel van Energiecoöperatie Huibertstroom is om Everdingen met een duurzame bron van warmte te voorzien. Een kansrijke techniek om dit te bereiken is aquathermie. De gemeente Vijfheerenlanden monitort de voortgang en stemt af tussen de Transitievisie Warmte en het project Everdingen aardgasvrij.

Circulair en Schoon

Actualiseren en harmoniseren afvalbeleid en verordening

De ontwerp afvalstoffenverordening is in 2020 opgesteld en aan het eind van het jaar ter inzage gelegd (tot 8 januari 2021). In Waardlandenverband is het nieuwe afval- en grondstoffenbeleid voorbereid. Dit wordt het tweede kwartaal 2021 ter vaststelling aan de gemeenteraad aangeboden.
In het in 2020 met de gemeenteraad gedeelde analyserapport is de huidige stand van zaken weergegeven. Daaruit blijkt dat er nog veel grondstoffen in het fijn restafval zitten.

Zonder aanvullend beleid halen de Waardlandengemeenten de VANG-doelstellingen (maximaal 30 kg restafval per inwoner in 2025) niet. Met het nieuwe afval- en grondstoffenbeleid willen we de doelstellingen wel halen.

Beleid formuleren over afval van kringloopbedrijven en rommelmarkten

In Waardlandenverband zijn afspraken gemaakt over afval van rommelmarkten en kringloopbedrijven.
Nu er in Vianen een bouwkringloopwinkel is gerealiseerd is onderzoek naar de mogelijkheden daarvan niet meer nodig.

Keuze tussen Gemeenschappelijke regeling Vuilverwerking Dordrecht en Omstreken (Gevudo) of Afval Verwijdering Utrecht (AVU)

Gekozen is voor de GR Gevudo en dus uittreding bij GR AVU. De formele procedure daarover loopt nog door in 2021. Het algemeen bestuur van de AVU heeft een voorlopig besluit genomen over de uittreding. De gemeenteraden van de deelnemende gemeenten kunnen daarop tot 1 juni 2021 een zienswijze indienen.Het algemeen bestuur kan op 30 juni 2021 een definitief besluit nemen.

Klimaatrobuust en biodivers

In 2020 hebben we grote stappen gemaakt in de samenwerking om te komen tot een regionale adaptatiestrategie in de regio Alblasserwaard/Vijfheerenlanden (A5H) oftewel Dijkring 16. We zijn in 2020 begonnen met de risicodialogen om te komen tot een gedragen adaptatiestrategie. Deze risicodialogen of gesprekken over wat acceptabel is, hebben we verdeeld over vier werktafels. Die zijn elk vier keer bij elkaar gekomen en daaruit komt een deel van de strategie.

In de provincie Utrecht zijn we in 2020 gestart met de task force klimaatadaptatie. Deze task force houdt zich bezig met de aanpak van hittestress, klimaatadaptief bouwen, groen/blauwe schoolpleinen enz. Vanuit het Samenhangend duurzaamheidsbeleid is aangegeven dat we komend jaar inzetten op het opstellen van een lokaal Hitteplan. Dit plan wordt opgezet in samenspraak met het sociaal domein. Zo verbinden we gezondheid aan duurzaamheid. Voor het aanleggen van groen/blauwe schoolpleinen hebben zich al zeker zes basisscholen gemeld die mee willen doen om hun schoolplein te vergroenen. In dit project werken we samen met het sociaal domein en hebben we contacten met de provincie. In 2021 willen we dit graag met de scholen realiseren.

Kijkend vanuit onze gemeente naar de meerlaagsveiligheid zijn we samen met de VRU en de ´Water en Klimaat´regio Utrecht begonnen om de gevolgenbeperking, de tweede laag van de meerlaagsveiligheid, in beeld te krijgen. In 2020 zijn we hier actief mee gestart. Belangrijke assets binnen de gemeente Vijfheerenlanden zijn onderzocht en er is aangegeven wanneer ze falen. In 2021 starten de dialogen en de uitwerking hiervan.

Wat hebben we niet gedaan?

Het bevorderen en in stand houden van een gezonde leefstijl en een gezonde sociale/fysieke leefomgeving

Lokaal gezondheidsbeleid

De voorbereiding van het lokaal gezondheidsbeleid is in het najaar gestart. De oorspronkelijke planning (oplevering in december 2020) is niet gehaald. Vanaf januari 2021 krijgt dit prioriteit. Er wordt voor de zomer een eindproduct opgeleverd.

Rioolrenovatie Doelakkerweg (Ameide)
De rioolrenovatie Doelakkerweg is niet uitgevoerd. Het budget was bedoeld voor 1 op 1 vervangen, niet afkoppelen. Dat is wel gewenst. Medeoorzaak van de stagnatie is de nieuwbouw van de school aan de Liesveldweg en de reconstructie van de weg. De renovatie wordt in 2021/2022 opgepakt.

Project riolering Q. de Palmalaan (Leerdam) openbare ruimte
De woningbouwcorporatie heeft in enkele flatgebouwen constructieve schade geconstateerd die leiden tot sloop-nieuwbouw. Aangezien dit vervangingsplan een dusdanige impact heeft op de buitenruimte in de wijk is het nu niet zinvol het riool op deze locatie te vervangen. Door deze ontwikkelingen in dit deel van de wijk gaat dit project voorlopig niet door.

Begraven

Harmonisering beleid en beheerplan begraven
In de begroting 2020 was aangekondigd dat het beleid voor begraven geharmoniseerd zou worden. Het opstellen van het beleidsplan begraven heeft echter vertraging opgelopen omdat de onderdelen capaciteitsberekening en organisatie, processen en werkwijze meer tijd vergen dan gepland.
De planning om in 2020 een stilteruimte te realiseren op de begraafplaats aan Tiendweg 122 (Leerdam) is niet gehaald. Het ontwerp, van de studenten van ROC Midden Nederland, is uitgewerkt in een definitief ontwerp. Dit ontwerp is binnen het huidig financieel kader echter niet te realiseren. Wel wordt er rekening gehouden met toekomstige ontwikkelingen, zoals het plaatsen van zonnepanelen en de stap naar het elektrisch verwarmen. Binnen het beschikbare budget wordt de verlichting uitgerust met LED verlichting en wordt de huidige verwarming vervangen door een Hoog Rendement systeem. De gemeenteraad is hierover met een raadsinformatiebrief geïnformeerd.

Vijfheerenlanden is een duurzame gemeente

Warmteplannen voor wijken

Warmteplannen voor wijken en kernen
De Transitieviesie Warmte wordt conform afspraken uit het Klimaatakkoord in 2021 door de gemeenteraad vastgesteld. Dit loopt volgens planning. Na vaststelling in 2021 worden (ook conform afspraken Klimaatakkoord) wijkuitvoeringsplannen gemaakt voor de wijken die als eerste aardgasvrij gemaakt worden.

Circulair en Schoon

Actualiseren en harmoniseren afvalbeleid
Het nieuwe afval- en grondstoffenbeleid wordt in Waardlanden-verband opgesteld. In het derde kwartaal van 2020 is besloten om een extra opiniërende bespreking met de vier deelnemende gemeenteraden in te lassen.
Dit heeft waardevolle input opgeleverd en draagvlak bij de gemeenteraden gecreëerd. Het proces is hierdoor wel opgeschoven. In het tweede kwartaal van 2021 wordt het nieuwe beleid ter vaststelling aan de gemeenteraad aangeboden.
In afwachting van het nieuwe afvalbeleid met keuzes over hoe het afval in te zamelen, is het project om bovengrondse wijkcontainers te vervangen door ondergrondse stilgelegd. Er is €100.000 gereserveerd voor het harmoniseren van Vianen in het Waardlanden-gebied. Dit budget is toereikend.

Eigen organisatie laten voldoen aan doelstellingen circulaire economie

In juli 2020 is de nieuwe beleidsadviseur Circulaire Economie in dienst gekomen. Deze is kort daarna begonnen met het in kaart brengen van de uitgangssituatie van de circulaire economie in de gemeente Vijfheerenlanden.
Tegelijkertijd is voorrang gegeven en input geleverd aan het samenhangend duurzaamheidsbeleid. Na de vaststelling van het samenhangend duurzaamheidsbeleid wordt er een plan van aanpak voor een circulair beleidsplan gemaakt. Dit plan van aanpak moet uiterlijk in het tweede kwartaal 2021 door het college zijn vastgesteld.

We zijn gestart met het maatschappelijk verantwoord maken van het inkoopbeleid van de gemeente. Hiermee willen we aansluiten bij het manifest maatschappelijk verantwoord inkopen. In 2021 hopen we dit te kunnen realiseren.

Wat waren de kosten (in duizenden euro)?

Lasten en baten Programma 7 Volksgezondheid en milieu					Bedragen X € 1.000	
		Werkelijk	Begrotingvvoor wijziging	Begroting na wijziging	Werkelijk	Verschil
nr.	Naam taakveld	2019	2020	2020	2020	2020
7.1	Volksgezondheid	1.922	2.527	2.537	1.978	559
7.2	Riolering	5.283	5.026	5.020	6.689	-1.669
7.3	Afval	5.356	5.491	5.996	5.709	287
7.4	Milieubeheer	1.384	1.505	2.466	2.043	423
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	1.969	1.180	1.108	1.386	-277
	Totaal lasten	**15.913**	**15.729**	**17.127**	**17.805**	**-678**
7.1	Volksgezondheid					
7.2	Riolering	-6.762	-6.835	-6.835	-7.197	361
7.3	Afval	-5.933	-6.355	-6.355	-6.546	191
7.4	Milieubeheer	-7	-6	-313	-202	-110
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-1.035	-854	-854	-1.086	232
	Totaal baten	**-13.737**	**-14.050**	**-14.357**	**-15.031**	**674**
	Totaal saldo baten en lasten	**2.176**	**1.679**	**2.770**	**2.774**	**-4**
0.10	Toevoeging reserves					
0.10	Onttrekking reserves	-12		-960	-618	-342
	Totaal reserves	**-12**		**-960**	**-618**	**-342**
	Resultaat	**2.165**	**1.679**	**1.810**	**2.156**	**-346**

Toelichting (alle bedragen x € 1.000)

7.1 Volksgezondheid: per saldo € 559 Voordeel

Het voordeel bij taakveld 7.1 komt voort uit uitgaven die in 2020 niet zijn gedaan. Het resterend budget was bestemd voor het door ontwikkelen van lokaal maatwerk (trend gerelateerd) op het gebied van gezondheid, opgroeien en opvoeden; gericht op preventie en signalering. In 2020 hebben wij met name gefocust op het in kaart brengen van het lokaal maatwerk dat er is. Vanaf 2021 gaan we dit maatwerk opnieuw verbinden en het lokaal aanbod versterken. Er is in 2020 ingezet op het in kaart brengen van het bestaande lokaal maatwerk op het gebied van gezondheid, opgroeien en opvoeden, gericht op preventie en signalering.

7.2 Riolering: per saldo € 1.308 Nadeel

Onder dit taakveld valt ook Baggeren, daar is een voordeel ontstaan van V € 207 veroorzaakt doordat veel baggerwerk is uitgesteld door de PFAS perikelen en een voordeel op de post rente. Voor Riolering is er een nadeel van N € 1.515. Er zijn voordelen ontstaan door minder inhuur, minder energielasten, minder onderhoudsuitgaven, minder rente en afschrijvingen en hogere belastingopbrengsten en bijdragen in rioolaansluitingen dan verwacht. De voordelen inclusief het voordeel op baggeren bedraagt V € 924.

In de 2e bestuursrapportage 2020 is dit opgenomen:

"Afrekening riolering 2020: pm, N, incidenteel

In de programmabegroting 2021 worden op basis van het eind dit jaar vast te stellen nieuwe gemeentelijke rioleringsplan (GRP) nieuwe tarief voorstellen gedaan voor de rioolheffing 2021 en verder. Deze zijn gebaseerd op een vernieuwde en transparante toerekening van kosten. Het effect hiervan zal zijn een daling van het tarief en van de bijbehorende opbrengsten. Bij het vaststellen van het nieuwe GRP, zal u het voorstel worden voorgelegd om de afrekening van de rioleringskosten 2020 ook te baseren op deze nieuwe en transparante toerekening. Het gevolg hiervan zal zijn, dat er wat betreft 2020 sprake zal zijn van een nader te bepalen voordeel op de rioolexploitatie, dat bij de jaarstukken 2020 gestort zal worden in de voorziening riolering. Dit conform bestaand beleid. Aangezien een belangrijk deel van dit voordeel wordt verklaard door een lagere toerekening van apparaatskosten, zal deze storting leiden tot een nadeel voor de gemeentebegroting. Dit betreft een incidenteel nadeel, aangezien met de financiële effecten hiervan al rekening is gehouden in de Programmabegroting 2021."
Rekening houdend met het bovenstaande is er vastgesteld dat de kostendekking 2020 werkelijk 152 % is. Daardoor moet er N € 2.455 gestort worden in de voorziening Riolering.

7.3 Afval per saldo: € 478 Voordeel

Er zijn voordelen ontstaan door minder inhuur, minder uitgaven, lagere bijdrage aan Waardlanden, minder rente en afschrijvingen en hogere belastingopbrengsten dan verwacht.
Het voordeel op het product is niet volledig. De mate van kostendekking 2020 is berekend. De kostendekking is 86,9 % zodat er eigenlijk nog een bedrag van € 685.000 uit de Voorziening afval zou moeten worden onttrokken, maar deze is echter leeg.

7.4 Milieubeheer en duurzaamheid per saldo: € 312 voordeel

Het voordeel voor Duurzaamheid wordt grotendeel veroorzaakt doordat ten onrechte (dubbel) € 252 is overgeheveld van boekjaar 2019 naar 2020 via het jaarrekeningresultaat 2019. Hierdoor verschuift een eigenlijke voordeel voor de jaarrekening 2019 naar het jaarrekeningresultaat van 2020. Dit budget van € 252 is vanuit het rijk verkregen via de decembercirculaire 2019 voor het opstellen van de transitievisie warmte en het realiseren van de RES. Conform college besluit "Bestemmen ontvangen Rijksgelden voor Energietransitie jaar 2020" was de € 252 reeds budgetneutraal verantwoord op de kostenplaats duurzaamheid via de 1e bestuur rapportage 2020. De € 252 is daarnaast in 2 jaren gesplitst verantwoord, € 126 begroot in 2020 en € 126 is begroot in 2021.

Van het bedrag voor 2020 resteerde € 32. Hiervoor wordt voorgesteld dit bedrag door te schuiven naar 2021 om de opwekking van duurzame energie in de landschapsvisie te laten landen. Daarnaast is er een voordeel doordat op het budget Impuls duurzaamheid € 38 niet is uitgegeven. Ten slotte was er nog een voordeel afkomstig uit de ontvangen subsidie "Groen doet goed" van € 13 welke niet begroot was in 2020.

Door de ODRU zijn er in 2020 meer uren gemaakt, terwijl er gelijktijdig ten onrechte een uitgaven budget begroot is. Per saldo heeft dit geleid tot een nadeel van € 22.

7.5 Begraafplaatsen en crematoria: per saldo € 45 Nadeel
Met name door het aantal mensen dat overleden is aan de gevolgen van Corona zijn er in 2020 veel meer grafrechten dan normaal ontvangen. Gelijktijdig zijn de kosten daardoor gestegen en is er een voordeel op rente en afschrijving.
Op dit taakveld ontstaat er dus een voordeel ten opzichte van de begroting. Dit voordeel is verwerkt in de berekening van de mate van kostendekking en daaruit komt naar voren dat er een positief resultaat ten opzichte van de kostendekking uit de begroting is van € 205. Dit bedrag wordt gestort in de Voorziening begraafrechten en is een niet begrote uitgave op het product, waardoor het nadeel ontstaat.

0.10 Reserves: per saldo € 342 Nadeel

Er is een nadeel ontstaan doordat er een 3-tal bedragen dubbel begroot zijn en de werkelijke uitgaven lager zijn dan de begrote onttrekkingen als dekking door de reserves, waardoor er minder onttrekkingen aan de reserves plaatsvinden.

Programma 8: Volkshuisvesting, ruimtelijke ontwikkeling en stedelijke vernieuwing

Wat hebben we bereikt?

Wij behouden de unieke kwaliteiten van ons gebied en de kernen

Als inwoners van de gemeente delen we de fysieke leefomgeving met elkaar. Met de schaarse en kostbare ruimte wordt zo zorgvuldig mogelijk omgesprongen. Bij woningbouw- en herstructureringsprojecten worden de unieke kwaliteiten van het gebied benadrukt en waar mogelijk versterkt. Waar in deze projecten wordt voorzien in de behoeften op het gebied van o.a. wonen, recreëren en zorg is het tevens onze taak om duidelijke visies en beleid te schrijven om in de toekomst adequaat in te spelen op de vraagstukken in het fysieke domein.

Ruimtelijke ontwikkeling pakken we in gezamenlijkheid op

Een grote opgave voor de organisatie is om het beleid en de visies afkomstig uit de drie voormalige gemeenten te harmoniseren. In het kader van deze harmonisatieopgave is er dit jaar gewerkt aan verschillende beleidsstukken en visies met betrekking tot de fysieke leefomgeving.

Ondanks de berichtgeving over het uitstel van de invoeringsdatum van de Omgevingswet is onverminderd hard doorgewerkt aan de nodige voorbereidingen om per 1 januari 2022 gereed te zijn voor het werken met de Omgevingswet.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Wij behouden de unieke kwaliteiten van ons gebied en de kernen

Verduurzaming woningvoorraad in samenwerking met corporaties

Elk jaar maken we afspraken met de woningcorporaties over de verduurzaming van de woningvoorraad. Op basis van de biedingen van de woningcorporaties Fien Wonen, Kleurrijk Wonen en Lekstede Wonen is in 2020 gewerkt aan de prestatieafspraken voor het jaar 2021. Deze prestatieafspraken zijn nu voor het eerst gezamenlijk tussen de gemeente, corporaties en huurdersorganisaties opgesteld en ondertekend. In de jaarlijkse afspraken met de woningcorporaties zijn afspraken gemaakt over de plaatsing van zonnepanelen, de verbetering van de isolatiewaarde en het circulair maken van woningbouw. In 2021 worden de afspraken verder uitgewerkt als de inhoud van de Transitievisie Warmte bekend is.

Actuele woonvisie

In de gemeenteraadsvergadering van 16 juli 2020 is de woonvisie ‘Samen sterk, met eigenheid en diversiteit’ vastgesteld. Gelijktijdig met ditzelfde raadsbesluit zijn de woonvisies van de voormalige gemeenten Vianen, Leerdam en Zederik ingetrokken. Hiermee is er één geactualiseerde woonvisie voor de hele gemeente Vijfheerenlanden. Op ditzelfde moment is ook bepaald dat de woonvisie wordt vertaald in een uitvoeringsprogramma. Hierin beschrijven we hoe we de ambities uit de woonvisie samen met onze woningmarktpartners gaan realiseren en waar vanaf 2021 aan gewerkt gaat worden.

Integrale visie voor binnensteden Leerdam en Vianen
In februari 2021 heeft de gemeenteraad ingestemd het plan van aanpak voor de binnenstadvisie van Leerdam vastgesteld. De behoefte aan een binnenstadsvisie komt voort uit de detailhandelsvisie die in december 2020 in de gemeenteraad is vastgesteld. In de praktijk heeft de gemeente Vijfheerenlanden te maken met een krimpend winkelaanbod. De gemeente krijgt regelmatig de vraag om winkel-en centrumfuncties in de binnenstad van Leerdam te transformeren naar woonfuncties. Voor de specifieke beoordeling van dergelijke aanvragen en de algemene visievorming op dit gebied is de wens uitgesproken om een binnenstadvisie voor Leerdam op te stellen. In 2021 wordt het onderliggende plan van aanpak voorgelegd aan de gemeenteraad en met de vraag om een eenmalig budget. De Viaanse gemeenteraad heeft een aantal jaren geleden de 'Toekomstvisie Vianen 2025' vastgesteld. Deze visie is van kracht en vormt, wat dit onderwerp betreft, vooralsnog de actuele visie op de binnenstad van Vianen.

Herinrichting Dokter Reilinghplein e.o.
De gemeenteraad heeft op 23 april het definitieve ontwerp en het definitieve krediet voor het Dokter Reilinghplein (inclusief de stationsomgeving) vastgesteld. Half juli zijn de werkzaamheden gestart. Met uitzondering van de aanplant van de groenvoorzieningen zijn de werkzaamheden in 2020 afgerond. Eind januari van 2021 is het werk opgeleverd en de neonverlichting in de kubussen brandt weer.

Ruimtelijke ontwikkeling pakken we in gezamenlijkheid op

Nota grondbeleid
Afgelopen jaar en ook in 2021 wordt er gewerkt aan de omgevingsvisie. Het grondbeleid is onderdeel van die visie. Eerst moet helder zijn wat de ruimtelijke opgave is van de gemeente, zowel in kwantitatieve als kwalitatieve zin. Tijdens het opstellen van de omgevingsvisie worden ook de hoofdlijnen van het grondbeleid geformuleerd voor o.a. een financiële bijdrage in een anterieure overeenkomst, het kostenverhaal, een grondslag voorkeursrecht of een grondslag voor onteigening.

Activiteiten en werkzaamheden ter voorbereiding van de invoering van de Omgevingswet
Door het uitstel van de invoering van de Omgevingswet is de planning in aanloop naar de inwerkingtredingsdatum aangepast. Zo zijn de interne opleidingen, om onze ambtenaren voor te bereiden voor het werken onder de Omgevingswet, uitgesteld. De verschillende deelproducten en bouwstenen voor het gemeentelijk omgevingsplan en de gemeentelijke omgevingsvisie zijn naar een later moment geschoven.

Voor het opstellen van de gemeentelijke omgevingsvisie is een plan van aanpak gemaakt. Hierin worden de verschillende componenten beschreven, namelijk de inventarisatie en analyse beleid voor de fysieke leefomgeving, de werkwijze onder de wet voor inwoners, ambtenaren etc., participatie van stakeholders en de bestuurlijke betrokkenheid van college en gemeenteraad. Dit plan van aanpak is medio 2020 vastgesteld door het college. De gemeenteraad is hierover per brief geïnformeerd.

In ditzelfde jaar is ook de opdracht gegund aan een adviesbureau om een transitieplan op te stellen voor de overgang van het tijdelijke (van rechtswege) omgevingsplan naar het definitieve omgevingsplan. Het programmateam van 'Aan de slag met de Omgevingswet' ondersteunt de gemeente Vijfheerenlanden met de aansluiting op het Digitaal Stelsel Omgevingswet Landelijke Voorziening (DSO-LV). De regionale implementatiecoach omgevingswet (RIO) is het regionale aanspreekpunt voor de gemeente. De gemeente Vijfheerenlanden heeft afspraken gemaakt over de aansluiting op het DSO en tijd en capaciteit vrijgemaakt om op tijd, voor 1-1-2022, aan te sluiten op het DSO. Ook is sinds begin 2020 de multi-disciplinaire intaketafel voor complexe ruimtelijke plannen in werking en wordt in samenwerking met de regio de Omgevingstafel voorbereid. De gemeente heeft tijdens de inzagetermijn van de

Provinciale ontwerp-omgevingsvisie en Provinciale ontwerp-omgevingsverordening, eind 2020, tijdig een zienswijze opgestuurd. Tegelijkertijd zijn veel voorbereidingen en de samenwerking met onze regionale ketenpartners onverminderd voortgezet.

Regionale Economische Programmering en het Integraal Ruimtelijk Perspectief

De regio Utrecht staat voor grote opgaven op het gebied van wonen, werken, mobiliteit en landschap. De gemeente Vijfheerenlanden werkt met de regionale overlegpartners, provincie en het Rijk aan het Ruimtelijk Economisch Programma (REP) en de Regionale Energiestrategie (RES). Op 28 mei van dit jaar heeft de gemeenteraad ingestemd met het aangescherpte beoordelingskader REP en met de contour REP als onderzoeksagenda voor een op te stellen Integraal Ruimtelijk Perspectief (IRP). Het doel van het IRP is een integraal afgewogen beeld op de ruimtelijke ontwikkeling van de regio. Hierbij wordt in het bijzonder aandacht besteed aan de afstemming van het IRP op de beelden en teksten uit de Provinciale Omgevingsvisie (POVI).

Eén van de pijlers van de REP is 'Groen en Landschap'. Om mee te groeien met de schaalsprong in de verstedelijking en de andere pijlers is ook een schaalsprong Groen en Landschap nodig. In de Contour-REP is de groene agenda dan ook opgenomen en deze wordt integraal verbonden met de andere pijlers in het Integraal Regionaal Perspectief (IRP) dat momenteel wordt uitgewerkt. In de periode juli - november 2020 heeft verdere verdieping op dit Ontwikkelbeeld Groen en Landschap plaatsgevonden. In samenspraak met gemeenten, provincie en waterschappen is een uitgewerkte kaart gemaakt van de ambities voor Groen en Landschap 2040. De realisatie van de schaalsprong Groen en Landschap wordt gekoppeld aan de stedelijke ontwikkelingen binnen het Ruimtelijk Economisch Programma (REP) en vindt plaats in samenhang met het provinciebrede programma 'Groen Groeit Mee'. In deze regionale aanpak binnen de U16 zijn enkele gebiedsgerichte opgaven genoemd, zoals de 'De Groene Zoom Vijfheerenlanden' en het 'Agrarisch groenblauw netwerk'. Deze opgaven worden genoemd in het rapport 'U16 Ruimtelijke opgave Groen & Landschap 2020-2040'. Dit rapport biedt goede aanknopingspunten voor onze eigen gemeentelijke landschapsvisie.

De regionale programmering voor wonen en werken is in de provincie Utrecht een nieuw instrument dat met de POVI is geïntroduceerd. Provinciale Staten hebben op 30 september 2020 het kader voor de regionale programmering vastgesteld. Hierin staat per regio hoeveel woningen en hectare bedrijventerrein er gerealiseerd kan worden en met welke kwalitatieve aspecten rekening moet worden gehouden. Daarbij gaat het onder andere over het aandeel betaalbare woningen. In U16-verband is gestart met regionale programma's voor wonen en werken in afstemming met de provincie en aansluitend bij de uitgangspunten in het IRP. Gedeputeerde Staten leggen vervolgens de essentie uit de regionale programma's vast in het provinciale programma. De RES vormt een bouwsteen voor het IRP. Hierover wordt uitvoeriger gerapporteerd onder programma 7 'Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid' en programma 0 'Bestuur, ondersteuning en dienstverlening'.

Kwaliteitsverordening en nieuw beleid Vergunningverlening, toezicht en handhaving

In 2016 is de Wet verbetering vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) in werking getreden. De wet is een aanpassing van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Deze regelt de randvoorwaarden voor gemeenten en provincies om tot een hogere kwaliteit van VTH in het omgevingsrecht te komen. De wet stelt onder meer het vaststellen van een Kwaliteitsverordening VTH verplicht. Voor de nieuwe gemeente Vijfheerenlanden was tot voor kort nog geen verordening opgesteld. In de gemeenteraadsvergadering van 16 juli 2020 is de kwaliteitsverordening VTH vastgesteld. Voor het opstellen van het jaarverslag VTH voor 2020 en de actualisatie van de rapportage kwaliteitscriteria VTH in 2021 is de expertise ingeschakeld van een extern adviesbureau. Ditzelfde adviesbureau heeft een verbeterplan VTH opgesteld. Eén van de doelen uit dit plan is het opstellen van een nieuw VTH-beleid. Eind 2020 heeft het

adviesbureau aan dit nieuwe beleid geschreven. Het wordt begin 2021 in concept opgesteld en vervolgens ter vaststelling voorgelegd aan college en gemeenteraad.

Geharmoniseerd ruimtelijk kwaliteitsbeleid

Een onderdeel van de grotere harmonisatieopgave is het welstandsbeleid. In de eerste helft van 2020 is gewerkt aan een conceptnota ruimtelijke kwaliteit. Deze nota is door het college akkoord bevonden en is door de gemeenteraad vastgesteld. Na het doorlopen van de wettelijke inzagetermijn, waarin geen zienswijzen naar voren zijn gebracht, is dit beleid voor definitieve vaststelling naar de gemeenteraad gestuurd. De definitieve vaststelling van de nota ruimtelijke kwaliteit is voorzien in het eerste kwartaal van 2021.

Ons platteland blijft leefbaar en vitaal

Opstellen landschapsvisie Vijfheerenlanden

Alle voorbereidingen, om een landschapsvisie op te stellen, zijn afgerond. Het plan van aanpak is door de gemeenteraad vastgesteld. Daarna is een bureau geselecteerd om bij de uitvoering te ondersteunen. In 2021 kan de landschapsvisie, naar verwachting, worden vastgesteld.

Overig resultaten

Onderzoek mogelijkheid Skaeve Huse in de gemeente Vijfheerenlanden

Begin 2020 heeft de gemeente Vijfheerenlanden samen de overlegpartners Lekstede Wonen, Kleurrijk Wonen, Bij Bram en Lister een verkennend gesprek gehouden om de behoefte aan Skaeve Huse in kaart te brengen.

Het opstellen van het beleidskader arbeidsmigranten

De gemeente Vijfheerenlanden werkt voor de huisvesting van arbeidsmigranten samen met de gemeenten in de AV en de gemeenten in de U16. Het tempo in de twee regio's is verschillend. In de U16 is eind 2020 een onderzoek gestart naar de omvang van de doelgroep. In 2020 zijn er diverse gesprekken geweest, zowel met huisvesters, uitzendbureaus, werkgevers of belangenorgansiaties zoals de Nederlandse Fruittelers Organisatie. De informatie uit deze gesprekken wordt meegenomen in het beleidskader

Het opstellen van het woonwagenbeleid

De gemeente Vijfheerenlanden heeft tot op heden geen beleid voor woonwagens. Tevens was er geen wachtlijst voor geïnteresseerden in een standplaats. In de zomer van 2020 is gestart met het maken van het woonwagenbeleidsplan. Dit bestaat uit gesprekken met de corporaties en uit de woonwensen van de doelgroepen in beeld brengen.

Stikstof

De Provincie Utrecht is in november 2020 gestart met de opzet van een gebiedsgerichte aanpak stikstof. Met de gebiedsgerichte aanpak wil de provincie –ter uitvoering van en in aanvulling op de structurele aanpak van de rijksoverheid- samen met haar partners de komende jaren (2020-2030) een flinke beweging in gang zetten naar het herstel en robuuster maken van Natura 2000-gebieden. Toekomstperspectief bieden voor de landbouw en een vermindering van de stikstofdepositie op de kwetsbare natuur. De zes stikstofgevoelige Natura 2000- gebieden in de provincie Utrecht zijn verdeeld in twee clusters, de zogenaamde Gebiedstafel. Gemeente Vijfheerenlanden is ingedeeld bij de Gebiedstafel-West, waarin zij wordt vertegenwoordigt door wethouder van Middelkoop.

Zoals wettelijk voorgeschreven moet, in het kader van de toestemmingsverlening binnen de Wet Natuurbescherming, aangetoond worden dat de stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden binnen de gestelde kaders valt. Voor een aantal woningbouwprojecten in

de gemeente Vijfheerenlanden vormt deze toets op stikstofdepositie een reëel risico op de haalbaarheid van het plan. Dit zijn vooral de grotere woningbouwprojecten binnen een afstand van 5 km van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied. Te denken valt aan Broekgraaf (Leerdam), De Weide II (Meerkerk), Hoef en Haag, Hazelaarsplein en Sluiseiland (beide Vianen). Om de stikstofuitstoot binnen de perken te houden tijdens de realisatie- en gebruiksfase worden verschillende oplossingen toegepast. Zoals het gebruik van schonere machines en vrachtwagens, toepassing van energiebesparende en energiezuinige maatregelen, isolatie, saldering etc. Daarnaast is het mogelijk om grootschalige woningbouwprojecten (100 woningen of meer) aan te melden voor het landelijk stikstofregistratiesyteem woningbouw. De 'stikstofruimte' die door de landelijke maatregelen vrij komt kan worden toegepast om woningbouwprojecten vlot te trekken. Het project Broekgraaf is aangemeld in dit systeem. Voor het project Broekgraaf is eind 2020 een vergunning verstrekt in het kader van de Wet natuurbescherming voor de bouw van 650 woningen. Deze 'stikstofvergunning' gaat uit van een gefaseerde realisering van Broekgraaf en het gebruik van machines met de minste stikstofuitstoot. Andere grote woningbouwprojecten volgen dezelfde werkwijze. Voor de projecten Hoef en Haag, Sluiseiland en De Weide II wordt met bouwfasering, saldering en toepassing van schone technieken de stikstofdepositie op Natura-2000 gebieden gedrukt en binnen de perken gehouden.

Effect corona op leges
Corona heeft geen significante gevolgen voor de legesopbrengsten. Afgelopen jaar zijn er meer kleine aanvragen binnengekomen. Deze hebben echter weinig invloed op de legesopbrengst. Minder dan 20% van de aanvragen (grote projecten) zorgt voor meer dan 80% van de legesopbrengsten.

Wat hebben we niet gedaan vanwege coronamaatregelen

Het opstellen van het woonwagenbeleid
Door de coronamaatregelen heeft dit vertraging opgelopen omdat we de doelgroep hiervoor fysiek willen benaderen. De verwachting is dat het beleidsplan rond de zomer van 2021 wordt aangeboden aan de gemeenteraad.

Wat hebben we ook niet gedaan?

Het opstellen van een nota grondbeleid
Eind 2020 is er een raadsinformatiebrief verstuurd waarin wordt uitgelegd dat per situatie wordt bekeken of er sprake is van actief dan wel faciliterend grondbeleid. Anders dan in de Begroting 2021-2024 staat komt er nu geen nota Grondbeleid, maar een paragraaf hierover in de eerste bestuursrapportage 2021.

De harmonisatie van het ruimtelijke kwaliteitsbeleid
Om te voorkomen dat voor een korte periode in 2021 de gemeente zonder welstandsbeleid zit, is besloten de geldigheid van de drie welstandnota's van de voormalige gemeenten te verlengen tot het nieuwe ruimtelijke kwaliteitsbeleid in werking treedt.

Het onderzoek voor de mogelijkheid Skaeve Huse afronden
Door verschillende prioriteiten in de tijdsplanning is de deadline opgeschoven naar medio 2021. Dit project wordt in een breder verband opgepakt onder de noemer 'opvang en huisvesting kwetsbare personen'.

Het afronden van het uitvoeringsprogramma bij de Woonvisie
In de woonvisie is opgenomen dat er in de periode 2020-2024 behoefte is aan 3.865 woningen. Eind 2020 en in het begin van 2021 is een overzicht van alle woningbouwplannen gedeeld met de provincie in het kader van regionaal programmeren.

De gemeenteraad is tijdens een webinar op 14 januari 2021 geïnformeerd over de plannen die zijn opgenomen in de (concept) woningbouwmonitor. Tijdens de tweede bestuursrapportage van 2021 wordt de voortgang gepresenteerd.

Het opstellen van het beleidskader arbeidsmigranten

De resultaten uit het doelgroepenonderzoek worden in het voorjaar van 2021 verwacht. Die worden vervolgens vertaald in het beleidskader arbeidsmigranten.

Plan van aanpak gebiedsgerichte aanpak stikstof

Begin 2021 wordt in regionaal verband gewerkt aan het schrijven van een gebiedsgerichte aanpak stikstof en de praktische uitvoering daarvan.

Wat waren de kosten (in duizenden euro)?

Lasten en baten Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing					Bedragen X € 1.000	
		Werkelijk	Begrotingvvoor wijziging	Begroting na wijziging	Werkelijk	Verschil
nr.	Naam taakveld	2019	2020	2020	2020	2020
8.1	Ruimtelijke ordening	2.727	537	468	276	193
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	7.603			13.383	-13.383
8.3	Wonen en bouwen	2.628	1.924	1.953	1.592	360
	Totaal lasten	**12.957**	**2.461**	**2.421**	**15.251**	**-12.830**
8.1	Ruimtelijke ordening	-234	-54	-130	-1.144	1.014
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-7.732			-13.840	13.840
8.3	Wonen en bouwen	-2.528	-2.385	-3.133	-3.615	483
	Totaal baten	**-10.494**	**-2.439**	**-3.262**	**-18.600**	**15.337**
	Totaal saldo baten en lasten	**2.463**	**23**	**-841**	**-3.348**	**2.507**
0.10	Toevoeging reserves	291		300	861	-561
0.10	Onttrekking reserves	-149	-36	-341	-244	-97
	Totaal reserves	**142**	**-36**	**-41**	**617**	**-658**
	Resultaat	**2.606**	**-13**	**-882**	**-2.731**	**1.849**

Toelichting (alle bedragen x € 1.000)

8.1 Ruimtelijke ordening; per saldo € 1.207 voordeel

Voor de ontwikkeling van Hoef en Haag ontvangt de gemeente een vergoeding per opgeleverde woning. Deze exploitatievergoeding wordt ingezet om de gemeente eigen kosten voor deze ontwikkeling te dekken. Vanaf de start tot nu is er meer aan vergoeding ontvangen dan dat er uitgaven zijn gedaan. Ook zijn er op dit moment ook geen grote uitgaven gepland. Conform wettelijke voorschriften moet het restant van € 963 vrijvallen ten gunste van het exploitatieresultaat. In het bestemmingsvoorstel zal een voorstel worden gedaan om dit bedrag te reserveren voor mogelijke investeringen in de ontwikkeling van Hoef en Haag.

Op het budget Ruimtelijke Ordening is een voordeel van € 35. Dit is ontstaan doordat er meer leges zijn ontvangen dan verwacht. Dit komt voort uit het feit dat er meer planologische procedure zijn gestart. Ook zijn er bijdragen ontvangen van derden in de kosten van ruimtelijke ordening en is er een voordeel op afschrijvingen.
Invoering Omgevingswet, door het in de loop van 2020 aangekondigde uitstel van de invoering van de Omgevingswet met een jaar, heeft het programma zich minder snel

ontwikkeld en zijn er minder uitgaven gedaan. Er wordt van uitgegaan dat de uitgaven alsnog in 2021 en 2022 worden gedaan. Bovendien is de budgetoverheveling vanuit de jaarrekening 2019 2 x begroot € 205 voordeel.

8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen): per saldo € 457 Voordeel

Op dit taakveld worden de lasten en baten verantwoord met betrekking tot de ontwikkeling van woningbouwlocaties. Deze ontwikkeling vindt plaats via door de raad vastgestelde grondexploitaties. Lasten en baten worden verrekend via de balans. Deze verrekening is in principe financieel neutraal. Tenzij er sprake van winstneming. Dit is het geval in 2020. Het voordeel op dit taakveld is namelijk deels het gevolg van winstnemingen bij de grondexploitatie Sluiseiland en Helsdingen van per saldo € 399.

Voor de grondexploitatie Broekgraaf was er in 2019 een bedrag van € 34 winst genomen. Bij de actualisatie van deze grondexploitatie dat dit niet terecht was. Dit omdat er nog een hoger bedrag aan risico's zijn benoemd. Hierdoor is de winstneming in 2020 terug gedraaid. Daar staat tegenover dat de grondexploitatie voorzieningencluster Broekgraaf na actualisatie niet langer een negatief resultaat heeft. Hierdoor kan de hiervoor getroffen voorziening van € 196 vrijvallen.

Conform de bestendige gedragslijn wordt het saldo van de winstnemingen en de vrijval van de voorziening verrekend met de reserve Grondexploitaties (560).

De kosten van werkzaamheden aan het Hazelaarplein leiden tot een nadeel van € 103 Aanvankelijk was dit ook als grondexploitatie begroot. Echter op voordracht van de accountant is deze post omgezet naar een krediet. Omdat het werkzaamheden betreft aan gronden die worden overgedragen aan de woningcorporatie zal dit bedrag onttrokken worden uit de reserve grondexploitaties. Dit conform het oorspronkelijke voorstel.

8.3 Wonen en bouwen: per saldo € 843 Voordeel

In de 2e bestuur rapportage 2020 was een prognose gemaakt voor het product WABO vergunningen. Ten opzichte hiervan is er een incidenteel voordeel op advieskosten en leges WABO vergunningen ontstaan van € 527. Budget handhaving heeft een voordeel van € 35 door meer ontvangen dwangsommen en door het besluit van het college (op verzoek van de Minister en mede op verzoek van de raad/raadsleden) is de handhaving illegale permanente bewoning recreatiewoningen op campings/recreatieparken in verband met de Coronaperikelen "bevroren". Op de budgetten voor de BOA's is minder uitgegeven dan begroot € 28. Er zijn planschade vergoedingen ontvangen, die niet begroot zijn € 35. Het voordeel op taakveld Wonen wordt grotendeels verklaard door een voordeel op kapitaallasten (€ 134 V) Het voordeel op de kapitaallasten is veroorzaakt omdat er in de begroting met hogere rentepercentages is gerekend dan de marktrente. Conform de voorgeschreven renteberekening uit de BBV is de marktrente aangepast aan de werkelijke marktrente in 2020 (zie ook de paragraaf financiering). Hierdoor ontstond een voordeel ten opzichte van de begroting 2020. Daarnaast wordt er een voordeel veroorzaakt (€ 51 V) doordat er op de inhuur voor de Omgevingswet geen inhuurkosten zijn geboekt. Het nadeel van de niet ontvangen rente vergoeding (€ 24 N) van SVN is veroorzaakt doordat vanaf 2020 deze rente ontvangsten worden verantwoord op de kostenplaats Treasury programma 0. Hiertegenover staan de lagere uitgaven voor advies en onderzoekskosten mede doordat voor het project Woonvisie minder uitgaven zijn geweest dan geraamd in 2020 (€ 29 V).

0.10 Reserves: per saldo € 657 Nadeel

Bij de financiële toelichting op taakveld 8.2 is aangegeven, dat er in 2020 sprake is van winstnemingen op de grondexploitatie en het laten vervallen van de voorziening. Conform bestaand beleid worden deze bedragen (€ 561) echter toegevoegd aan de reserve grondexploitaties.

Een onttrekking van € 103 ter dekking van de lasten voor de werkzaamheden aan het Hazelaarplein is gedaan.

Algemene dekkingsmiddelen

Inleiding

In de programmabegroting en in de jaarstukken wordt onderscheid gemaakt tussen de specifieke en de algemene dekkingsmiddelen. Bij specifieke dekkingsmiddelen betreft het bijvoorbeeld opbrengsten die in rekening worden gebracht voor verstrekte diensten. Denk daarbij aan de afvalstoffenheffing voor het ophalen van huisvuil, bouwleges voor het verstrekken van bouwvergunningen, rioolheffing voor het mogen afvoeren van afvalwater en de leges burgerzaken voor bijvoorbeeld het verstrekken van rijbewijzen en reisdocumenten. Specifieke dekkingsmiddelen hangen dus samen met een concreet taakveld en zijn financieel verantwoord bij de betreffende programma's.

Anders dan de specifieke dekkingsmiddelen, zijn de algemene dekkingsmiddelen vrij te besteden. Algemene dekkingsmiddelen zijn dus niet aan een bepaald taakveld, programma of doel gebonden. Algemene dekkingsmiddelen maken het leeuwendeel van de gemeentelijke inkomsten uit. De belangrijkste algemene dekkingsmiddelen betreffen daarbij de gemeentelijke financieringsfunctie (treasury), belastingen en (in financiële omvang verreweg het allerbelangrijkst) de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Ook nog te verdelen stelposten vormen onderdeel van de algemene dekkingsmiddelen.

In de paragraaf Financiering wordt al ingegaan op de financiering van de gemeente en de ontwikkelingen op de kapitaalmarkt. Voor een uitgebreide inhoudelijke toelichting hierop wordt dan ook verwezen naar deze paragraaf.

In de paragraaf Lokale heffingen wordt een uitgebreide inhoudelijke toelichting gegeven op de opbrengst van belastingen, leges en heffingen en wordt aangegeven welk beleid we voor de verschillende belastingen hebben gevoerd. Ook hiervoor wordt dus verwezen naar deze paragraaf. Overigens zijn de voor de invordering van de belastingen en de waardebepaling van de onroerende zaken te maken kosten onderdeel van programma 0 (bestuur, ondersteuning en dienstverlening).

Zoals al aangegeven vormt de algemene uitkering uit het gemeentefonds voor iedere gemeente (en dus ook de gemeente Vijfheerenlanden) verreweg de belangrijkste inkomstenbron. Jaarlijks ontvangt elke gemeente volgens het in de Financiële verhoudingswet opgenomen verdeelstelsel een uitkering uit het gemeentefonds. Het verdeelstelsel houdt daarbij (op genormeerde wijze) rekening met de onderlinge verschillen in de kosten waar de gemeenten voor staan en met het verschil in draagkracht van de gemeenten (de belastingcapaciteit). De algemene uitkering is bestemd voor de bekostiging van de autonome taken van de gemeente. Dat zijn taken die veelal dicht bij de burger liggen. Dat kan dus wettelijke taken betreffen (bijvoorbeeld bestuur, veiligheid, wegenbeheer en onderwijshuisvesting) alsook niet wettelijke taken (zoals sport en cultuur). De omvang van de jaarlijkse ontvangsten uit het gemeentefonds is voor de gemeenten een gegeven (en kan dus niet door de gemeenten worden beïnvloed), maar iedere gemeente is in principe vrij in het besteden ervan. De groei of krimp van het gemeentefonds hangt af van de ontwikkeling van de netto gecorrigeerde rijksuitgaven. Dus als het Rijk meer uitgeeft, dan groeit het gemeentefonds navenant mee, en andersom.

Daarnaast worden bij de algemene dekkingsmiddelen de nog niet toegewezen uitgaven verantwoord. Deze stelposten zijn in de programmabegroting opgenomen ter dekking van verwachte maar nog niet concreet gemaakte of verdeelde uitgaven. Dit betreft bijvoorbeeld de stelpost volume-uitbreiding. Deze is bedoeld voor de kosten die samenhangen met de groei van het aantal inwoners van onze gemeente. Dit wordt veroorzaakt door de productie van nieuwbouwwoningen. Als gevolg hiervan ontvangen

wij extra inkomsten uit het gemeentefonds en de OZB, maar maken wij bijvoorbeeld extra kosten voor het realiseren en beheren van nieuwe openbare ruimte en scholen. En moeten wij ook meer inwonerbijdrage betalen aan de gemeenschappelijke regelingen waarbij wij zijn aangesloten. Via deze stelpost worden de extra inkomsten verzameld en bestemd voor de verwachte extra uitgaven.

Wat waren de kosten (in duizenden euro)?

Lasten en baten Programma Algemene dekkingsmiddelen					Bedragen X € 1.000	
		Werkelijk	Begrotingvvoor wijziging	Begroting na wijziging	Werkelijk	Verschil
nr.	Naam taakveld	2019	2020	2020	2020	2020
	Treasury	2.161	2.578	3.342	2.857	485
	OZB woningen	267			21	-21
	OZB niet woningen	267			15	-15
	Parkeerbelasting	1				
	Belastingen overig	262	479	586	563	23
	Algemene uitkering		612			
	Overige baten en lasten	7.362	-363	310	106	204
	Vennootschapsbelasting		100	100	1	99
	Totaal lasten	**10.320**	**3.406**	**4.337**	**3.562**	**775**
	Treasury	-5.156	-5.981	-85.318	-84.025	-1.294
	OZB woningen	-7.086	-7.159	-7.159	-7.194	35
	OZB niet woningen	-4.834	-5.116	-5.116	-4.758	-358
	Parkeerbelasting	-509	-509	-444	-378	-67
	Belastingen overig	-1.682	-1.787	-1.789	-1.731	-58
	Algemene uitkering	-80.233	-80.556	-85.517	-85.390	-126
	Overige baten en lasten	-7.766		1.004	-247	1.251
	Totaal baten	**-107.268**	**-99.691**	**-103.816**	**-183.723**	**-616**
	Totaal saldo baten en lasten	**-96.946**	**-96.285**	**-99.480**	**-180.161**	**159**
0.10	Toevoeging reserves					
0.10	Onttrekking reserves					
	Totaal reserves					
	Resultaat	**-96.946**	**-96.285**	**-99.480**	**-180.161**	**159**

Toelichting (alle bedragen x € 1.000)

<u>0.5 Treasury € 809 Nadeel</u>
Het negatief resultaat op treasury is opgebouwd uit drie onderdelen. Allereerst is er een nadeel van € 505 op rente te melden. Dit komt enerzijds door een voordeel op rentelasten van € 487 dit komt door een lage rente stand en de noodzaak om geld te lenen als gevolg van de opbrengst uit de verkoop van de aandelen Eneco. Hierdoor is er ook minder rente toegerekend aan de overige taakvelden van 992 wat op dit product een nadeel geeft. Echter dit leidt dan wel tot voordelen op de kapitaallasten van de andere taakvelden.
Op dividend is een nadeel te melden van € 303. Dit komt doordat de dividendopbrengsten lager zijn dan begroot. Waarbij in de begroting ook een dubbeltelling in de opbrengst was opgenomen.
Ten slotte is er op de verkoop van de aandelen nog een nadeel van € 1 te melden. Dit komt door een afrondingsverschil op de kosten van de aandelenverkoop.

<u>0.6 Heffingen € 460 Nadeel</u>
Op dit taakveld worden de uitgaven en inkomsten van de gemeentelijk Heffingen verantwoord die worden verantwoord op Programma 0. Deze heffingen bestaan uit OZB woningen en niet-woningen, Precario, Reclame, Hondenbelasting en Parkeerbelasting. Op

dit taakveld worden tevens de uitvoeringskosten WOZ verantwoord. De opbrengsten van o.a. de Afvalstoffenheffing en Rioolheffing worden op Programma 7 verantwoord.

OZB woningen 2020 (€ 35 V). Na correctie van de codering van Woningen in aanbouw van niet-woning naar woning is een klein voordeel ontstaan. Bij de OZB niet-woning is in 2020 geconstateerd dat ten onrechte vrijgestelde objecten in de heffing zijn betrokken en de correctie van de codering Woningen in aanbouw van niet-woning naar woning veroorzaken een nadeel (€ 357 N).

Parkeerbelasting (€ 66N). Door de maatregelen die genomen zijn om COVID-19 terug te dringen zijn er in 2020 minder inkomsten binnen gekomen. In 2020 is er gestimuleerd om zoveel mogelijk thuis te blijven. Hierdoor zijn er minder parkeeracties geweest. Daarnaast hebben BOA's minder gehandhaafd, waardoor er minder naheffingsaanslagen zijn opgelegd. Ondanks het in 2020 ontvangen bedrag van € 65.000, via de Algemene Uitkering in verband met inkomstenderving Parkeeropbrengsten, ontstaat er een tekort.

Op de overige heffingen Reclame, Precario en Hondenbelasting is in 2020 een nadeel ontstaan (€ 58 N) hoofdzakelijk veroorzaakt door de Corona crisis. Bij de inning van heffingen die voortvloeien uit o.a. de Precarioverordening is coulant omgegaan in 2020. Vooruitlopend op de afschaffing van de Hondenbelasting per 2021 heeft er geen controle op de Hondenbelasting plaatsgevonden in 2020. Hierdoor is de opbrengst van de Hondenbelasting iets afgenomen.

In 2020 is het team Belastingen ondersteund bij de uitvoering van diverse taken. Onder andere voor de inrichting en uitvoering van Kwijtschelding. Per 1 januari 2020 voert de gemeente zelf de afhandeling van de kwijtscheldingaanvragen uit. Voorheen werd dit door de BSR gedaan. Ook heeft er met betrekking tot Applicatiebeheer inhuur plaats gevonden. Dit samen levert een nadeel op (€ 80 N).

Uitvoeringskosten WOZ. Voor het Project overgang hertaxatie van m3 naar m2 is via de kadernota een budget beschikbaar gesteld van € 112 bestemd voor het project ‘overgang hertaxatie van m3 naar m2’. Vervolgens is voor ditzelfde project in de 1e Bestuursrapportage 2020 een extra budget gevraagd van € 91. In totaal was er in 2020 een budget van € 203 beschikbaar. Dit budget was onder andere bestemd voor ondersteuning door een extern bureau. Het project is in 2020 voorspoedig verlopen en hierbij is minder gebruik gemaakt van externe ondersteuning (€ 61V).

Voor de WOZ-uitvoeringskosten is via de 2e Bestuursrapportage 2020 een extra bedrag beschikbaar gesteld voor ondersteuning door een extern bureau bij de controle op de taxaties 2020. Uiteindelijk is er in 2020 minder gebruik gemaakt van de ondersteuning en levert dit een voordeel op (€ 42V).

Bij het opstellen van de Jaarrekening 2020 is gekeken of de voorziening dubieuze debiteuren Belastingen toereikend is om oninbare vorderingen op te vangen. Om te garanderen dat de voorziening toereikend is heeft een storting in de voorziening Dubieuze Debiteuren GouwIt plaatsgevonden. Dit veroorzaakt een nadeel op het product Heffingen (€ 40 N).

<u>0.7 Algemene Uitkering € 126 Nadeel</u>

Er is een ontvangst van € 85,4 miljoen geraamd voor het gemeentefonds. Daarin is abusievelijk een extra ontvangst van €966.000 opgenomen voor jeugd, omdat deze al in de uitgangspositie was meegenomen en dus dubbel geraamd is. Daar staat een uitgavenstelpost van eenzelfde bedrag tegenover zodat dit budgetneutraal in de begroting is verwerkt. Gecorrigeerd voor die dubbeltelling is de raming zodoende €84,4 miljoen. Die raming is gebaseerd op de door de rijksoverheid aangeleverde gegevens tot en met de septembercirculaire 2020 en verwerkt tot en met de 2e bestuursrapportage

2020. Over het uitkeringsjaar 2020 wordt in de jaarrekening € 85,2 miljoen verantwoord. Dat zal in de komende jaren nog veranderen maar wordt dan in volgende jaarrekeningen verantwoord. Het verschil valt op hoofdlijnen uiteen in drie oorzaken. Zoals in de 2e bestuursrapportage al gemeld zal er een nadeel van € 560 op de stelpost BTW-compensatiefonds ontstaan. De meerinkomsten dienen mede ter dekking daarvan. Daarnaast is in het laatste kwartaal een aantal maatstaven geactualiseerd met als gevolg een hogere uitkering van circa € 70. En in december is nog de 'decembercirculaire' verschenen. Daar was uit op te maken dat de gemeente nog € 159 aan compensatie voor diverse corona gerelateerde uitgaven heeft ontvangen (en nog enkele kleine taakmutaties). De coranamiddelen zouden conform de afspraak moeten worden gestort in de 'coronareserve'. Daarvoor was een raadsbesluit nodig en dat was onmogelijk nog te realiseren in 2020. In het voorstel voor resultaatbestemming bij deze jaarrekening zal daarom worden gevraagd deze middelen alsnog aan de reserve toe te voegen.

Daarnaast is via de coronabrief van maart 2021 nog een additioneel budget van € 54 toegekend voor 2020 voor perspectief jeugd en jongeren. Deze mogen we niet meer verantwoorden in 2020 en deze zullen we in 2021 ook aan de reserve toevoegen. Naast de ontvangsten voor het uitkeringsjaar 2020 zijn in het rekeningjaar 2020 nog bijna twintig verrekeningen geweest over 2017, 218 en 2019. Dit leverde per saldo nog een aanvullend bedrag van € 183 op.

<u>0.8 Overige baten en lasten: € 1.455 Voordeel</u>
Aan de lastenkant is er een voordeel van € 250 die zijn oorsprong vindt in de begroting. Er was in de begroting een stelpost opgenomen voor inflatiecorrecties (€ 125) vanuit 2019. Deze post zou via de begroting op nul gesteld worden, maar de correctie is onjuist verwerkt. Hierdoor was er nu een dubbele stelpost opgenomen.

Verder zijn de werkelijk uitgaven € 46 hoger uitgevallen. Dit is vooral het gevolg van nakomen lasten op afgesloten kredieten. In de jaarrekeningen t/m 2019 zijn diverse kredieten afgesloten, desondanks zijn er in 2020 nog kosten en uren voor de betreffende projecten geboekt.

Aan de batenkant is er een voordeel dat voor een belangrijk deel wordt verklaard door het opnemen van negatieve baten voor de Spodo-2 "subsidie" (€ 1.004 V). Dit betreft een doorgeschoven post vanuit voorgaande jaren en waarvan bij de jaarrekening 2019 een reservering is gemaakt. Deze post is nog niet besteed en derhalve heeft er ook geen geplande onttrekking plaats gevonden uit de reserve overlopende posten.

Verder zijn er diverse voordelen aan de opbrengsten (€ 247) te melden. Het betreffen hier de vrijval van gereserveerde posten, onvoorziene ontvangsten uit voorgaande jaren, correcties op balansaansluitingen en inkomsten uit verkochte activa (na verrekening met de boekwaarde).

Overhead

Inleiding

Overhead wordt in het besluit Begroting en Verantwoording (BBV) gedefinieerd als "alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces". Dit betekent dus dat alle organisatiekosten die direct verbonden zijn aan de uitvoering van activiteiten of producten op een taakveld ook op het betreffende taakveld moeten worden begroot en verantwoord. Alle overblijvende organisatiekosten worden als "overhead" omschreven en centraal begroot en verantwoord op het overzicht overhead via taakveld 0.4 Overhead. In algemene zin bestaat de overhead volgens de definitie van de BBV uit de volgende onderwerpen:

- Bestuursondersteuning en beleidsadvisering.
- Financiën.
- HRM.
- Juridische zaken (exclusief bezwaar en beroep).
- Informatievoorziening, automatisering van systemen ten behoeve van de gemeentebrede bedrijfsvoering, documentmanagement en informatievoorziening.
- Facilitaire zaken en huisvesting (inclusief beveiliging).
- Interne en externe communicatie met uitzondering van klantcommunicatie.
- Verzekeringen.
- Hiërarchisch leidinggevenden, controllers en managementondersteuning werkzaam in de primaire processen en de staven van de clusters.

Het doel van het verbijzonderen van de overhead is om de vergelijkbaarheid met andere gemeenten te bevorderen. In de praktijk blijkt dit echter slechts in beperkte mate op te gaan. De omvang van de overhead (volgens de definitie van de BBV) is immers vaak afhankelijk van het door de betreffende gemeente gehanteerde organisatiemodel. Zo zal bijvoorbeeld bij een regiegemeente de HRM afdeling vaak kleiner kunnen zijn (immers minder medewerkers), maar de afdeling Financiën niet (immers meer facturen). De gemeente Vijfheerenlanden zal in 2020 zijn organisatiekosten gaan vergelijken met die van andere gemeenten met een vergelijkbaar inwoneraantal. Onderdeel van deze benchmark zal ook zijn een vergelijking van de gemeentelijke overhead.

Wat waren de kosten (in duizenden euro)?

Lasten en baten Programma Overhead					Bedragen X € 1.000	
		Werkelijk	Begrotingvvoor wijziging	Begroting na wijziging	Werkelijk	Verschil
nr.	Naam taakveld	2019	2020	2020	2020	2020
	Overhead	16.002	33.880	35.017	34.016	1.001
	Totaal lasten	**16.002**	**33.880**	**35.017**	**34.016**	**1.001**
	Overhead	-388	-163	-326	-951	625
	Totaal baten	**-388**	**-163**	**-326**	**-951**	**625**
	Totaal saldo baten en lasten	**15.614**	**33.716**	**34.691**	**33.065**	**1.626**
0.10	Toevoeging reserves					
0.10	Onttrekking reserves					
	Totaal reserves					
	Resultaat	**15.614**	**33.716**	**34.691**	**33.065**	**1.626**

Toelichting (alle bedragen x € 1.000)

0.4 Overhead, ondersteuning organisatie: € 1,630 V
Het voordeel op dit taakveld wordt verklaard door het saldo van vele voor- en nadelen op uiteenlopende aandachtsvelden. Om het inzicht te dienen is daarom onderstaande tabel toegevoegd die de ontwikkelingen op subtaakvelden weergeeft. Daaronder worden de verschillen op hoofdlijnen kort toegelicht.

(bedragen * 1000)	Begroot Lasten	Werkelijk Lasten	Begroot Baten	Werkelijk Baten	**Totaal Saldo**
Personeelsbegroting en HRM	32.322	32.145	-39	-726	**864**
Communicatie/JZ/Secretariaat/FZ	1.705	1.391	-129	-61	**246**
Control/Financiën/Inkoop/Infoveiligheid	263	200	0	-4	**67**
Automatisering en Informatisering	3.426	2.842	0	0	**584**
Stadskantoren en Werven	759	895	-158	-159	**-135**
Doorbelasting overhead aan taakvelden	-3.457	-3.457	0	0	**0**
totaal	**35.018**	**34.016**	**-326**	**-950**	**1.626**

Personeelsbegroting en hrm lasten:
Er was per saldo een voordeel van bijna € 200 als resultaat van grote en kleine voor- en nadelen. De ruimte in de salarisbudgetten door vacatures is gebruikt om in te huren en om het tekort aan projecturen te compenseren. Per saldo resulteerde daar nog een voordeel van bijna € 860. Er was een voordeel van € 235 omdat de opleidingsbudgetten mede vanwege corona niet volledig zijn ingezet en € 70 omdat een verzekeringsbudget niet volledig is benut. En dan was er nog een schijnvoordeel van € 200 omdat geoormerkte rechtspositionele middelen uit 2019 abusievelijk gedeeltelijk dubbel geraamd zijn via de jaarrekening 2019. Dit terwijl ze ook al via de tweede berap 2019 waren geoormerkt.

Nadelen ontstonden als gevolg van overschrijding van externe advieskosten (€ 45), en coronakosten (€ 270). Deze laatste kosten zijn elders in dit programma gedekt door een onttrekking aan de reserve corona. En er is een bedrag van in totaal € 765 gestort in de voorziening personeelsbeleid en de voorziening pensioenen.
Personeelsbegroting en hrm baten: Er is en voordeel van bijna € 700 aan de batenkant. Dit komt voor € 260 door ontvangen detacheringsvergoedingen, loonsubsidies en diverse andere voor het personeel ontvangen vergoedingen. En er is een bedrag van € 425 ontvangen van een pensioenverzekeringsmaatschappij. Dit was de uitkering van een afgesloten pensioenverzekering voor een oud bestuurder in het zicht van zijn pensionering. Het bedrag is gestort in de pensioenvoorziening.

Communicatie/JZ/FZ/Secretariaat lasten:
De uitgaven van communicatie zijn vrijwel in evenwicht met het beschikbare budget. Dit is inclusief corona gerelateerde uitgaven van € 30. Die worden elders in dit programma gedekt door een onttrekking aan de coronareserve.
Juridische Zaken heeft een voordeel van € 60 omdat een budget voor inhuur externe juridische kennis niet volledig is benut.

Het voordeel in de uitgaven bij facilitaire zaken is € 230 en dat kent twee oorzaken. In de eerste plaats is er door het thuiswerken veel minder een beroep gedaan op diverse budgetten van fz met als voordeel een bedrag van €160. Er zijn wel extra kosten voor corona gemaakt (€ 22,5) die gedekt worden uit een onttrekking aan de reserve corona. Naast de €160 voordeel is er ook € 70 minder aan rente en afschrijvingen toegerekend aan fz.
Het secretariaat heeft een voordeel van € 20 omdat er slechts een beperkt beroep is gedaan op het beschikbare budget voor kleine onvoorziene uitgaven.

Communicatie/JZ/FZ/Secretariaat baten:

Er is een klein voordeel (€ 15) bij juridische zaken ontvangen schadevergoedingen en een nadeel van ruim € 80 bij facilitaire zaken. Dit laatste omdat er veel minder gebruik is gemaakt en dus ontvangen van faciliteiten die doorberekend worden, zoals kopiëren.

Control/Financiën/Inkoop/Infoveiligheid lasten en baten:
Alle onderdelen hebben hun budget niet volledig uitgegeven maar dan gaat het om kleine voordelen van in totaal ruim € 60. Er is een bijdrage van een derde ontvangen van € 4 als vergoeding voor uitgeleend personeel.

Automatisering en informatisering lasten:
Het voordeel bij automatisering heeft drie oorzaken. Minder uitgaven omdat het opstellen van het automatiseringsplan is doorgeschoven naar 2021 doordat de voorbereidende werkzaamheden niet konden worden afgerond in 2020. Minder uitgaven voor het internet door het consolideren van verschillende lijnen. En minder uitgaven voor licenties. Dit zit vooral in het feit dat de gebruikslasten voor de Microsoft Licenties gezien de looptijd van mei 2020 tot mei 2021 verdeeld moesten worden over 2020 en 2021. Het jaar 2020 was de eerste jaar dat dit op deze wijze gebeurde.
Ook bij Informatisering zijn er voordelen. Bij de vaststelling van de jaarrekening 2019 zijn bedragen doorgeschoven en hierdoor was er voor 2020 jaar extra budget beschikbaar. Een deel hiervan is uiteindelijk om meerdere redenen niet benut. De Corona-problematiek heeft voor vertraging in de uitvoering van de projecten gezorgd. Daarnaast hadden vakafdelingen geen tijd/capaciteit beschikbaar om hun aandeel in projecten te leveren.
Er werden hoge kosten voor het Mid-Office en de Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT) verwacht, maar dit viel mee omdat de aanbestedingsregels ruimte gaven om contracten te verlengen/vernieuwen, waardoor hoge kosten voor aanbesteding zijn vermeden.
Voor e-HRM is vanuit een reserve van de voormalige gemeente Leerdam een bedrag toegevoegd aan het budget dat vanuit de projectenplanning informatisering beschikbaar was. Dit project kon daardoor met een positief resultaat voor zowel het budget als de invoering van e-HRM worden afgesloten.

Huisvesting gemeentelijk apparaat lasten:
Bij de tweede bestuursrapportage 2020 is het budget verlaagd in de verwachting dat het onderhoudsbudget ruim toereikend zou zijn. Dat blijkt achteraf niet zo te zijn. Een overschrijding van de budgetten van per saldo € 45 mede door het vervangen van een verdeler op de zolder van het stadskantoor Vianen en het repareren van de klimaatplafonds. Dan is er een nadeel ontstaan omdat de geboekte afschrijvingen de geraamde met € 180 overschrijden. Dit dan weer omdat de raming niet juist is gebleken. En een meevaller in de rente omdat de marktrente een stuk lager ligt dan de rekenrente uit de raming.

Deze verdeling is in de jaarstukken 2020 echter niet doorgevoerd om een vergelijking van programmabegroting en jaarrekening per taakveld niet nodeloos te compliceren:

Programma	**Saldo**
Programma Overhead	33.066
Programma 0: Bestuur, ondersteuning en dienstverlening	0
Programma 1: Veiligheid	1.211
Programma 2: Verkeer en vervoer	1.702
Programma 3: Economie	396
Programma 4: Onderwijs	841
Programma 5: Sport, cultuur en recreatie	3.912
Programma 6: Sociaal domein en kerngericht werken	3.890
Programma 7: Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid	1.455
Programma 8: VH, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	5.045
Totaal toe te rekenen aan programma's	18.452
Programma overhead na toerekening	14.614

Vennootschapsbelasting

Inleiding

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplicht gemeenten om Vennootschapsbelasting(VPB) te vermelden in de programmabegroting en jaarstukken. Gemeenten die winst maken op ondernemingsactiviteiten (dus niet vanuit hun maatschappelijke rol) betalen hierover VPB. Met de VPB winsttoets berekent de gemeente jaarlijks of er winstgevende ondernemingsactiviteiten zijn.

Gemeenten worden volgens de wet belastingplichtig indien zij een onderneming drijven. Praktisch gezien betekent dit, dat alleen die activiteiten van de gemeente in de VPB heffing worden betrokken die als 'zelfstandig onderdeel' kunnen worden beschouwd en die voldoen aan de voorwaarden om als (belaste) onderneming te worden aangemerkt. Dit betreft de volgende cumulatieve voorwaarden: de activiteit kwalificeert als een duurzame organisatie van kapitaal en arbeid, die deelneemt aan het economische verkeer en die structureel fiscale winsten of overschotten beoogt of behaalt. Hierbij is sprake van deelname aan het economische verkeer bij een individualiseerbare prestatie aan een derde. Een derde is daarbij iedere andere persoon of organisatie, niet zijnde de gemeente zelf. Van een winstoogmerk is sprake wanneer een activiteit meer dan incidenteel een fiscale winst behaalt of wanneer er in concurrentie wordt getreden met private partijen.

In de wet is een drietal objectieve vrijstellingen vastgesteld voor winst die is behaald door overheidslichamen. Deze vrijstellingen komen pas aan de orde als er sprake is van een belastingplichtige activiteit. Dit betreft een vrijstelling voor diensten ten behoeve van de eigen gemeente (dus geen deelname aan het economische verkeer); een vrijstelling voor overheidstaken (mits niet in concurrentie met private partijen wordt getreden) en een samenwerkingsvrijstelling (die de samenwerking tussen overheden beoogt vrij te stellen, bijvoorbeeld de BVO Vijfheerenlanden uit 2018).

Wat waren de kosten (in duizenden euro)?

Lasten en baten Vennootschapsbelasting					Bedragen X € 1.000	
		Werkelijk	Begrotingvvoor wijziging	Begroting na wijziging	Werkelijk	Verschil
nr.	Naam taakveld	2019	2020	2020	2020	2020
0.9	Vennootschapsbelasting		100	100	1	99
	Totaal lasten		**100**	**100**	**1**	**99**
0.9	Vennootschapsbelasting					
	Totaal baten					
	Totaal saldo baten en lasten		**100**	**100**	**1**	**99**
0.10	Toevoeging reserves					
0.10	Onttrekking reserves					
	Totaal reserves					
	Resultaat		**100**	**100**	**1**	**99**

Toelichting (alle bedragen x € 1.000)

0.9 Vennootschapsbelasting: per saldo € 99 Voordeel
Het totaal resultaat van 99 V wordt volledig verklaard door een voordeel op de exploitatie. De gemeente Vijfheerenlanden is een voortzetting van de voormalige gemeenten Leerdam, Vianen en Zederik. Dit betekent dat de rechten en verplichtingen van deze voorgangers over zijn gegaan op huidige gemeente. Dat is wat betreft de vennootschapsbelasting niet een eenvoudig consolidatie. Immers ook hier spelen harmonisatievraagstukken. Voor de drie fusiegemeenten geldt, dat de aangiften voor vennootschapsbelasting voor de jaren 2016 en 2017 zijn gedaan. Met uitzondering van Vianen waren dat nihilaangiften. Immers, voor wettelijke gemeentelijke taken geldt geen belastingplicht en voor een groot aantal andere producten gelden vrijstellingen. In de praktijk vallen dan ook alleen grondexploitaties onder de belastingplicht. Dit is dan ook de reden dat voor Vianen geen nihilaangifte is gedaan in 2017. De oorzaak hiervan lag in winstnemingen voor voornamelijk de grondexploitatie Helsdingen.
Wat betreft 2018 zijn de werkzaamheden voor de aangifte gedaan, met uitzondering van de gemeente Vianen. Ook hier geldt dat er alleen voor grondexploitaties belastingplicht van toepassing is. Saillant detail is, dat voor 2018 de winstneming op de grondexploitatie Helsdingen is gecorrigeerd en dit zal leiden tot een negatieve aangifte. Daarom is de belastingdruk beperkt en is er in de drie jaarrekeningen 2018 geen rekening gehouden met een betalingsverplichting. Wel is er een aanslag VPB Vianen 2017 ontvangen en is hierop € 1. betaald.
Voor 2019 is er geen reden om het beleid ten aanzien van het opnemen van een betalingsverplichting te herzien. Ook hier geldt weer dat belastingdruk vooral uit de grondexploitaties zal komen. Daarbij speelt de vennootschapsbelastingplicht voor Leerdam nog een rol. Voor Leerdam was namelijk in de beoordeling voor belastingplicht opgenomen dat Leerdam niet gezien mocht worden als ondernemer voor de vennootschapsbelasting. Dit omdat de Grondexploitaties uitgingen van een negatief eindresultaat. Als gevolg van de fusie moet er echter geconsolideerd worden en na consolidatie zal er voor Vijfheerenlanden wél belastingplicht bestaan. Hierbij wordt onderzocht of er voor Leerdam (met terugwerkende kracht) alsnog belastingplicht kan gelden. Hiermee wordt een stuk verliescompensatie gecreëerd voor toekomstige positieve resultaten.
In de jaarrekening 2020 zijn er voor een aantal grondexploitaties bedrijfseconomisch winstnemingen gedaan. Dat wil nog niet zeggen dat er ook sprake is van fiscale winst op de grondexploitaties. In de voormalige gemeente Zederik zijn afspraken gemaakt en vastgelegd in de vaststellingsovereenkomst met de Belastingdienst over de beginwaarden van de grondexploitaties. Dit - in combinatie met de bovengenoemde acties voor de voormalige gemeente Leerdam - leidt ertoe, dat ook voor 2020 geen belastingplicht wordt voorzien. Hierover is dan wel een melding opgenomen in de risicoparagraaf. Omdat in de begroting rekening was gehouden met een belastingaanslag van € 100.000, verklaart dit het voordeel op dit product.

Restantkredieten

Inleiding

Per ultimo 2020 was er sprake van circa 200 nog openstaande gemeentelijke investeringskredieten. Hiervan kan 75 % nog niet worden afgesloten (deze zijn dus nog in uitvoering).

Voor het overzicht wordt verwezen naar het overzicht restant kredieten in de bijlagen.

Van verreweg de meeste van deze nog niet af te sluiten investeringskredieten wordt verwacht, dat ze uiteindelijk binnen budget kunnen worden afgesloten c.q. worden gedekt door nog te ontvangen inkomsten. Bij sommige kredieten is dat niet het geval.

- Bij het voorbereidingskrediet van het project de Kandelaar zijn de grondkosten (€ 296) vanuit de MVA ten laste van het krediet gebracht. Hierdoor ontstaat er een overschrijding van € 176. De uitgaven van deze grondkosten waren al geautoriseerd door de raad en zouden dus niet mogen meetellen voor de overschrijding op dit krediet. Hierdoor is er nog € 120 beschikbaar.

- Bij het krediet Bouw-woonrijpmaken Brede School Ameide is er een overschrijding van € 59. Dit is 1 van de onderdelen van een groter project zoals grondkosten, de bouw van de Brede School en de bibliotheek, de bouw van de peuterspeelzaal en de bouw van het kinderdagverblijf bij betrokken zijn. Totaal is de overschrijding € 3.

- Bij het voorbereidingskrediet voor de realisatie van de Parkschool te Vianen (Parkschool projectkosten 2017) is er sprake van een "tekort". Dit "tekort" van € 578 wordt gecompenseerd door een voordeel bij het uitvoeringskrediet (Parkschool Monnikkenhof) van € 583. Beide projecten hebben vanzelfsprekend een zodanige samenhang, dat deze resultaten in relatie tot elkaar moeten worden gezien.

- Voorbereidingskrediet nieuwe gemeentehuis. Op 31 december 2020 is er een overschrijding van € 60. In de gemeenteraadsvergadering van 4 februari 2021 is een krediet beschikbaar gesteld van € 288. In de 2e bestuursrapportage 2020 is opgenomen om € 63 voorbereidingskosten van het onderzoek naar één ambtelijke huisvesting uit onvoorzien te dekken.

Voortgang belangrijkste investeringskredieten

Een specificatie van alle afzonderlijke investeringsprojecten is in de bijlagen opgenomen. Van een aantal grotere projecten waarvan het restant investeringskrediet meer dan € 250 bedraagt, treft u in deze paragraaf een nadere toelichting aan.

Herinrichting Koningin Emmalaan: het project is in uitvoering. De uitvoeringstermijn loopt door tot september 2021. De financiële afwikkeling (subsidies e.d.) vindt plaats in 2021.

Wegen: Maatregelen centrum Vianen: dit krediet wordt ingezet om de uitbreiding van P3 te onderzoeken, voorbereiden en mogelijk ook uit voeren. Omdat deze uitbreiding alleen met toestemming van Rijkswaterstaat kan plaatsvinden en hiervoor grond moet worden aangekocht, zal het naar verwachting een lang lopend project worden. Verwachte jaar van afronding is 2023.

Spoorse kwesties Merwede Lingelijn: het voornemen in 2019 was om een begin te maken met de oplossing van de verkeerssituatie Leerdam Noord. De spoorwegovergang Koenderseweg moet worden aangepast naar de hoeveelheid verkeer vanuit Broekgraaf. Voorbereidingen voor een nieuw plan zijn gestopt nadat ProRail nieuw beleid formuleerde. Het overleg met ProRail is nog niet afgerond. Voor de tweede helft 2020 is onderzocht of één van de drie gelijkvloerse kruisingen (spoorwegovergangen bij de Koendersweg, Recht van Ter Leede en Stationsstraat) verdiept kan worden uitgevoerd en dat onderzoek loopt door. Voorbereiding loopt op mogelijk uitvoering van werkzaamheden in de periode 2022 of 2023. Voor de uitvoering van zowel de overgang Koenderseweg, fietstunnel en onderzoek fietsroute naar centrum is meer geld nodig.

Stadspark Leerdam: in mei 2019 is het concept ontwerp door de raad goedgekeurd. Daarna is gewerkt aan het definitief ontwerp, onder meer door een raadpleging van meer dan 100 bewoners (bewonersavond 1 juli 2019). Het definitieve ontwerp is in november 2019 opgeleverd. Er is gestart met snoeiwerkzaamheden. Het project is inmiddels in uitvoering. Dit betreft onder andere de voorbereiding bodemsanering (bodemonderzoek) en de bestek voorbereiding. Het project wordt in 2021 uitgevoerd.

Aankoop tijdelijke huisvesting Hagestein TVH2: de uitvoering is gestart. Er wordt onderzocht hoe de capaciteit (extra lokalen) kan worden uitgebreid. Vermoedelijke afronding is 2021.

Glaspark: dit project bestaat uit fasen, omdat het bestaande sportcomplex moest worden omgebouwd naar een nieuw sportcomplex. Het kon immers niet in één keer worden aangelegd, omdat het voetballen en hockeyen gewoon door moest kunnen gaan. In 2018 is gestart met de uitvoering: twee voetbalkunstgrasvelden en een hockeyveld. In 2019 zijn twee natuurgrasvelden aangelegd en het multifunctionele veld en is gestart met de bouw van het nieuwe kleed- en clubgebouw. E.e.a. grotendeels conform planning. In 2020 is het kleed- en clubgebouw opgeleverd, werden de bestaande gebouwen gesloopt, werd het tweede hockeyveld aangelegd en werd ter afsluiting het straatwerk rondom het kleed- clubgebouw en de parkeerplaats, fietsenstalling en de entree van het sportcomplex aangelegd. Het project zit in de afrondende fase. Er zijn nog kosten te verwachten en de laatste termijnen moeten nog betaald worden. Het project wordt in 2021 afgerond.

Vernieuwbouw inrichting Dorpshuis De Schakel: de realisatie van De Schakel was voorzien voor 2019/2020. Door een budgettekort is de start opgeschort. Door de raad is het beschikbare investeringsbudget verhoogd. Het betreft een meerjarig project dat pas na afronding van het project afgesloten kan worden. De bouw van het dorpshuis was eind 2020 in een zeer vergevorderd stadium. Nog resterende verplichtingen in 2021 zijn voor het grootste deel het gevolg van aan de bouwende dorpshuisstichting verstrekte subsidiebeschikking (zaak 109035). Opening van het gebouw heeft in maart 2021 plaatsgevonden.

Openbare Ruimte SV Meerkerk en Sportvelden SV Meerkerk: het verplaatsen van het sportcomplex De Weide II is in de afrondende fase. *De laatste werkzaamheden vonden eind 2020 plaats. Afrekening is voorzien in 2021. Het project is inclusief BTW begroot. Door de SPUK subsidie ontstaat er een voordeel. In 2021 zal de grondtransactie nog plaatsvinden met het complex De Weide.*

Achter de Pijp: het project is gestart in 2018. Afronding is voorzien voor medio 2022.

Dr. Reilinghplein: op 23 april 2020 is door de raad besloten om het stationsplein en de stationsweg niet mee te nemen bij de herinrichting van het Reilinghplein. Het aangepast ontwerp voor de herinrichting van het plein is vastgesteld en het krediet voor de herinrichting van het Dokter Reilinghplein is verhoogd met € 550. Project loopt door in 2021.

Voorbereidingskrediet Brede school/KC Broekgraaf: Voorbereidingen worden 2021 afgerond met het aanvragen van een uitvoeringskrediet.

Voorzieningencluster Leerdam Sport: zitten in de eerste fase: in 2021/2022 volgt de aanleg van het hoofdveld en bouw kleedclubgebouw.

Hazelaarplein: Project loopt door in 2021 en verwachte jaar van afronding is 2023.

Bijdrage kleedkamers Korfbalver VIKO & hockeyver MHC: Voor beide verenigingen is krediet gereserveerd voor de nieuwbouw en/of renovatie van de huidige accommodatie. De verenigingen dienen een concreet verzoek met uitgewerkt plan in te dienen om te kunnen beschikken over de middelen. Van beide verenigingen hebben wij dit verzoek nog niet ontvangen. Verwachte jaar van afronding is 2023.

Tracebesluit A27 2020: Krediet is beschikbaar vanaf 2020 en verwachte jaar van afronding is 2030.

Nieuwe school aan de Brink te Hoef en Haag: Krediet is aangevraagd in 2020. Het gebouw moet nog worden gebouwd. Geplande oplevering is medio 2022.

Aankoop grond Hoef en Haag tbv nw school: Krediet is aangevraagd in 2020. Het passeren van de grond vindt uiterlijk eind mei 2021 plaats.

Voorbereidingskrediet nieuwbouw school Hagestein: Krediet is aangevraagd in 2020. Project is nog in initiatiefase. Verwachte jaar van afronding is 2024.

Permanente uitbreiding Noachschool: Krediet is eind 2020 aangevraagd. Dit krediet zal naar verwachting niet voldoende zijn voor de uitvoering. Een aanvraag voor een aanvullend krediet zal dan ook in 2021 bestuurlijk ter besluitvorming worden voorgelegd.

Hoofdstuk 2: De paragrafen

In het Besluit begroting en verantwoording (BBV) wordt bepaald, dat in de begroting en bij de jaarstukken paragrafen moeten worden opgenomen waarin de beleidslijnen worden vastgelegd met betrekking tot beheersmatige aspecten en de lokale heffingen. Doel van de paragrafen is, dat onderwerpen die versnipperd in de begroting staan worden gebundeld in een kort overzicht, waardoor de gemeenteraad voldoende inzicht krijgt. De paragrafen geven een dwarsdoorsnede van de begroting en de jaarstukken. Het betreft zeven verplichte paragrafen. Deze zijn in dit hoofdstuk opgenomen. Met de genoemde onderwerpen is telkens een groot financieel belang gediend. De paragrafen geven daardoor extra informatie voor de beoordeling van de financiële positie van de gemeente Vijfheerenlanden op de korte en langere termijn. Gemeenten zijn overigens vrij om zelf extra paragrafen toe te voegen.

De wijze waarop invulling wordt gegeven aan de paragrafen kan verschillen. Indien er voor een bepaald onderwerp, bijvoorbeeld de verbonden partijen of het grondbeleid, al een actuele nota bestaat, dan kan in de paragrafen worden volstaan met een korte weergave van de actuele stand van zaken. De paragraaf vervult dan een rol in het planning & control proces. Indien er echter een actuele nota ontbreekt, dan dient een uitvoerigere paragraaf te worden gemaakt. De paragraaf vervult dan nadrukkelijker een rol in de kaderstelling binnen de gemeente. Het werken met beleidsnota's voor de onderwerpen van de paragrafen wordt vanuit de BBV aanbevolen.

Paragraaf 1 Lokale Heffingen

Inleiding

De paragraaf Lokale heffingen geeft inzicht in de diverse gemeentelijke belastingen en in de financiële consequenties daarvan voor de inwoners. De lokale heffingen zijn een belangrijke bron van inkomsten. Lokale heffingen bestaan uit algemene belastingen, bestemmingsbelastingen en retributies. Bij de retributies is sprake van een tegenprestatie van de gemeente en mogen de geraamde opbrengsten niet hoger zijn dan de geraamde kosten van de gemeente voor de uitoefening van de taak.

Overzicht tarieven

De door de gemeente Vijfheerenlanden in 2020 geheven belastingen vloeien voort uit de belastingverordeningen. Enkel de verordeningen Precariobelasting, Reclamebelasting, Marktgelden en Hondenbelasting zijn nog niet geharmoniseerd. De tarieven van deze verordeningen blijven in 2020 gelijk aan 2019. De overige verordeningen zijn geharmoniseerd. Per 2021 zijn alle belastingen en retributies geharmoniseerd. Daarmee voldoet de gemeente aan de eisen die zijn genoemd in de Wet Algemene Regels Herindeling (Wet ARHI).

Onroerende zaakbelastingen

De opbrengst van de OZB behoort tot de algemene dekkingsmiddelen en mag vrij worden besteed. De OZB-tarieven worden uitgedrukt in een vast percentage van de economische waarde van de onroerende zaken. Ze worden berekend door de geraamde opbrengst te delen door de te belasten waarde, het heffingsareaal. De waarde wordt getaxeerd conform de Wet waardering onroerende zaken (WOZ) en wordt ieder jaar opnieuw vastgesteld. De taxaties zijn gebaseerd op het marktniveau op 1 januari van het jaar voorafgaand aan het belastingjaar. De waardeschommelingen worden vereffend via de tarieven, zodat de hertaxatie zelf niet leidt tot een verhoging van de belastingdruk. Wel is conform de besluitvorming bij de begroting 2020 een inflatiecorrectie toegepast van 1,75%.

Afvalstoffenheffing

De kosten van de afvalinzameling en -verwerking van particuliere huishoudens worden via de afvalstoffenheffing verhaald. Uitgangspunt bij het vaststellen van de tarieven is 100% kostendekkendheid. In de tarieven wordt een onderscheid gemaakt tussen één- en meerpersoonshuishoudens.

Rioolbelasting

Op grond van de Wet verankering en bekostiging gemeentelijke watertaken hebben gemeenten de zorgplicht voor stedelijk afvalwater, hemelwater en grondwater. Een gemeente kan rioolbelasting heffen om deze zorgplicht te betalen (artikel 228a van de Gemeentewet). Uitgangspunt bij het vaststellen van de tarieven is 100% kostendekkendheid.

Soort heffing / voormalig grondgebied	VHL	Leerdam	Vianen
Milieu			
Afvalstoffenheffing meerpersoonshuishouden	293,00		
Afvalstoffenheffing eenpersoonshuishouden	233,00		
Rioolrechten 300 m3	270,00		
Rioolheffing > 300 m3 (staffel)	540,00		
OZB			
Eigenaar woning	0,1151%		
Eigenaar niet-woning	0,2476%		
Gebruiker niet-woning	0,1971%		
Hondenbelasting			
Eerste hond		87,84	78,50
Elke volgende hond (tweede hond in Vianen is nog 78,50 euro, voor elke hond daarboven is het 117,80)		117,00	78,50
Kennel		321,84	352,65
Toeristenbelasting			
- Per overnachting p.p. in hotel	2,00		
- Per overnachting p.p. overig (andere vakantieonderkomens B&B, pensions enz)	1,25		
- Vergoeding Campingomzet	6,5%		

Beleid lokale heffingen

Voor lokale heffingen zijn beleidsuitgangspunten gebruikt. De uitgangspunten zijn:

- voor de ontwikkeling van de gemeentelijke tarieven wordt het gewogen prijsindexcijfer van het Centraal Plan Bureau (CPB) aangehouden;
- er wordt zo veel mogelijk gewerkt met kostendekkende tarieven voor o.a. de heffing van Afvalstoffen en Riool;
- voor de rioolheffing en begraafrechten wordt gebruik gemaakt van een voorziening. Het saldo van deze voorziening wordt gebruikt om de tekorten en overschotten te verrekenen;
- de inkomstenderving door de kwijtschelding van de afvalstoffenheffing en rioolbelasting wordt doorberekend in de tarieven;

Overzicht gemeentelijke belastingopbrengsten (bedragen in € 1.000)

Belastingsoort	Begroting 2020 (na wijziging)		Rekening 2020	
Onroerende zaakbelastingen	12.275	38%	11.953	36%
Rioolheffing	6.818	21%	7.159	21%
Afvalstoffenheffing	6.175	19%	6.359	19%
Begraafrechten	853	3%	1.085	3%
Vergunningen (Vergunningen, Welstand en RO)	3.013	9%	3.494	10%
Leges Burgerzaken	537	2%	599	2%
Toeristenbelasting	134	0%	228	1%
Precariobelasting	903	3%	948	3%
Hondenbelasting	274	1%	234	1%
Parkeerbelasting	465	1%	390	1%
Overige belastingen	545	2%	433	1%
Overige Leges	239	1%	514	2%
Marktgelden	98	0%	59	0%
Totaal	**32.329**	**100%**	**33.455**	**100%**

Woonlasten (lastendruk)

Tot de woonlasten worden volgens de COELO gerekend: de onroerende zaakbelastingen, rioolrechten en afvalstoffenheffing. De woonlasten vormen het grootste deel van de opbrengst uit de gemeentelijke heffingen en bepalen daarmee grotendeels de lokale lastendruk.

Belastingsoort	VHL	Molenlanden
OZB-eigenaar	291,00	263,00
Rioolrecht (gebaseerd op 120 m3)	270,00	206,65
Afvalstoffenheffing	293,00	295,67
Totaal	**845,00**	**761,65**

Uitgangspunten woonlasten
Bij de berekening van de woonlasten wordt uitgegaan van een eigen woning die wordt bewoond door een gezin (meerpersoonshuishouden). De gemiddelde woningwaarde voor 2020 die gebruikt is bij de berekening van de OZB lasten in bovenstaande tabel is € 253.000. Voor het waterverbruik wordt uitgegaan van 120 m3.

Vergelijking met andere gemeenten
Om inzicht te krijgen in het algemene verloop van de hoogte van de woonlasten is het goed een vergelijking met omringende gemeenten te maken. Jaarlijks wordt door het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) een onderzoek uitgevoerd naar de gemeentelijke woonlasten. Het onderzoek is erop gericht de gemeentelijke tarieven, belastingopbrengsten, de belastingdruk en de woonlasten per gemeente te vergelijken. Het COELO heeft over 2020 deze gegevens beschikbaar gesteld via de Atlas van de lokale lasten, en de zogeheten digitale atlas. In de COELO Atlas wordt het rangnummer bepaald als volgt: nummer 1 (Aalten, € 573,-) heeft de laagste woonlasten, nummer 377 (Bloemendaal, € 1.440,-) de hoogste. In bovenstaand overzicht is de gemeente Vijfheerenlanden vergeleken met Molenlanden.
Voor rangnummer eigenaar-bewoner is de uitkomst: Vijfheerenlanden (nr. 283); De gemeente Molenlanden staat op deze lijst op nummer 185.

Kostendekkendheid belangrijkste retributies

Het BBV schrijft voor, dat in de paragraaf lokale heffingen inzicht wordt gegeven in de mate van kostendekkendheid van de verschillende tarieven. Hiermee wordt beoogd transparantie te bieden in de tarieven waarbij sprake is van kostenverhaal. De toerekening (waar van toepassing) van overhead, BTW, kwijtschelding en straatvegen vindt daarbij extracomptabel plaats. Dat betekent dat het overheaddeel op de afzonderlijke programma's niet aan deze programma's zijn toegerekend. De volgende overzichten laten zien van welk percentage kostendekkendheid sprake is.
De kostendekkendheid is bepaald door de totale baten te delen door de lasten die mogen worden toegerekend.

- **Afvalstoffenheffing**
  Voor het product afvalinzameling geldt dat de baten niet boven de kosten mogen uitkomen. Tarieven van de afvalstoffenheffing worden tegenwoordig sterk bepaald door milieueisen voor het gescheiden aanleveren van het afval. Daarnaast spelen verwerkingskosten van het afval een rol. De opbrengst van de afvalstoffenheffing is niet kostendekkend. In 2019 is voor een bedrag van € 0,397 miljoen onttrokken aan de voorziening waarmee de eindstand van de voorziening op 31-12-2019 nul is geworden.

- **Rioolheffing**
  De rioolheffing is een belasting waarvan de opbrengt door de gemeente gebruikt wordt voor het rioolbeheer. Daaronder valt het uitvoeren van inspecties, reiniging, kolkenzuigen, de vervanging van bestaande rioleringen, de kosten van noodzakelijke verbeteringsmaatregelen en de inzameling en ver werking van hemel- en grondwater. De opbrengst van de rioolheffing is meer dan kostendekkend. € 2.4 miljoen wordt gestort in de voorziening riolering.

Berekening kostendekkendheid (x € 1.000)	**Afvalstoffen heffing**	**Rioolheffing**	**Begraafrechten**
Kosten taakvelden (incl. omslagrente)	5.693.270	3.408.686	1.179.533
Inkomsten taakvelden (exclusief heffingen)	-187.160	-38.052	-1.291
Netto kosten taakveld	**5.506.110**	**3.370.633**	**1.178.242**
Toe te rekenen overhead	64.000	353.800	686.250
Toe te rekenen BTW	1.313.911	570.087	0
Kwijtschelding taakveld 6.3	241.645	320.866	n.v.t
Straatvegen taakveld 2.1 30 %	188.371	188.371	n.v.t
A kwaliteit beh. begraafplts div taakvelden	n.v.t.	n.v.t.	36.500
Totale kosten	**7.314.037**	**4.803.758**	**1.900.992**
Opbrengst heffingen	6.358.667	7.158.725	1.084.617
Corona reserve	270.667	n.v.t.	7.463
Tekort (+) Overschot (-)	-684.703	2.354.968	-808.912
Dekkingspercentage	**86,9%**	**149%**	**57,1%**
Verrekening voorziening		2.354.968	205.994

Kwijtschelding van gemeentelijke belastingen

Voor mensen met een minimum inkomen en weinig/geen vermogen bestaat de mogelijkheid van gehele of gedeeltelijke kwijtschelding van de lokale belastingen. De voorwaarden worden door het Rijk bepaald. Kwijtschelding is een vorm van inkomensbeleid en voorbehouden aan het Rijk (art. 219, lid 2, Gemeentewet). De regels voor het toekennen van deze kwijtschelding zijn vastgesteld in de Uitvoeringsregeling Invorderingswet. Deze regels komen erop neer dat kwijtschelding mag worden verleend aan belastingplichtigen, die een inkomen hebben dat niet hoger ligt dan de bijstandsnorm. De gemeente Vijfheerenlanden hanteert de zogenaamde 100%-norm. Dit betekent dat inwoners met een inkomen op of onder bijstandsniveau en een beperkt bedrag aan spaargeld in beginsel voor kwijtschelding in aanmerking komen. Gemeenten mogen wel zelf bepalen of en voor welke belastingen zij kwijtschelding verlenen. Kwijtschelding van gemeentelijke heffingen is mogelijk voor de "onvermijdelijke" belastingen:

- Afvalstoffenheffing
- Rioolheffing: waarbij kwijtschelding mogelijk is voor een waterverbruik tot 300 m3.
- Onroerende-zaakbelastingen: dit komt weinig voor omdat overwaarde meetelt als vermogen en het inkomen meestal onvoldoende is voor een hypotheek.

Paragraaf 2: Weerstandsvermogen

1. Aanleiding en achtergrond

De Gemeente Vijfheerenlanden acht het wenselijk om risico's die van invloed zijn op de bedrijfsvoering inzichtelijke en beheersbaar te maken. Door inzicht in de risico's wordt de organisatie in staat gesteld om op verantwoorde wijze besluiten te nemen, zodat de risico's nu en de risico's gerelateerd aan toekomstige investeringen in verhouding staan tot de vermogenspositie van de organisatie. Dit staat ook als beleid verwoord in de nota Risicomanagement en weerstandsvermogen zoals deze in juli 2020 door de gemeenteraad is vastgesteld.
Om inzicht in de risico's van de gemeente te verkrijgen, deze te beoordelen en financieel te kwantificeren is er in de laatste 2 maanden van 2020 en 1e maand 2021 een risico-inventarisatie uitgevoerd. De eerste volledige inventarisatie sinds de herindeling per 1-1-2019.

De risico-inventarisatie is als het ware de eerste stap van de uitvoering van de in de vastgestelde nota beschreven risicomanagementbeleid. In de nota wordt het uit zes stappen bestaande continue risicomanagementproces beschreven: 1. Identificatie risico's, 2. Analyse risico's, 3. Kwantificatie risico's, 4 ontwerpen maatregelen 5. Implementatie maatregelen en 6. Evaluatie/rapportage.

Met de recent via afzonderlijke sessies per domein (sociaal domein, fysiek domein en domein bedrijfsvoering/bestuur) verrichte risico-inventarisaties wordt als het ware invulling gegeven aan de eerste drie stappen van dit proces. In 2021 zal deze inventarisaties een vervolg moeten krijgen door maatregelen te ontwerpen en te implementeren om de geïnventariseerde en gekwantificeerde risico's te beheersen. Hier komen we later in 2021 bij de gemeenteraad nader op terug.

Hieronder wordt verslag gedaan van de resultaten van de risico-inventarisatie. Op basis van de geïnventariseerde risico's is tevens het weerstandsvermogen berekend.

2. Risicoprofiel

Om de risico's van Gemeente Vijfheerenlanden in kaart te brengen is per domein (sociaal domein, fysiek domein en domein bedrijfsvoering/bestuur) een risicoprofiel opgesteld. Dit risicoprofiel is tot stand gekomen na een drietal workshop (per domein afzonderlijk) waarbij gebruik is gemaakt van het softwareprogramma NARIS® (NAR Risicomanagement Informatie Systeem) waarmee risico's systematisch in kaart kunnen worden gebracht en beoordeeld. Uit de inventarisatie zijn vanuit deze drie domeinen ruim 40 risico's in beeld gebracht. Tevens zijn de risico's die voor de gehele organisatie van toepassing zijn, zoals het Coronarisico, aan het risicoprofiel toegevoegd. Op dit moment bevat het risicoprofiel ongeveer 50 risico's. Het merendeel financieel, maar het profiel bevat ook risico's die bijvoorbeeld imagoschade tot gevolg kunnen hebben.

Onderstaand worden in tabel 1 de risico's gegroepeerd voor de drie domeinen en het concern weergegeven. We tonen hierbij de kans van optreden van elk risico, het maximale financiële gevolg van het risico en de mate van invloed van het risico op de totaal benodigde weerstandscapaciteit.

Bij nagenoeg alle risico's is een inhoudelijke toelichting en wijze van berekening van de impact opgenomen.

Aangezien dit de eerste volledige risico-inventarisatie is sinds de herindeling, zijn in tabel 1 nagenoeg alle risico's opgenomen, dus ook de risico's die op nihil zijn berekend. Veelal gaat het hier om risico's die op dit moment geen financiële impact hebben maar in de toekomst voor het volledige bedrag in het risicoprofiel moeten worden opgenomen omdat bijvoorbeeld specifieke dekkingsmiddelen (zoals reserves, verzekeringen, subsidies) wegvallen. Zo zijn op dit moment verschillende risico's op het sociaal domein op nihil gewaardeerd omdat er op dit moment nog reserves (reserve sociaal domein en de reserve Corona) voorhanden zijn waarmee risico's kunnen worden opgevangen. Waarschijnlijk zijn deze reserves na 2021 volledig aangewend zodat de risico's op het sociaal domein in 2022 weer in volle omvang in het risicoprofiel zichtbaar worden.

Tabel 1: Belangrijkste financiële risico's gegroepeerd per domein

Num.	Risico	Gevolgen	Berekening maximaal financieel gevolg	Kans	Max. gevolg	Invloed
	CONCERNBREDE RISICO'S					
R23	Pandemie/Coronacrisis: optelling van verschillende risico's op basis van scenario CPB	Financieel – op basis van een in voorjaar 2020 berekende viertal scenario's van het CPB	Het door het CPB berekende worstcasescenario exclusief grondexploitatie kwam uit op € 10,75 miljoen voor 2021 en 2022. Op basis van scenario 2 CPB is in het voorjaar van 2020 een reserve Corona van € 5,4 miljoen gevormd. Na diverse toevoegingen via de algemene uitkering en dekking van Corona-uitgaven over 2020 heeft de reserve in 2021 een aanvangsomvang van 4,8 miljoen waardoor nog een worstcasescenario resteert van € 5,95 miljoen. Kans wordt op gering = 25% ingeschat.	25%	€ 5.950.000	13.3%
R7	Rentestijging bij moment van (her)financiering	Financieel - Schommelingen op de geld- en kapitaalmarkt	Maximale impact is berekend op basis van 1% rentestijging over de lening portefeuille. De uitbetaling van claim heeft de gemeente gevoeliger gemaakt voor een rentestijging waardoor kans van optreden is toegenomen van 50% naar 75%. Door oversluiten lening portefeuille wordt het risico ingeperkt	75%	€ 1.000.000	9.4%
R16	Geconsolideerde onvoorziene kleinere risico's zoals beschreven in de nota risicomanagement en weerstandsvermogen.	Financieel - Gemeente kan geconfronteerd worden met een groot incident	In de nieuwe nota Risicomanagement en weerstandsvermogen die in juli 2020 is vastgesteld, is aangegeven dat we in ons risicoprofiel standaard rekening houden met een risicobedrag van 1 miljoen voor onvoorziene en kleinere geconsolideerde risico's. De kans van optreden is op gemiddeld (= 50%) bepaald.	50%	€ 1.000.000	5.3%
R12	Extra bijdragen aan verbonden partijen (GR, deelnemingen, garantstellingen)	Financieel - Het AB van GR-en kunnen besluiten nemen die fin. consequenties voor de gemeente hebben. Daarnaast Loopt de gemeente risico om met risico's bij GR-en geconfron-teerd te worden.	Door meer sturing/controle op de situatie bij GR-en wordt de waarschijnlijkheid van het optreden van risico's verder beperkt. Bovendien hebben verschillende GR-en toestemming om een eigen weerstandscapaciteit in de vorm van een algemene reserve aan te houden om zelf risico's te kunnen opvangen. Het maximale gevolg is berekend door 10% van totale jaarlijkse nettobijdragen aan GR'en (zo'n € 20 miljoen) hiervoor te hanteren. Mede doordat verschillende GR-en eigen vermogen hebben, is de kans van optreden op beperkt (= 25%) bepaald.	25%	€ 2.000.000	4.5%
			TOTAAL CONCERNBREDE RISICO'S		**€ 9.950.000**	**32.5%**
	RISICO'S FYSIEK DOMEIN					
R30	Grondexploitatie Broekgraaf Leerdam	Financieel - Op basis van laatst vastgestelde Grex Broekgraaf van maart 2021	Betreft een max. risico van € 5,81 miljoen i.v.m. extra compensatie flora en fauna, planschade risico's, risico op lagere grondeopbrengsten, een langere looptijd mede door stikstofproc., hogere plankosten en renterisico's. Ten opzichte van 2020 is het maximale risico op deze grondexploitatie met € 8,1 miljoen gedaald doordat het vorig jaar opgenomen risico van € 3 miljoen i.v.m. extra ontsluitingskosten al in de Grex zelf is meegenomen. Daarnaast is het maximale risico door lagere grondopbrengsten en het renterisico mede door de sterke afname van de boekwaarde door € 10 miljoen aan gerealiseerde grond-verkopen, in 2020 met ruim 5 miljoen afgenomen.	31%	€ 5.810.000	16.7%
R41 R42	Grondexploitaties de Weide 2 Meerkerk, en voorzieningen-cluster Broekgraaf Leerdam	Financieel - Op basis van GREXEN die in voorjaar 2021 zijn bijgesteld	Betreft o.a. in de grexen van maart 2021 opgenomen risico-inschattingen voor de grondexploitaties de Weide 2 Meerkerk en voorzieningencluster Broekgraaf Leerdam.	34%	€ 1.450.000	4.9%

Num.	Risico	Gevolgen	Berekening maximaal financieel gevolg	Kans	Max. gevolg	Invloed
R59	Verkeersonveilige situaties/moeilijke bereikbaarheid/opstoppingen op diverse locaties in Vijfheerenlanden	Financieel - Niet direct financieel, maar op termijn problemen bij woningbouw, economische bereikbaarheid e.d., Verkeersongevallen Imagoschade.	Voor de gemeente is een nieuw samenhangend mobiliteitsplan opgesteld. Met het wegvallen van het fonds van 10 miljoen i.v.m. dekking claim Niemans kan deze mobiliteitsagenda niet meer uitgevoerd worden en moest worden met de beschikbare middelen in de begroting en wordt vooral ingezet op verkeersveiligheid en fietsvoorzieningen. Het risico bestaat dat er de komende jaren alsnog investeringen noodzakelijk in infrastructuur, zowel eigenstandige investeringen als cofinanciering met maatregelen van rijk en provincie. Voor de ontsluiting van Broekgraaf is binnen de grondexploitatie Broekgraaf al een risico's van € 3 miljoen bruto opgenomen. Voor de andere locaties wordt het risico ingeschat op € 4 miljoen met een kans van 25%.	25%	€ 4.000.000	8.9%
R28	Harmonisering beleid Maatschappelijk vastgoed	Financieel - Harmonisatie van beleid op het gebied van dorpshuizen en ander gemeentelijk vastgoed (o.a. scholen) levert een opwaartse druk op.	Op de valreep van de fusie zijn verwachtingen gewekt i.v.m. de harmonisering van beleid inzake dorpshuizen en ander gemeentelijk vastgoed. Op dit moment wordt gewerkt aan een beleidsnotitie voor dorpshuizen in de gemeente. Daar zal het Brandpunt in betrokken worden. of en in welke mate de gemeente gaat bijdragen aan investeringen en exploitatie is nu nog niet aan te geven. Vooralsnog houden we op basis van eerdere investeringen in het risicoprofiel rekening met een minimaal risico van € 0,5 miljoen en een maximaal risico van € 2 miljoen.	25%	€ 2.000.000	5.8%
R66	Risico's en voordelen inzake beheer gemeentelijk vastgoed	Financieel: Risico's door BTW, nieuw te beheren objecten e.d. Aan de andere kant voordelen door Spuk regeling en subsidies.	Voor het vastgoed in de gemeente is een nieuw beheerplan opgesteld. Dit beheerplan blijft binnen de in begroting opgenomen budgetten door de panden waarvan het voornemen is deze af te stoten, niet in het regulier beheer op te nemen. De drie oude gemeentehuizen dragen aanzienlijk bij aan het behalen van deze bezuiniging. Het risico bestaat echter dat één of meer van deze panden niet op korte termijn afgestoten kunnen worden. op dat moment is mogelijk aanvullend onderhoud nodig om verval te voorkomen. Het risico hiervan wordt ingeschat op ca € 0,75 miljoen met een kans van 50%	50%	€ 750.000	4.0%
R8	Extra kosten onderhoud kapitaalgoederen	Financieel	Als gevolg van nog te harmoniseren onderhoudsplannen. Maximaal financieel gevolg berekend op 2 maal het jaarlijks exploitatiebudget van € 650.000. Kans is op 25% bepaald.	25%	€ 1.300.000	2.9%
R55	Overdacht areaal waterschap naar gemeente	Financieel	Het waterschap heeft het voornemen geuit en zich te concentreren op de kerntaak en het wegenareaal over te dragen aan de betroken gemeenten. De kosten voor de onze gemeente nemen dan met ca 4 miljoen toe waarvan ca. € 1 miljoen via het gemeentefonds wordt gecompenseerd. Ervan uitgaande dat de gemeente de € 1,8 miljoen aan waterschapslasten als OZB gaat opleggen, is er nog een dekkings- vraagstuk van 1,3 miljoen. In 2021 worden er extra onderzoeken uitgevoerd naar de technische staat van de wegen, wegen op waterkeringen en kunstwerken. In het najaar van 2021 kan op basis van de resultaten van dit onderzoek mogelijk een intentie- overeenkomst tot overdracht afgesloten worden. een feitelijk overdracht zal 2022 of later tot stand komen. Voor 2020/2021 is er nu nog geen risico., Risico wordt hier op nul gesteld en wordt meegenomen in kadernota.	75%	€ 0	

Num.	Risico	Gevolgen	Berekening maximaal financieel gevolg	Kans	Max. gevolg	Invloed
	Div. risico's fysiek domein: kostendekkendheid Bouw-leges, omgevingswet, huur-derving sportaccommodaties prijsstijgingen bouw	Financieel	Financieel risico's zijn nog niet bepaald/minimaal of kunnen worden opgevangen vanuit bijvoorbeeld Coronareserve (huurderving e.d.). Tevens is er een post voor onvoorziene risico's van € 1 miljoen. opgenomen.	div.	€ 0	-
			TOTAAL RISICO'S FYSIEK DOMEIN		**€15.310.000**	**43.2%**
	RISICO'S SOCIAAL DOMEIN					
R50	Niet behalen geplande bezuinigingen	Financieel -	In begroting is voor 2020 en 2021 een geplande bezuiniging op het sociaal domein opgenomen van € 800.000. Voor 2020 is deze bezuiniging niet gerealiseerd. Daarmee is er ook een gerede kans dat de voor 2021 te behalen bezuiniging niet behaald kan worden. Wanneer hier meer zekerheid over is, zal bij de 1e bestuursrapportage 2021 een nadeel moeten worden ingeboekt, en komt dit risico hier te vervallen.	50%	€ 800.000	4.3%
R1 R2 R4	Meer aanvragen in het kader van Wet Werk en Bijstand, de Wmo, Jeugdzorg en leerlingenvervoer.	Financieel, capaciteit	Maximaal gevolg berekend op € 1,3 miljoen bij een kans van optreden van 50%. Door aanwezigheid van reserves sociaal domein en kosten Corona op netto € 0 bepaald. Wanneer reserves uitgeput zijn, komt dit risico weer volledig terug.	50%	€ 0	-
R3	Jeugdzorg: wegvallen structurele bijdrage van € 1 miljoen.	Financieel	Het Rijk compenseert € 1 miljoen minimaal t/m 2021. Pas vanaf 2022 een risico voor de gemeente.	50%	€ 0	-
Div.	Diverse andere risico's sociaal domein: o.a. zorg wordt niet geleverd, onvoldoende grip op aanbieders, betalen voor niet geleverde zorg, wegvallen vaste zorgaanbieder, onvol-doende woningen beschermd wonen	Financieel/ Imago/politiek	Risicobedragen zijn niet concreet, bovendien aanwezigheid van reserve sociaal domein en reserve Corona. Tevens verschillende risico's die niet zozeer financiële schade tot gevolg hebben maar kunnen leiden tot imagoschade of aanpassing processen noodzakelijk maken.	Div.	€ 0	-
			TOTAAL RISICO'S SOCIAAL DOMEIN		**€ 800.000**	**4.3%**
	RISICO'S DOMEIN BEDRIJFSVOERING EN BESTUUR					
R29	Mogelijke Claims/rechtszaken	Financieel - betreft mogelijke claims op gemeente	Betreft hier het maximale risico inzake een mogelijke claim. Kans op een claim is nu nog op 50% ingeschat. Verwachting is dat dit risico naar nihil gaat.	50%	€ 1.000.000	5.4%
R6	Algemene uitkering: samen trap op en af. Wanneer er bij een laag conjunctuur bezuinigt wordt dan nemen de middelen die het Rijk stort in het gemeente- fonds evenredig af.	Gevolg wordt normaliter berekend op 2% over de jaarlijkse alg. uitkering van 80 mln per jaar. 1% i.v.m. ont wikkeling verdeelmaat-staven en 1% i.v.m. risico uitkeringsbasis.	Door de Coronacrisis heeft het Rijk besloten om de uitkeringsbasis (het jaarlijks accres) voor twee jaar vast te zetten op het huidige niveau. We gaan dus twee jaar niet de trap af. Voor 2020 en 2021 is het maximale risico dan ook enkel berekend op basis van de ontwikkeling verdeelmaatstaven = 1% risico over € 80 miljoen = € 800.000 met een gemiddelde kans (=50%).	50%	€ 800.000	4.3%
R10	Toerekening apparaats-kosten aan compensabele activiteiten	Financieel - Wanneer op projecten e.d. begrote uren niet worden geschreven, ontstaat een dekkingsverlies op apparaatskosten.	Risico is voor 2020 ingeschat op 50% van totale € 1,5 miljoen aan toe te rekenen apparaatskosten. Dit risico is in 2020 opgetreden en is als nadeel ten laste van het resultaat 2020 gebracht. Aangezien in 2021 maatregelen worden getroffen waardoor nauwgezetter wordt tijd geschreven, wordt het risico op 25% = € 375.000 ingeschat.	25%	€ 1.500.000	3.4%
R14 R15 R17	Personeel: lastig vervulbare vacatures, stijging loonkosten, rechtspositie	Financieel	Voorstel om via resultaatbestemming bij jaarstukken 2020 een nieuwe voorziening frictiekosten te vormen waardoor risico's naar nihil worden teruggebracht.	50%	€ 600.000	3.2%
R9	Wachtgeldverplichtingen bestuurders	Financieel	Risicobedrag ingeschat op € 600.000 met een geringe kans (25%). In jaar van raadsverkiezing wordt kanspercentage verhoogd naar gemiddeld = 50%	25%	€ 600.000	1.3%

Num.	Risico	Gevolgen	Berekening maximaal financieel gevolg	Kans	Max. gevolg	Invloed
R26	Informatieveiligheid: externe bedreiging door toegang netwerk	Financieel/proces	Optreden van een calamiteit kan een aanzienlijk financieel gevolg hebben. Hof van Twente is hier een bekend voorbeeld van. Door vergroten bewustzijn, aanstelling speciale functionarissen, audits wordt risico als zeer beperkt (=10%) aangemerkt).	10%	€ 1.500.000	1.1%
R11 R65	Lager dividend Eneco en Stedin	Financieel	Door vorming van reserve dekking kapitaallasten uit verkoopopbrengst aandelen Eneco is dividendverlies Eneco opgevangen. Voor Stedin loopt de gemeente een maximaal risico van € 521.000 wanneer gemeente niet deelneemt aan lange termijn financiering.	25%	€ 521.000	1.0%
R66	Claim oud-aandeelhouders REMU NV	Financieel	Bij de verkoop van de aandelen in Eneco Groep N.V. (hierna Eneco) in 2020 is de koper gevrijwaard van de claim van de oud-aandeelhouders van REMU N.V. (hierna REMU). Samenvattend stelt REMU dat Eneco door het juridisch verzet tegen de Splitsingswet verhinderd heeft dat Eneco vóór 31 december 2010 geprivatiseerd is en dat REMU daardoor een contractueel afgesproken privatiseringsvergoeding niet ontvangen heeft. Eneco betoogt op hoofdlijnen dat Eneco, inclusief REMU, niet vóór 31 december 2010 verkocht is en dat de aandeelhouders daartoe ook geen plan hadden. De hoogte van claim bedraagt nominaal EUR 133 miljoen. De totale claim bedraagt het nominale bedrag vermeerderd met de wettelijke handelsrente vanaf 1 juli 2009.' Aandeel Vijfheerenlanden is max. € 3,89 miljoen.	25%	€ 3.890.000	7.9%
Div.	**Overige risico's bedrijfsvoering en bestuur:** O.a. privacy, juridische procedures, fraude- risico en oninbaarheid vorderingen en leningen	Financieel/proces Imago/politiek	Deze risico's staan op € 0 i.v.m. aanwezigheid verzekeringen, geringe bedragen die bij optreden in exploitatie worden opgevangen, getroffen maatregelen zoals functiescheiding e.d. of waarvoor al een soort post onvoorzien van 1 miljoen is opgenomen. Tevens geen lopende juridische procedures.	div.	€ 0	-
			TOTAAL RISICO'S BEDRIJFSVOERING EN BESTUUR		€10.411.000	26.1%
			TOTAAL RISICO'S ALLE DOMEINEN		€36.471.000	100%

3. Vergelijk Risicoprofiel stand maart 2021 met stand najaar 2020.

DOMEINNAAM	MAX. FIN. GEVOLG
Concern	€ 9.950.000
Fysiek Domein	€ 15.310.000
Sociaal Domein	€ 800.000
Domein Bedrijfsvoering en bestuur	€ 10.411.000
Risicoprofiel stand maart 2021	**€ 36.471.000**
Risicoprofiel stand najaar 2020	**€ 42.485.000**
Verschil t.o.v. najaar 2020	**Lager € 6.014.000**

In vergelijk tot een half jaar geleden geeft de risico-inventarisatie stand maart 2021 een daling van het maximale financiële risico te zien van ruim € 6 miljoen. Vooral door de aanzienlijke lagere risico-inschatting bij de grondexploitatie Broekgraaf. Deze grondexploitatie liet over 2020 een dusdanig positief beeld zien dat de boekwaarde met € 10 miljoen is afgenomen en tevens binnen de grondexploitatie rekening kon worden gehouden met € 3 miljoen aan ontsluitingskosten die een half jaar geleden nog als een risico werd meegenomen.
Daarnaast zijn verschillende risico's op het sociaal domein op dit moment op nihil geschat vanwege de aanwezigheid van reserves sociaal domein en reserve Corona. Wanneer deze reserves volledig aangewend zijn, komen de risico's weer voor de maximale impact in tabel 1 weer terug. Hetzelfde geldt overigens voor de risico's op personeel die uit de bij resultaatbestemming jaarstukken 2020 te vormen reserve frictiekosten kunnen worden opgevangen.

Tegenover deze wegvallende risico's zijn in vergelijk tot situatie in het najaar 2020 nu enkele nieuwe risico's bij de inventarisatie naar voren gekomen. We doelen met name op de € 4 miljoen verwachte impact van het risico verkeersonveilige situaties/bereikbaarheid en de claim van de oud-aandeelhouders REMU (€ 3,89 miljoen risico) en het risico op de overdracht van wegenareaal Waterschap naar gemeente. Deze drie risico's worden hierna onder het kopje nieuwe ontwikkelingen nader worden toegelicht. Ook is nu rekening gehouden met risico's inzake informatieveiligheid en privacy alsmede risico's i.v.m. beheer van het gemeentelijk vastgoed.

4. Nieuwe risico's/ontwikkelingen

Risico verkeersonveilige situaties/moeilijke bereikbaarheid: max. gevolg van € 4 miljoen.

Door het wegvallen van het voorgenomen fonds voor bereikbaarheid door dekking van de uitspraak Niemans kan op dit moment alleen het hoogst noodzakelijke (in casu aanpak verkeersveiligheid en fietsvoorzieningen) van het mobiliteitsplan worden uitgevoerd. Er is een gerede kans dat de komende jaren nog de nodige investeringen in de infrastructuur noodzakelijk blijven, Veelal is voor dergelijke investeringen cofinanciering mogelijk maar dan zal de gemeente ook zelf een financiële bijdrage (vaak 50%) in moeten leveren. Om die reden is rekening gehouden met een risico die tussen de € 3 en € 5 miljoen is becijferd.

Overdracht wegenareaal e.d. Waterschap Rivierenland naar gemeente: risico voor 2021 op € 0.

Het waterschap Rivierenland heeft het voornemen geuit zich te willen concentreren op de kerntaak en het wegenareaal over te dragen aan de betroken gemeenten. Het betreft zeven gemeenten. Uit een onderzoek van het waterschap blijkt dat de kosten voor de gemeenten Molenlanden en Vijfheerenlanden dan aanzienlijk toenemen.

Voor Vijfheerenlanden nemen de kosten van het wegonderhoud met ca 4 miljoen toe waarvan ca. € 1 miljoen via het gemeentefonds wordt gecompenseerd. Waterschap Rivierenland legt onze inwoners jaarlijks € 1,8 miljoen aan waterschapslasten op. Ervan uitgaande dat gemeente deze € 1,8 miljoen via OZB gaat opleggen, resteert er nog een dekkingsvraagstuk van minimaal € 1,3 miljoen.

In 2021 worden er extra onderzoeken uitgevoerd naar de technische staat van de wegen, wegen op waterkeringen en kunstwerken. In het najaar van 2021 kan op basis van de resultaten van dit onderzoek mogelijk een intentieovereenkomst tot overdracht afgesloten worden. Een feitelijk overdracht zal 2022 of later tot stand komen. Voor 2021 is het nog geen risico en is dus op nihil gesteld. Omdat de voorwaarden van overdracht

nog onderwerp van gesprek is, is het nu nog een risico, maar kans is groot dat dit een zekerheid gaat worden. Dit onderwerp zal waarschijnlijk dan ook worden meegenomen in de kadernota 2022.

Claim oud-aandeelhouders REMU.

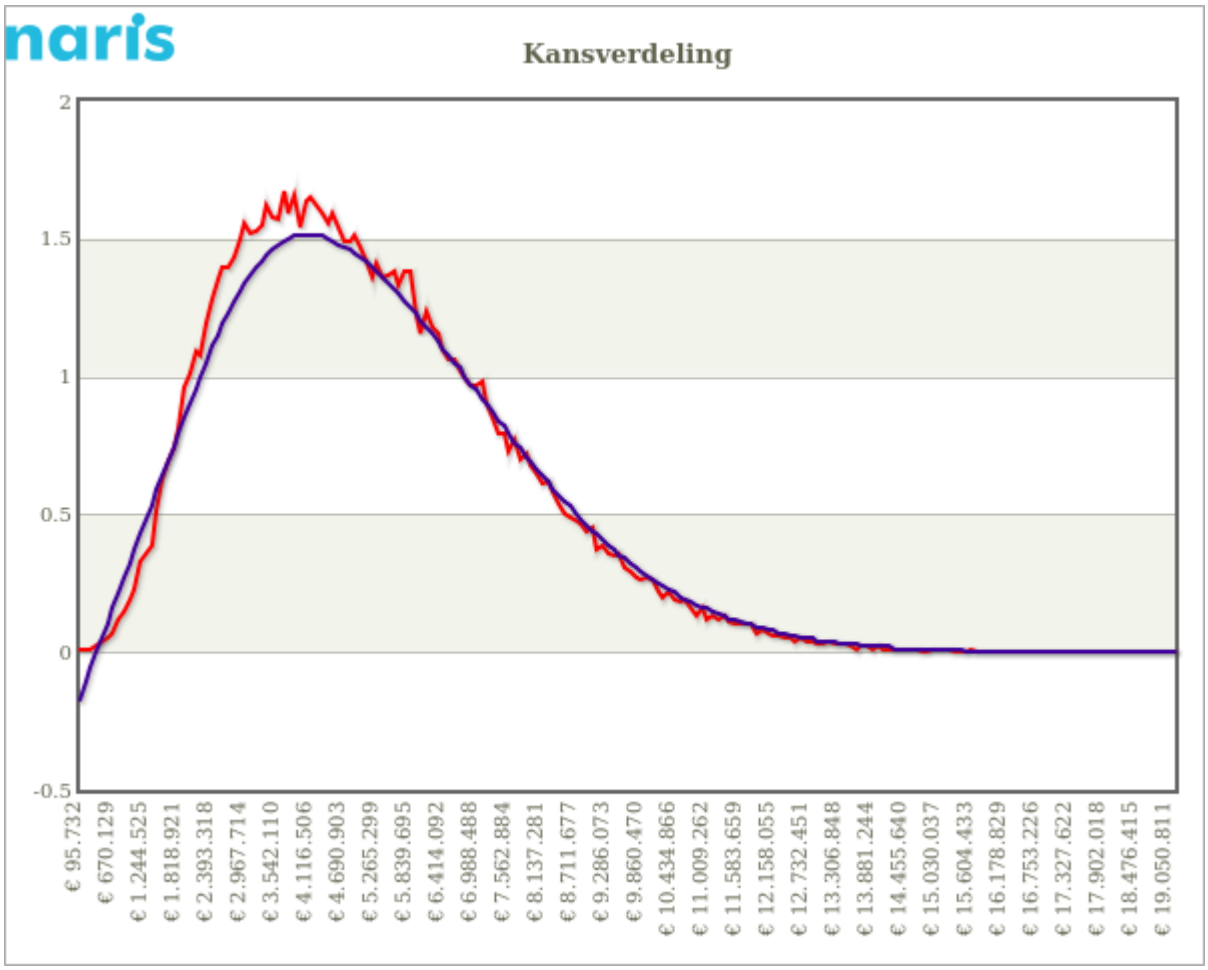
Bij de verkoop van de aandelen in Eneco Groep N.V. (hierna Eneco) in 2020 is de koper gevrijwaard van de claim van de oud-aandeelhouders van REMU N.V. (hierna REMU). Samenvattend stelt REMU dat Eneco door het juridisch verzet tegen de Splitsingswet verhinderd heeft dat Eneco vóór 31 december 2010 geprivatiseerd is en dat REMU daardoor een contractueel afgesproken privatiseringsvergoeding niet ontvangen heeft. Eneco betoogt op hoofdlijnen dat Eneco, inclusief REMU, niet vóór 31 december 2010 verkocht is en dat de aandeelhouders daartoe ook geen plan hadden. De hoogte van claim bedraagt nominaal EUR 133 miljoen. De totale claim bedraagt het nominale bedrag vermeerderd met de wettelijke handelsrente vanaf 1 juli 2009. Voor Vijfheerenlanden betekent dit een maximaal risico van € 3,89 miljoen.

5. Bepaling benodigde weerstandscapaciteit door risico-simulatie (Monte-Carlo methode)

Voor het eerst bij deze jaarstukken 2020 is op basis van de ingevoerde risico's en met hulp van externe ondersteuning een risicosimulatie uitgevoerd. Dit in afwijking van de door de gemeenteraad in juli 2020 vastgestelde nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen. In die nota was wel het voornemen voor een risico-simulatie op basis van de Monte-Carlo methode toe te passen, maar hadden we nog niet de tools omdat ook daadwerkelijk te kunnen toepassen.

Doordat we nu gebruik maken van de Naris-applicatie kunnen we een dergelijke risico-simulatie nu wel toepassen. Waarom passen we deze simulatie toe? Dit om te voorkomen dat we het maximale risicobedrag (€ 36.471.000,- zie hiervoor tabel 1) gaan reserveren, wat eigenlijk ongewenst en overbodig is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden.

Onderstaand figuur 1 en de bijhorende tabel tonen de resultaten van de risicosimulatie op basis van 100.000 trekkingen.

Tabel 2: Benodigde weerstandscapaciteit bij verschillende zekerheidspercentages	
Percentage	**Bedrag**
..	.....
..	.....
60%	€ 5.398.083
65%	€ 5.760.703
70%	€ 6.152.692
75%	€ 6.577.931
80%	€ 7.067.675
85%	€ 7.650.614
90%	€ 8.414.046
95%	€ 9.573.432

Vanuit de risicopraktijk wordt normaliter een zekerheidspercentage van 90%, ofwel in dit geval **€ 8.414.000 als benodigde weerstandscapaciteit** aangemerkt.

In vergelijk tot de stand najaar 2020 is door toepassing van deze risico-simulatie de benodigde weerstandscapaciteit met bijna de helft van bijna € 16,5 miljoen naar dus € 8,4 miljoen. Overigens is deze sterke daling niet alleen het gevolg van de toegepaste Monte-Carlomethode maar ook het gevolg van de € 6 miljoen lagere maximale impact van de risico's.

6. Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit van Gemeente Vijfheerenlanden bestaat uit het geheel aan middelen dat de organisatie daadwerkelijk beschikbaar heeft om de risico's in financiële zin af te dekken.

Weerstandscapaciteit voor dekking uitspraak Niemans

Ultimo 31-12-2020 was de totale weerstandscapaciteit, inclusief de middelen die op eind 2020 beschikbaar waar voor dekking van o.a. de restantschuld door uitspraak Niemans, als volgt uit:

(bedragen x € 1.000)

Weerstand	Startcapaciteit 01-01-2020	Bijboekingen In 2020	Afboekingen In 2020	Capaciteit 31-12-2020
Algemene reserve	€ 8.254	+ € 29.793	- € 11.683	€ 26.364
Reserve Grondexploitatie	€ 8.101	+ € 8.360	- € 873	€ 15.588
Reserve Eneco	-	+ € 78.413	- € 45.400	€ 33.013
Totale weerstandscapaciteit	**€ 16.355**	**+ € 116.566**	**- € 57.956**	**€ 74.965**
Resultaat jaarrekening 2020	**-**	**+ € 5.652**	**-€ 50.964**	**-€ 41.639**

Tegenover het nadelig resultaat op de jaarstukken 2020 (voor verwerking dekking uitspraak Niemans) van € 41,6 miljoen nadelig staat een weerstandscapaciteit van zo'n € 75 miljoen.

Het geel gearceerde bedrag van € 50.964.000 betreft de restantschuld uitspraak Niemans die bij raadsbesluit van 18 maart 2021 is gedekt. Bij de jaarstukken 2020 is namelijk een deel van de totale schuld van € 91,9 miljoen ten laste van de hiervoor gevormde voorziening met een omvang van zo'n
€ 41 miljoen gebracht. Hieronder wordt weergegeven wat de weerstandscapaciteit na verwerking van het raadsbesluit inzake het dekkingsplan Niemans.

Weerstandscapaciteit na dekking uitspraak Niemans

Bij raadsbesluit van 18 maart 2021 is de restantschuld van bijna € 51 miljoen als volgt gedekt:

- Volledige inzet van het restant van de in de reserve Eneco gestorte verkoopopbrengst van het aandelenkapitaal (in casu € 33 miljoen) hiervoor aan te wenden. Het eerdere voornemen om deze gelden te gebruiken voor fondsvorming is daarmee komen te vervallen.
- De volledige inzet van de reserve grondexploitatie; in maart 2021 nog berekend op € 14 miljoen. Door winstnemingen bij de jaarrekening 2020 is de reserve nu € 1,5 miljoen hoger.
- Het nog te dekken restant van ruim € 3,9 miljoen te dekken uit de algemene reserve.

Door de inzet van de reserve grondexploitatie komen de op deze reserve drukkende beklemmingen i.v.m. overdracht Hazelaarplein (bijna € 2,9 miljoen) en verplaatsing SV Meerkerk (€ 4,35 miljoen) ten

laste van de algemene reserve van de gemeente. Alhoewel de kosten van de inmiddels gerealiseerde verplaatsing van voetbalvereniging SV eigenlijk bekostigd kan worden uit toekomstige winstnemingen op het complex De Weide II (waar een totale winst wordt verwacht van € 5,6 miljoen), is met deze beklemming in onderstaand overzicht rekening gehouden om de reële netto weerstandscapaciteit te berekenen.

Om die reden is tevens rekening gehouden met tot € 3,5 miljoen oplopende beklemming op de algemene reserve in verband met dekking van in begroting 2021 opgenomen wensen en onontkoombare zaken. Om deze wensen in 2021 vanuit de algemene reserve te kunnen dekken, is binnen deze jaarstukken rekening gehouden met € 3,97 miljoen aan overhevelingen van bestemmingsreserves naar de algemene reserve.

In totaal gaat het om de volgende drie beklemmingen:

- nadeel overdracht Hazelaarplein 2020:	€ 2.897.000
- kosten verplaatsing SV Meerkerk:	€ 4.350.000
- dekking in begroting 2021 opgenomen wensen e.d. t/m 2022:	€ 3.490.000 (*1)
	€ 10.737.000

(*1): Hiervoor is bij deze jaarrekening 2020 in totaal € 3.972.000 aan bestemmingsreserves overgeheveld naar de algemene reserve.

bedragen x € 1.000)

Weerstand	**Capaciteit 31-12-2020 voor verwerking dekkingsplan Niemans**	**Bijstellingen i.v.m. dekkings-Plan Niemans**	**Opgenomen beklemmingen**	**Capaciteit 31-12-2020 na verwerking dekkingsplan Niemans**
Algemene reserve	€ 26.364	- € 3.951	- € 10.737	€ 11.676
Reserve Grondexploitatie	€ 15.588	- € 14.000	-	€ 1.588
Reserve Eneco	€ 33.013	- € 33.013	-	-
Totale weerstandscapaciteit	**€ 74.965**	**- € 50.964**	**- € 10.737**	**€ 13.264**
Resultaat jaarrekening 2020	**- € 41.639**	**+ € 50.964**	**-**	**€ 9.325**

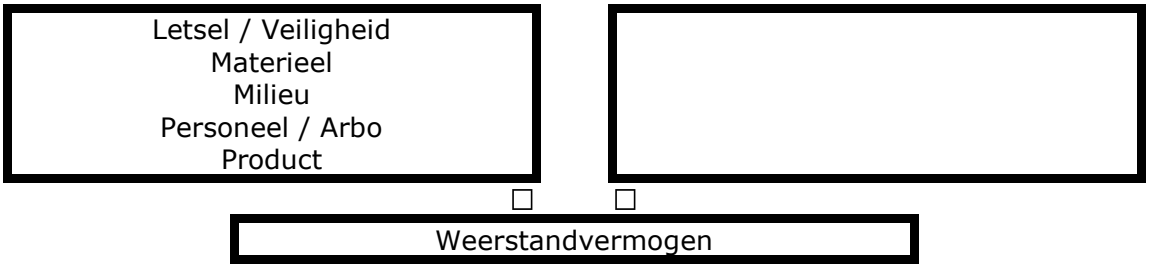
De weerstandscapaciteit na verwerking dekkingsplan Niemans is netto € 13,26 miljoen. Hierbij is nog geen rekening gehouden met de besluitvorming over de bestemming van het netto resultaat van
€ 9.325 voordelig.

4. Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, dient de relatie te worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De relatie tussen beide componenten wordt in onderstaande figuur weergegeven.

Risico's:
Bedrijfsproces
Financieel
Imago / politiek
Informatie / strategie
Juridisch / Aansprakelijkheid
Kennisbank

Weerstandscapaciteit :
jaarstukken 2020

De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandcapaciteit}} = \frac{€\ 13.264.000}{€\ \ 8.414.000} = 1{,}58$$

De normtabel is ontwikkeld in samenwerking met de Universiteit Twente. Het biedt een waardering van het berekende ratio.

Tabel 4: Weerstandsnorm		
Waarderingscijfer	**Ratio**	**Betekenis**
A	>2.0	uitstekend
B	1.4-2.0	ruim voldoende
C	1.0-1.4	voldoende
D	0.8-1.0	matig
E	0.6-0.8	onvoldoende
F	<0.6	ruim onvoldoende

Het ratio van uw organisatie valt in klasse B. Dit duidt op een weerstandsvermogen die als ruim voldoende wordt beoordeeld. Hierbij moet wel worden aangetekend dat we hierbij gaat om slechts een momentopname.
De weerstandsnorm valt op dit moment positief uit, mede door het feit dat we voor verschillende risico's, vooral op het sociaal domein, op dit moment nog specifieke dekkingsmiddelen (zoals bestemmingsreserves) hebben die waarschijnlijk eind 2021 volledig aangewend zijn. Vanaf 2022 verschijnen deze nihil gewaardeerde risico's weer voor de volle omvang in het risicoprofiel.
Tevens hebben we er voor gekozen om enkele risico's direct als "onontkoombaar" aan te merken en dus direct van dekking te voorzien binnen de eigen begroting of bijvoorbeeld uit een grondexploitatie. Dit geeft nu een positieve score op de weerstandsnorm maar betekent een extra druk op onze begrotingspositie.

Financiële kengetallen

In onderstaand overzicht worden de financiële kengetallen zoals de netto schuldquote en de solvabiliteitsratio van de gemeente Vijfheerenlanden weergegeven:
- de verwachting bij de primitieve begroting 2020;
- op basis van de werkelijkheid bij deze jaarrekening (balansdatum 31-12-2020) en
- na actuele besluitvorming van 18 maart 2021 waar het dekkingsplan Niemans is vastgesteld.

De stand na dekkingsplan Niemans geeft de actuele stand aan.

Financiële kengetallen	Begro-ting. 2020	Reke-ning 2020	Rekening 2020 na Dekking Niemans	Cate-gorie A Vol-doende	Cate-gorie B Matig	Cate-gorie C Onvol-doende
Netto schuldquote	109,6%	55,5%	111,0%	<90%	90%-130%	>130%
Netto schuldquote voor alle verstrekte leningen	97,1%	48,1%	100,2%	<90%	90%-130%	>130%
Solvabiliteitsratio	21,6%	23,2%	20,8%	>30%	20%-30%	<20%
Kengetal grondexploitatie	16,2%	7,6%	11,0%	<20%	20%-35%	>35%
Structurele exploitatieruimte	0,5%	-18,2%	+3,3%	>0%	>0%	<0%
Belastingcapaciteit	115,5%	115,5%	115,5%	<95%	95%-105%	>105%

Netto schuldquote (NSQ) en netto schuldquote inclusief alle verstrekte leningen
De netto schuldquote geeft het niveau aan van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen en geeft daarmee een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Bij de NSQ voor alle verstrekte leningen worden ook de "doorleningen" aan bijvoorbeeld de woningcorporatie meegeteld.
Normaal ligt de netto schuldquote van een gemeente tussen 0% en 90%. Als de netto schuldquote tussen 90% en 130% ligt, is de gemeenteschuld hoog (oranje). Hij moet niet verder stijgen. Als de netto schuldquote boven de 130% uitkomt, dan bevindt de gemeente in de gevarenzone (rood). Het bestuur moet er werk van maken om de schuld te verlagen. (Bron: VNG -website).
In vergelijk tot de begroting laat de jaarrekening 2020 op balansdatum 31-12-2020 een enkele tientallen procenten lagere netto schuldquote zien. Een score van 55% (of 48% inclusief alle verstrekte leningen) wordt op balansdatum als voldoende aangemerkt.
Deze positieve uitkomst is het gevolg van de in 2020 verantwoorde eenmalige ontvangst van zo'n € 79 miljoen uit verkoop van het aandelenkapitaal Eneco. Een deel van die opbrengst is pas in 2021 aangewend voor dekking van de resterende schuld als gevolg van de gerechtelijke uitspraak inzake Niemans. Wanneer hier mee rekening wordt gehouden, komt de netto schuldquote uit op 111% (of op 100% inclusief alle verstrekte leningen).

Solvabiliteitsratio
De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is op de lange termijn aan haar financiële verplichtingen te voldoen. De solvabiliteit is op basis van balansdatum 31-12-2020 verder verbeterd door de gerealiseerde opbrengst uit verkoop aandelenkapitaal Eneco. Rekening houdend met de recente besluitvorming van maart 2021 inzake het dekkingsplan Niemans daalt de solvabiliteit naar een actueel percentage van net iets meer dan 20%.

Kengetal grondexploitatie
De grondexploitatie kan een grote invloed op de financiële positie van een gemeente hebben (zowel positief als negatief). Dit kengetal geeft een indicatie van het relatieve belang van de grondexploitatie voor 2020.
Het percentage is de waarde van bouwgronden in relatie tot de totale baten exclusief de reserves. In het kengetal zijn alleen de daadwerkelijk gerealiseerde cijfers opgenomen, hierbij gaan de lasten voor de baten uit. De jaarlijkse actualisatie van de grondexploitatie geeft dan ook een beter inzicht in de verwachte ontwikkeling voor de komende jaren.
Door de goede resultaten op de grondexploitatie Broekgraaf waardoor de boekwaarde op dit complex met een kleine € 8 miljoen is afgenomen, heeft geresulteerd in de sterk verbeterde uitkomst.

Structurele exploitatieruimte
Aan de hand van dit kengetal kan het structurele en reële evenwicht van de begroting beoordeeld worden. Een percentage van 0% betekent een sluitende begroting, een positief percentage wil zeggen dat er begrotingsruimte is. In dit geval biedt het financieel meerjarig perspectief bij de begroting dan ook een betere indicatie. Als gevolg van de gerechtelijke uitspraak inzake claim Niemans sluit de jaarrekening 2020 met een verlies van ruim € 45 miljoen (ofwel een negatief percentage van ruim 18%).
Dit negatieve saldo per 31-12-2020 bevat een nog te dekken restantschuld door uitspraak Niemans van zo'n € 51 miljoen. Voor dekking van deze schuld heeft de gemeenteraad op 18 maart 2021 een dekkingsplan vastgesteld. Indien hiermee rekening wordt gehouden, is er eigenlijk per saldo sprake van een voordelig resultaat op de normale bedrijfsvoering van € 5,65 miljoen (ofwel een positief percentage van ruim 3%).

Belastingcapaciteit
De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen kan worden gerelateerd aan de totale woonlasten. De woonlasten worden bepaald aan de hand van de OZB, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing voor een woning met een gemiddelde WOZ-waarde in 2020. De woonlasten van een huishouden in Vijfheerenlanden ligt ruim boven het landelijk gemiddelde.

	Kengetal (bedragen x € 1.000)	Begin-balans 1-1-2020	Begroting 2020	Rekening 2020	Rekening 2020 na Niemans
	1A Netto Schuldquote				
A	Vaste schulden (cf art 46 BBV)	126.494	148.407	106.410	106.410
B	Netto vlottende schuld (cf art 48 BBV)	24.978	20.573	54.792	54.792
C	Overlopende passiva (cf art.49 BBV)	8.898	12.741	60.419	9.419
D	Financiele activa (cf. art 36 lid d, e en f)	9.640	9.548	9.006	9.006
E	Uitzettingen < 1 jaar	17.922	16.357	68.413	17.449
F	Liquide middelen (cf art 40 BBV)	1.089	1.418	1.389	1.389
G	Overlopende activa (cf art. 40a BBV)	9.610	3.977	4.912	4.912
H	Totale baten (cf. art. 17 lid c BBV excl mut.reserves)	159.631	137.214	248.560	170.149
	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%	**76,5%**	**109,6%**	**55,5%**	**81,0%**
	1B Netto Schuldquote (incl. verstrekte leningen)				
A	Vaste schulden (cf art 46 BBV)	126.494	148.407	106.410	106.410
B	Netto vlottende schuld (cf art 48 BBV)	24.978	20.573	54.792	54.792
C	Overlopende passiva (cf art.49 BBV)	8.898	12.741	60.419	9.419
D	Financiele activa (cf. art 36 lid d, e en f)	27.693	26.699	27.316	27.316
E	Uitzettingen < 1 jaar	17.922	16.357	68.413	17.449
F	Liquide middelen (cf art 40 BBV)	1.089	1.418	1.389	1.389
G	Overlopende activa (cf art. 40a BBV)	9.610	3.977	4.912	4.912
H	Totale baten (cf. art. 17 lid c BBV excl mut.reserves)	159.631	137.214	248.560	170.149
	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%	**65,2%**	**97,1%**	**48,1%**	**70,2%**
	2. Solvabiliteitsratio				
A	Eigen vermogen (cf art 42 BBV)	41.240	57.595	71.816	64.569
B	Balanstotaal	258.439	266.118	309.744	309.744
	Solvabiliteit (A/B) x 100%	**16,0%**	**21,6%**	**23,2%**	**20,8%**
	3 Kengetal grondexploitatie				
A	Niet in expl. genomen bouwgronden (cf art 38 lid a punt 1 BBV)	0	0	0	
B	Bouwgronden in exploitatie	25.881	22.195	18.784	18.784
C	Totale baten cf art 17 lid c BBV (excl mut.reserves)	159.631	137.214	248.560	170.149
	Grondexploitatie (A+B)/C x 100%	**16,2%**	**16,2%**	**7,6%**	**11,0%**
	4 Structurele exploitatieruimte				
A	Structurele lasten	156.365	134.326	217.984	167.020
B	Structurele baten	159.631	136.464	248.560	170.149
C	Totale structurele toevoegingen aan reserves	6.139	2.869	140.571	11.196
D	Totale structurele onttrekkingen aan reserves	4.636	1.481	64.684	13.720
E	Totaal baten	159.631	137.214	248.560	170.149
	Structurele exploitatieruimte (((B-A)+(D-C))/E x 100%	**1,1%**	**0,5%**	**-18,2%**	**3,3%**
	5 Belastingcapaciteit, woonlast meerpersoonshuishouden				
A	OZB lasten voor een gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	287	292	292	292
B	Rioolheffing voor een gezin	264	270	270	270
C	Afvalstoffenheffing voor een gezin	241	293	293	293
D	Eventuele heffingskorting				
E	Totaal woonlasten gezin bij gemid. WOZ-waarde (A+B+C+D)	792	855	855	855
F	Woonlasten landelijk gemiddelde voor gezin in 2019 e.v. (*)	740	740	740	740
	Woonlasten t.o.v. landelijk gemiddelde jaar ervoor (E/F) x 100%	**107,0%**	**115,5%**	**115,5%**	**115,5%**

Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Het doel van deze paragraaf is om u inzicht te geven in het beleid en beheer betreffende het onderhoud van kapitaalgoederen. Dit conform de regels zoals door de gemeenteraad vastgesteld in Artikel 19 (Onderhoud kapitaalgoederen) van de Financiële Verordening gemeente Vijfheerenlanden 2019.

Beheerplannen

Het gehanteerde beleidskader ligt vast in de onderstaande plannen. Daar waar geen beheerplan was of nodig werd geacht, is door middel van uitvoeringsplannen het onderhoud uitgevoerd. In de financiële verordening Vijfheerenlanden is geregeld dat het beheerplan Riolering en het beheerplan Gebouwen eens in de 5 jaar geactualiseerd moeten worden en de overige plannen eens in de 4 jaar.

Beheerplannen	Vaststelling	Looptijd	Actualisatie	Voor-ziening	Achter-stallig	Achter-stand
Wegen	2021	4 jaar	2020	Nee *	Nee	Ja
Civiele kunstwerken	2021	4 jaar	2020	Ja	Nee	Ja
Openbare Verlichting	2019	4 jaar	2024	Nee	Nee	Nee
Begraafplaatsen	2019	4 jaar	2024	Ja	Nee	Ja
Groen	2021	4 jaar	2020	Nee	Nee	Ja
Spelen	2021	4 jaar	2024	Nee *	Nee	Ja
Straatmeubilair	2021	4 jaar	2020	Nee	Nee	Ja
Creatieve kunstwerken	2021	4 jaar	2020	Nee	Nee	Ja
Riolering (GRP)	2020	5 jaar	2025	Ja	Nee	Nee
Baggeren/Beschoeiing	2021	5 jaar	2020	Nee	Nee	Ja
Gebouwen/Vastgoed	2021	5 jaar	2020	Nee *	Nee	Nee

Met achterstand onderhoud wordt bedoeld achterstand in de planning van uitvoering. In 2019 en 2020 is aan de hand van bestaand beleid en uitvoeringsplannen alleen het hoogst noodzakelijk onderhoud uitgevoerd. Met achterstallig onderhoud wordt bedoeld dat het onderhoud in kwaliteitsniveau is verminderd. Door de COVID-19 situatie is het vaststellen van de beheerplannen vertraagd. In 2020 is het Gemeentelijk Riolering Plan vastgesteld. De overige plannen zullen in 2021 worden vastgesteld. (* voor deze plannen is er wel een reserve in afwachting van vaststellen plan).

Proces totstandkoming Integraal Beheer- en Beleidsplan Openbare Ruimte

Afgelopen jaar is hard gewerkt aan het opstellen van nieuwe plannen. Het gaat hier niet alleen om de beheerplannen die de openbare ruimte aangaan maar ook de diverse beleidsplannen. Het doel is om uiteindelijk een integraal Beheer- en Beleidsplan Openbare ruimte op te stellen in 2022.

Werkwijze opstellen nieuwe beheerplannen openbare ruimte

In 2019 is gestart met inspecties om te komen tot inzicht in het totaal te beheren areaal Vijfheerenlanden. Deze inspectiegegevens worden verwerkt in de Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT) en vervolgens in de betreffende beheersystemen. Afhankelijk van de inrichtingskeuzes, ambities ten aanzien van beeldkwaliteit en de ontwikkelingen op het gebied van klimaatadaptatie en duurzaamheid, wordt met een aantal scenario's bekeken wat de gevolgen zijn voor de exploitatiebudgetten en de aanwezige financiële buffers (voorzieningen of reserves). Er zijn vier beheerprogramma's waaronder tien beheerplannen vallen:

Beheerprogramma	**Beheerplan**
Wegen	Wegbeheer Civiele kunstwerken Openbare verlichting
Groen	Groen- en bomenbeheerplan Speelruimteplan Straatmeubilair / bewegwijzering Creatieve kunstwerken
Water	Rioolbeheer Baggeren / beschoeiingen
Gebouwen	Gebouwen

Kwaliteitsniveaus

Binnen de gemeente hanteren we onderstaande kwaliteitsniveaus van de openbare ruimte:

A+ Zeer goed

A Goed
B Voldoende
C Matig
D Slecht

Alle begraafplaatsen in Vijfheerenlanden worden onderhouden op kwaliteit A zoals ook het centrum van Leerdam. De overige buitenruimte is onderhouden op niveau B. Deze kwaliteitsniveaus zullen eenduidig worden aangepast waarbij de keuzes aan de raad worden voorgelegd.

Areaal en areaaluitbreiding

In onderstaand overzicht leest u het huidige areaal van de gemeente Vijfheerenlanden. Doordat de gemeente jaarlijks haar areaal uitbreidt zullen de kosten voor het onderhoud meegroeien en daarmee ook de budgetten. Deze uitbreiding wordt meegenomen in de beheerplannen jaarlijks via de kadernota geactualiseerd om zo een passende begroting te behouden.

Kapitaalgoederen	**Omschrijving**	**Aantal**	**Eenheid**
Wegen	Asfalt, elementverharding, halfverharding	2.606.270	m^2
Openbare verlichting	Aantal lichtpunten	13.283	stuks

Groen	Gras, bermen, heesters, hagen, vaste planten, bosplantsoen, bos	217	ha
Bomen	Solitaire bomen, laanbomen, straatbomen	19.160	stuks
Riolering	Vrijverval riolering, drukriolering, persleiding	568	km
Gemalen	Minigemalen, gemalen, bergbezinkvoorziening, vacuumstations etc.	1.404	stuks
Baggeren	Watergangen	55.922	M^1
Beschoeiing	Hardhout, kunststof etc.	28.926	m^1
Speelplaatsen	In 15 kernen binnen de gemeente Vijfheerenlanden	160	stuks
Speeltoestellen	Voor diverse leeftijdscategorieën	1.005	stuks
Gebouwen	Scholen, kerktorens, stadhuizen, dorpshuizen, etc.	120	stuks
Civiele Kunstwerken	Bruggen, duikers, steigers, kademuren, etc.	195	stuks
Creatieve kunstwerken	Beeldende kunst	90	stuks
Straatmeubilair	Banken, afvalbakken, verkeersborden, palen	13.320	stuks
Hekwerken*	Speelplaatsen, langs het water, etc.	25	km^1

*historische hekwerken van bouwkundige aard zijn ondergebracht bij gebouwen

Voorzieningen en reserves beheer en onderhoud kapitaalgoederen(bedragen in € 1.000)

Omschrijving	Saldo 31-12
92100016 Reserve renovatie verv gem.geb	€ 1.327
92100027 Reserve onderhoud gemeentelijk LRD	€ 1.236
92100049 Reserve Groot onderhoud wegen	€ 3.216
92100051 Res Groot onderh. Brede School	€ 265
92100054 Reserve Groot onderh.geb.stich	€ 172
92100055 Reserve Vervanging speeltoeste	€ 42
92100056 Reserve Groot onderhoud gem.geb. ZDR	€ 1.013
Bestemmingsreserves	€ 7.271

Voorzieningen worden indien nodig gevormd bij vaststellen van plan in 2021.

Opgenomen in de exploitatie (bedragen in € 1.000)

Beheerprogramma	Beheerplan	Begroting 2020	Werkelijk 2020
Wegen	Wegbeheer	1.655	1.552
	Civiele kunstwerken	295	240
	Openbare verlichting	290	274
	Totaal	**2.240**	**2.066**
Groen	Groenbeheer	1.296	1.397
	Speelruimteplan	156	124
	Sportvelden	240	202
	Creatieve kunstwerken	19	19
	Totaal	**1.711**	**1.742**
Water	Rioolbeheer	829	791
	Baggeren / beschoeiingen	497	310
	Totaal	**1.326**	**1.101**
Gebouwen	**Totaal gebouwen**	**1.167**	**833**
	Totaal	**6.444**	**5.742**

Uitgevoerd onderhoud

Voor alle beheerplannen geldt dat voor zover mogelijk uitvoering is gegeven aan het jaarlijks regulier onderhoud. De onderstaande werkzaamheden zijn verricht.

Wegbeheer

Eind 2020 is het raamcontract met de aannemer geëvalueerd en onder dezelfde condities verlengd voor 2021. Het onderhoud aan de elementenverhardingen wordt uit kosten efficiëntie op meerdere manieren in de markt gezet op basis van het bewerkingsoppervlak. Het klein- en calamiteitenonderhoud, maar ook de onderhoudsmaatregelen met een oppervlak t/m 15m² zijn door de buitendienst uitgevoerd. De onderhoudsmaatregelen met een bewerkingsoppervlak van 16 t/m 30m² wordt door lokale en regionale MKB-bedrijven uitgevoerd. De onderhoudsmaatregelen > dan 30m² zijn opgenomen in het bestek onderhoud elementenverhardingen. Dit bestek dat begin 2021 wordt aanbesteed is de basis voor een meerjarig raamcontract. Daarnaast zijn er enkele integrale projecten van riolering, groen en wegen uitgevoerd. in Leerdam de eerste "groene/ klimaat adaptieve" parkeervakken aangelegd.

Globale weginspectie
In de maanden september 2020 is de globale weginspectie uitgevoerd. Bij deze inspectie die eens in de 2 jaar wordt uitgevoerd, zijn alle verhardingen geïnspecteerd op basis van de landelijke CROW kwaliteitsnorm.
Bij deze inspectie is de ernst en omvang van schades aan verhardingen vastgelegd. De inspectieresultaten zijn in het geautomatiseerde beheersysteem gelezen. Het systeem heeft de feitelijke (technische)kwaliteit vergeleken met de wenskwaliteit. Waar de huidige kwaliteit minder is als de wenskwaliteit wordt een herstelmaatregel gepland. Deze maatregelplanning voor herstel van de verhardingen is de basis voor het wegenbeheerplan. Daarnaast zijn de inspectieresultaten gebruikt om een relatie te leggen naar beeldkwaliteit.

Beleids- en beheerplan onderhoud verhardingen
Eind juni 2020 is opdracht gegeven voor het opstellen van het 1e beleidsplan "onderhoud van de verhardingen" in de gemeente Vijfheerenlanden. In het plan dat voor het 2e kwartaal van 2021 op de bestuurlijke staat, worden verschillende scenario's op de thema's duurzaamheid, klimaat adaptief en circulaire economie met financiële onderbouwing voorgelegd. Parallel hieraan wordt een beheerplan verhardingen voor de periode 2021 – 2030 opgesteld waarin aangegeven wordt op welke wijze het wegenbudget wordt ingezet om beleidsdoelstellingen of maatschappelijke effecten te realiseren.

Civiele kunstwerken

In het afgelopen jaar is een inhaalslag gedaan om het onderhoud van onze civiele kunstwerken. Hierbij moet gedacht worden aan het onderhoud van bruggen en steigers. Alle civiele kunstwerken in Vianen (53 stuks) zijn geheel gereinigd, gerepareerd en is het schilderwerk en straatwerk hersteld. Daarnaast zijn twee bruggen op Amaliastein in Vianen vervangen. Het restant van de werkzaamheden zal in de eerste weken van 2021 afgerond worden. In Hei en Boeicop is een tijdelijke brug als noodvoorziening aangebracht om toegang te verschaffen tot de begraafplaats. De bestaande brug zal in 2021 vervangen / aangepast worden.

Openbare Verlichting

In 2020 is het beheer uitgevoerd conform het vastgestelde plan. Indien bij het onderhoud aan een lichtmast, het armatuur is vervangen, is deze vervangen door een armatuur voorzien van led en een module waardoor het armatuur op afstand uitgelezen kan worden. Met deze techniek is het mogelijk om vanachter de computer te zien of het armatuur wel of niet brandt. Het streven is dat in de toekomst alle armaturen zijn voorzien van deze mogelijkheid.

In 2020 is het vervangingsplan 2020 in samenwerking met Bureau OVL voorbereid en in 2021 zal de uitvoering en afronding plaatsvinden.
In dit plan worden 204 verouderde masten en 372 verouderde armaturen vervangen.

Innovatie

Begin 2020 is ook de eerste lichtmast op zonne-energie geplaatst bij de oranje voetgangersbrug die zich bevind langs de Lijnbaan in Vianen. De eerste ervaringen zijn positief. Ook tijdens de winterperiode is de lichtmast in staat gebleken voldoende op te laden om tijdens donkerte te kunnen branden.

Groenbeheer

In het bermbeheer is een grote wijziging doorgevoerd ten opzichte van andere jaren. Waarin voorheen klepelen de standaard was, is het nu maaien en afruimen tenzij dit niet mogelijk is. We doen dit om ecologie en biodiversiteit binnen onze gemeente te verbeteren en/of te herstellen. Tevens willen we bewust om gaan met de aanwezige flora en fauna. In 2020 zijn alle bomen in eigendom van de gemeente door een boomveiligheidscontroleur beoordeeld op kwaliteit en standplaats. Met deze gegevens zijn achterstanden in beheer en inboet zoveel mogelijk rechtgetrokken. Ook voldoen we door deze werkzaamheden aan de zorgplicht voor bomen die de gemeente heeft door boomveiligheid. Binnen het groenstructuurplan wordt er gewerkt aan duidelijke groen structuren binnen de gemeente, waar nodig zullen deze structuren versterkt worden. verder zullen op basis van het beleidsplan biodiversiteit' grasbermen omgevormd gaan worden naar kruidenrijke bermen met een inheems kruidenmengsel als stimulans voor de biodiversiteit. Op basis van duurzaamheid en klimaatadaptatie wordt er gekeken naar mogelijkheden voor het aanplanten van meer bomen en tiny forest. Het boom areaal zal hier de komende jaren door toenemen.

Speelruimteplan

Aan de Lisdoddelaan in Leerdam is samen met de bewoners de speelplaats gerenoveerd. Dat is ook gebeurd met de speelplaats in de Magnoliastraat in Leerdam. Op diverse locaties zijn speeltoestellen vervangen waarbij de buurt is betrokken bij de keuze, Krooshofstraat in Zijderveld, Korenmolen in Vianen, Koekoekstraat in Leerdam. Daarnaast zijn voor de Donk in Leerdam en de Meidoornlaan in Ameide participatie trajecten doorlopen. De uitvoering van deze plannen zal in 2021 gedaan worden.

Straatmeubilair/Bewegwijzering

In 2020 zijn we gestart met de inventarisatie van al het straatmeubilair binnen onze gemeente. Dit ronden we af in 2021. Tevens wordt er gestart met het op orde brengen van alle verkeersborden. Overbodige borden worden verwijderen, ontbrekende borden toegevoegd en borden die niet voldoen aan de beeldkwaliteit worden vervangen. Verder wordt er een start gemaakt met het verwijderen van overbodig meubilair te denken aan

hekwerken en afzetpalen. Dit om een rustiger straatbeeld te krijgen en om geen beheergelden te besteden in overbodige zaken.

Creatieve kunstwerken

In 2020 is het kunstwerk van Fransje Booy geplaatst in het Molenpark in Leerdam. Daarnaast is op het Dokter Reilinghplein in Leerdam tijdens de renovatie een waterelement geplaatst. Dit element zal in het voorjaar 2021 in gebruik genomen worden. De welbekende kubussen op dit plein hebben groot onderhoud ondergaan.

Aan het oude stadhuis in Ameide is het wapen aan de voorgevel weer voorzien van de oorspronkelijke kleuren. Daarnaast zijn er kunstwerken gereinigd en is er onderhoud gepleegd.

Door opheffing van Royal Leerdam zijn er de nodige machines, mallen en voorwerpen opgehaald en in opslag genomen. De daarbij behorende hellewagen is geconserveerd.

Rioolbeheer

In 2020 zijn, in het voorjaar en najaar, ca 18.000 kolken en lijnafwatering gereinigd. Verder is ca 22 km hoofdriool gereinigd en geïnspecteerd. Op de kern Lexmond na zijn alle kernen van de voormalige gemeente Zederik opnieuw ingemeten. De kern Lexmond zal in 2021 worden ingemeten. De opgeleverde rioolwerken in 2020 zijn; de Bastiaan Bossstraat/Wilgenhof in Lexmond. De opgeleverde renovatie (relining) in Ameide betreft de J.W. van Puttenstraat, Fransestraat, Nieuwstraat en Peperstraat en in Hagestein de Nijensteinseweg. In december is het concept beheer- en uitvoeringsplan riolering opgesteld, en deze is definitief in het 1e kwartaal van 2021. De rioolvervanging Langedijk/Varkensmarkt e.o. is door team ROR aanbesteed (start in de winter 2021). Als gevolg van de in zeer slechte staat zijnde hoofdriolering (rioolinspectie 2020) in de Pr. Bernhardstraat Vianen, is aan team ROR opdracht gegeven tot vervanging van het hoofdriool. Tevens is opdracht aan team ROR gegeven voor de aanpak van wateroverlast in de Viaanse binnenstad. Vanuit het vigerende beheer-en vervangingsplan riolering zullen meerder opdrachten volgen. In de kern Hoef en Haag is de revisie riolering Het Lint fase 3 definitief aangeleverd.

Mechanische riolering:
In 2020 zijn 95 st. minigemalen en de daarbij behorende centrale voedingskasten gerenoveerd in Zijderveld en Leerbroek. In Leerbroek is tevens telemetrie aangebracht.

Er vond renovatie plaats van de vacuümstations in Kedichem en Achterdijk. (Nieuwland)

Baggeren / beschoeiingen

De watergangen in Zederik en Leerdam-Oost zijn gebaggerd. Er is een start gemaakt met het baggeren van de haven van Leerdam. In Leerdam Oost is tevens de A-watergang overgedragen in eigendom en beheer aan het Waterschap. Bij de oevers langs de Hagenweg in Vianen en bij de Narva, Bohemen en nieuwbouw van de Gereformeerde kerk in Leerdam zijn natuurvriendelijke oevers aangelegd. Bij deze Gereformeerde kerk en langs de stadsgracht in Vianen zijn tevens beschoeiingen vervangen. In de Stigterstraat Leerdam zijn de beschoeiingen in eigendom en beheer overgedragen aan de bewoners. In de van Naaldwijcklaan en de Boeylaan Leerdam zijn de beschoeiingen vervangen en overgedragen aan de bewoners.

Gebouwen

In 2020 is een Meerjarenonderhoudsplan opgesteld door Planon. Volgens de NEN 2767 is het gemeentelijk vastgoed geïnspecteerd waarbij het conditieniveau is vastgesteld. Aan de hand van de deze inspectie en het beleid van de verschillende programma's is het meerjaren onderhoudsplan en beheerplan opgesteld. Tevens is er gestart met het opstellen van het beheerplan welke in 2021 zal worden aangeboden.

Het regulier onderhoud is uitgevoerd aan de hand van oude plannen en resultaten van de uitgevoerde inspecties.

Onderhoud aan het carillon in Meerkerk en Leerdam zijn uitgevoerd. Daarnaast is de brandweerkazerne in Meerkerk voorzien van een nieuw pannen dak om een langdurige lekkage op te lossen. Dit jaar is er veel onderhoud uitgevoerd in multifunctioneel Centrum de Linde in Meerkerk. Zo is de binnenkant gerenoveerd en diverse werkzaamheden uitgevoerd aan de sportzaal. Op de Joodse begraafplaats in Leerdam is de berging gerenoveerd en grond kerende wanden aangebracht om het verzakken van het gebouw in de toekomst te voorkomen.

In twee kinderdagverblijven in Leerdam en Lexmond zijn airco's aangebracht en zijn diverse werkzaamheden uitgevoerd in en op de glasblazerij in Leerdam. In de voormalige Regenboogschool in Schoonrewoerd zijn geluid reducerende maatregelen aangebracht

Bij een viertal torens zijn de verlichting van de wijzers en cijfer ringen vervangen door LED-verlichting.

Investeringen

In de bijlage: Overzicht afgesloten en lopende kredieten hierin staat de voortgang vermeld van de investeringen vanuit de beheerprogramma's.

Paragraaf 4: Financiering

Inleiding
In deze paragraaf verantwoorden we de uitvoering van het beleid op het gebied van de treasury. Hierbij wordt inzicht gegeven over hoe de gemeente is omgegaan met het aantrekken en uitzetten van geldmiddelen, zowel op de korte als op de lange termijn. Tevens worden de risico's in beeld gebracht en eventuele genomen maatregelen om deze risico's te beheersen vermeld.

Kaders
De gemeentelijke treasuryfunctie wordt uitgevoerd op basis van het bij raadsbesluit van 21 maart 2019 vastgestelde Treasurystatuut gemeente Vijfheerenlanden 2019. Hierin is de meest actuele wet- en regelgeving verwerkt. Dit betreft onder meer de Wet Fido (Wet financiering decentrale overheden), de Wet Hof (Wet houdbare overheidsfinanciën) en het schatkistbankieren.

In de Wet Fido worden voor de gemeentelijke treasuryfunctie duidelijke kaders gegeven ten aanzien van risicobeheersing en transparantie. Risicobeheersing richt zich daarbij vooral op rente- en kredietrisico's. Er moet uit blijken dat de uitvoering van de financieringsfunctie uitsluitend de publieke taak dient, dat het beheer prudent is en dat aan de kasgeldlimiet en de renterisiconorm wordt voldaan.

De Wet Hof bevat regels om er voor te zorgen dat Nederland voldoet aan de EMU norm van maximaal 3% tekort op de begroting. Om dit te bereiken mag volgens de Wet Hof de overheid in een jaar niet meer geld uitgeven dan ze in dat jaar aan geld binnen krijgt. Gemeenten, provincies en waterschappen dragen bij aan het begrotingstekort van de collectieve sector. De Wet Hof bepaalt dat niet alleen het Rijk maar ook de lokale overheid zich moet houden aan de strengere begrotingsregels. Dit heeft gevolgen voor het doen en plannen van investeringen.

Doelstelling beleid
Het gemeentelijke beleid is erop gericht om inzicht te hebben in de lange termijn ontwikkeling van de financiële positie van de gemeente. En de consequenties die dit heeft voor het aangaan en verstrekken van geldleningen alsmede het verstrekken van garanties. Dit laatste is alleen toegestaan voor de uitoefening van de publieke taak. Hierbij mogen geen overmatige risico's worden gelopen. Het gebruik van de kasgeldlimiet en de renterisiconorm is bedoeld als normstellend.

Ontwikkelingen
De rente op de kapitaalmarkt heeft een 2020 een dalend verloop gekend. Begin januari bedroeg de rente voor 10-jarige staatsleningen nog negatief 0,06% om verder te zakken tot negatief 0,49% eind december. De 3-maands Euribor begon met een negatieve rente van 0,4%. Gedurende het begin van de coronapandemie steeg de rente ligt naar negatief 0,2% in mei/juni, om te eindigen in december op een negatief percentage van 0,52%.

Hierdoor is het uitgangspunt geweest om bij het aantrekken van leningen, de kasgeldlimiet optimaal te benutten en kort te financieren. Door de verkoop van de aandelen Eneco per eind maart is er tot 17 december 2020 geen behoefte geweest om geld aan te trekken.

Risicobeheer

Risicomanagement is het identificeren en kwantificeren van risico's en het vaststellen van beheersmaatregelen. Hiermee worden activiteiten bedoeld waarmee de kans van optreden of de gevolgen van risico's worden beïnvloed. De risico's die binnen onze gemeente worden gelopen bij de uitvoering van de treasuryfunctie bestaan voornamelijk uit renterisico's. Om die risico's te beperken en te beheersen geldt er een kasgeldlimiet en is er een renterisiconorm ontwikkeld. Daarnaast verdient vooral het kredietrisico aandacht. Dit is het risico dat de gemeente loopt wanneer geldleningen worden verstrekt aan rechtspersonen die in voorkomende gevallen in financiële problemen zouden kunnen komen. In het treasurystatuut zijn algemene uitgangspunten opgenomen om dit risico te beperken.

De treasury activiteiten kunnen worden beïnvloed door zowel interne als externe ontwikkelingen. De interne ontwikkelingen bestaan uit het oppakken van grondbeleid, investeringsplannen en besluitvorming over uit- of inbesteden van taken. De belangrijkste externe ontwikkelingen zijn (internationale) economische indicatoren en de invloed hiervan op de geld- en kapitaalmarkt, alsmede wijzigingen in wet- en regelgeving. Het voorspellen van de renteontwikkeling is een lastige en bijna onmogelijke opgaaf, zeker op lange termijn. Niettemin kan het waardevol zijn om de bepalende factoren achter de rente in kaart te brengen, zodat een beeld ontstaat van de risico's en onzekerheden omtrent het verloop van de rente in de toekomst. Mede daarom is er dan ook sprake van regelmatig contact met verschillende financiële instellingen. Voorbeelden hiervan zijn de BNG Bank, de Nederlandse Waterschapsbank en geldmakelaars.

Renterisico's

Renterisico vlottende schuld (kasgeldlimiet) (in € 1.000)

Voor het bepalen van de liquiditeitspositie (de mate waarin op korte termijn aan de opeisbare verplichtingen kan worden voldaan) is de zogenaamde kasgeldlimiet van belang. Dit betreft het bedrag, dat maximaal als kasgeld mag worden opgenomen. De vastgestelde kasgeldlimiet bedraagt 8,5% van het begrotingstotaal. De uitkomst van deze berekening wordt getoetst aan de werkelijke omvang van de kasgeldlimiet. Wanneer de vlottende schuld dit percentage van 8,5% overschrijdt moet de vlottende schuld worden omgezet naar vaste (langlopende) schuld. Daarnaast kan overschrijding leiden tot een strenger toezichtregime.

Berekening kasgeldlimiet	**2020**	**Toelichting**
Begrotingstotaal	135.000	De gemeente Vijfheerenlanden heeft in 2020 in de periode van 1 januari t/m 25 maart de kasgeldlimiet overschreden met maximaal € 28,5 miljoen. Dit als gevolg van de geplande verkoop van de aandelen Eneco. Daarnaast is vanaf 17 december de limiet met € 33,5 miljoen overschreden. Dit als gevolg van de uitspraak inzake de zaak Niemans. In het voorjaar van 2021 zal er een financieringsarrangement worden vastgesteld.
Toegestane kasgeldlimiet	8,5%	
Kasgeldlimiet	11.475	

Renterisico vaste schuld (renterisiconorm) (in € 1.000)

Het renterisico wordt gedefinieerd als het bedrag aan leningen dat in een bepaald jaar aan renteaanpassing onderhevig is. De renterisiconorm heeft betrekking op leningen met een looptijd vanaf 1 jaar (vaste schuld). Het doel is om tot een zodanige opbouw van de leningenportefeuille te komen, dat het renterisico ten aanzien van renteaanpassing en herfinanciering van leningen in voldoende mate wordt beperkt.

Berekening renterisiconorm	2020	Toelichting
1. Renteherzieningen	0	Jaarlijkse aflossingen en renteherzieningen mogen maximaal 20% betreffen van het begrotingstotaal. Dit bedrag betreft het saldo van opgenomen én uitgezette leningen. Vanuit de wet Fido geldt hiervoor een limiet van 20% van de stand van de vaste schuld per 1 januari. De gemeente Vijfheerenlanden heeft in 2020 voldaan aan de renterisiconorm.
2. Aflossingen	19.983	
3. Renterisico (1+2)	19.983	
4a. Begrotingstotaal	135.000	
4b. Renterisico normpercentage	20%	
4. Renterisiconorm	27.000	
5. Ruimte (4-3)	7.017	

Kredietrisico's

Kredietrisico's kunnen zich op twee manieren manifesteren. Ten eerste is er het risico dat direct wordt gelopen op door de gemeente verstrekte leningen en uitgezette beleggingen. Ten tweede kan er sprake zijn van indirecte kredietrisico's. Bijvoorbeeld bij te verstrekken en al verstrekte gemeentegaranties (ook wel borgstellingen genoemd).

Kredietrisico op verstrekte gelden aan derden (in € 1.000)

De gemeente Vijfheerenlanden heeft vanuit haar publieke taak leningen (door)verstrekt en beleggingen gerealiseerd. In het hierna volgende overzicht zijn de uitgezette gelden vermeld.

Uitzettingen (publieke taak)	2020	Toelichting
1. Stichtingen en hypotheken	12.839	
2. Starters/Duurzaamheid	4.471	
3. Woningcorporaties	1.482	
4. Deelnemingen	7.541	
Totaal	27.693	

Ad 1: Dit betreft verstrekte leningen aan:

- Dorpshuizen 't Spant (Ameide), het Bosch (Lexmond), het Brandpunt (Nieuwland) en St. de Schakel (Leerbroek);
- Sportaccommodaties Laco (Leerdam), SC Everstein (Everdingen), sportstichting Lexmond (Lexmond);
- Stichting Darius (Leerdam);
- Brede school De Prenter (Vianen);
- Nationaal Glasmuseum (Leerdam) en
- Hypotheken voor ambtenaren (van de voormalige gemeente Vianen).

Ad 2: Dit betreft leningen aan huiseigenaren via het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVn) voor de financiering van starters- en duurzaamheidsleningen.

Ad 3: Dit betreft de doorgeschoven leningen ug van de BNG (gemeente Zederik) aan Fien Wonen, voor de bouw van sociale huurwoningen. In 2009 heeft de raad van Zederik besloten om geen directe garantstellingen meer te verlenen en om een achtervangpositie in te nemen via deelname aan het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). Er worden geen nieuwe leningen meer verstrekt aan woningstichtingen. De 10 verstrekte leningen, die hier staan opgenomen, kennen een gespreide uitloop tot het jaar 2033.

Ad 4: Onderstaand de specificatie van de beleggingen/deelnemingen in de jaarrekening 2020:

Deelnemingen (publieke taak)	**2020**	**Toelichting**
Aandelen netwerkbedrijf Stedin	6.571	Over het aandelenbezit wordt koersrisico gelopen. De aandelen worden echter niet op de beurs verhandeld, waardoor optredende waardefluctuaties niet zo grillig verlopen. De waarde wordt meer bepaald door de intrinsieke waarde van het bedrijf en niet door vraag en aanbod" op de beurs. De renteloze lening aan het glasmuseum voldoet aan alle kenmerken van een kapitaalstorting. Volgens de voorschriften moet deze daarom opgenomen worden als deelneming.
Aandelen BNG	193	
Participaties ROM-S Zederik/Leerdam	9	
Aandelen ROM-S Beheer BV	696	
Aandelen Oasen	25	
Deelneming Merwede-Lingelijn	301	
Renteloze lening Glasmuseum	1.000	
Totaal	8.524	

Kredietrisico ten aanzien van gemeentegaranties (borgstellingen in € 1.000).

De gemeente Vijfheerenlanden staat jegens diverse geldgevers borg voor de betaling van rente en aflossing op langlopende geldleningen, die door diverse organisaties, instellingen of verenigingen zijn aangetrokken en bedoeld zijn voor activiteiten die in het verlengde liggen van de gemeentelijke publieke taak. Deze borgstellingen beperken zich hoofdzakelijk tot organisaties in de verenigingssfeer (bijv. sportverenigingen); garantieverlening op grond van deelnemingen en woningcorporaties.
De gemeente Vijfheerenlanden heeft een vijftal bankborgtochten afgegeven. Dit hield in dat de voormalige gemeente Leerdam en Vianen tot een bedrag garant stond voor de verplichtingen van deze organisaties. In totaal bedragen deze bankborgtochten per ultimo 2020 € 60

De gemeente Vijfheerenlanden staat daarnaast borg voor leningen van woningstichtingen voor een totaalbedrag van € 6,9 miljoen per ultimo 2020. Daarnaast is voor in totaal € 242,7 miljoen aan borgstelling ondergebracht bij het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). Woningbouwcorporaties kunnen op deze manier leningen aantrekken, waarbij het WSW borg staat voor deze leningen. Voordat het WSW overgaat tot borgstelling dient de gemeente een achtervang overeenkomst te sluiten. De achtervang wordt gevormd door het Rijk en alle gemeenten die zo'n achtervang overeenkomst zijn aangegaan. Het risico dat een 'achtervanger' loopt is dus zeer beperkt.

Naast bovengenoemde borgstellingen staat de gemeente Vijfheerenlanden ook garant voor leningen voor particulier woningbezit. Nieuwe garantstellingen worden sinds 1994 niet meer verstrekt. De gemeente is voor de hoogte van het garantiebedrag afhankelijk van de opgave van de geldgevers. Uit deze opgaven blijkt, dat de gemeente nog voor een bedrag van € 2,75 miljoen garant staat. In de opgaven van de garantstellingen zitten ook leningen waarbij een verzekering is afgesloten voor de aflossing van de leningen. Tegenover de opgave van de uitstaande leningen staan verzekeringspolissen voor een waarde van € 1.86 miljoen.

Liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisico is het risico dat er op de korte termijn niet genoeg geld in kas is om aan financiële verplichtingen te voldoen. Om deze reden is er een liquiditeitsplanning opgesteld. Hierbij wordt er op toegezien dat de liquiditeitspositie voldoende is om te garanderen dat de verplichtingen tijdig kunnen worden nagekomen.

Debiteurenbeheer

Het privaatrechtelijk debiteurenbeheer is gericht op het beperken van de uitstaande debiteurenomvang. Enerzijds gericht op het traject van totstandkoming van de nota en anderzijds gericht op de tijdige inning.
Het publiekrechtelijk debiteurenbeheer (bijvoorbeeld wat betreft belastingen) is gericht op het beperken van de uitstaande debiteurenomvang. Enerzijds gericht op het opleggen van de aanslag en anderzijds gericht op de tijdige inning.

Crediteurenbeheer

Bij de betalingen van facturen werd rekening gehouden met de uiterste vervaldagen en/of te behalen kortingen wegens kredietbeperking. Daarbij staat een tijdige betaling voorop. Met behulp van de mogelijkheden binnen het financieel systeem kan de afwikkeling van de ingekomen facturen nauwlettend worden gecontroleerd.

Financieringspositie en -behoefte

Saldo- en kasbeheer

Vanaf 2014 zijn alle decentrale overheden verplicht om deel te nemen aan het schatkistbankieren. Schatkistbankieren wordt uitgevoerd door het Agentschap van de Generale Thesaurie (Ministerie van Financiën) en houdt in dat via een rekening-courant verhouding met het Agentschap de dagelijkse tekorten of overschotten worden afgeroomd. Dit houdt in dat geld en vermogen niet langer bij bijvoorbeeld banken buiten de schatkist mag worden aangehouden. Overtollige middelen mogen alleen in rekening-courant en via deposito's bij de schatkist worden aangehouden of onderling worden uitgeleend aan andere decentrale overheden.
Er wordt gestreefd naar een licht positief saldo in de rekening courant. Bij het beoordelen van het saldo wordt rekening gehouden met de (verwachte) in- en uitgaande geldstromen. Overtollige middelen worden (zoals hierboven toegelicht) aangehouden bij het Ministerie van Financiën.

Vanzelfsprekend blijven decentrale overheden volledig vrij in de besteding van hun middelen zonder dat het Agentschap daar enige vorm van toezicht op uitoefent of kan uitoefenen. De schatkist biedt overigens geen leen- of roodstandfaciliteit aan. Voor het betalingsverkeer blijven decentrale overheden dus aangewezen op het bankwezen.

Langlopende Leningen (in € 1.000)

Datum	Geldverstrekker	Lening-bedrag	Restant Bedrag	Looptijd (in jaren)	Rente
Apr-04	BNG (Bank Nederlandse Gemeenten)	10.000	4.667	30	4,69%
jan-08	BNG	15.000	8.625	30	4,54%
Jun-13	BNG (Projectfinanciering Broekgraaf)	20.000	20.000	9	1,50%
okt-13	NWB (Nederlandse Waterschapsbank)	10.000	7.667	30	3,27%
feb-14	BNG	10.000	8.000	30	3,18%
dec-14	BNG	10.000	6.000	15	1,26%
nov-15	BNG	7.000	3.500	10	0,79%
jan-16	BNG	5.000	4.333	30	1,80%
dec-16	AEAM (Aegon)	5.000	3.000	10	0,49%
dec-17	BNG	4.000	2.800	10	0,475%
okt-18	BNG (Projectfinanciering BS Ameide)	5.000	4.800	50	1,775%
nov-18	BNG	15.000	0	1,25	-/- 0,25%
dec-18	BNG (Projectfinanciering Glaspark)	10.400	9.847	30	1,56%
dec-18	BNG (Projectfinanciering Glasmuseum)	1.850	1.688	27	1,57%
mrt-19	BNG	20.000	20.000	0,92	-/- 0,23%
15 len.	BNG (Woning Corporatie Fien Wonen)	11.700	1.483	10-40	3,05-6,05%

De netto rentelast van bovenstaande leningen voor 2020 bedraagt € 1,982 miljoen. Bij sommige investeringen is projectfinanciering toegepast. Deze toepassing vindt plaats om in voorkomende gevallen het begrote rentepercentage veilig te stellen. De 15 leningen (laatste regel van het overzicht) hebben betrekking op één op één doorgeleende gelden aan de woningcorporatie Fien Wonen. Fien Wonen betaald rente en aflossing rechtstreeks aan de BNG, de gemeente Vijfheerenlanden is hierin geldnemer (van BNG) en geldgever (aan Fien Wonen).

Renteschema (in € 1.000)

Het omslagpercentage voor te activeren kapitaaluitgaven bedraagt in 2020 0,6%. Leningen ten behoeve van de meest recente projectfinancieringen hebben een gering effect. Immers de beoogde investeringen waren op de datum van renteberekening van 1 januari 2020 nog niet gedaan. Over de boekwaarde van de grondexploitaties wordt een percentage toegerekend op basis van het gemiddelde percentage over de langlopende

leningen (verhouding vreemd vermogen/totaal vermogen). Het berekende percentage bedraagt daarbij 1,07%.

Nr.	Omschrijving	Bedrag
	De externe rentelasten over de lange financiering	2.031
	De externe rentelasten over de korte financiering	35
a	Totaal rentelasten	2.066
b	De externe rentebaten	-497
	Saldo van rentelasten en rentebaten	**1.569**
c1	De rente die aan de grondexploitaties moet worden doorberekend	-367
c2	Rentebaten van projectfinanciering die aan taakvelden is toegerekend	-151
	Saldo door te berekenen externe rente	**1.051**
d	Rente over eigen vermogen	0
d	Rente over voorzieningen	0
	Aan taakvelden toe te rekenen rente	**1.051**
	De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	1.034
f	**Renteresultaat op het taakveld treasury**	**-17**

Relatiebeheer

Het betalingsverkeer heeft ook in 2020 zo veel mogelijk via de Bank voor Nederlandse Gemeenten (BNG) plaatsgevonden. Deze bank wordt ook in de gelegenheid gesteld, naast andere banken, offertes uit te brengen bij het aangaan van leningen. Er heeft periodiek ambtelijk overleg plaatsgevonden met de BNG.

Herkomst en besteding middelen

In onderstaand overzicht is terug te vinden hoe de mutaties in de finmanciering van de gemeente Vijfheerenlanden is gevoerd in 2020. De investeringen van circa € 18.000 zijn gedekt geworden door vooral het opnemen van een kasgeldlening, waarmee ook de aflossingen op de lopende leningen ovwer 2020 is betaald. Het rest bedrag van de investeringen zijn betaald uit de kasstroom van de operationele activiteiten. Het restant van de betaling aan Niemans is in dit overzicht terug te vinden onder de mutatie op overlonede passiva. De reservering is terug te vinden onder de mutatie vorderingen.

Staat herkomst en besteding der middelen		bedragen * € 1.000	
Jaarrekening 2020			
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Saldo van de rekening 2020		-41.639	
Afschrijvingen		5.773	
Mutatie werkkapitaal		9.213	
- Mutatie grexen	7.097		
- Mutatie vorderingen	-50.492		
- Mutatie overlopende activa	4.737		
- Mutatie kortlopende schulden	-2.685		
- mutatie overlopende passiva	50.556		
Onttrekkingen reserves		-71.431	
Toevoegingen reserves		144.881	
Onttrekkingen voorzieningen		-44.374	
Toevoegingen voorzieningen		3.757	
Totaal uit operationele activiteiten			**6.180**
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Investeringen materiële vaste activa		-20.086	
Desinvesteringen materiële vaste activa		1.412	
Investeringen financiële vaste activa		-1.318	
Desinvesteringen financiële vaste activa		1.695	
Totaal investeringsactiviteiten			**-18.297**
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Opname langlopende geldleningen		-	
Aflossing langlopende geldleningen		-20.083	
Mutatie kasgeldleningen		32.500	
Totaal financieringsactiviteiten			**12.417**
Mutatie geldmiddelen			
Mutatie geldmiddelen		-300	
- Liquide middelen ultimo vorig dienstjaar	1.089		
- Liquide middelen ultimo dienstjaar	1.389		
Toename liquide middelen			**-300**
Telling			**-**

Paragraaf 5: Bedrijfsvoering

Inleiding

Het doel van deze paragraaf is om inzicht te geven in de in 2020 gerealiseerde resultaten met betrekking tot de gemeentelijke bedrijfsvoering. De gemeente Vijfheerenlanden werkt ook in de bedrijfsvoering volgens de 'Vijf van Vijfheerenlanden': wendbaar, verbindend, betrouwbaar, resultaatgericht en duurzaam.

Corona
Het jaar 2020 heeft sterk in het teken gestaan van corona. Vanaf medio maart 2020 is de organisatie omgeschakeld van een min of meer traditionele kantoorgebonden wijze van werken naar veelal thuiswerken. Deze omschakeling is – terugkijkend – ogenschijnlijk moeiteloos gedaan. Dit was echter niet mogelijk geweest zonder de enorme inzet van onze ICT medewerkers. Ook hebben wij moeten ervaren dat de combinatie van thuiswerk en zorgtaken (de opvang en educatie van kinderen) voor veel van onze medewerkers belastend is geweest. Daar waar mogelijk hebben wij hierbij faciliterend ondersteund. Desondanks kan worden geconstateerd, dat het ziekteverzuim in 2020 niet significant is toegenomen, zelfs is afgenomen ten opzichte van 2019 en is geëindigd onder de doelstelling van 5%. Het thuiswerken is niet alleen succesvol geweest vanuit het perspectief van het voorkomen van besmettingen op het werk, maar ook vanuit het perspectief van handhaving van productie. Zoals te lezen is in dit jaarverslag, is immers een flink deel van de voor 2020 toegezegde productie uitgevoerd. Daar waar dit niet het geval was (bijvoorbeeld bij het taakveld openbare orde en veiligheid) had dit veelal als reden niet een vermindering van productie, maar een verschuiving van productie. Immers als gevolg van de corona pandemie verschoof de prioriteit bij het taakveld OOV naar regulering, toezicht en handhaving. Dit ter uitvoering van rijksbeleid.

Basis op orde

Harmonisatie beleid en regelgeving
In 2016 is gestart met de harmonisatie van het beleid en de regelgeving van de gemeenten Leerdam, Vianen en Zederik. Deze harmonisatie is in 2020 grotendeels afgerond. Bij het sociaal domein betreft dit bijvoorbeeld de harmonisatie van de algemene subsidieverordening (ASV) en de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Vijfheerenlanden 2021. Wat betreft de bedrijfsvoering is in 2020 het risicomanagement geharmoniseerd (Nota risicomanagement en weerstandsvermogen 2020-2023) en het beleid met betrekking tot reserves en voorzieningen (Nota reserves en voorzieningen 2020). Ook zijn in 2020 de laatste tarieven en leges geharmoniseerd. De harmonisering van het beleid en beheer van de openbare ruimte is weliswaar gestart in 2019 maar nog niet afgerond in 2020. Afronding hiervan in de vorm van het vaststellen van een aantal beheerplannen is nu voorzien in 2021. Wel is in 2020 het nieuwe Gemeentelijke RioleringsPlan (GRP) vastgesteld door de raad. De tijdige vaststelling hiervan was van groot belang om tot een rechtmatige bepaling van het tarief voor de rioolheffing 2021 te kunnen komen.

HRM

Evaluatie zelforganisatie
In de begroting 2020 is toegezegd, dat in 2020 een evaluatie van zelforganisatie zou worden uitgevoerd. Dit onderzoek heeft plaatsgevonden. De conclusies en aanbevelingen zijn ambtelijk besproken en ter informatie aangeleverd bij het college. Het rapport geeft bruikbare handvaten voor de doorontwikkeling van zelforganisatie.

Uitrollen E-HRM
E-HRM betekent het ondersteunen van de activiteiten op het gebied van personeel en organisatie door gebruik te maken van digitale processen waarbij informatie eenmalig hoeft te worden ingevoerd. In 2020 zijn vrijwel alle onderdelen naar tevredenheid geïmplementeerd (waaronder verlof, verzuim en salaris en de diverse in-, door- en uitstroomprocessen). Door vertraging bij de webleverancier, deels door corona, wordt de laatste module van werving- en selectie in het eerste kwartaal van 2021 afgerond.

Medewerkerstevredenheidsonderzoek
In december 2020 is het derde MTO uitgevoerd. In januari 2021 zijn de conclusies van dit onderzoek aangeboden aan de directie. Het onderzoek wordt - sinds de start van de Bedrijfsvoeringsorganisatie - jaarlijks uitgevoerd. De drie onderzoeken laten een positief stijgende lijn zien.

Organisatieontwikkeling, waaronder evalueren en waarderen
Het strategisch personeelsbeleid is eind 2020 vastgesteld door de directie en wordt in 2021 geïmplementeerd. De organisatieontwikkeling die door COVID-19 vertraagd is in 2020 krijgt in 2021 een vervolg. Resultaatgericht werken en leiderschapsontwikkeling staat hierin centraal. Onderdeel van Resultaatgericht werken is het opleiden & ontwikkelen en evalueren. Het beleid voor Beoordelen & Belonen is in 2019 opgesteld en is na een evaluatie omgedoopt tot Evalueren & Waarderen. Dit doet recht aan het feit dat teams zelf hun ontwikkeling evalueren. Dit is inmiddels volop in uitvoering. Het mobiliteitsbeleid maakt onderdeel uit van het strategisch personeelsbeleid en wordt in de loop van 2021 ontwikkeld.

Onderhoudsronde HR21
HR21 is het functiewaarderingssysteem waarmee Vijfheerenlanden werkt. De vervroegde onderhoudsronde HR21 is volgens planning én binnen het beschikbare budget afgerond. Afronding van de reguliere onderhoudsronde HR21 in 2020 is niet mogelijk gebleken. De afronding vindt nu naar verwachting in 2021 plaats.

Onderzoek doen naar het functiegebouw
Het is niet gelukt om in 2020 het voorgenomen onderzoek naar het functiegebouw te verrichten. Het is de bedoeling dat het onderzoek naar het functiegebouw nu in 2021 wordt ingesteld en afgerond.

Vitaliteitpact
Het vitaliteitpact is ingevoerd en uitgevoerd. Een evaluatie met een vertegenwoordiging van de ondernemingsraad heeft in het eerste kwartaal van 2021 plaatsgevonden. Hieruit komt naar voren, dat er herbezetting heeft plaatsgevonden. Dit is gebeurd door uren toe te voegen aan de formatie van desbetreffende teams of doordat binnen de teams aanwezige vacatureruimte met die uren is opgehoogd.

Benchmark op personele formatie
De benchmark op de omvang van onze personele formatie is in 2020 uitgevoerd en bij de Kadernota aan de raad voorgelegd. Op verzoek van de raad is een verdieping op de resultaten uitgevoerd, die bij de programmabegroting 2021 aan de raad is voorgelegd. Mede naar aanleiding van de uitkomsten van de benchmark is door de raad besloten om met ingang van 2021 de organisatiekosten met € 2,5 miljoen te verlagen. Deze taakstelling is doorgevoerd en al volledig verwerkt in de programmabegroting 2021.

Informatiebeleid en -bescherming

Opstellen informatiebeleidsplan
De i-Visie is in november 2020 door de gemeenteraad 2020 vastgesteld. Vanaf 2021 worden middelen aangewend voor de hieruit voortkomende projecten. In de I-visie is ook rekening gehouden met nieuwe overheidsmaatregelen, wettelijke eisen en trends die de komende jaren op ons af komen. Daarnaast zijn de adviezen van de VNG meegenomen. Dit heeft veel inzicht gegeven ten behoeve van de keuzes die in de i-Visie zijn gemaakt.

Verbetering pandgeometrie
De kwaliteit van de pandgeometrie in een deel van voormalig gemeente Zederik is slecht. Besloten is daarom om over te gaan tot het aanschaffen van een stereokarteerstation. Hiermee hebben wij zelf de mogelijkheid om pandgeometrie maar ook andere geometrie in te winnen vanuit stereofotomateriaal. Hiermee wordt het fotomateriaal dat ieder jaar wordt afgenomen ook beter benut. Met de komst van het stereokarteerstation is de organisatieflexibeler geworden in het inwinnen van geometrie. Dit leidt ook tot efficiency in werkprocessen. Zaken als signaleren en karteren worden tegenwoordig zo veel als mogelijk zelf uitgevoerd.

Koppelingen
Het afgelopen jaar is er een technische koppeling geïmplementeerd tussen de basisregistraties BGT (Basisregistratie Grootschalige Topografie) en BAG (Basisregistratie Adressen en Gebouwen). Hiermee zijn de werkprocessen verbeterd en goed verankerd binnen de applicaties. Ook is er in 2020 een (pragmatische) koppeling ontstaan tussen de BOR (Beheer Openbare Ruimte) applicatie en de BGT ((Basisregistratie Grootschalige Topografie) applicatie. Hierdoor is het voor de BOR medewerkers mogelijk directe terugkoppeling te geven op de BGT geometrie. Dit is voor nu eenrichtingsverkeer, mogelijk gaan wij in de toekomst over tot een volwaardige koppeling. Voor nu volstaat deze oplossing die een grote verbetering is ten opzichte van de oude situatie.

Integraal verbeterplan informatiebeheer
Volgens de archiefverordening, moeten de toezichtverslagen van de gemeentearchivaris worden voorzien van een verbeterplan. Het opstellen van het Integraal Verbeterplan informatiebeheer is niet binnen de planning gerealiseerd. Er zijn maatregelen getroffen om in 2021 hier wel mee aan de slag te gaan. Daarbij wordt prioriteit gegeven aan het opstellen van een meerjarig verbeterplan en het opstellen van een kwaliteitssysteem.

Verantwoording informatieveiligheid

Het college moet zich jaarlijks verantwoorden over de kwaliteit van de informatieveiligheid binnen de gemeente. Dit wordt landelijk gecoördineerd via de Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA). In het kader hiervan wordt een zelfevaluatie uitgevoerd op de volgende onderdelen:

- Informatiebeveiliging volgens de Baseline Informatieveiligheid Overheid (BIO);
- DigiD - Digitaal ID
- Suwinet - Digitale infrastructuur wet SUWI
- BGT - Basisregistratie Grootschalige Topografie
- BAG - Basisregistratie Adressen en Gebouwen
- BRO - Basisregistratie Ondergronds
- BRP/PNIK - Basisregistratie personen/Paspoorten en Nederlandse identiteitskaarten

Hieronder worden de uitkomsten van de ENSIA evaluaties weergegeven. Daarna volgt een beschrijving van de belangrijkste ontwikkelingen in 2020, met daarbij ook aandacht voor de invloed van corona.

Stand van zaken ENSIA
DigiD en Suwinet behoren tot de systemen waarin zeer gevoelige gegevens verwerkt worden. Elk jaar is er een audit door een onafhankelijke IT-auditor om te beoordelen in hoeverre de gemeente voldoet aan de eisen voor het veilig gebruik van deze systemen. Daarnaast helpen de audits om een onafhankelijk beeld te krijgen van het niveau van de beveiliging. Over 2020 is een audit uitgevoerd op een drietal aansluitingen voor DigiD. Een van deze drie aansluitingen was afwijkend van de standaard omdat deze in eigen beheer was. Was, omdat al voor de audit plaatsvond is besloten, dat het voldoende beveiligen van deze aansluiting een dermate grote investering vraagt, dat het goedkoper is om de aansluiting te laten beheren door onze leverancier. Dit is inmiddels gerealiseerd. De audits van overige twee aansluitingen hebben geen aandachtspunten opgeleverd. Het beheer daarvan is dus op orde.
Vorig jaar waren er voor de aansluitingen op Suwinet een aantal aandachtspunten. Het beheer was na de fusie een wat ondergeschoven kindje, onder meer door personele wisselingen. In 2020 zijn de aandachtspunten opgepakt en is het beheer op een goed niveau gebracht. Ook deze audit is zonder problemen doorlopen.
Bij de BAG is er sprake van een vermindering van de score. Dit heeft mede te maken met personele wisselingen. Het is van belang om de bezetting weer op volle sterkte te krijgen zodat het beheer weer op een hoger niveau gebracht kan worden.
Bij de BGT is een vooruitgang van de score te zien. Doordat de verbeterpunten van vorig jaar goed zijn opgepakt is de score verbeterd. In 2021 wordt dit geconsolideerd en waar mogelijk verbeterd. Bij de BRO is er een kleine vooruitgang, maar is de score nog onvoldoende. Dit onderdeel is later toegevoegd aan de ENSIA en bestaat uit een aantal tranches. In 2020 zijn we begonnen met de implementatie van de eerste twee. Deze gaan over metingen op zogenaamde grondwatermonitoringsputten en sonderingen in opdracht van de gemeente. In 2020 is gestart met de eerste opzet van het beheer. In 2021 worden hier verdere stappen in gezet, onder meer door de aanbesteding van ondersteunende software voor de grondwatermonitoringsputten. Daarnaast word de mogelijkheid gecreëerd voor aannemers om de resultaten van hun sonderingen direct in het BRO portaal in te voeren namens de gemeente.

Covid-19
Zoals op elk beleidsveld heeft Covid-19 ook op informatieveiligheid invloed gehad. Dit betekende het anders aanpakken van ons geplande bewustwordingstraject en een aantal verschuivingen in prioriteiten met betrekking tot thuiswerken.

Bewustwording
Bij informatieveiligheid (en privacy) is het uitgangspunt dat de mens de zwakste schakel is. Technisch kunnen zaken worden afgeschermd, als collega's wachtwoorden uitwisselen vervallen alle maatregelen. Daarom is in maart 2020 gestart met de bewustwordingscampagne "5voorveilig". Met deze campagne wilden we via een mix van zenden (posters, flyers, bijeenkomsten) en acties (escaperoom, koffiekopjes in 5voorveilig stijl) de bewustwording verhogen. In verband met Covid-19 was het lastiger om acties te plannen en is er dus vooral voor gekozen om te zenden via berichten op het intranet.
De effecten waren, ondanks de beperktere mogelijkheden, goed zichtbaar. Na het starten van de campagne (die redelijk gelijk is uitgerold met het verplicht thuiswerken) is een duidelijke stijging in het aantal vragen over privacy en informatieveiligheid zichtbaar en wordt er sneller bijgeschakeld bij projecten en ontwikkelingen. Daarnaast is een stijging van het aantal meldingen en datalekken zichtbaar. En daar zijn we blij mee. Dat lijkt tegenstrijdig, maar waar gewerkt wordt worden altijd fouten en foutjes gemaakt. Ook in onze organisatie. Maar dat betekent ook, dat als er vrijwel geen meldingen zijn over veiligheidsincidenten en datalekken, met redelijke zekerheid kan worden aangenomen dat deze wel plaatsvinden, maar niet gemeld worden. En als we niet weten waar iets mis gaat kunnen er ook geen verbeteringen worden doorgevoerd. Overigens is een belangrijk uitgangspunt, het streven naar een veilig meldingsklimaat. Nadat een incident gemeld is

wordt samen met de betreffende collega onderzocht wat er precies gebeurd is en hoe ernstig het was. Daarbij staat verbeteren en oplossen centraal en niet de schuldvraag.

Teams en thuiswerken
In maart is, zoals al vermeld, gestart met de bewustwordingscampagne "5voorveilig". En die viel samen met de verplichting om als ambtelijke organisatie thuis te gaan werken. Voor een groot deel was de organisatie hier voldoende op voorbereid. Het overgrote deel van de collega's beschikte over een laptop, en via onze citrix omgeving kon iedereen van de ene op de andere dag thuis gaan werken. Wel waren er nog een aantal andere randvoorwaarden die verbetering behoefden. Zo beschikten we wel over software voor video vergaderen, maar bleek deze in de praktijk niet altijd even intuïtief. Om te voorkomen dat medewerkers gebruik zouden gaan maken van niet door ons beheerde oplossingen (zo was bijvoorbeeld zoom aan het begin zeer populair, maar waren daar wel behoorlijke beveiligingsrisico's aan verbonden) is Microsoft Teams geïmplementeerd. Dit stond al gepland voor de tweede helft van het jaar maar is vervroegd. Ook is in deze periode de eind 2019 al aanbesteedde oplossing voor veilig mailen ingevoerd. De invoering werd enigszins bemoeilijkt door het onverwachte verplichte thuiswerken, maar is met succes afgerond. Een laatste belangrijke ontwikkeling is, dat in november is besloten tot invoering van een nieuwe back-upprocedure waardoor veiliger en efficiënter met back-ups kan worden omgegaan.

Financiën en control

Ontwikkelplan financiën en financiële sturing
Naar aanleiding van de problemen bij de totstandkoming van de jaarstukken 2018 is in het laatste kwartaal van 2019 het functioneren van het team financiën en van de gehele financiële keten (de "financiële functie") van de gemeente Vijfheerenlanden beoordeeld. De naar aanleiding hiervan opgestelde aanbevelingen zijn verwerkt in een "ontwikkelplan financiële functie" dat begin 2020 is vastgesteld. In de eerste drie kwartalen van 2020 zijn flinke stappen vooruit gezet. Dit resultaat is wel gerealiseerd met extra inzet van de medewerkers van het team financiën, met de nodige inhuur en met extra inzet van capaciteit vanuit het team control. Eind 2020 zijn daarom bijstellingen doorgevoerd. Deze kunnenworden gezien als een aanvulling op het ontwikkelplan financiële functie. Er is voor gekozen om de concerncontroller en de twee business controllers van het team control voor 60 tot 70% van hun tijd tijdelijk het team financieel beleid te laten ondersteunen. Hierbij is de concerncontroller (als waarnemend netwerkmanager) verantwoordelijk voor de inhoudelijke aansturing van het team financieel beleid. Één van de voordelen van deze oplossing is dat hierdoor kan ook worden gewaarborgd, dat medewerkers van het team financiën tijdens het werk worden gecoacht en opgeleid. Dit is een verbetering ten opzichte van de oude situatie waar er te weinig sprake is geweest van kennisoverdracht tussen de inhuurmedewerkers en de eigen medewerkers.

Legal audit
In de periode oktober en november 2020 is door een extern deskundige een zogenaamde Legal audit uitgevoerd. De Legal audit geeft inzicht in dat wat nodig is om de komende jaren te groeien naar een organisatie waarvan de juridische basis geborgd is ('juridisch in control'). Veel gaat er goed in de organisatie maar de focus ligt in de rapportage op verbeterpunten. Op basis van interviews, dossieronderzoek en interne informatie zijn elf concrete aanbevelingen gedaan, die wisselend in omvang en gewicht zijn. Sommige punten bevatten laaghangend fruit en zijn relatief gemakkelijk te realiseren. Nadere uitwerkingen zullen in het plan van aanpak Juridische Kwaliteitszorg 2021-2022 worden opgepakt. Andere aanbevelingen zijn meeromvattend en vragen binnen de organisatie om prioritering. Prioriteit heeft aanbeveling 3 (bevorderen juridisch bewustzijn). Voor de

organisatie van juridisch kennismanagement, de juridische basis op orde, inwerkprogramma's en leermodules zal worden aangesloten bij de ontwikkeling van de digitale leeromgeving VHL-Academy. Aanbeveling 10 (subsidie) vraagt ook aandacht omdat subsidieverlening terugkerende (juridische) issues oproept, die ook in Interne Controles gesignaleerd worden. Procesverbetervoorstellen zullen vanuit team control uitgewerkt worden.

Inkopen en aanbesteden
In 2020 zijn verdere stappen gezet op de professionalisering van de inkoopfunctie. Dit heeft geleid tot het aanstellen van een inkoopcoördinator en de verdere inrichting van het zaaksysteem ter ondersteuning van het inkoopproces. Binnen het zaaksysteem zijn speciale zaken aangemaakt om de inkoop- en aanbestedingsprocessen te kunnen uitvoeren en de voortgang daarvan te kunnen monitoren. Het is onze doelstelling om vanaf 2021 volledig rechtmatig in te kopen en aan te besteden.

Overige onderwerpen

Huisvesting ambtelijke organisatie
In de Contourenschets is uitgegaan van één ambtelijke werklocatie. In de praktijk is er echter nog sprake van drie werklocaties. Op 3 december 2020 heeft de commissie Algemene Zaken opiniërend gesproken over te stellen kaders en scenario's voor het onderzoek van nieuwe huisvesting voor de gemeente. Aan de hand van deze discussie heeft het college een voorstel aangeboden aan de gemeenteraad. De eerste fase van het traject, dat is het stellen van kaders, is daarmee doorlopen. Het geplande onderzoek naar een andere bestemming van locatie Meerkerk is opgeschort tot 2021, in afwachting van de scenariokeuze voor het gemeentehuis.

Invoering Omgevingswet
In mei 2020 is bekend geworden dat de invoeringsdatum van de Omgevingswet met een jaar is uitgesteld tot 1 januari 2022. De voorbereiding is daarop aangepast. Veel invoeringsbudgetten zijn daardoor niet tot uitgave gekomen en moeten worden overgeheveld naar 2021.
De gemeente Vijfheerenlanden bereidt zich voor op de Omgevingswet in een programma invoering Omgevingswet. Die voorbereiding is in de loop van dit jaar aangepast aan de tot 1 januari 2022 uitgestelde invoeringsdatum. Er is een plan van aanpak voor het opstellen van de Omgevingsvisie gemaakt, en in uitvoering genomen. Er is een begin gemaakt met het aanpassen van onze ICT systemen om in en met het Digitaal Stelsel Omgevingswet te kunnen werken. De Plansoftware en de software voor Toepasbare Regels zijn (deels) geïmplementeerd. Er is in brede zin kennis vergaard, om bestuur en medewerkers te ondersteunen bij hun oriëntatie op en hun rol bij de verdere invoering van de wet op lokaal niveau. Het uitstellen van de Omgevingswet zorgt er voor dat in 2021 ook veel aandacht naar de invoering hiervan uitgaat. Zo is er een aanbesteding voor de VTH (Vergunningen Toezicht Handhaving) applicatie gestart. Het invoeringsprogramma wordt in 2021 geïntensiveerd.

Opstellen beheerplan vastgoed
Volgens de NEN 2768 is het gemeentelijk vastgoed geïnspecteerd waarbij het conditie niveau is vastgesteld. Aan de hand van de deze inspectie en het beleid van de verschillende programma's is het meerjarig onderhoudsplan en beheerplan opgesteld. Het nieuw beheerplan vastgoed is duurder dan is voorzien in de huidige begroting. De stijging van de kosten is toe te wijzen aan de vergroting van de omvang van het vastgoed, beleid van de voormalige gemeenten en actuele conditie van het vastgoed. Door de uitspraak in het kader van de zaak Niemans is het beheerplan niet meer te financieren en is het door het college aangehouden. Het plan wordt herzien waarbij de kosten richting de vastgestelde begroting worden gebracht. Het is hierdoor niet gelukt

om het beheerplan vastgoed in 2020 te laten vaststellen. Daardoor is er nog geen actueel plan en gaat de uitvoering van onderhoudsmaatregelen later in 2021 van start.

Verplichte onderdelen paragraaf bedrijfsvoering

In artikel 20 van de Financiële Verordening heeft uw raad vastgelegd dat het college in de paragraaf bedrijfsvoering zowel bij de begroting als de jaarstukken verplicht is om de volgende informatie op te nemen:

Omschrijving	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijz.	Jaarverslag 2020
Salariskosten (in € 1.000)	28.320	28.512	25.368
Omvang personele formatie (in fte)	370	377	377
Kosten inhuur derden (in € 1.000)	929	3.524	5.811
Huisvestingskosten (in € 1.000)	2.188	1.916	1.820
Automatiseringskosten (in € 1.000)	3.880	3.426	2.842
Omvang personele formatie Griffie (in fte)	4,3	4,3	4,3
Omvang raads- en griffiebudget (in € 1.000)	1.129	1.149	1.104
Omvang budget rekenkamer (in € 1.000)	56	56	19
Omvang budget accountant (in € 1.000)	91	135	228
Omvang formatie College (in fte)	6,9	6,9	6,9
Omvang budget College (in € 1.000)	898	898	876
Totaal formatie (in fte)	381,2	388,2	388,2
Totaal kosten (in € 1.000)	37.491	39.616	38.068

Toelichting

In 2020 is er sprake van een voordeel op de apparaatskosten (inclusief raad, college en griffie) van circa € 1,6 miljoen. Dit is inclusief de extra kosten die gemaakt zijn voor extra inzet in verband met corona. Dit laatste betreft vooral extra kosten voor handhaving en toezicht. Deze extra (corona)kosten zijn uiteindelijk ten laste gebracht van de reserve corona (zie ook paragraaf 8). Gecorrigeerd hiervoor is er sprake van een voordeel van circa € 2,2 miljoen. Circa 2/3^{e} van dit voordeel betreft een voordelig resultaat op het totaal van salaris- en inhuurkosten. Dit wordt verklaard door niet bezette formatieplaatsen (plusminus 40 fte) en door maatregelen gericht op beperking van inhuur. Gedurende 2020 is (net als in voorgaande jaren) zeer strak gestuurd op het totaal van salaris- en inhuurkosten. Circa 1/3^{e} van het voordeel betreft voordelen op materiële uitgaven en kapitaallasten. Dit betreft vooral uitgestelde automatiseringsuitgaven (inclusief kapitaallasten). Overigens zijn met ingang van 2021 de apparaatskosten taakstellend verlaagd met € 2,5 miljoen. Het voordeel 2020 is daarmee per definitie incidenteel van aard.

Onderzoeken artikel 213a

Audit inhuur en Audit betalingsbeleid

De voor 2020 voorziene doelmatigheidsonderzoeken voor inhuur en betalingsbeleid zijn in 2020 niet uitgevoerd. Prioriteit is gegeven aan de uitvoering van de

doelmatigheidsonderzoeken voor huisvesting onderwijs en ICT. Deze twee onderzoeken waren voorzien voor 2019 maar werden doorgeschoven naar 2020. Dit omdat de ondersteuning vanuit (business)control voor enkele kritische bedrijfsprocessen bij het team Financiën prioriteit heeft gehad. Er is voor gekozen om in 2020 hiervoor niet extra in te huren en de audits door te schuiven naar de 1e helft van 2021.

Audit ICT ex artikel 213: Een doelmatigheidsonderzoek ICT
Deze audit is in 2020 niet uitgevoerd. Het is het voornemen om deze in 2021 uit te voeren. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de door Berenschot nieuw ontwikkelde benchmark voor de ICT van gemeenten. De bedoeling is om hiermee verdieping te gaan krijgen op één van de bevindingen uit de in 2020 uitgevoerde audit op apparaatskosten. De bevindingen tonen aan dat de gemeentelijke ICT kosten (per medewerker c.q. per inwoner) hoger zijn dan die van gemeenten van vergelijkbare omvang.

Paragraaf 6 Verbonden partijen

Inleiding

Het doel van deze paragraaf is om inzicht te geven in de verbonden partijen van de gemeente Vijfheerenlanden. Een verbonden partij is een publiekrechtelijke of privaatrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Een bestuurlijk belang betekent dat de gemeente zeggenschap heeft door vertegenwoordiging in het bestuur of via stemrecht. Een financieel belang houdt in dat de gemeente een bedrag ter beschikking stelt aan de verbonden partij of risico loopt door bijvoorbeeld garantstelling. Conform artikel 15 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) Provincies en gemeenten, worden de verbonden partijen in deze paragraaf ingedeeld in de onderstaande categorieën:

1. Gemeenschappelijke regelingen;
2. Vennootschappen en coöperaties;
3. Stichtingen en verenigingen;
4. Overige verbonden partijen.

Gemeenschappelijke regelingen

Veiligheidsregio Utrecht (VRU)
Vestigingsplaats: Utrecht
Doel: Het doel van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Utrecht is om de kwaliteit van de crisisbeheersing en noodhulpverlening in de regio Utrecht te verbeteren.
Programma: Programma 1 Veiligheid
Deelnemende partijen: Alle gemeenten in de provincie Utrecht nemen deel aan de gemeenschappelijke regeling.
Openbaar belang: Veiligheid
Bestuurlijk belang: het Algemeen Bestuur wordt gevormd door de burgemeesters van de deelnemende gemeenten, namens de gemeente Vijfheerenlanden is dat de heer S. (Sjors) Fröhlich.
Financieel belang: De gemeente betaalt jaarlijks een bijdrage op basis van de ijkpunten van het gemeentefonds, subcluster Brandweer en Rampenbestrijding. De betaalde bijdrage in 2020 is € 3.397.000.
Risico's: De VRU definieert € 1,3 miljoen aan risico's. De weerstandscapaciteit van de VRU bedraagt € 1,4 miljoen. Het grootste risico met een kans van 73% is het wegvallen van de opbrengsten van het Openbaar Meldsysteem.
Ontwikkelingen 2020: Voor de nieuwe beleidsperiode 2020 tot en met 2023 heeft de VRU zich ten doel gesteld geen aanvullende bijdrage te vragen voor nieuw beleid. Eventuele structurele kosten die voortvloeien uit nieuw beleid worden dan ook worden gedekt uit besparingen door efficiënter te werken en bestaand beleid te heroverwegen (nieuw voor oud).

Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst regio Utrecht (GGDrU)
Vestigingsplaats Zeist
Doel: GGDrU levert een bijdrage aan vijf maatschappelijke effecten: • Inwoners wonen, leven, gaan naar school en werken in een veilige omgeving waar aandacht is voor gezondheid en elkaar. • Een gezonde en veilige start voor elk kind. • Iedereen kan zich ontwikkelen en ontplooien. • Iedereen kan meedoen. • Bedreigingen van de publieke gezondheid worden bestreden.
Programma: Programma 7 Volksgezondheid en milieu
Deelnemende partijen: Alle gemeenten in de provincie Utrecht nemen deel aan de gemeenschappelijke regeling.
Openbaar belang: Bescherming en bevordering van de volksgezondheid op basis van de Wet publieke gezondheid.
Bestuurlijk belang: De gemeente Vijfheerenlanden is vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur van de GGDrU door wethouder de heer M.F.M. (Marcel) Verweij.
Financieel belang: De betaalde bijdrage (voor alleen de wettelijke taken) voor 2020 is € 1.667.814.
Risico's: De GGDrU heeft in de jaarstukken 2020 risico's geïnventariseerd tot een hoogte van € 1.000.000. De belangrijkste zijn noodzakelijke ombuigingen en veranderende wetgeving. Als risico in 2020 wordt Covid-19 genoemd waarvan het onzeker is wat de gevolgen voor de GGDrU zijn. Tegenover de risico's staat een weerstandsvermogen van € 2.598.516.
Ontwikkelingen 2020: Het Algemeen Bestuur heeft op 30 januari 2019 de Bestuursagenda 2019-2023 vastgesteld. De inhoudelijke prioriteiten in de bestuursagenda zijn: • Kansrijk opgroeien • Gezonde leefomgeving • Langer gelukkig en gezond zelfstandig • Eigentijds besturen • Doorontwikkeling interne organisatie

Reinigingsdienst Waardlanden
Vestigingsplaats: Gorinchem
Programma: Programma 7 Volksgezondheid en milieu
Deelnemende partijen: De gemeenten Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Molenlanden en Vijfheerenlanden.
Openbaar belang: Het verwijderen van het huishoudelijk afval, als bedoeld in de Wet Milieubeheer van de deelnemende gemeenten, is de belangrijkste taak van de dienst.
Bestuurlijk belang: De gemeente Vijfheerenlanden wordt vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur door wethouder mevrouw C. (Christa) Hendriksen.
Financieel belang: De betaalde bijdrage voor 2020 is € 5.573.247.
Risico's: De risico's van Waardlanden kunnen geschaard worden onder de normale bedrijfsrisico's en worden berekend op € 800.000. Waardlanden beschikt over een weerstandsvermogen van € 1.050.000.
Ontwikkelingen 2020: In 2020 is Waardlanden gestart met het ontwikkelen van een nieuw afval- en grondstoffenbeleid voor de periode 2021-2025. Waardlanden heeft zich in 2020 ingespannen om zijn goed werkgeverschap te versterken. Er zijn inspanningen geleverd voor het ontwikkelen van een vitaliteitsplan, een opleidingsplan, een verbeterplan voor de buitendienst en het vaststellen van de gedeelde normen en waarden.

Afvalverwijdering Utrecht (AVU)
Vestigingsplaats: Nieuwegein
Doel: Het afvalstoffenbeleid in de provincie Utrecht doelmatig en milieu hygiënisch verantwoord sturen en uitvoeren.
Programma: Programma 7 Volksgezondheid en milieu
Deelnemende partijen: Alle gemeenten in de provincie Utrecht nemen deel aan de gemeenschappelijke regeling.
Openbaar belang: Huishoudelijke afvalstoffen zoals restafval, GFT, glas, papier en karton en kunststof verpakkingen op een goede en milieuverantwoorde manier (laten) inzamelen, overladen, transporteren en verwerken.
Bestuurlijk belang: Het Algemeen Bestuur bestaat uit twee leden te benoemen door provinciale staten, twee leden uit de stad Utrecht te benoemen door de gemeenteraad en één lid per overige gemeente, te benoemen door de verschillende gemeenteraden. Wethouder mevrouw C. (Christa) Hendriksen vertegenwoordigt de gemeente Vijfheerenlanden in het Algemeen Bestuur.
Financieel belang: De betaalde bijdrage voor 2020 is €546.087.
Risico's: Door het ontbreken van reserves en/of voorzieningen heeft de gemeenschappelijke regeling AVU geen weerstandsvermogen. Eventuele tegenvallers worden direct verrekend met de deelnemende gemeenten.
Ontwikkelingen 2020: De gemeente Vijfheerenlanden heeft aan AVU een verzoek tot uittreding gedaan. Momenteel neemt de gemeente Vijfheerenlanden deel aan GR AVU en GR Gevudo. De gemeente Vijfheerenlanden heeft nader onderzoek gedaan naar de voor- en nadelen van het deelnemen in deze gemeenschappelijke regelingen. In een juridisch advies hebben we voorts bevestigd gekregen dat het noodzakelijk is te kiezen voor één van beide GR'en. Alles overwegende passen beide organisaties goed bij de ambities van de gemeente, maar geven enkele doorslaggevende verschillen aanleiding om als volledige gemeente Vijfheerenlanden te kiezen voor deelname aan GR Gevudo.

GEVUDO
Vestigingsplaats: Dordrecht
Doel: De GR Gevudo neemt namens de gemeenten deel in andere rechtspersonen met een soortgelijk of aanverwant doel in afvalverwerkingsactiviteiten op (boven) regionale schaal.
Programma: Programma 7 Volksgezondheid en milieu
Deelnemende partijen: De gemeenten Alblasserdam, Dordrecht, Gorinchem, Hardinxveld Giessendam, Hendrik Ido Ambacht, Hoeksche Waard, Molenlanden, Papendrecht, Sliedrecht, Vijfheerenlanden en Zwijndrecht.
Openbaar belang: De GR Gevudo neemt namens de gemeenten deel in andere rechtspersonen met een soortgelijk of aanverwant doel in afvalverwerkingactiviteiten op (boven) regionale schaal. In 2005 is besloten tot verkoop van NV Gevudo aan de huisvuilcentrale (HVC) in Alkmaar. Door deze verkoop neemt de GR Gevudo namens de deelnemende gemeenten voor 18,15% deel in de HVC.
Bestuurlijk belang: De GR Gevudo levert 1 commissaris in de huisvuilcentrale (HVC). De gemeenschappelijke regeling Gevudo kent 3 bestuursorganen: het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter. Wethouder mevrouw C. (Christa) Hendriksen vertegenwoordigt de gemeente Vijfheerenlanden in het Algemeen Bestuur.
Risico's: Gevudo is een houdstermaatschappij en voert zelf geen operationele taken uit. De liquiditeitspositie van Gevudo is daarom nauwelijks nog van belang. De risico's van Gevudo vanuit de HVC komen echter voor rekening van de deelnemers.
Ontwikkelingen 2020: met ingang van 2021 ook voor het deel van voormalige Vianen het huishoudelijke afval via HVC aan te gaan bieden. Conform eerdere afspraken betekent dit dat zij met ingang van dat jaar een groter pro rato deel ontvangt van de

totale provisie die Gevudo ontvangt, aangezien zij via haar uitbreiding ook een groter deel draagt aan de totale financiering onder garantie van aandeelhouders A. Alle deelnemers van Gevudo zijn hiervan in kennis gesteld.

Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU)
Vestigingsplaats: Utrecht
Doel: de Omgevingsdienst voert taken en beleid uit op het gebied van omgeving, milieu en duurzaamheid. Elke gemeente bepaalt zelf welke taken de Omgevingsdienst voor haar uitvoert binnen de volumeafspraken die zijn vastgelegd. De taken hebben betrekking op zaken als afvalmanagement, bodem en water, beleid en juridische (handhaving) zaken, duurzaam bouwen, klimaat en energie, externe veiligheid, geluid, lucht en licht, milieucommunicatie, archeologie, asbest en (omgevings)vergunningverlening.
Programma: Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing
Deelnemende partijen: De gemeenten Bunnik, De Bilt, Montfoort, Oudewater, Renswoude, Rhenen, De Ronde Venen, Stichtse Vecht, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Vijfheerenlanden, Woerden, Wijk bij Duurstede, IJsselstein en Zeist.
Openbaar belang: Door verdergaande samenwerking de kwaliteit en duurzaamheid van de leefomgeving verbeteren.
Bestuurlijk belang: De Omgevingsdienst heeft een Algemeen Bestuur, dat bestaat uit portefeuillehouders milieu van de aangesloten gemeenten. De gemeente Vijfheerenlanden wordt in het Algemeen Bestuur vertegenwoordigd door wethouder de heer H.D. (Huib) Zevenhuizen.
Financieel belang: De betaalde bijdrage voor 2020 is € 1.695.921.
Risico's: De ODrU heeft risico's geïnventariseerd tot een bedrag van € 672.000. Hier staat een weerstandsvermogen van € 703.429 tegenover. De belangrijkste risico's zijn: ziekteverzuim, personele frictiekosten, conjunctuurgevoeligheid.
Ontwikkelingen 2020: De pandemie had ook inhoudelijke effecten op het werk van ODRU. Zo kwamen er bijvoorbeeld veel meer verzoeken binnen om omgevingsklachten van inwoners af te handelen. Dat komt doordat er meer werd geklust en gebouwd in combinatie met het feit dat veel meer mensen thuis waren. De uitvoeringscontracten met veel gemeenten zijn vanwege deze onverwachte ontwikkeling in goed overleg tussentijds bijgesteld. Daarnaast stelt het programma Sturing, Monitoring en Verantwoording (SMV) ODRU en hun opdrachtgever in staat om beter te sturen op productie. Als laatste is er nieuw werkplan voor organisatieontwikkeling opgesteld voor de periode 2020 tot 2022. Het uiteindelijke resultaat moet zijn dat de organisatie zakelijker, transparanter en meer proces- en opgavegericht wordt.

Bureau openbare Verlichting Lek Merwede (OVL)
Vestigingsplaats: Hardinxveld-Giessendam
Doel: Het ondersteunen van de aangesloten gemeenten om tegen acceptabele kosten een energiezuinige en milieuvriendelijke Openbare Verlichtingsinstallatie duurzaam in stand te houden voor de leefbaarheid, de sociale veiligheid en de verkeersveiligheid in de deelnemende gemeenten.
Programma: Programma 3 Verkeer, vervoer en waterstaat
Deelnemende partijen: De gemeenten Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Krimpenerwaard, Molenlanden, Papendrecht en Vijfheerenlanden.
Openbaar belang: Beheer openbare verlichting.
Bestuurlijk belang: de portefeuillehouders van de deelnemende gemeenten vormen het Algemeen Bestuur. De gemeente Vijfheerenlanden wordt in het Algemeen Bestuur vertegenwoordigd door wethouder mevrouw C. (Christa) Hendriksen.

Financieel belang: De betaalde bijdrage voor 2020 is € 110.514,56
Risico's: De weerstandscapaciteit is in 2020 sterk gereduceerd. Dit heeft alles te maken met het negatieve resultaat van € 126.750. Een deel van dit tekort kan worden gefinancierd vanuit de bestemmingsreserve, zijnde een bedrag van € 24.578,-. Om de weerstandscapaciteit op niveau te houden is aan de aangesloten gemeentes gevraagd het overblijvende tekort van € 102.172,- naar rato van het aantal lichtmasten te compenseren. Daartoe is in maart 2021 een verzoek uitgegaan naar de gemeentes. Lopende risico's: 1. Indien het ontstane tekort niet wordt gecompenseerd is de weerstandspositie zwak te noemen en kan BOVL niet veel tegenslagen meer hebben. 2. Het risico bestaat dat, indien er in kosten moet worden gesneden, de continuïteit en de kwaliteit van het uit te voeren werk zoals dat is opgetekend in de dienstverleningsovereenkomst, onder druk komt te staan. 3. Samenwerking met de huidige (tijdelijke) aannemer gaat nog steeds moeizaam; de bedrijfsvoering laat naar ons oordeel te wensen over waardoor er te lange lijsten met openstaande werkzaamheden zijn. Met als gevolg ontevreden gemeentes.
Ontwikkelingen 2020: In verband met in 2019 en 2020 veel genoemde problematiek is begin 2020 besloten met een nieuwe aannemer in zee te gaan. Op 1-5-2020 is een overeenkomst met VDV Infra BV gesloten, welke op 30-6-2021 afloopt. Vanaf 1-7-2021 zullen twee (nieuwe) aannemers in opdracht van BOVL de werkzaamheden uitvoeren. In 2019 is een start gemaakt met de voorbereidingen voor een nieuwe aanbesteding van de onderhoudswerkzaamheden (basispakket). Dit proces heeft zijn vervolg in 2020 gekregen en de verwachting is dat de aanbesteding in kwartaal 1 van 2021 op de markt komt. Bureau OVL wordt hierin begeleid door Hoebink OVL.

AVRES
Vestigingsplaats: Gorinchem
Doel: Avres behartigt de belangen van de deelnemende gemeenten bij de uitvoering van hun taken in het kader van de Wet Werk en Bijstand, de Participatiewet, de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW).
Programma: Programma 6 Sociaal domein
Deelnemende partijen: De gemeenten Molenlanden, Gorinchem, Vijfheerenlanden.
Publiek belang: Avres behartigt de belangen van de deelnemende gemeenten bij de uitvoering van hun taken in het kader van de Wet Werk en Bijstand, de Participatiewet, de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) en andere regelingen op het gebied van het gemeenschappelijk sociale zekerheidsbeleid.
Bestuurlijk belang: De gemeente Vijfheerenlanden is in het Dagelijks Bestuur vertegenwoordigd door wethouder de heer C. (Cees) Taal en in het Algemeen Bestuur door de wethouders de heer M.F.M. (Marcel) Verweij en de heer C. (Cees) Taal.
Financieel belang: De betaalde bijdrage voor 2020 is € 20.311.669.
Risico's: De weerstandscapaciteit bedraagt € 6.267.000. Het totaal van de risico's bedraagt € 4.671.000, de weerstandscapaciteit is voldoende voor de risico's.
Ontwikkelingen 2020: Vanaf 2020 zijn de taken voor de gemeente Vijfheerenlanden belegd bij AVRES, op SW taken na.

Regionaal Archief Zuid-Utrecht (RAZU).
Vestigingsplaats: Wijk Bij Duurstede
Doel: Het RAZU heeft een tweeledig doel: het uitvoeren van de Archiefwet 1995 voor de gemeenten en het vervullen van de functie van regionaal kennis- en informatiecentrum op historisch gebied door het opbouwen, beheren en voor het publiek beschikbaar stellen van een brede collectie historische bronnen. In het beleidsplan voor de jaren 2019-2022 (Vooruit met het verleden) wordt gewerkt met 17 actielijnen en met acties die concretiseren wat er gedaan moet worden.
Programma: Programma 5 Sport, cultuur en recreatie.
Deelnemende partijen: De gemeenten Bunnik, Houten, Utrechtse Heuvelrug, Rhenen, Wijk bij Duurstede en Vijfheerenlanden.
Openbaar belang: toegankelijkheid voor inwoners en andere belangstellenden / belanghebbenden. Het historisch archief op een goede manier behouden**.**
Bestuurlijk belang: De portefeuillehouders van de deelnemende gemeenten vormen het Algemeen Bestuur. Burgemeester de heer S. (Sjors) Fröhlich vertegenwoordigt daarin de gemeente Vijfheerenlanden.
Financieel belang: De betaalde bijdrage voor 2020 is €225.661.
Risico's: Het RAZU heeft op de balans geen eigendommen, zodat in dat opzicht geen risico aanwezig is. Een eventueel negatief exploitatiesaldo wordt door de deelnemende gemeenten afgewikkeld conform de artikelen 26 tot en met 28 van de gemeenschappelijke regeling (GR). In feite is daarmee een groot deel van de risico's afgedekt. De archieven en collecties die zich in de archiefbewaarplaats bevinden, zijn niet verzekerd. Dat is een keuze die door veel archiefdiensten en musea wordt gemaakt, gezien de beperkte risico's en de hoge verzekeringskosten.Vanwege de onzekerheid over de incidentele en structurele kosten die het RAZU moet maken voor digitalisering en het toekomstige e-depot, zijn hiervoor twee bestemmingsreserves gevormd. Deze zijn tot op heden door het bestuur jaarlijks gevuld uit het positieve resultaat van de jaarrekening.
Ontwikkelingen 2020 Per 1 januari 2020 is de naam Regionaal centrum Zuidoost Utrecht (RHCZOU) veranderd naar Regionaal Archief Zuid-Utrecht (RAZU) door de toetreding van de gemeente Vijfheerenlanden tot het intergemeentelijke samenwerkingsverband. **Samengevat zijn de volgende resultaten geboekt:** • De uitbreiding met Vijfheerenlanden is in alle opzichten goed verlopen; • De nieuwe website verbeterde de dienstverlening op afstand aanzienlijk; • Het eerste jaar van de e-depotpilot leverde belangrijke nieuwe inzichten op; • De inpassing van vier nieuwe medewerkers in de organisatie verliep naadloos; • Er vonden wel verschuivingen in de werkzaamheden plaats, maar er is zeker niet minder geproduceerd, behalve door de vrijwilligers.

Regio AV
Doel: Inhoud geven aan samenwerking op bovenlokale thema's.
Programma: Programma 0: bestuur en organisatie.
Openbaar belang: Inhoud geven aan samenwerking op bovenlokale thema's betreffende verkeer en vervoer, volkshuisvesting, economie, toerisme, ruimte, duurzaamheid, cultuur en maatschappelijke ondersteuning (waaronder de regie op de Molenhopper).
Deelnemende partijen: De gemeenten Gorinchem, Molenlanden en Vijfheerenlanden.
Bestuurlijk belang: De gemeente Vijfheerenlanden is vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur door de burgemeester de heer S. (Sjors) Fröhlich en wethouder de heer M.F.M.

(Marcel) Verweij. De burgemeester vertegenwoordigd de gemeente in het Dagelijks Bestuur.
Publiek belang: De regio AV werkt samen op een viertal domeinen. Het bestuurlijke, het fysieke, het sociale en het economische domein. Binnen de domeinen wordt er samengewerkt in programma's, projecten, processen en in de uitvoering daarvan.
Financieel belang: De betaalde bijdrage voor 2020 is €107.252.
Risico's: Het weerstandsvermogen van de AV dient voor het opvangen van financiële tegenvallers die binnen de begroting niet zijn gedekt en waarvoor het risicomanagement zoals verzekeringen, interne controle e.d. tekortschieten. Het benodigde weerstandsvermogen is op 25 april 2013 vastgesteld op € 250.000. Aan deze reserve is vanwege het vertrek van een voormalige regiosecretaris in 2015 € 80.000 onttrokken. Sindsdien bedraagt de stand van de algemene reserve € 170.000 en is gelet op de uitkomsten over de afgelopen jaren toereikend. Per ultimo 2020 lopen er geen claims.
Ontwikkelingen 2020: vier hoofdontwikkelingen zijn er gaande bij Regio AV in 2020. 1. EO Wijers Prijsvraag 2019-2020: Landschapsarchitecten mochten een visie geven op het AV-landschap in 2050. Mooie vergezichten zijn daarbij geschetst die uitgaan van de waarden en kenmerken van het landschap en de manier waarop de genoemde ontwikkelingen daarin een goede plek kunnen krijgen. 2. De resultaten van de opgaven zijn vastgelegd in twee voortgangsverslagen en uiteindelijk tijdens de regionale conferentie op 25 januari jl. gepresenteerd aan een brede groep van bestuurlijk, ambtelijk en maatschappelijk betrokkenen 3. Een uitvoeringsplan voor 2021 is in maart opgesteld en door de colleges goedgekeurd. 4. In 2020 is de aanbestedingsprocedure voor een nieuw vervoerscontract in het kader van de Molenhopper succesvol uitgevoerd en afgerond. Het nieuwe contract is op 16 december jl. ingegaan.

Vennootschappen en corporaties

Oasen
Publiek belang: De N.V. Oasen is de maatschappij die is belast met de drinkwatervoorziening in een groot gebied van Zuid-Holland.
Deelnemende partijen: Gemeenten in Zuid Westelijk Nederland.
Bestuurlijk belang: De gemeente heeft als aandeelhouder stemrecht in de Algemene vergadering van Aandeelhouders (A.v.A). Wethouder de heer M. (Maks) van Middelkoop vertegenwoordigt de gemeente Vijfheerenlanden tijdens de A.v.A.
Financieel belang: De gemeente Vijfheerenlanden bezit 25 aandelen.
Risico's: dit zijn strategische, operationele, compliance (voldoen aan wet/regelgeving) en financiële risico's. • Vertrouwen in drinkwater • Kwaliteit bronnen voor drinkwater • Beschikbaarheid gekwalificeerd personeel • Bemoeilijking investering in infrastructuur • Toenemende cyberdreiging Operationeel: • Drinkwaterkwaliteit • Leveringszekerheid Compliance: • Voldoen aan ruim 160 wetten en regelingen

Financieel: geen concrete financiële risico's genoemd op krediet, liquiditeit, valuta, markt en rente- en kasstroomrisico.
Programma('s): Programma 0: bestuur en organisatie.

Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)
Publiek belang: De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is de bank van en voor overheden en instellingen met een maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.
Deelnemende partijen: Vrijwel alle overheidsorganisaties.
Bestuurlijk belang: De gemeente heeft als aandeelhouder stemrecht in de Algemene vergadering van Aandeelhouders (A.v.A). Wethouder de heer M. (Maks) van Middelkoop vertegenwoordigt gemeente Vijfheerenlanden tijdens de A.v.A.
Financieel belang: De gemeente Vijfheerenlanden bezit 193 aandelen.
Risico's: Geen
Programma('s): Programma 0: bestuur en organisatie.

ENECO GROEP NV
Publiek belang: het energiebedrijf richt zich op productie, handel en levering van energie en energie gerelateerde zaken
Deelnemende partijen: 44 gemeenten nemen deel als aandeelhouder aan Eneco, waaronder Vijfheerenlanden.
Bestuurlijk belang: De gemeente heeft als aandeelhouder stemrecht in de Algemene vergadering van Aandeelhouders (A.v.A). Wethouder de heer M. (Maks) van Middelkoop vertegenwoordigt gemeente Vijfheerenlanden tijdens de A.v.A.
Financieel belang: De gemeente Vijfheerenlanden bezitte tot 25 maart 2020 95.787 aandelen. De gemeente is nu geen aandeelhouder meer.
Risico's: door verkoop van het aandelenkapitaal komen dividendopbrengsten ter vervallen.
Programma('s): programma 0: bestuur en organisatie
Publiek belang: Het energiebedrijf richt zich op productie, handel en levering van energie en energie gerelateerde zaken
Ontwikkelingen 2020: In de raadsvergadering van 9 mei 2019 heeft de raad ingestemd met het besluit van het college om deel te nemen aan het transactieproces om de aandelen in Eneco te verkopen. Eind november 2019 werd bekend dat de combinatie Mitsubishi Electric en Chubu Electric Power het winnende bod op de aandelen uitgebracht hebben. In de raadsvergadering van 6 februari 2020 heeft de raad ingestemd met het besluit om de aandelen Eneco te verkopen. De opbrengst, na aftrek van de kosten van het transactieproces, is € 78,4 miljoen. De gemeente heeft dus geen aandeel meer in Eneco Groep N.V. per maart 2020.

NV STEDIN
Publiek belang: Stedin is verantwoordelijk voor het transport van elektriciteit en gas naar circa 2,2 miljoen huishoudens en industriële klanten.
Deelnemende partijen: Gemeenten in Zuid-Holland en noordoost Friesland.
Bestuurlijk belang: De gemeente heeft als aandeelhouder stemrecht in de Algemene vergadering van Aandeelhouders (A.v.A). Wethouder de heer M. (Maks) van Middelkoop vertegenwoordigt gemeente Vijfheerenlanden tijdens de A.v.A.

Financieel belang: De gemeente Vijfheerenlanden bezit 6.571 aandelen.
Risico's: Het managen van risico's en kansen voor het realiseren van (strategische) doelen is een belangrijke lijnverantwoordelijkheid. De risico's en kansen zijn dan ook integraal onderdeel van de jaarplancyclus. In 2020 zijn die nog concreter geworden in alle afdelingsplannen. Deze aanpak draagt ertoe bij dat Stedin Groep doelgericht omgaat met onzekerheden (risico's en kansen) bij het realiseren van haar doelstellingen. Het Enterprise Risk Management (ERM)-raamwerk van Stedin Groep bevat zowel langetermijn- als kortetermijnonzekerheden. Voor de inrichting van dit raamwerk hebben we ons laten leiden door het COSO-ERM -raamwerk en de ISO 31000-standaard. Het risicomanagementproces is een vast onderdeel van de jaarlijkse standaard businessplanning- en controlcyclus. Risicobereidheid wordt geevalueerd op 5 gebieden, strategisch, operationeel, financieel, compliance en veiligheid.
Programma('s): Programma 0: bestuur en organisatie.

Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Schelluinen-West (ROM-S)
Publiek belang: Primaire doelstelling van ROM-S is om bedrijven in de logistieke sector uit de regio Alblasserwaard-Vijfheerenlanden te herhuisvesten op Schelluinen-West, waarmee de druk op het Groene Hart wordt weggenomen. Daarnaast is het doel een gezonde economische ontwikkeling van de regio, inclusief die van de logistieke sector. De taakstelling van ROM-S is de realisatie van het transport en logistiek centrum Schelluinen-West in de gemeente Giessenlanden;
Deelnemende partijen: De gemeenten Gorinchem, Hardinxveld Giessendam, Molenlanden en Vijfheerenlanden.
Bestuurlijk belang: Wethouder de heer M. (Maks) van Middelkoop vertegenwoordigt de gemeente Vijfheerenlanden in de raad van commissarissen van de ROM-S Beheer BV. De concerncontroller van de gemeente Vijfheerenlanden vertegenwoordigt de gemeente in ROM-S CV.
Financieel belang: De gemeente Vijfheerenlanden bezit 696 aandelen.
Risico's: Inmiddels zijn vrijwel alle bouwpercelen uitgegeven of in optie. Naar verwachting wordt ROM-S CV uiterlijk in 2022 financieel afgewikkeld. Voorzien wordt dat deze afwikkeling tot een substantiële winst zal leiden voor Vijfheerenlanden van circa € 750.000.
Programma('s): Programma 0: bestuur en organisatie.

MerwedeLingeLijn (MLL) Beheer B.V.
Vestigingsplaats: Gorinchem
Publiek beland: De BV MLL is opgericht voor de aanleg van de MLL tussen Dordrecht en Geldermalsen om o.a. de bereikbaarheid en de verkeersveiligheid van de deelnemende gemeenten te vergroten. De BV is nu verantwoordelijk voor het beheer van deze lijn.
Deelnemende partijen: Provincie Zuid-Holland; Gemeenten Dordrecht, Sliedrecht, Hardinxveld-Giessendam, Giessenlanden, Gorinchem, Vijfheerenlanden en Geldermalsen
Bestuurlijk belang: De gemeente wordt in het bestuur van MLL Beheer vertegenwoordigd door wethouder H. (Huib) Zevenhuizen.
Financieel belang: Het maatschappelijke kapitaal van de B.V. bedraagt € 1.000.000 verdeeld in 1.000.000 aandelen van € 1,-. Het geplaatste kapitaal bedraagt € 250.000. De gemeente Vijfheerenlanden bezit 301 aandelen.
Risico's: Niet van toepassing
Ontwikkelingen: Niet van toepassing
Programma('s): Programma 2: verkeer en vervoer

Stichtingen en verenigingen

Stichting Inkoop Bureau Midden Nederland (IBMN)
Vestigingsplaats: Vianen
Doel: Het IBMN wil financiële, kwalitatieve en procesmatige voordelen behalen voor haar leden, maar inkoop ook inzetten als strategisch en tactisch instrument voor waardecreatie. De dienstverlening is gericht op de professionalisering van het inkoop- en aanbestedingsbeleid van elke deelnemende gemeente. De inkopers begeleiden zowel individuele als gezamenlijke inkoop- en aanbestedingstrajecten, helpen bij het opstellen van het inkoop- en aanbestedingsbeleid en fungeren als vraagbaak/helpdesk op het gebied van inkoop- en aanbesteding.
Programma: Programma 0 Bestuur en ondersteuning
Deelnemende partijen: Deelnemers zijn de gemeenten IJsselstein, Leusden, Molenlanden, Montfoort, Scherpenzeel, Vijfheerenlanden en Woudenberg. Ook zijn twee GR'en deelnemer: Avres en RMN.
Openbaar belang: Voordelen behalen door efficiënte en effectieve inkoop en zo kosten reduceren. Daarnaast zorg dragen voor een rechtmatige inkoop die voldoet aan gemeentelijke, nationale en Europese aanbestedingsregels.
Bestuurlijk belang: De gemeentesecretaris mevrouw N. (Nanette) van Ameijde Poortman vertegenwoordigt de gemeente Vijfheerenlanden in het Algemeen Bestuur.
Financieel belang: De begrote bijdrage voor 2020 is € 95.805.
Risico's: Eventuele juridische bijstand voor claims van derden naar aanleiding van afgesloten inkoopcontracten komt voor rekening van de gemeente.
Ontwikkelingen 2020: In 2020 is een nieuw bedrijfsplan opgesteld en daarnaast nieuwe statuten en nieuwe dienstverleningsovereenkomsten.

Stichting WerkwIJSS (Beschut)
Vestigingsplaats: IJsselstein
Doel: De stichting WerkwIJSS is na de ontvlechting van PAUW-bedrijven op 1 januari 2019 gestart met haar taak om beschutte werkplekken aan te bieden aan inwoners die daarvoor door de gemeenten worden aangedragen.
Publiek belang: WerkwIJSS biedt mogelijkheden voor iedereen die zelf moeilijk aan een reguliere, betaalde baan kan komen. Denk hierbij aan mensen met een arbeidsbeperking, langdurig werklozen, bijstandsgerechtigden, statushouders of vroegtijdig schoolverlaters. WerkwIJSS richt zich primair op mensen die woonachtig zijn in de gemeenten IJsselstein, Nieuwegein, Lopik, De Ronde Venen, Stichtse Vecht en Vijfheerenlanden.
Deelnemende partijen: Deelnemers zijn de gemeenten Nieuwegein, Lopik, IJsselstein, en Vijfheerenlanden.
Openbaar belang: Voordelen behalen door efficiënte en effectieve inkoop en zo kosten reduceren. Daarnaast zorg dragen voor een rechtmatige inkoop die voldoet aan gemeentelijke, nationale en Europese aanbestedingsregels.
Bestuurlijk belang: De stichting heeft een eigen bestuur. Wethouder C. (Cees) Taal vertegenwoordigt de gemeente Vijfheerenlanden in de Raad van Commissarissen.
Financieel belang: De financiële bijdrage voor 2020 is €66.878.
Risico's: In de tweede helft van 2020 is een initiatief gestart om het benodigde weerstandsvermogen per stichting te bepalen. Bij gemeenten en WerkwIJSS staf zijn de mogelijke risico's voor het realiseren van de bedrijfsdoelen, de kans dat deze risico's zich voordoen en de impact er van uitgevraagd. Op basis van deze uitvraag is het weerstandsvermogen per stichting bepaald. Het benodigde weerstandsvermogen van Beschut bedraagt €120.917. Conform de berekening van het benodigde

weerstandsvermogen in gemeenten wordt een ratio van 1,4 gehanteerd: • Komt het weerstandsvermogen per jaareinde boven deze ratio, dan kan het surplus worden uitgekeerd aan de gemeenten op basis van over dat jaar afgerekende werkplekken (Beschut) dan wel gedetacheerde uren (Schoon). • Wanneer het weerstandsvermogen onder het berekende bedrag uitkomt (dus excl. 1,4 ratio), dan zal het weerstandsvermogen worden aangevuld tot het benodigde normbedrag op basis van dezelfde verdeelsleutel.
Ontwikkelingen 2020: Vormde in de eerste twee maanden van dit jaar de uitdaging om naast de continuering van het (opdrachtvolume ook instroom van nieuwe medewerkers (Nieuw Beschut en Leerwerktrajecten) te realiseren en de formatie van staf en leiding (in stand te houden in de loop van maart kantelde dit echter door de crisis rond Covid 19. Medio maart werd gezien de kwetsbaarheid van veel medewerkers besloten de productie binnen Beschut tijdelijk stil te leggen In april is een voorzichtige stap gezet om weer op te starten met een kleine, eerste groep. In de periode daarna is dit aantal langzaam uitgebreid om de veiligheid van eenieder te garanderen en de gevolgen van het 'nieuwe normaal' op de bedrijfsvoering te implementeren en monitoren. Ondanks dat er geen nieuwe gehele of gedeeltelijke productiestops in 2020 hebben plaatsgevonden, heeft de crisis gevolgen gehad voor het exploitatieresultaat door een lagere omzet en vertraging in de opstart van leerwerktrajecten en de uitbouw van samenwerkingsverbanden. Door terughoudend te zijn en te blijven met uitgaven (o a de invulling van vacatures binnen de staf) zijn de negatieve effecten beperkt gebleven. Dit betekent o.a. dat door WerkwIJSS geen aanspraak is gemaakt op de in 2020 door de Rijksoverheid beschikbaar gestelde extra gelden voor de SW sector. In de tweede helft van 2020 is een initiatief gestart om het benodigde weerstandsvermogen per stichting te bepalen De verdere uitwerking en uitkomsten zijn opgenomen paragraaf 7 van deze rapportage.
Programma: Programma 6 Sociaal Domein

overige verbonden partijen

U10[1]
Vestigingsplaats: Utrecht
Doel: Netwerksamenwerking op de terreinen economie, ruimtelijk ontwikkeling, verkeer- en vervoer, sociaal domein en energietransitie om de maatschappelijke uitdagingen van de regio Utrecht om te zetten in kansen.
Deelnemende partijen: De U10 bestaat uit de volgende gemeenten: Bunnik, De Bilt, Houten, IJsselstein, Nieuwegein, Stichtse Vecht, Utrecht, Utrechtse Heuvelrug, Vijfheerenlanden, Wijk bij Duurstede, Woerden en Zeist.
Openbaar belang: De U10 is een netwerkorganisatie waar op de diverse beleidsterreinen gekeken wordt naar meerwaarde in samenwerking en gelijke aanpak. Per onderwerp wordt binnen de bestuurstafels gezocht naar gemeenten die daarin willen samenwerken. De deelnemende gemeenten participeren ook in de Economic Board Utrecht (EBU) samen met private partijen. Op deze drie thema's zijn convenanten gesloten: • samenwerking op het gebied van verkeer- en vervoer • brede samenwerking binnen de U10 • aansluiting bij de Economic Board Utrecht (EBU)

De gemeenten werken samen op de werkprocessen: Beleidsontwikkeling, Uitvoering, Dienstverlening, Bedrijfsvoering en Informatievoorziening.
Bestuurlijk belang: Het college is vertegenwoordigd door de wethouders aan de diverse bestuurstafels.
Financieel belang: De betaalde bijdrage voor 2020 is €197.098.
Risico's: De deelname is vrijwillig, er is geen financieel risico voor de uitvoeringsorganisatie, omdat sprake is van netwerksamenwerking.
Ontwikkelingen 2020: Werken aan continuïteit van de netwerkorganisatie en in het verlengde daarvan aan de uitvoering van regionale projecten.
Programma: Programma 0 Politiek en bestuur

Tabel met eigen vermogen, vreemd vermogen en rekeningresultaat 2020

Verbonden partij	Eigen vermogen (in € miljoen)		Vreemd vermogen (in € miljoen)		Resultaat (na mutatie reserves x € 1.000)
	1 jan. 2020	31 dec. 2020	1 jan. 2020	31 dec. 2020	2020
VRU	13,1	18,1	44,44	46,13	2.511
GGDrU	4,2	5,1	11,7	35,5	2.264
Waardlanden	1,11	1,50	20,79	22,06	472
AVU	0,49	0,70	17,58	22,33	166
ODRU	1,75	1,16	7,7	7,86	126
OVL	0,14	0,014	0,17	0,27	-127
AVRES	11,66	15,59	9,62	21,18	4.678
Razu	0,21	0,80	0,38	0,07	62
Regio AV	0,68	0,60	1,35	1,07	44
Oasen	112,18	116,74	168,5	178,86	4.554
BNG	4.887	5.097	144.802	155.262	221.000
ENECO	2.932	2.942	3.106	3.333	118.000
Stedin	2448	2390	4340	4681	42.000
IBMN	0,20	*	0,12	*	*
Gevudo	0,03	0,03	0,54	0,00001	0
ROM-S	7,8	8,3	0,04	0,247	-447
Stichting WerkwIJSS (beschut)	0,30	0,21	0,25	0,31	-87.196
MerwedeLingeLijn (MLL) Beheer B.V.	0,25	*	0,11	*	*

Paragraaf 7: Grondbeleid

Inleiding

Het doel van deze paragraaf is om inzicht te geven in de wijze waarop de gemeente Vijfheerenlanden invulling heeft gegeven aan haar grondbeleid. Er is nog geen nieuwe geharmoniseerde nota grondbeleid voor Vijfheerenlanden vastgesteld. Daarom zijn de doelstellingen nagestreefd, zoals die per grondexploitatie voor de toenmalige gemeenten golden. Wel zijn de financiële kaders goeddeels geharmoniseerd. Uitzonderingen hierop zijn gemaakt voor grondexploitaties waar de financiële kaders contractueel zijn vastgelegd met andere partijen.

Wat is grondbeleid (definitie BBV)?

Eén van de middelen van een gemeente om ruimtelijke doelstellingen te verwezenlijken bij het uitvoeren van het omgevingsbeleid is het grondbeleid. In het kader van het omgevingsbeleid wordt de maatschappelijk gewenste bestemming van de grond vastgelegd. Dit gebeurt via een plan of besluit op basis van de Wet ruimtelijke ordening (Wro). De gemeenteraad heeft de kaderstellende en controlerende functie ten aanzien van het grondbeleid en dus ook de daarbij behorende begrotingen en verantwoordingen.

Grondbeleid vergt keuzes van een gemeenteraad die gevolgen hebben voor de lange termijn. De ontwikkeling van gebieden houdt meer in dan het maken van een bestemmingsplan. Zaken als eigendom van grond, het al dan niet verwerven en uitgeven ervan, het gebruik voor openbare ruimte en infrastructuur, inspraak en voldoen aan vereisten als milieu maken gebiedsontwikkeling complex met vaak tijdrovende procedures. Dat vraagt om een zorgvuldige afweging. Gezien de lange looptijd en de blijvende invloed op de gemeente van de uitvoering en de bouwresultaten is het van belang dat de gemeenteraad de relatie legt met het maatschappelijk doel. Dit kan bijvoorbeeld gaan om het beperken van de krapte op de woningmarkt, het stimuleren van economische bedrijvigheid en werkgelegenheid, het beter aansluiten op de samenstelling en bevolkingsopbouw van de gemeente of het verhogen van de kwaliteit van de leefomgeving. Het beleid biedt daarmee de handvatten om te kunnen sturen op de te bereiken doelstellingen en evenwichtig om te gaan met de (schaarse) ruimte.

Wettelijke ontwikkelingen

De in 2019 gepubliceerde notitie “Grondbeleid in begroting en jaarstukken 2019” van de commissie BBV is een samenvoeging van diverse bestaande notities en uitingen over grondexploitaties en faciliterend grondbeleid. Deze notitie geldt met ingang van begrotingsjaar 2019. Dit, aangezien de notitie vooral verduidelijkingen en geen verzwaringen kent. In de nieuwe notitie is rekening gehouden met de strekking van alle eerder gegeven antwoorden uit de Vraag & Antwoord rubriek van de commissie BBV.

Bij deze herziening van de notitie bleven de veranderingen, die de nieuwe omgevingswet zal brengen buiten beschouwing. De invoering van de omgevingswet staat gepland voor 2022. De invoeringsdatum wordt gemonitord door het ministerie van Infrastructuur en Milieu. Gehecht wordt aan een zorgvuldig wetgevingsproces.

Visie grondbeleid

Een visie op het grondbeleid van de gemeente Vijfheerenlanden is in bewerking. In het vastgestelde opiniestuk “De strategische visie Vijfheerenlanden: Focus 2035” zijn een aantal uitgangspunten geformuleerd, die leidend kunnen zijn voor de visie op het grondbeleid. Afgeleide stellingen hiervan zijn: behoud van groene karakter van de

gemeente staat voorop, passend woningaanbod voor jong en oud is nodig, bij het vinden van locaties voor woningbouw gaan we uit van geschiktheid van de locatie en zuinig ruimtegebruik, herbestemming gaat voor nieuwbouw, inbreiding gaat voor uitbreiding, nieuwe bedrijfslocaties worden gezocht langs A27 en A2 en in nieuwbouwplannen wordt de waterveiligheid voor inwoners vergroot door meerlaagse veiligheid.

Financiële uitgangspunten

De financiële spelregels voor grondexploitaties zijn te vinden in het BBV. Elke grondexploitatie kent een uniforme opbouw van de raming van kosten en opbrengsten. Dit overeenkomstig de structuur die in het Bro (Besluit ruimtelijke ordening) is aangegeven.

De grondexploitaties worden doorgerekend op basis van de dynamische eindwaardemethodiek. Dit betekent dat rekening wordt gehouden met een inflatiecorrectie voor de kosten- en opbrengstenposten en de rentelasten. Hiermee wordt het resultaat op eindwaarde verkregen. Vervolgens wordt het resultaat op netto contante waarde berekend. Dit betekent, dat de eindwaarde wordt teruggerekend naar heden door deze te corrigeren voor de rente. Dit is nodig voor het inzicht in de vermogenspositie van de gezamenlijke grondexploitaties op één dezelfde datum. Voor deze actualisatie is dat 1 januari 2021. De verwachte resultaten kunnen zo worden vergeleken met de stand van de reserves en voorzieningen per diezelfde datum.

Bij het actualiseren van de grondexploitaties speelt het begrip boekwaarde een belangrijke rol. De boekwaarde per 1 januari van het lopende jaar is het gesaldeerde bedrag van tot die datum geïnvesteerde kosten minus ontvangen opbrengsten van een grondexploitatie. De boekwaarde is de input voor de rentebijschrijving voor het jaar daaropvolgend.

Voor de risico's fungeert de bestemmingsreserve grondexploitaties als verzamel- en verrekenpost voor de eindresultaten van de grondexploitaties. Winsten worden aan de BRG toegevoegd. Voor verwachte verliezen dient een voorziening te worden getroffen die ten laste komt van de bestemmingsreserve grondexploitaties. Het onderling verevenen van resultaten van grondexploitaties is ingevolge het BBV niet toegestaan.

Als een negatieve grondexploitatie een voorziening kent tot het verwachte verlies en na actualisatie blijkt het verlies minder te zijn, valt een deel van de getroffen voorziening vrij. De gemeenteraad kan besluiten deze vrijval ten gunste van de bestemmingsreserve grondexploitaties te laten plaatsvinden.

Actuele prognose (nog te verwachten) resultaten grondexploitaties (in € 1.000)

Complex	Boekw. eind 2020	Voorzien. eind 2020	Contante waarde	Eind-waarde	Eind-datum
Gaasperwaard Vianen	3.520	0	264	280	2023
Uitbreiding bedrijventerrein Meerkerk IV	-63	0	18	18	2021
Broekgraaf Leerdam	10.386	0	55	65	2029
Voorzieningencluster Broekgraaf Leerdam	601	0	163	180	2025
Helsdingen Vianen	0	0	0	0	Gereed
Sluiseiland Vianen	493	0	1.541	1.668	2024
De Weide II Meerkerk	3.848	0	5.630	6.340	2026
Totaal	**18.784**	**0**	**7.671**	**8.552**	

Gaasperwaard
De gronden voor de ontwikkeling van Gaasperwaard zijn in eigendom van de gemeente en deze zijn volledig bouw- en woonrijp gemaakt. Vanaf 2010 is gestart met de verkoop van de circa 20 ha bedrijfsgrond.

Uitbreiding bedrijventerrein Meerkerk IV
De gronden voor de ontwikkeling van Meerkerk IV zijn in eigendom van de gemeente en deze zijn volledig bouw- en woonrijp gemaakt. Vanaf 2006 is gestart met de verkoop van de circa 6 ha bedrijfsgrond. Het laatste kavel is in 2019 verkocht en er rest nog een klein stukje woonrijp maken.

Broekgraaf
Broekgraaf is een nieuwe woonwijk ten westen van Leerdam, waar zo'n 1.000 woningen gerealiseerd worden. De eerste 300 woningen zijn gebouwd en de verkoop van de woningen verloopt voorspoedig. Het gaat hierbij om een zeer gedifferentieerd woningbouwprogramma.

Voorzieningencluster Broekgraaf
Het voorzieningencluster grenst aan de nieuwe woonwijk Broekgraaf en betreft de herontwikkeling van de huidige gronden van Leerdam Sport. Het betreft de ontwikkeling van sportvoorzieningen, een brede school, woningen, en een centrale parkeerzone.

Helsdingen
Met een ontwikkelaar is in juni 2015 een overeenkomst gesloten voor de realisatie van maximaal 150 woningen. Alle woningen zijn verkocht en opgeleverd. Daarnaast is een appartementengebouw met tussen de 25 en 30 appartementen gerealiseerd. In 2020 is nog een deel woonrijp gemaakt en hiermee kan het project afgesloten worden.

Sluiseiland
Medio 2016 is Sluiseiland op de markt gezet, medio 2017 is bekend geworden welke partij is geselecteerd voor de uitwerking en realisatie. Met een bouwbedrijf is een overeenkomst gesloten, die bezig is met het ontwikkelproces voor de woningen en het openbare gebied. De gemeente is belast met de bewaking van de gemaakte afspraken en de kwaliteit. Parallel aan dit traject wordt het bestemmingsplan door de gemeente aangepast om de ontwikkeling mogelijk te maken. In 2019 is de realisatie gestart.
Als gevolg van een in 2020 definitief bekend geworden dijkversterking kan een deel van de grond niet verkocht worden. De grondexploitatie is hiervoor bijgesteld, maar we zijn in gesprek met het Waterschap en de ontwikkelaar om de definitieve consequenties vast te stellen.

Meerkerk-Zuid/De Weide II
In 2016 is het masterplan voor De Weide II vastgesteld. Het masterplan dient als basis voor de op te stellen bestemmingsplan voor het sportcomplex en de woonwijk. Het bestemmingsplan voor de woonwijk is in 2018 vastgesteld en in 2021 wordt begonnen met het in ontwikkeling nemen van de woonwijk.

Onderbouwing (geraamde) winstneming (in € 1.000)

Complex	Contante waarde	% lasten realisatie	% baten realisatie	Winstne-ming 2020
Gaasperwaard Vianen	264	99%	90%	794
Uitbreiding bedrijventerrein Meerkerk IV	18	99%	100%	6
Broekgraaf Leerdam	55	62%	48%	-34
Voorzieningencluster Broekgraaf Leerdam	163	16%	0%	0
Sluiseiland Vianen	1.541	59%	33%	400
De Weide II Meerkerk	5.630	39%	0%	0
Totaal	**7.671**			**1.165**

Conform de voorschriften van de BBV aangaande grondexploitaties is per afzonderlijke grondexploitatie, de winstneming volgens de POC (percentage of completion) methode de winstneming berekend.

Reserve grondexploitaties / Risico's

De bestemmingsreserve grondexploitaties vormt het weerstandsvermogen voor de gemeentelijke grondexploitaties. Deze reserve vormt de buffer van waaruit tekorten op de grondexploitaties gedekt worden. De reserve is in het verleden gevoed uit winsten op afgesloten grondexploitaties en uit vrijvallende bestemmingsreserves.

Omschrijving	Bedrag
Saldo 1-1-2020	8.101
Besluit kadernota 2021-2024	7.000
Stortingen uit winstnemingen 2020	1.164
Terugboeking voorziening voorzieningencluster Broekgraaf	196
Onttrekking ROM-S, Kasschuif	-750
Hazelaarplein/Stammershoefstraat	-123
Totaal voor beklemming	15.588

De gemeenteraad heeft inmiddels - bij de behandeling van de Kadernota 2021 in juli 2020 - ingestemd met het voorstel om de onttrekking van de € 7 miljoen in 2019 weer te compenseren door het storten van een bedrag van € 7 miljoen uit de opbrengst van de verkoop van het aandelenbelang in Eneco in de reserve grondexploitaties. De reserve grondexploitaties zal daardoor een bedrag van € 15,59 miljoen gaan bedragen.

Ten aanzien van de grondexploitaties kunnen een aantal actuele risico's worden benoemd. Dit betreft allereerst de corona epidemie. Dit kan leiden tot vertragingen in het tempo van de verkopen van de te verkopen kavels. Ook is er het risico van lagere grondopbrengsten. Bij een afnemende vraag kunnen de tarieven onder druk komen te staan. Op basis van de huidige krapte op de woningmarkt wordt dit risico als laag ingeschat. Voorts kunnen als gevolg van het stikstofbeleid de plankosten extra toenemen. Dit risico wordt als reëel ingeschat. De discussie hierover is politiek en maatschappelijk immers nog in volle gang. Een algemeen risico is planschade. Bestemmingsplannen moeten immers nog vastgesteld worden of herzien. Eventuele bezwaren kunnen leiden tot aanpassingen en of schadeclaims. Een laatste risico betreft een specifiek risico in verband met de verkeerskundige ontsluiting van Broekgraaf. Er wordt nagedacht over een ontsluiting aan de noordzijde. Hier loop echter het spoor van de MerwedeLingeLijn en dit zal dan gekruist moeten worden. Dit kan een forse investering met zich meebrengen. Deze is al voor een belangrijk deel opgenomen in de actualisatie.

Strategische gronden

Naast de actieve grondexploitaties beschikt de gemeente Vijfheerenlanden over meerdere gronden waarvoor (nog) geen concrete plannen zijn - of kunnen worden - uitgewerkt. Deze gronden maken deel uit van de materiële vaste activa (MVA) van de

gemeente. Aan deze gronden kunnen geen kosten en/of inkomsten worden toegerekend en de gronden maken derhalve geen onderdeel uit van de begroting.

Klaverkamp
Het complex Klaverkamp is hierop een uitzondering. De intentie is om deze gronden te verkopen als vrije kavel(s) met een bouwtitel voor woningbouw en binnen te stellen kaders de verdere ontwikkeling aan de eigen(a)r(en) over te laten. De snelheid van de verkoop is bepalend wanneer dit complex verantwoord zal worden.

Uitbreiding bedrijventerrein Meerkerk IVa
In 2021 zal aan de raad worden voorgelegd deze gronden in te brengen in een nieuw te openen grondexploitatie. Tegelijk met een exploitatieopzet. De boekwaarde van deze gronden is opgenomen onder de vaste activa voor de historische verkrijgingsprijs.

Killesteijnstraat Lexmond
De gemeente is met woningstichting Fien en een projectontwikkelaar in overleg over de ontwikkeling van Killesteijn II.

Kandelaarlocatie Ameide
In 2021 zal aan de raad worden voorgelegd deze gronden in te brengen in een grondexploitatie. Tegelijk met een exploitatieopzet. De boekwaarde van deze gronden is opgenomen onder de vaste activa voor de historische verkrijgingsprijs.

Uitvoering passief grondbeleid

De ontwikkeling van Hoef en Haag verloopt voorspoedig. Vele honderden woningen zijn al opgeleverd (waaronder al meer dan 100 sociale huurwoningen) en het nieuwe dorp begint gestalte te krijgen. Door de aantrekkende economische situatie is de vraag op dit moment groter dan het aanbod. Hierdoor wordt fase 2 (De Brink en omgeving) versneld ontwikkeld. In de zomer van 2020 is ook fase 3 van start gaan.

Paragraaf 8: Covid-19

Inleiding

Begin maart 2021 heeft de Commissie Bedrijfsvoering Auditing Decentrale Overheden (BADO) een notitie uitgebracht over de verwerking van de gevolgen van de corona pandemie in het jaarverslag en de jaarrekening 2020 van de decentrale overheden. De commissie BADO bestaat uit deskundigen die onder meer werkzaam zijn bij gemeenten, provincies, de VNG, de NBA, accountantskantoren/diensten en het Rijk. Het tijdstip van uitbrengen van deze notitie is zodanig laat geweest, dat er in praktische zin bij de totstandkoming van deze jaarstukken 2020 geen rekening mee kon worden gehouden. Desondanks is aan de aanbeveling van de commissie gevolg gegeven om in het jaarverslag bij de verplichte paragrafen een extra paragraaf op te nemen waarin een beknopte verantwoording wordt gegeven van de getroffen (financiële) maatregelen in het kader van de corona pandemie. Deze paragraaf is opgesteld conform de door de commissie aanbevolen indeling.

De commissie BADO geeft in haar notitie aan dat als gevolg van de reacties van de centrale en decentrale overheden op de Covid-19 pandemie er een situatie is ontstaan waarbij de bestaande "reguliere" normenkaders niet meer passen. Dit kan gevolgen hebben voor de rechtmatigheid van de jaarrekening. De commissie BADO heeft daarover onder meer de volgende standpunten ingenomen.

"Covid-19 heeft effecten op de gecontracteerde leveranciers en gesubsidieerde instellingen. Doordat er binnen de decentrale overheid anders is gewerkt, ofwel door de beperkende maatregelen van de Rijksoverheid, dan wel een combinatie van factoren, komt het voor dat de ingekochte diensten (het zal met name gaan om diensten) niet of anders zijn geleverd. De decentrale overheid zal moeten bepalen hoe met de afwijking in het inkoopcontract wordt omgegaan. Daar waar prestatielevering door de Covid-19 omstandigheden niet of alleen afwijkend kan plaatsvinden, zal moeten worden onderzocht of dit mogelijk is binnen het bestaande contract en of dit kan worden geautoriseerd binnen de gedelegeerde bevoegdheden aan het college."

Standpunt: "wij verwachten dat voor een rechtmatig besluit het volgende principe wordt gehanteerd: het orgaan dat de oorspronkelijke kaders heeft gesteld, moet ook worden betrokken bij de aanpassing of nuancering van (de toepassing van) deze kaders."

Standpunt: "aanpassingen etc. als gevolg van Covid-19 omstandigheden moeten, waar dit aan de orde is, tijdig aan de gemeenteraad zijn voorgelegd ter besluitvorming. Dit had bij voorkeur moeten geschieden vóór het einde van het kalenderjaar 2020. Ten aanzien van het specifieke en eigen normenkader van een decentrale overheid kan een college met de gemeenteraad ook nog na balansdatum aanpassingen doorvoeren."

Algemeen

Uit een onderzoek van september 2020, dat is uitgevoerd door het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) bleek, dat Nederlanders gemiddeld genomen tevreden waren over hun

leven in coronatijd. Hun welbevinden was een 7,4 en dit was ongeveer gelijk aan de score van een jaar eerder. “Veel mensen zien dat ze, ondanks alles, nog inkomen hebben en dat ze vrienden of familie om zich heen hebben. Ze zijn best realistisch: anderen hebben het veel slechter. Mensen maken zich zorgen, maar prijzen ook wat ze nog wél hebben.”

Maar september was pas halverwege de coronacrisis. En de 7,4 is dus niet het hele verhaal. Die 7,4 is een gemiddelde. Niet zichtbaar daarin waren de groeiende eenzaamheid en kwetsbaarheid van ouderen, laagopgeleiden en van zelfstandigen die zonder werk zitten. Niet zichtbaar was ook het verdriet voor zieke en overleden familieleden en vrienden. Niet zichtbaar was ook de achterstand die leerlingen en studenten opliepen door onderwijs op afstand en door minder sociale contacten. En in september was er ook nog geen stip op de horizon, een zichtbaar einde aan de beperkingen. Die stip op de horizon is er sinds eind november wel. Dit, als gevolg van het beschikbaar komen van succesvolle vaccins. Desondanks is te zien geweest dat er in de tweede lockdown minder saamhorigheid en minder eensgezindheid was dat in de eerste lockdown. De beperkingen waren immers vergaander en de energie en financiële buffers geringer. De sociale (infra)structuur is tijdens de coronacrisis dus enerzijds versterkt (met bijvoorbeeld veel meer waardering voor het belang van zorgmedewerkers), maar ook verzwakt (bijvoorbeeld als gevolg van opgelopen achterstanden in zorg, onderwijs en integratie). Dit zal blijvend aandacht vragen, ook als alle beperkingen weer zijn opgeheven en het leven van alledag weer begint.

Voor het bedrijfsleven in Vijfheerenlanden waren de gevolgen van corona zeer uiteenlopend. Waar een deel profiteerde van een verhoogde vraag en een ander deel zich heeft weten aan te passen met een ander diensten- of productaanbod zijn in ieder geval de detailhandel en horeca zeer zwaar getroffen. Deels al in de eerste (intelligente) lockdown, maar zeker in de tweede. Het Rijk heeft weliswaar ondernemers ruimhartig ondersteund, maar kan niet een passende oplossing leveren voor iedereen. De aantrekkelijkheid van onze kernen is mede afhankelijk van de aantrekkelijkheid en veelzijdigheid van het winkel- en horeca-aanbod in die kernen. Wij hopen dan ook dat de economische activiteit in de winkels en horecavoorzieningen van Vijfheerenlanden zich na de lockdown weer snel zal herstellen. Waar mogelijk zullen wij dit ook faciliteren.

Raming financiële effecten

Vrij snel na het begin van de coronapandemie zijn door de gemeente Vijfheerenlanden ramingen gemaakt van de mogelijke financiële effecten hiervan op onze begroting. Daarbij is gebruik gemaakt van de vier scenario’s die door het Centraal Economisch Planbureau (CPB) in maart 2020 zijn gepubliceerd betreffende de mogelijke impact van de pandemie. Daarbij is toen door het CPB aangegeven dat de duur van de maatregelen gericht op “social distancing” of “lockdown” waarschijnlijk bepalend zou zijn voor de economische en financiële impact.

De vier scenario’s verschilden vooral in de veronderstelde duur en diepte van de economische crisis. Het betreft de volgende vier scenario’s:

1. De contactbeperkingen duren drie maanden, waarbij vooral een deel van de dienstensector wordt geraakt. Herstel treedt direct al op in het derde kwartaal van 2020. Al in 2020 vindt vervolgens een flink deel van de inhaalgroei plaats.

2. De contactbeperkingen houden zes maanden aan. Herstel volgt vanaf het vierde kwartaal van 2020. Ten opzichte van scenario I verdiept de economische crisis en wordt ook de industrie zwaarder getroffen. De wereldhandel zakt verder weg, maar grote problemen in de financiële sector blijven uit.
3. De contactbeperkingen houden ook zes maanden aan, maar in dit scenario gaat het CPB ervan uit dat de schok harder aankomt en er meer problemen zijn in de wereldeconomie en de financiële sector. De economische terugval duurt hierdoor langer, waardoor het economisch herstel pas optreedt in het voorjaar van 2021.
4. De contactbeperkingen houden een jaar aan. Bedrijven en huishoudens vinden wel meer manieren om ondanks de beperkende maatregelen te produceren, te werken en te consumeren. De diepte van de crisis is volgens het CPB in dit scenario daarom in het begin wat minder dan in het derde scenario, maar de recessie houdt anderhalf jaar aan. Herstel treedt dan pas op in de tweede helft van 2021. Door de lengte van de crisis komt de financiële sector in de problemen en worden de problemen vanuit het buitenland groter, hetgeen ook na 2021 zijn doorwerking zal hebben.

Samengevat zagen de consequenties volgens het CPB er dan als volgt uit:

Uitgangspunten / scenario	**1**	**2**	**3**	**4**
Duur contactbeperkingen	3 maanden	6 maanden	6 maanden	12 maanden
Impact contactbeperkingen	Matig	Zwaar	Zeer zwaar	Zwaar
Impact op welke sectoren	Diensten zwaar	Diensten en industrie zwaar	Veel sectoren	Veel sectoren, wel adaptatie
Direct herstel na opheffen beperkingen	Ja	Ja	Nee	Nee
Problemen in financiële sector	Nee	Nee	Ja	Ja
Grote problemen in wereldeconomie	Nee	Nee	Matig	Zwaar

Deze CPB scenario's zijn door de gemeente Vijfheerenlanden vertaald in een financiële risicoanalyse van de als gevolg van de coronacrisis meest gevoelige begrotingsposten voor de jaren 2020-2022. Deze vertaling is toegelicht in de Kadernota 2021 (en wordt hier niet herhaald). Samengevat gaf deze risicoanalyse het volgende beeld (in duizenden euro):

Jaar / scenario	**1**	**2**	**3**	**4**
Totaal inclusief grondexploitaties:				
2020	-1.510	- 3.797	- 3.997	- 5.777
2021	- 732	- 3.362	- 4.267	- 7.580
2022	- 315	- 1.445	- 2.645	- 7.970
Totaal exclusief grondexploitaties:				
2020	- 1.510	- 2.997	- 3.197	- 4.577
2021	- 732	- 1.762	- 2.267	- 5.180
2022	- 315	- 645	- 1.045	- 5.570

Bij de Kadernota 2021 is vervolgens door de raad besloten om ter dekking van de financiële consequenties van scenario 2 (exclusief grondexploitaties) een reserve te vormen ten laste van de beschikbaar gekomen middelen uit de verkoop van Eneco. In deze reserve is dan ook een bedrag van € 5,4 miljoen gestort.

Visie op genomen en te nemen maatregelen en activiteiten

In beleid is de gemeente Vijfheerenlanden in 2020 vooral uitvoerende geweest van rijksbeleid. Beleidsmatig werd hier uitvoering aan gegeven door het van kracht verklaren van de Noodverordening van de Veiligheidsregio Utrecht. Operationeel werd dit vertaald door veel extra inzet van onze medewerkers belast met veiligheidsbeleid en handhaving en toezicht. Gelet op de omvang van het vraagstuk is hier ook extra voor ingehuurd. Zeer belangrijk in de uitvoering van rijksbeleid is in 2020 AVRES geweest. Deze gemeenschappelijke regeling heeft de zogenaamde TOZO regeling uitgevoerd (tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers). Deze regeling is bestemd voor zelfstandig ondernemers, waaronder zzp'ers. Het voorziet in een aanvullende uitkering voor levensonderhoud als het inkomen door de coronacrisis tot onder het sociaal minimum daalt. En in een lening voor bedrijfskapitaal om liquiditeitsproblemen als gevolg van de coronacrisis op te vangen. Ook zeer belangrijk is geweest de uitvoering van de gemeentelijke jeugdzorgtaken. De druk op onze eigen medewerkers, op de uitvoering door RBL en op onze contractpartners is toegenomen. Door de lockdown zijn gezinnen immers onder toenemende druk komen staan, is er sprake van een toenemend beroep op ambulante hulp en stokt de doorstroom naar vervolgzorg. Ook lijkt de complexiteit toe te nemen.

In de loop van 2020 zijn diverse besluiten genomen gericht op ondersteuning van diverse sectoren binnen Vijfheerenlanden. Bijvoorbeeld de dorps- en buurthuizen en het leerlingenvervoer. Ook regionaal zijn deze besluiten genomen. Bijvoorbeeld wat betreft de ondersteuning van de Molenhopper. Ook zijn ruime mogelijkheden geboden aan inwoners, ondernemers en instellingen in Vijfheerenlanden om uitstel van betaling aan te vragen voor in 2020 opgelegde aanslagen.

Het beschikken over reserves vraagt een raadsbesluit. Bij de Tweede Bestuursrapportage 2020 was echter nog niet in volle omvang duidelijk welke nadelen of extra uitgaven in 2020 nog verrekend moesten worden met de reserve corona. Daarom heeft het college bij de Tweede Bestuursrapportage aan de raad mandaat gevraagd om deze middelen naar bevind van zaken te mogen inzetten bij het opmaken van de jaarrekening 2020. De gemeenteraad heeft met dit voorstel ingestemd.

Totaal van de financiële effecten 2020

In 2020 zijn twee compensatiepakketten ontvangen van het Rijk via de algemene uitkering uit het Gemeentefonds. In totaal bedroeg deze compensatie een bedrag van € 1,543 miljoen. Na aftrek van de zogenaamde "opschalingkorting" van € 0,199 miljoen is bij de Tweede Bestuursrapportage 2020 besloten om het resterende bedrag van € 1,344 miljoen toe te voegen aan de reserve corona. Bij de decembercirculaire 2020 zijn door het Rijk extra compensaties voor 2020 en 2021 aangekondigd in verband met een derde compensatiepakket. In 2020 leverde dit nog een extra algemene uitkering op van afgerond € 0,156 miljoen. Aangezien het hiervoor vermelde mandaat alleen betrekking heeft op nadelen/uitgaven, kan dit voordeel alleen via de resultaatbestemming bij de jaarstukken 2020 aan de reserve corona worden toegevoegd. De gemeenteraad zal in de vergadering van juli 2021 hiertoe een voorstel voorgelegd krijgen.

Sinds de uitbraak van de coronacrisis worden niet alleen de extra uitgaven maar ook de extra baten afzonderlijk in onze financiële administratie vastgelegd. Eens per kwartaal verstrekken wij hierover gegevens aan het CBS. Deze gegevensverstrekking betreft niet

alleen de extra uitgaven en inkomsten als gevolg van de coronacrisis, maar ook informatie over de lagere inkomsten (bijvoorbeeld lagere parkeeropbrengsten), en lagere uitgaven (bijvoorbeeld minder uitgaven voor de aanschaf van paspoorten) als gevolg van de coronacrisis. Dit overzicht van voor- en nadelen resulteert in de jaarstukken 2020 per saldo in een nadeel van € 2,228 miljoen. Dit nadeel is in 2020 verrekend met de reserve corona. Het nadeel kan als volgt worden gespecificeerd (x € 1.000).

Omschrijving	**Rekening 2020**
Saldo meer lasten en meer baten i.v.m. Corona	**1.466 N**
Door gemeente ontvangen TOZO-gelden (steun aan ZZP'ers)	10.535 V
Specifieke uitkering wegvallende huurinkomsten sportaccommodaties	151 V
Totaal meer baten:	**10.686 V**
Doorstorten ontvangen TOZO gelden naar Avres	10.535 N
Kosten afvalverwerking (dekking uit reserve Corona cfm. raadsbesluit 2e berap 2020)	271 N
Onder taakveld overhead verantwoorde inhuur- en handhavingkosten corona	647 N
Hogere kosten leerlingenvervoer	162 N
Financiële steun dorps- en buurthuizen (onderdeel € 1 miljoen maatschappelijke instellingen)	56 N
Extra kosten maatwerk dienstverlening	345 N
Overige kleinere kostenoverschrijdingen	136 N
Totaal meer lasten:	**12.152 N**
Saldo niet besteed/niet ontvangen	**762 N**
Leges Burgerzaken, evenementen e.d.	138 N
Belastingopbrengsten (OZB niet-woningen, parkeergelden, precario)	301 N
Huur- en pachtinkomsten sportaccommodaties, buurthuizen, haven e.d.	254 N
Opbrengsten Helsdingen (horeca, zwembad e.d.)	364 N
Totaal minder baten:	**1.057 N**
Kosten paspoorten e.d.	52 V
Kosten exploitatie gebouw Helsdingen	243 V
Totaal minder lasten:	**295 V**
Totaal netto nadeel 2020 in verband met corona	**2.228 N**

Totaal van de risico's

Na het onttrekken van deze ruim € 2,2 miljoen aan netto nadeel daalt de reserve corona eind 2020 naar bijna € 4,7 miljoen. Het hebben van een reserve corona geeft de gemeente Vijfheerenlanden een solide financiële buffer in de vorm van een beklemd stuk weerstandsvermogen, aanvullend op de algemene reserve.

De scenarioanalyse van maart 2020 en de keuze voor scenario 2, blijkt nog steeds een goede keuze te zijn. Ook de keuze om niet rekening te houden met een nadeel in de grondexploitatie als gevolg van corona is een juiste keuze gebleken. Het coronajaar 2020 blijkt zelfs geen negatieve impact te hebben gehad op de woningmarkt. Integendeel zelfs. Ook in Vijfheerenlanden is dit zichtbaar. Onze grondpositie (en het daaraan verbonden risico) is aanzienlijk verlaagd, als gevolg van een substantieel bedrag aan grondverkopen in vooral Broekgraaf.

Aangezien verwacht mag worden dat aan het einde van de eerste helft van 2021 het grootste deel van de bevolking is gevaccineerd, en de samenleving en de economie weer volledig verlost zullen zijn van alle beperkingen, wordt ervan uitgegaan dat de economie zich in de loop van 2021 en 2022 zal herstellen van de economische teruggang in 2020. Dat laat onverlet dat er ook in 2021 en 2022 naar verwachting nog substantiële extra inzet benodigd is - en kosten gemaakt zullen moeten worden - in het verzachten en het waar mogelijk verhelpen van de negatieve effecten van de coronacrisis. De daarvoor beschikbare reserve corona is hiervoor naar verwachting voldoende van omvang.

Inzet van de ambtelijke organisatie

Vanzelfsprekend heeft ook voor de gemeentelijke organisatie corona een enorme impact gehad. Vanaf medio maart 2020 is de organisatie omgeschakeld van een min of meer traditionele kantoorgebonden wijze van werken naar veelal thuiswerken. Deze omschakeling is – terugkijkend – ogenschijnlijk moeiteloos gedaan. Dit was echter niet mogelijk geweest zonder de enorme inzet van onze ICT medewerkers. Ook hebben wij moeten ervaren dat de combinatie van thuiswerk en zorgtaken (de opvang en educatie van kinderen) voor veel van onze medewerkers belastend is geweest. Daar waar mogelijk hebben wij hierbij faciliterend ondersteund. Ook blijkt uit onderzoek dat onze medewerkers het missen van het overleg op de werkvloer als belemmerend voor de taakvervulling hebben ervaren. Desondanks kan worden geconstateerd, dat het ziekteverzuim in 2020 niet significant is toegenomen, zelfs is afgenomen ten opzichte van 2019 en is geëindigd onder de doelstelling van 5%. Het thuiswerken is niet alleen succesvol geweest vanuit het perspectief van het voorkomen van besmettingen op het werk, maar ook vanuit het perspectief van handhaving van productie. Zoals te lezen is in dit jaarverslag, is immers een flink deel van de voor 2020 toegezegde productie uitgevoerd. Daar waar dit niet het geval was (bijvoorbeeld bij het taakveld openbare orde en veiligheid) had dit veelal als oorzaak niet een vermindering van productie, maar een verschuiving van productie. Immers als gevolg van de corona pandemie verschoof de prioriteit bij het taakveld OOV naar regulering, toezicht en handhaving. Dit ter uitvoering van rijksbeleid.

Verwachtingen voor 2021 en verder

In de Decembercirculaire 2020 van het Rijk zijn ook al financiële compensaties voor 2021 in het vooruitzicht gesteld. Het gaat hierbij om een bedrag van € 0,934 miljoen waar na aftrek van de "opschalingkorting" een bedrag van € 0,480 miljoen van resteert. Bij de Eerste Bestuursrapportage 2021 zal worden voorgesteld om dit bedrag toe te voegen aan de reserve corona. Dat zal dan ook worden voorgesteld wat betreft al wel door het Rijk aangekondigde extra compensaties waarvan de verdeling en bedrag pas bij de Meicirculaire 2021 duidelijk zullen worden.

In 2021 zullen echter ook extra uitgaven ten laste van de reserve corona worden gebracht. Dit betreft in ieder geval een drietal raadsbesluiten, te weten:

- Aanpassing ventilatie in diverse gemeentelijke gebouwen: € 0,362 miljoen (raadsbesluit van maart 2021);
- Tijdelijke uitbreiding formatie sociaal domein: € 0,447 miljoen (B&W 16-02-21 op basis van mandaatbesluit raad van april 2021):
- Coronasteun culturele verenigingen: € 0,190 miljoen (B&W maart op basis van mandaatbesluit raad van april 2021).

Aanvullend op dit drietal besluiten wordt op basis van het netto nadeel over 2020 voor de jaren 2021 en 2022 rekening gehouden met een vergelijkbaar nadeel (dat wil zeggen 66% van dit bedrag in 2021 en 34% van dit bedrag in 2022, dus in totaal 100%). Want ook in 2021 en mogelijkerwijze 2022, zal er als gevolg van de (doorwerking van de) tweede lockdown sprake zijn van nadelen op de exploitatie van sportcentrum Helsdingen, kosten afvalverwerking, lagere inkomsten uit belastingen, huur en pachten en hogere inhuurkosten in verband met toezicht en handhaving. Tevens wordt er rekening mee gehouden, dat er door maatschappelijke instellingen nog een beroep wordt gedaan op het nog beschikbare budget voor steunmaatregelen aan maatschappelijke instellingen van € 0,754 miljoen. Van de € 1 miljoen aan beschikbaar budget is tot op heden per besluit € 0,246 miljoen aan extra subsidie toegekend.

DEEL 2: De jaarrekening 2019

Hoofdstuk 3: Overzicht van baten en lasten en de toelichting

De jaarrekening wordt opgesteld op basis van het stelsel van baten en lasten. Dit betekent dat lasten en baten zijn toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Het moment van betaling of ontvangst van het geld is daarbij niet van belang. Alle lasten en baten die betrekking hebben op het boekjaar en ten tijde van het opstellen van de jaarrekening bekend zijn, zijn in het boekjaar verwerkt. De bepaling van het resultaat vindt daarbij plaats op basis van de historische kosten. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar zijn in acht genomen, indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Baten en winsten zijn als resultaat slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Dividenden van deelnemingen zijn als baten genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar is gesteld. Voor wat betreft de algemene uitkering wordt voor omvang van de bate de best mogelijke inschatting opgenomen. Echter, voor het accresdeel wordt in de jaarrekening aangesloten op de in de Septembercirculaire gepubliceerde accresmededeling.

Personeelslasten

Personeelslasten zijn in beginsel toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Uitzondering hierop vormen de lasten m.b.t. jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Doordat hiervoor geen voorzieningen of schulden mogen worden getroffen, zijn deze personeelslasten toegerekend aan het boekjaar waarin de uitbetaling plaatsvindt.

Resultaatbestemming

Conform het Besluit begroting en verantwoording (BBV) worden de mutaties in de reserves, zowel bij de begroting als de rekening, separaat verantwoord. Het jaarrekeningresultaat is hierdoor zowel vóór als na bestemming inzichtelijk.

Bespaarde rente en rente boekwaarde investeringen

Binnen de gemeente Vijfheerenlanden wordt de methode van bespaarde rente - het toerekenen van rente over de reserves en voorzieningen bij de bepaling van de omslagrente - niet toegepast. Dit betekent dat geen rente uit bestemmingsreserves kan worden onttrokken. Over de boekwaarde per 1 januari van een actief wordt - ongeacht of dat voltooid is of niet - omslagrente berekend. Indien projectfinanciering is toegepast wordt het rentepercentage van de projectfinanciering toegepast.

Subsidies

Met ingang van 2019 wordt de handreiking verantwoording subsidies van de commissie BBV toegepast. De belangrijkste vraag die in deze notitie wordt beantwoord is: wanneer wordt de subsidie als last bij de subsidiegever en als bate bij de subsidieontvanger verantwoord? Bij een (exploitatie)subsidie zonder voorwaarden wordt de last genomen in het jaar waarvoor de subsidie bedoeld is volgens de beschikking. Bij een (exploitatie)subsidie met voorwaarden wordt de subsidielast pas verantwoord in het jaar waarin de subsidieontvanger de prestatie levert en aan de voorwaarden invulling geeft.

Vennootschapsbelasting

Vanaf 2016 moeten gemeenten en andere publiekrechtelijke rechtspersonen vennootschapsbelasting (Vpb) betalen over de winst die ze met hun ondernemingsactiviteiten maken. De Vpb moet jaarlijks worden bepaald op basis van de fiscale grondslag. Hierin zijn de standpunten van de Belastingdienst betreffende het wel of niet in aanmerking mogen nemen van baten en lasten voor de fiscale winstbepaling van groot belang. Een toelichting hierop wordt in hoofdstuk 1 gegeven bij het programma/taakveld vennootschapsbelasting.

Overzicht van baten en lasten

In onderstaand overzicht wordt per programma inzicht gegeven in de gerealiseerde saldi baten en lasten Het resultaat is gesplitst in het gerealiseerde saldo van baten en lasten exclusief dotaties aan reserves en bestemmingen (volgens artikel 17 BBV) en het gerealiseerde resultaat na deze dotaties en onttrekkingen aan reserves.

Lasten (in € 1.000):

Programma	Rek 2019	Begroting 2020 (voor wijziging)	Begroting 2020 (na wijziging)	Werkelijk 2020	Resultaat
0. Bestuur en ondersteuning	6.326	4.298	4.799	4.555	244
1. Veiligheid	5.141	4.402	4.412	4.342	69
2. Verkeer en vervoer	6.443	7.070	6.329	5.871	458
3. Economie	7.552	1.350	1.316	52.552	-51.236
4. Onderwijs	7.856	7.809	7.629	6.354	1.275
5. Sport, cultuur en recr.	12.404	9.099	10.119	9.481	638
6. Sociaal Domein	55.452	45.934	62.332	65.084	-2.752
7. Volksgezondheid en milieu	15.913	15.729	17.127	17.805	-678
8. VH, RO en SV	12.957	2.461	2.421	15.251	-12.830
Overhead	16.002	33.880	35.017	34.016	1.001
Treasury	2.161	2.578	3.342	2.857	485
Heffingen	797	479	586	599	-13
Alg. uitkering		612			
Overige baten en lasten	7.362	-363	310	106	204
Onvoorzien	0				
Vennootschapsbelasting	0	100	100	1	99
Totaal lasten voor bestemming:	**156.365**	**135.438**	**155.838**	**218.874**	**-63.036**
Stortingen in reserves	6.139	2.769	141.425	140.571	854
Totaal lasten na bestemming:	**162.504**	**138.207**	**297.263**	**359.445**	**-62.182**

Baten (in € 1.000):

Programma		Begroting 2020 (voor wijziging)	Begroting 2020 (na wijziging)	Werkelijk 2020	Resultaat
0.	Bestuur en ondersteuning	-1.511	-2.629	-2.088	-1.457	-631
1.	Veiligheid	-38	-52	-43	-27	-15
2.	Verkeer en vervoer	-797	-480	-608	-889	281
3.	Economie	-7.000	-481	-449	-1.608	1.158
4.	Onderwijs	-1.266	-1.781	-2.199	-1.679	-520
5.	Sport, cultuur en recreatie	-2.097	-1.648	-1.941	-1.500	-440
6.	Sociaal domein	-15.036	-12.382	-22.932	-25.220	2.288
7.	Volksgezondheid en milieu	-13.737	-14.050	-14.357	-15.031	674
8.	VH, RO en stedelijke vernieuwing	-10.494	-2.439	-3.262	-18.600	15.337
Overhead		-388	-163	-326	-951	625
Treasury		-5.156	-5.981	-85.318	-84.025	-1.294
Heffingen		-14.112	-14.572	-14.508	-14.061	-447
Algemene uitkering		-80.233	-80.556	-85.517	-85.390	-126
Overige baten en lasten		-7.766		1.004	-247	1.251
Onvoorzien						
Vennootschapsbelasting						
Totaal baten voor bestemming:		**-159.631**	**-137.214**	**-232.544**	**-250.684**	**18.140**
Onttrekkingen aan reserves		-4.636	-1.481	-67.981	-67.122	-859
Totaal baten na bestemming:		**-164.267**	**18.561**	**-220.002**	**-317.806**	**17.282**

Saldi (in € 1.000)

Programma		Begroting 2020 (voor wijziging)	Begroting 2020 (na wijziging)	Werkelijk 2020	Resultaat
0.	Bestuur en ondersteuning	4.815	1.669	2.711	3.099	-388
1.	Veiligheid	5.103	4.351	4.369	4.315	54
2.	Verkeer en vervoer	5.646	6.590	5.721	4.983	739
3.	Economie	551	869	867	50.944	-50.077
4.	Onderwijs	6.589	6.027	5.430	4.675	755
5.	Sport, cultuur en recreatie	10.307	7.451	8.178	7.981	197
6.	Sociaal domein	40.416	33.551	39.400	39.863	-464
7.	Volksgezondheid en milieu	2.176	1.679	2.770	2.774	-4
8.	VH, RO en stedelijke vernieuwing	2.463	23	-841	-3.348	2.507
Overhead		15.614	33.716	34.691	33.065	1.626
Treasury		-2.995	-3.403	-81.977	-81.168	-809
Heffingen		-13.315	-14.093	-13.923	-13.462	-460
Algemene uitkering		-80.233	-79.944	-85.516	-85.390	-126
Overige baten en lasten		-403	-363	1.314	-141	1.455
Onvoorzien						
Vennootschapsbelasting			100	100	1	99
Totaal saldo voor bestemming:		**-3.266**	**-1.775**	**-76.706**	**-31.810**	**-44.895**
Verrekeningen met reserves		1.503	1.288	73.444	73.449	-5
Totaal saldo na bestemming:		**-1.763**	**-487**	**-3.261**	**41.639**	**-44.900**

Vergelijking verwacht en werkelijk resultaat 2020 (in € 1.000)

Totaal te verklaren resultaat

Het hierboven weergegeven begrote (voordelige) resultaat is samengesteld uit het voordelige saldo van de Programmabegroting 2020 na vaststelling door de raad van € 487 en het voordelige saldo van de begrotingswijzigingen in 2020 van € 2.774. Hierdoor resteert dan een begroot (na wijzigingen) voordelig saldo 2020 van € 3.261. De voorliggende Jaarstukken 2020 sluiten met een nadelig resultaat van € 41.639. Ten opzichte van het begrote voordelige resultaat is dit een nadeel van € 44.900.

Veruit het grootste deel van dit nadeel is veroorzaakt door de, voor Vijfheerenlanden slecht uitgevallen uitspraak inzake de zaak Niemans. Op 15 december 2020 bepaalde het gerechtshof dat de gemeente Vijfheerenlanden een schadeclaim van € 92 miljoen moet betalen aan de rechtsopvolger van Niemans Beton, Gabo B.V. Het bedrag van € 92 miljoen is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

- circa € 80 miljoen voor geleden schade en rente
- circa € 12 miljoen aan proces- en juridische kosten

Voor deze claim was een voorziening getroffen van 41 miljoen, gebaseerd op de op dat moment meest recente gerechtelijke uitspraak. Deze uitspraak van december 2020 levert een aanzienlijk hoger dan verwacht te betalen bedrag op. Het deel hiervan dat de hoogte van de voorziening overstijgt, ter grootte van 51 miljoen, is ten laste van de exploitatie 2020 geboekt.

Als we deze post elimineren resteert er een werkelijk rekening resultaat van € 9,328 miljoen. Dat is € 6,067 miljoen beter dan begroot na wijzigingen.

Verklaring grote verschillen op de taakvelden (*bedragen x € 1.000)*

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de belangrijkste veroorzakers van verschil tussen het begrote resultaat en het werkelijke resultaat over boekjaar 2020. Dit verschil bedraagt zoals hiervoor gesteld € 44.900 nadelig. Voor een inhoudelijke toelichting op de

onderstaande posten wordt verwezen naar de financiële toelichtingen op de desbetreffende programma's (als onderdeel van de programmaverantwoording):

Pr.	Omschrijving	Voordeel	Nadeel
	Zaak Niemans		
3	Uitspraak gerechtshof inzake zaak Niemans		91.945
3	Onttrekking voorziening Zaak Niemans	40.978	
	Programma's 0 t/m 8		
0	Pensioen- en wachtgeldvoorziening voormalig bestuur		416
0	Accountantskosten		92
0	Bestuurlijke samenwerking GGU		145
0	Overige bestuurskosten opleiding en representatie	76	
0	Resultaat burgerzaken	153	
0	Beheer gebouwen en gronden (kapitaallasten)		155
0	Verkoop grond (niet grondexploitatie) & Pachten	185	
0	Mutaties reserves programma 0	1.965	
1	Lagere bijdrage Veiligheidsregio Utrecht	92	
2	Uitgesteld (gepland) wegenonderhoud	102	
2	Kapitaallasten	88	
2	Degeneratiekosten bijdrage aanleg glasvezel	277	
2	Onderhoud (Openbare verlichting, wegen en Kunstwerken)	222	
2	Kosten gladheidsbestrijding	56	
2	Mutaties reserves programma 2	41	
3	Winstneming bedrijventerreinen Gaasperwaard en Meerkerk IV	799	
3	Lagere opbrengst reclame		36
3	Inkomsten toeristenbelasting	89	
3	Kosten ondersteuning gemeente inzake Niemans	46	
3	Mutaties reserves programma 3		740
4	Kapitaallasten	512	
4	Huur noodlokalen en lagere algemene kosten	201	
4	Leerlingenvervoer		104
4	Subsidie's peuterwerk	126	
4	Mutaties reserves programma 4	81	
5	Voordeel sportbeleid en sportactivering	52	
5	Diverse subsidies en andere verstrekkingen	193	
5	Kapitaallasten sportaccommodaties	396	
5	Huuropbrengsten		212
5	Exploitatie Helsdingen		65
5	Kosten archelogisch onderzoek stadgracht Vianen		49
5	Onderhoudsuitgaven openbaar groen		44
6	Onderbesteding Samenkracht en burgerparticipatie	438	
6	Uitgaven inzake investeringsagenda		498
6	Lagere Rijksmiddelen participatie		421
6	Ontvangen integratieuitkering arbeidsmarktregio	1.626	
6	WMO: maatwerkvoorzieningen en vervoersvoorzieningen		143
6	Extra uitgaven in de jeugdzorg		1.400
6	Mutaties reserves programma 6		398
7	Lagere subsidie's, GR'n en overige uitgaven gezondheidsbeleid	559	
7	Gepland onderhoud baggeren, riolering en begraven	422	
7	Niet geraamde storting riolering		2.440
7	Voordeel kapitaallasten	492	
7	Opbrengsten rioolheffing/afvalstoffenheffing	552	
7	Voordeel bijdrage GR inzake afval (verwerrking/inzameling)	162	
7	Overige lasten afval beleid en uitvoering	46	
7	Inwonersbijdragen OZHZ		64
7	Onderbesteding duurzaamheid overheveling posten 2019	268	
7	Leges begraven	232	

7	Verrekenen met voorziening begraven		208
7	Mutaties reserves programma 7		342
8	Vrijval exploitatievergoeding Hoef en Haag	963	
8	Meevallende baten Ruimtelijke ordening	684	
8	Winstnemingen grondexploitaties Broekgraaf en Helsdingen c.a.	457	
8	Onderbesteding omgevingswet overheveling posten 2019	205	
8	Advies en onderzoekskosten vergunningen en wonen	218	
8	Mutaties reserves programma 8		658
	Algemene dekkingsmiddelen, overhead en Vpb		
0.5	Treasury: Effecten lagere omslagrente en dividenden		809
0.6	Heffingen: Nadeel op OZB, Parkeer- en overige belastingen		461
0.7	Algemene uitkering: Nagekomen baten		126
0.8	Vrijval middelen Spoorse doorsnijdingen	1.004	
0.8	Vrijval overige kredieten	201	
0.8	Vrijval budget onterecht opgenomen en fout gecorrigeerd	225	
0.4	Overhead: apparaatskosten	1.626	
0.9	Vennootschapsbelasting	99	
Div	Diverse kleinere en niet toegelichte afwijkingen		138
	TOTAAL: voor- en nadelen	**57.209**	**102.109**
	Totaal nadelen		**102.109**
	Min: totaal voordelen		**57.209**
	Per saldo resultaat ten opzichte van de Begroting 2020:		**N. 44.900**

Incidentele baten en lasten

Om vast te kunnen stellen of er sprake is van structureel en reëel evenwicht is het belangrijk om inzicht te hebben in welke baten en lasten incidenteel zijn en welke structureel. De algemene richtlijn bij het onderscheid tussen incidenteel en structureel is dat er sprake is van een incidenteel budget wanneer dit gedurende maximaal drie jaar beschikbaar wordt gesteld. In het hiervoor gepresenteerde totaaloverzicht van baten en lasten zijn zowel de structurele als de incidentele posten opgenomen. Onderstaand wordt een overzicht gegeven van de hierin opgenomen incidentele baten en lasten per programma. In enkele gevallen zijn incidentele baten en lasten in de begroting ook als zodanig benoemd. Echter bij de toepassing van regelgeving is het niet altijd toegestaan deze kosten voor deze toepassing als incidenteel te beschouwen. Het gaat dan vaak om posten die wel periodiek terugkomen, maar niet jaarlijks. Hierbij valt te denken aan verkiezingen, ruimen graven en actualisatie beleidsopgaven. Ook eenmalige hogere uitgiften van rij- en identiteitsbewijzen vallen hieronder. Hieronder ziet u een overzicht van baten en lasten met als minimumbedrag € 25.000.

Incidentele baten en lasten		Bedragen x € 1.000			
	Omschrijving	Primaire begroting 2020	Begrotings wijzigingen 2020	Begroting 2020 na wijzigingen	Werkelijk 2020
	LASTEN				
0	Incidenteel budget voor uitvoering Regionale Maatschappelijke Agenda	57		57	57
0	Incidentele invest. in projectenbundel om de diverse systemen te harmoniseren	400	100	500	254
0	Extra gelden t.b.v. uitvoering hertaxatie WOZ	-	134	134	94
0	Meerwerk gegevensgerichte controle Accountant 2019	-	44	44	65
0	Verwerkingskosten verkoop aandelen Eneco	-	729	729	729
0	Budget voor risico's rechtspositionele consequenties personeel gerelateerd	-	355	355	-
0	Inhuur Sociaal Domein in verband met herindelingVijfheerenlanden	-	650	650	1.748
0	Telling lasten programma	457	2.012	2.469	2.947
1	Voor uitvoering geven aan plan van aanpak van aanpasing veilige jaarwisseling	-	35	35	21
1	Telling lasten programma	-	35	35	21
2	Voor harmoniseren/moderniseren beleid- en beheerplannen openbare ruimte	50		50	-
2	Voor harmoniseren parkeerbeleid vooruitlopend op het GVVP	40		40	16
2	Voor onverwachte acute verkeerssituaties en vernieuwd verkeersveiligheidsprogram.	30	52	82	53
2	Telling lasten programma	120	52	172	69
3	Voor harmonisering detailhandelbeleid en uitwerken van de economische visies	30	-	30	95
3	Voor inhuur externe adviseurs met betrekking tot dossier Niemans	-	185	185	51.106
3	Telling lasten programma	30	185	215	51.201
4	Voor verhoging onderzoeksbudget De Rank en De Calvijnschool	-	60	60	53
4	Telling lasten programma	-	60	60	53
5	Voor het formeren van sportbeleid	-	57	57	-
5	Bijdrage van de gemeente aan archeologie onderzoek bij HVK Meerkerk		49	49	49
5	Dekking onderhoud sportcentrum Helsdingen uit Algemene Reserve	-	60	60	60
5	Verplaatsing van het historisch archief naar de GR Regionaal Archief Zuid-Utrecht	-	630	630	632
5	Telling lasten programma	-	796	796	741
6	Burgerinitiatieven, vrijwilligers en mantelzorg opstartsubsidie	130	-	130	54
6	Ontvangen budget voor de voorbereiding op de invoering Wet inburgering	-	111	111	17
6	Uitvoering geven aan Lokaal plan van aanpak beter thuis	-	185	185	7
6	Doorschuiven budget mb.t. voorbereidingskosten Wet inburgering naar 2021	-	-94	-94	-94
6	Samen met Avres worden middelen ingezet op leerroutes statushouders	-	171	171	227
6	Telling lasten programma	130	373	503	211
7	Restantbedrag bijdrage tekort op orde brengen bedrijfsvoering ODRU	-	51	51	-
7	Extra kosten afvalverwerking Waardlanden gedekt uit Reserve Corona	-	266	266	271
7	Incidentele gelden voor de impuls Duurzaamheid in Vijfheerenlanden	-	452	452	161
7	Telling lasten programma	-	769	769	432
8	Uitgaven afscheidscadeau (kunstwerk) voormalige gemeente Leerdam	-	35	35	34
8	Implementatie Omgevingswet	275	120	395	81
8	Ontwikkeling Woonvisie	-	30	30	20
8	Telling lasten programma	275	185	460	135
	Totaal incidentele lasten	1.012	4.467	5.479	55.810

Incidentele baten en lasten		Bedragen x € 1.000			
	Omschrijving	Primaire begroting 2020	Begrotings wijzigingen 2020	Begroting 2020 na wijzigingen	Werkelijk 2020
	BATEN				
0	Winstuitkering ROM-S afwikkeling grondexploitatie bedrijventerrein	750	-	750	-
0	Rekeningresultaat Verbonden Partij Alblasserwaard en Vijfheerenlanden 2019	-	39	39	39
0	Verkoop Aandelen Eneco	-	79.157	79.157	79.158
0	Verkoop Hoogstraat 44	-	450	450	450
0	Telling baten programma	750	79.646	80.396	79.647
2	Door toepassing MOOR applicatie op vergunningen kabels en leidingen onstaat een hogere degeneratievergoeding wegen	-	130	130	187
2	Telling baten programma	-	130	130	187
8	Vrijval exploitatievergoeding Hoef en Haag	-	-	-	963
8	Telling baten programma	-	-	-	963
	Totaal incidentele baten	750	79.776	80.526	80.797
	Saldo incidentele baten en lasten	**262**	**-75.309**	**-75.047**	**-24.987**

Incidentele baten en lasten		Bedragen x € 1.000			
	Omschrijving	Primaire begroting 2020	Begrotings wijzigingen 2020	Begroting 2020 na wijzigingen	Werkelijk 2020
	RESERVES				
0	Storting vrijval reserve Openbare verlichting in Algemene Reserve	-	39	39	31
0	Vrijval reserve Openbare verlichting	-	-39	-39	-31
0	Niet aanwenden inhuurbudget servicecentrum wordt gestord in reserve SD	-	42	42	42
0	Storting opbrengst verkoop aandelen Eneco in reserve verkoop aandelen Eneco	-	78.411	78.411	78.412
0	Storting in reserve Corona van bijdrage gemeentefonds en reserve verkoop aand Eneco	-	6.744	6.744	6.744
0	Storting in reserve Corona wordt onttrokken uit reserve verkoop aandelen Eneco	-	-5.400	-5.400	-5.400
0	Storting kosten nota Grondbeleid in reserve Overlopende posten naar 2021	-	30	30	30
0	Dekking voorbereidingskrediet Stammerhoefstraat uit reserve Grondexploitatie	-	-30	-30	-19
0	Versterking weerstandvermogen in Algemene Reserve door onttrek. uit reserve v.a. Eneco	-	22.000	22.000	22.000
0	Storting in Algemene Reserve i.v.m. weerstandvermogen wordt onttrok. aan reserve v.a. Eneco	-	-22.000	-22.000	-22.000
0	Aanvulling Reserve grondexploitatie vanuit Algemene Reserve	-	7.000	7.000	7.000
0	Onttrekking aan Algemene Reserve i.v.m. aanvulling reserve grondexploitatie	-	-7.000	-7.000	-7.000
0	Vrijval restantramingen diverse reserves in Algemene Reserve	-	3.972	3.972	3.972
0	Vrijval diverse restantramingen diverse reserves	-	-3.972	-3.972	-3.972
0	Meeropbrengst verkoop Hoogstraat 44 Leerdam wordt gestort in Algemene Reserve	-	145	145	145
0	Resultaatbestmming 2019 naar 2020 diverse posten onttrokken aan reserve overlop. posten	-	-1.501	-1.501	-480
0	Dekking kosten implementatie E HRM uit reserve Informatiebeleidsplan	-	-188	-188	-188
0	Dekking inkomstenderving Winstuitkering ROM-S uit reserve Grondexploitatie	-	-750	-750	-750
0	Onttrekking uit reserve Corona van incidentel uitgaven i.v.m. Corona crisis	-	-	-	-1.023
0	Uitvoeren conditiemeting gemeentelijke gebouwen gedekt uit reserve gemeentelijke gebouwen	-	-	-	-64
0	Vrijval saldo reserve overlopende posten	-	-	-	-2.439
2	Resultaatbestemming 2019 vernieuwd verkeersveiligheidsprogramma	-	-52	-52	-37
3	Resultaatbestemming 2019 voor externe inhuur advies Niemans	-	-185	-185	-140
5	Dekking onderhoud sportcentrum Helsdingen uit Algemene Reserve	-	-60	-60	-60
5	Resultaatbestemming 2019 kwaliteitsfonds buitengebied in reserve Ruimtelijk Kwaliteitsfonds	-	61	61	61
5	Resultaatbestemming 2019 kwaliteitsfonds buitengebied in reserve Ruimtelijk Kwaliteitsfonds	-	-61	-61	-61
5	Resultaatbestemming 2019 verpl. historisch archief naar de GR Reg. Archief Zuid-Utrecht	-	-565	-565	-565
5	Onttrekking Algemene Reserve voor verpl. hist. archief naar de GR Reg. Archief Zuid-Utrecht	-	-65	-65	-65
5	Resultaatbestemming 2019 voor formeren van sportbeleid uit reserve overlopende posten	-	-57	-57	-4
6	Storting rer. overlopende posten i.v.m voorbereidingskst invoering nieuwe wet inburgering 2021	-	94	94	94
6	De middelen voor leerroutes statushouders uit de reserve overlopende posten	-	-171	-171	-171
6	Middelen voor uitvoering geven aan Plan van Aanpak beter thuis blijft in res. SD i.v.m. uitstel	-	-185	-185	-7
7	Extra kosten afvalverwerking Waardlanden gedekt uit Reserve Corona	-	-266	-266	-266
7	Incidentele gelden voor de impuls Duurzaamheid in Vijfheerenlanden	-	-200	-200	-161
7	Restantbedrag bijdr. tekort op orde brengen bedrijfsvoering ODRU uit res. overlopende posten	-	-51	-51	-51
8	Uitgaven afscheidscadeau (kunstwerk) voormalige gemeente Leerdam uit Algemene Reserve	-	-35	-35	-34
8	Uitgaven Implementatie Omgevingswet uit reserve overlopende posten	-	-120	-120	-81
8	Uitgaven Ontwikkeling Woonvisie uit reserve overlopende posten	-	-30	-30	-20
	Mutaties reserves	-	75.555	75.555	73.442
	Saldo incidentele baten en lasten na reserves	**262**	**246**	**508**	**48.455**

Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Kaderstelling BBV

Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) moeten de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves apart worden gepresenteerd. Structurele toevoegingen of onttrekkingen betreffen verrekeningen met financieringsreserves /dekkingsreserves (kapitaallasten) én onttrekkingen aan (bestemmings)reserve voor een periode van minimaal drie jaar voor het dekken van structurele lasten.

Reserves kapitaallasten Vijfheerenlanden (in € 1.000)

In de gemeente Vijfheerenlanden is alleen sprake van structurele onttrekkingen aan reserves kapitaallasten. Daarbij is de boekwaarde van de betreffende activa altijd gelijk aan de stand van de bijbehorende reserves kapitaallasten. Jaarlijks wordt de afschrijving in mindering gebracht op de betreffende activa. Deze afschrijving wordt gedekt door een onttrekking aan de betreffende reserve. Kapitaalrente wordt niet onttrokken aan de reserves kapitaallasten.

Reserve	**Structurele toevoeging 2020 (lasten)**	**Structurele onttrekking 2020 (baten)**
Afschrijvingslasten Stadskantoor Leerdam	0	14
Afschrijvingslasten aankoop gemeentehuis Zederik	0	108
Afschrijvingslasten automatisering Zederik	0	13
Afschrijvingslasten verkeersplannen Zederik	0	2
Afschrijvingslasten Brede school peuterspeelzaal / kinderdagverblijf Lexmond	0	15
Afschrijvingslasten sportzaal Hei- en Boeicop Zederik	0	13
Afschrijvingslasten bibliotheek Lexmond Zederik	0	8
Vitale Dorpen Zederik	0	121
Totaal:	**0**	**294**

Begrotingsrechtmatigheid

Rechtmatigheid volgens de commissie BBV

In de Kadernota rechtmatigheid 2018 van de commissie BBV stelt de commissie, dat begrotingsoverschrijdingen autorisatie vereisen door de raad. Alleen als de omstandigheden een autorisatie vooraf niet mogelijk maken, zal achteraf een begrotingswijziging moeten worden voorgelegd. Indien de raad ermee instemt wordt de besteding dan alsnog geautoriseerd en is deze rechtmatig. Begrotingswijzigingen moeten volgens de Gemeentewet nog tijdens het begrotingsjaar door de raad worden vastgesteld. Indien een wijziging niet meer in het begrotingsjaar zelf is vastgesteld zijn bestedingen boven het begrotingsbedrag strikt genomen onrechtmatig.

Toch kan voor de accountant bij de controle vaststaan dat een aantal overschrijdingen binnen de beleidskaders van de raad vallen. Het gaat dan om overschrijdingen waarbij het college bij het doen van de uitgaven binnen het door de raad uitgezette (of door de wetgever opgelegde) beleid is gebleven. Het is in niet de bedoeling, dat de accountant deze overschrijdingen betrekt bij zijn beslissing om al dan niet een goedkeurende accountantsverklaring te geven. Wel moet de accountant in zijn verslag van bevindingen de bedragen, waarvan het college in de jaarrekening heeft aangegeven, dat deze nog moeten worden geautoriseerd, aan de orde stellen. De accountant dient daarbij in ieder geval aan te geven of het overzicht volledig is of niet.

Overschrijdingen 2020 (bedragen in € 1.000)
Bij de rechtmatigheid controle door de accountant vormt de begrotingsrechtmatigheid dus een belangrijk toetsingscriterium. De accountant toetst of het budgetrecht van de gemeenteraad is gerespecteerd. Dat doet de accountant door te controleren of er sprake is van overschrijdingen op de door de raad vastgestelde lastenbudgetten per programma (en dus niet per taakveld). Op een aantal programma van de gemeente Vijfheerenlanden is in 2020 meer uitgegeven dan begroot. Het betreft de volgende programma's:

Programma	Begroting	Werkelijk	Verschil	Onrechtmatig	
				Telt niet mee	Telt wel mee
3. Economie	1.316	52.552	51.236	51.236	0
6. Sociaal domein en kerngericht werken	62.332	65.084	2.752	2,752	0
7. Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid	17.127	17.805	678	678	0
8. Volkshuisvesting, RO en stedelijke vernieuwing	2.421	15.251	12.830	12.830	0
			Totaal	**67.496**	**0**

Alle lastenoverschrijdingen zijn onrechtmatig, maar tellen niet mee in het oordeel van de accountant omdat het overschrijdingen betreft die:
a. worden gecompenseerd door extra (en direct gerelateerde) baten (programma's 3, 7 en 8),
b. omdat het de uitvoering betreft van open einde regelingen (programma 6) of,
c. omdat het de uitvoering betreft van door de raad genomen besluiten, wetgeving of zaken waarover de raad nog in het begrotingsjaar is geïnformeerd (programma's 3).

Toelichting
De overschrijding op programma 3 betreft de grondexploitaties bedrijventerreinen, welke qua lasten en baten niet in de begroting waren opgenomen (325 N, categorie a). Deze extra lasten worden volledig gecompenseerd door hogere en direct gerelateerde baten (grondopbrengsten).

Daarnaast is er de uitspraak van het gerechtshof inzake het dossier Niemans. De gemeente Vijfheerelanden is hier veroordeelt tot het betalen van een schadevergoeding van bijna € 92 miljoen. Hiervoor was circa € 41 miljoen gereserveerd in een voorziening. In dit programma is de betaling verwerkt (categorie c), na verrekening van de voorziening. De gemeenteraad is inzake dit traject geinformeerd.

De overschrijdingen op programma 6 betreffen veelal de uitvoering van open einde regelingen en de daarmee gemoeide uitvoeringskosten (categorie b).

De overschrijdingen op programma 7 betreffen vooral de storting van het resultaat riolering in de voorziening riolering (2.449 N, categorie c).

De overschrijding op programma 8, tenslotte, betreft de grondexploitaties woningbouwlocaties, welke qua lasten en baten niet in de begroting waren opgenomen (13.383 N, categorie a). Deze extra lasten worden volledig gecompenseerd door hogere en direct gerelateerde baten (grondopbrengsten).

Wet normering topinkomens

Topfunctionarissen

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) in werking getreden. De WNT schrijft voor, dat de beloning van topfunctionarissen verantwoord dient te worden in de jaarrekening, ook als de beloning beneden de norm blijft. Voor overige functionarissen geldt publicatieplicht alleen als de norm overschreden wordt. De WNT is van toepassing op de gemeente Vijfheerenlanden. Het voor Gemeente Vijfheerenlanden toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2019 € 194.000 van het algemeen bezoldigingsmaximum.

Bezoldiging topfunctionarissen
Onder de WNT vallen leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt. In de gemeente Vijfheerenlanden worden de Gemeentesecretaris en de Raadsgriffier als topfunctionaris aangemerkt.

Gegevens 2020

Functiegegevens	**Gemeente-secretaris**	**Raadsgriffier**
Naam	N. van Ameijde-Poortman	K. Goossens
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	117.536	98.906
Beloningen betaalbaar op termijn	20.328	17.305
Subtotaal	*137.864*	*115.211*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	201.000	201.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen		
Bezoldiging		
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2019

Functiegegevens	**Gemeente-secretaris**	**Raadsgriffier**
Naam	N. van Ameijde-Poortman	K. Goossens
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	113.871	91.807
Beloningen betaalbaar op termijn	19.545	15.817
Subtotaal	*133.416*	*107.624*

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	194.000	194.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	133.416	107.624
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2018 (van rechtsvoorgangers van gemeente Vijfheerenlanden)

Functiegegevens	**Gemeente-secretaris**	**Raadsgriffier**
Naam	N. van Ameijde-Poortman	K. Goossens
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 – 31/12	01/03 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	109.089	73.397
Beloningen betaalbaar op termijn	17.794	11.909
Subtotaal	*126.883*	*85.306*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	189.000	157.500
Bezoldiging	126.883	85.306

Hoofdstuk 4: De balans en de toelichting

De balans met toelichting geeft informatie over de omvang en samenstelling van het vermogen - het verschil tussen de bezittingen en de schulden - van de gemeente Vijfheerenlanden - aan het eind van het boekjaar en over de ontwikkelingen daarin gedurende het jaar. De activa op de balans geven de bezittingen en de vorderingen weer en bestaan uit de vaste en vlottende activa. Op de passivazijde van de balans staan de schulden en het eigen vermogen. Deze zijn uit te splitsen in vaste en vlottende schulden. Vaste activa en passiva hebben een looptijd van langer dan één jaar.

Balans per 31 december 2020

Activa (in € 1.000)

Omschrijving	31-12-2020	31-12-2019
VASTE ACTIVA	**216.131**	**203.938**
Immateriële vaste activa	**6.266**	**2.985**
Kosten van onderzoek en ontwikkeling van een bepaald actief	553	378
Bijdragen aan activa van derden	5.713	2.607
Materiële vaste activa	**182.549**	**173.260**
Investeringen met economisch nut	113.412	109.901
Investeringen met economisch nut, waarvan ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	51.510	50.200
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	17.627	13.159
Financiële vaste activa	**27.316**	**27.693**
Kapitaalverstrekkingen aan:		
• deelnemingen	7.524	7.541
• overige	1.000	1.000
Leningen aan:		
• woningcorporaties	1.482	2.099
Overige langlopende leningen	17.310	17.054
VLOTTENDE ACTIVA	**93.866**	**54.501**
Voorraden	**18.784**	**25.881**
Gereed product en handelsgoederen	0	0
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	18.784	25.881
Uitzettingen met een rente-typische looptijd < één jaar	**68.356**	**17.922**
Vorderingen op openbare lichamen	8.661	10.944
Overige vorderingen	6.076	5.271
Uitzetting Rijks schatkist	52.150	35
RC met niet-financiële instellingen	1.469	1.671
Liquide middelen	**1.389**	**1.089**
Kas- en banksaldi	1.389	1.089
Overlopende activa	**5.337**	**9.610**
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met en specifiek doel	2.102	1.844
Overige vooruitbetaalde bedragen	614	1.584
Overige nog te ontvangen bedragen	2.621	6.182
TOTAAL GENERAAL	**309.997**	**258.439**

Passiva (in € 1.000)

Omschrijving	31-12-2020	31-12-2019
VASTE PASSIVA	**195.673**	**224.563**
Eigen vermogen	**73.050**	**41.400**
Algemene reserve	43.370	20.032
Bestemmingsreserves	71.320	19.446
Gerealiseerd resultaat (nog te bestemmen)	-41.640	1.762
Voorzieningen	**16.213**	**56.830**
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	7.483	50.661
Voorzieningen van derden verkregen middelen	8.659	6.098
Voorzieningen ter egalisatie van kosten	71	71
Voorzieningen bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven	0	0
Vaste schulden met een rente-typische looptijd > één jaar	**106.410**	**126.494**
Onderhandse leningen van		
• binnenlandse banken en overige financiële instellingen	103.409	122.892
• pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen binnenland	3.000	3.500
Waarborgsommen	1	102
VLOTTENDE PASSIVA	**114.324**	**33.876**
Netto vlottende schulden met een rente-typische looptijd < één jaar	**53.854**	**24.978**
Kasgeldleningen	45.000	12.500
Overige schulden (crediteuren)	8.551	9.510
Bank- en girosaldi	303	2.968
Overlopende passiva	**60.470**	**8.898**
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	2.123	1.485
Overige vooruit ontvangen bedragen	417	267
Nog te betalen bedragen	57.929	7.146
TOTAAL GENERAAL	**309.997**	**258.439**

Totaalbedrag waartoe aan natuurlijke en rechtspersonen borgstellingen of garantstellingen zijn verstrekt:

Omschrijving	31-12-2019	31-12-2019
Gewaarborgde geldleningen achtervang WSW	242.740	252.379
Gewaarborgde leningen (direct gegarandeerd)	6.900	6.900
Gewaarborgde geldleningen particulier woningbezit	2.752	4.051
Overige borgstellingen	60	69
Telling	**252.452**	**263.399**

Waarderingsgrondslagen balans

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in de gemeentewet, het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door de gemeenteraad op 21 maart 2019 de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. De activa en passiva worden opgenomen tegen nominale waarden, tenzij anders is vermeld.

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingskosten, waarbij tevens duurzame waardeverminderingen onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking worden genomen. Eventuele van derden verkregen specifieke investeringsbijdragen worden in mindering gebracht op het geactiveerde bedrag (artikel 62 lid 2 BBV). Hierbij wordt de verkregen bijdrage als bate verantwoord.
De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling begint bij ingebruikneming van het gerelateerde materiele vaste activa.

Immateriële activa zijn te onderscheiden in:
- Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen;
- Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief;
- Bijdrage aan activa in eigendom van derden.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden kunnen worden geactiveerd, indien aan de volgende voorwaarden is voldaan:
- Er is sprake van een investering door een derde;
- De investering draagt bij aan de publieke taak;
- De derde heeft zich verplicht tot het daadwerkelijk investeren, op een wijze zoals is overeengekomen;
- De bijdrage kan worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en verminderd met afschrijvingskosten en specifiek van derden ontvangen investeringsbijdragen en subsidies.
Bij de waardering van vaste activa met een economisch nut wordt rekening gehouden met waardevermindering indien deze vermindering naar verwachting duurzaam is. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen. Bij het bepalen of er sprake is van een duurzame waardevermindering is het soort vastgoed binnen de vaste activa met een economisch nut relevant. Immers indien de bestuurlijke intentie bestaat om vastgoed met een maatschappelijke functie (bijvoorbeeld een gemeentehuis of gebouwen en terreinen met een functie op het gebied van onderwijs, sport, welzijn of maatschappelijke opvang en/of zorg) duurzaam te exploiteren speelt duurzame waardevermindering geen rol. Echter indien de bestuurlijke intentie bestaat om het vastgoed met een bestuurlijke functie te verkopen of de bestemming te wijzigen naar vastgoed met een

bedrijfseconomische functie, moet worden bepaald of er sprake is van een duurzame waardevermindering.
Materiële vaste activa kunnen worden onderscheiden in:

- Materiële vaste activa met economisch nut: deze zijn gevormd uit alle investeringen die bijdragen aan de mogelijkheid middelen te verwerven en/of die verhandelbaar zijn en deze moeten worden geactiveerd.
- In erfpacht uitgegeven gronden: deze worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, waarbij de uitgifteprijs van eerste uitgifte geldt als verkrijgingsprijs. Gronden in eeuwigdurende erfpacht worden gewaardeerd tegen registratiewaarde.
- Materiële vaste activa met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven: wanneer investeringen grotendeels of meer worden gedaan voor riolering, het inzamelen van huishoudelijk afval of andere taken waarvoor rechten op grond van artikel 229 lid 1 a en b Gemeentewet worden geheven, dan worden deze investeringen op de balans opgenomen in een aparte categorie.
- Materiële vaste activa met uitsluitend maatschappelijk nut zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht.

Financiële Vaste Activa (FVA)

Dit betreft:

a) kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen, gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen. Participaties in het aandelenkapitaal van een NV of BV (deelneming conform artikel 1 lid e) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen waarbij indien de waarde van de aandelen structureel daalt tot onder de verkrijgingsprijs (lagere marktwaarde) afwaardering zal plaatsvinden,
b) (overige) leningen u/g. De onder de financiële vaste activa opgenomen leningen verstrekt aan derden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde en
c) (overige) uitzettingen. Deze zijn – tenzij hierna anders is vermeld – opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Afschrijvingen en activeringsgrens

De wijze van afschrijving is vastgelegd in de Financiële verordening ex artikel 212 van de Gemeentewet. Investeringen worden afgeschreven op basis van de verwachte gebruiksduur, waarbij geen rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. De afschrijving gebeurt op lineaire basis. De afschrijving begint in het jaar volgend op het jaar nadat de investering gereed is gekomen of het actief is aangeschaft. Activa met een investeringsbedrag kleiner of gelijk aan € 25.000 en/of gebruiksduur korter dan 3 jaar worden niet geactiveerd (met uitzondering van gronden) maar in één keer ten laste van de exploitatie gebracht.

Omschrijving	**Afschrijvings-termijn (in jaren)**	**Wijze van afschrijving**
Gronden	Niet afschrijven	NVT
Begraafplaatsen (aanleg en uitbreiding)	60	Lineair
Vrij verval, persleiding en drainage	60	Lineair
Nieuwbouw gebouwen (schoolgebouwen, kantoren)	40	Lineair
Renovatie, restauratie en aankoop gebouwen	25	Lineair
Tijdelijke gebouwen	25	Lineair
Kantoor- en schoolmeubilair, 1e inrichting onderwijs	10	Lineair
Zwembaden	40	Lineair
Binnensport	40	Lineair
Volkstuinen	40	Lineair
Sportterreinen	30	Lineair
Kunstgrasvelden toplaag	10	Lineair
Kunstgrasvelden onderlaag	25	Lineair
Aanleg & reconstructie parken	25	Lineair
Parkeergarages	40	Lineair
Speelplaatsen	25	Lineair
Openbare verlichting (armaturen & masten)	20 & 40	Lineair
Wegen, pleinen en rotondes (aanleg)	40	Lineair
Herinrichting & reconstructie	25	Lineair
Tunnels, viaducten en bruggen	40	Lineair
Pompen en gemalen (bouwkundig)	60	Lineair
Motorvoertuigen	20	Lineair
Zware transportmiddelen	15	Lineair
Personenauto's, aanhangwagen en lichte motorvoertuigen	5	Lineair
Vrachtauto's	8	Lineair
Gladheidsbestrijdingsmaterieel	10	Lineair
Installaties (technisch)	15	Lineair
Bekabeling	5	Lineair
Telefooninstallaties	10	Lineair
Parkeerautomaten & verkeersregelinstallaties	10	Lineair
Automatisering	3-10	Lineair
Kosten voor agio en disagio (IVA)	5	Lineair
Kosten verbonden aan sluiten geldleningen (IVA)	Niet afschrijven	NVT
Kosten voor onderzoek en ontwikkeling (IVA)	5	Lineair
Bijdragen aan activa derden (IVA)	Termijn derden	

Vlottende activa

Voorraden onderhanden werk (bouwgronden in exploitatie)

Het startpunt van een grondexploitatie is het raadsbesluit met de vaststelling van het complex, inclusief grondexploitatiebegroting. Vanaf dat moment wordt de grondexploitatie geopend en worden vervaardigingskosten en winstuitnamen geactiveerd. De bouwgronden in exploitatie zijn opgenomen tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en verminderd met de opbrengst wegens verkopen. De vervaardigingsprijs bestaat uit de kosten van aanschaf van de gebruikte grond en de overige kosten (limitatief opgesomd in de kostensoortenlijst zoals opgenomen artikel 6.2.4 van het BRO), die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. Daarnaast wordt een redelijk deel van de indirecte kosten opgenomen en is de werkelijk over vreemd vermogen betaalde rente over het boekjaar toegerekend, over de boekwaarde van de grondexploitatie per 1 januari van het betreffende boekjaar.
Indien er een negatieve uitkomst wordt verwacht, wordt een voorziening getroffen voor het verwachte negatieve resultaat. De disconteringsvoet die is gehanteerd in de berekening van de contante waarde ten behoeve van het treffen van een verliesvoorziening voor negatieve grondexploitaties is voor alle gemeenten gelijk gesteld aan het maximale meerjarig streefpercentage van de Europese Centrale Bank voor de inflatie binnen de Eurozone. In 2020 betreft dit 2%.
De notitie grondexploitatie van de Commissie BBV geeft aan dat bij tussentijdse winstneming de “percentage of completion” methode dient te worden gevolgd. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

- Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat;
- De grond moet (deels) zijn verkocht;
- De kosten zijn (deels) gerealiseerd.

Vorderingen

Vorderingen zijn (onder aftrek van eventuele voorzieningen voor oninbaarheid) gewaardeerd tegen de nominale waarde. Onderscheid wordt gemaakt tussen vorderingen op openbare lichamen en overige vorderingen.

Voorzieningen voor oninbaarheid

In artikel 10 van de Financiële verordening 212 is opgenomen dat een voorziening voor oninbare vorderingen voor de vorderingen op verbonden partijen en derden wordt gevormd op basis van een individuele beoordeling op oninbaarheid van de openstaande vorderingen. Bij openstaande vorderingen betreffende: belastingen, heffingen en bijstandsvertrekking wordt een voorziening wegens oninbaarheid gevormd ter grootte van het historisch percentage van oninbaarheid.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde en bestaan uit kas- en banksaldi.

Overlopende activa

Onder de overlopende activa worden afzonderlijk opgenomen, de van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel en de overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen.

Vaste passiva

Eigen vermogen

In de balans worden het eigen vermogen onderscheiden naar:

- Algemene reserve;
- Bestemmingsreserves;
- het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd tegen nominale of contante waarde van het bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. Het is niet toegestaan rente aan voorzieningen toe te voegen. Voorzieningen mogen ook tegen contante waarde worden gewaardeerd. Met uitzondering van de disconteringsvoet voor grondexploitaties, kent het BBV geen voorschriften voor de bepaling van de disconteringsvoet voor voorzieningen die tegen contante waarde worden gewaardeerd. Wel wordt er voor bijvoorbeeld de pensioenvoorzieningen landelijk gebruik gemaakt van het door de DNB vastgestelde rentetermijnstructuur pensioenfondsen. Voorzieningen worden gevormd indien er sprake is van:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
- Op de balansdatum bestaande risico's m.b.t. bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
- Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren;
- Bijdragen (spaarcomponent) aan toekomstige vervangingsinvesteringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing wordt geheven;
- Middelen verkregen van derden, die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen verkregen van Europese en Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel, die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is gelijk aan die van de meerjarenraming en bedraagt vier jaar. Bij (éénmalige) schokeffecten, bijvoorbeeld als gevolg van een reorganisatie wordt een voorziening voor hieruit voortvloeiende verplichtingen opgenomen.

Vaste schulden

Onder de vaste schulden zijn begrepen de schulden met een oorspronkelijke rentetypische looptijd van één jaar of langer. Schulden met een rentetypische looptijd van korter dan één jaar maken deel uit van de kortlopende schulden. Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde (hoofdsom) verminderd met verrichte aflossingen.

Vlottende passiva

De waardering van de vlottende passiva geschiedt op nominale waarde. Wanneer hiervan wordt afgeweken is dit in de toelichting bij de desbetreffende post vermeld. Onder de vlottende passiva worden afzonderlijk opgenomen de netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar en de overlopende passiva.

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende passiva

In de balans worden onder de overlopende passiva opgenomen (artikel 49 BBV):

- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume;
- De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren;
- Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen.

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie hierover opgenomen.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Alle niet uit de balans blijkende verplichtingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Toelichting op de balans

VASTE ACTIVA

Immateriële vaste activa

Dit betreft investeringen voor onderzoek en ontwikkeling die tot de realisatie van een actief zullen leiden.

Immateriële vaste activa						
(x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2019	Invest.	Desinv.	Bijdr. Derden	Afschr.	Boekwaarde 31-12-2020
Kosten onderzoek en ontwikkeling voor bepaald actief	378	190	0	0	15	553
Bijdrage activa van derden	2.607	3.202	75	0	21	5.713
Totaal	**2.985**	**3.392**	**75**	**0**	**36**	**6.266**

Het verloop van de kosten van onderzoek en ontwikkeling is als volgt:

Verloop kosten onderzoek en ontwikkeling (x € 1.000)	31-12-2019	Inv.	Afls/Afschr	31-12-2020
Voorbereidingskosten Brede school Ameide	13		14	0
Voorbereidingskosten Eben Haezer school	138	104	0	242
Voorbereidingskosten nieuw gemeentehuis	0	60	0	60
Complex uitbreiding bedrijventerrein fase Iva	134	0	0	134
Killesteijnstraat Lexmond	22	26	0	48
Begraven: herinrichtingsplan Sparrendreef & Everdingen	71	0	1	70
Totaal	**378**	**190**	**15**	**553**

Indien voorbereidingskosten voor grondexploitaties als kosten van onderzoek en ontwikkeling worden geactiveerd moet zijn voldaan aan de volgende voorwaarden:

- De kosten passen binnen de kostensoortenlijst (artikel 6.2.4) van het Bro;
- De kosten blijven maximaal vijf jaar geactiveerd staan onder de immateriële vaste activa. Na maximaal vijf jaar hebben de kosten geleid tot een actieve grondexploitatie of worden deze afgeboekt ten laste van het jaarresultaat;
- Plannen tot ontwikkeling van de grond waarvoor de voorbereidingskosten worden gemaakt, hebben bestuurlijke instemming, blijkend uit een raads- of - indien gedelegeerd - collegebesluit.

Het verloop van de bijdrage in activa van derden is als volgt:

Verloop bijdrage in activa van derden (x € 1.000)	31-12-2019	Inv./des	Afls/Afschr	31-12-2020
Renovatie Wilhelminaschool Leerdam	61	784	0	845
Renovatie de Sterrenkijker Leerdam	516	0	21	495
Vernieuwbouw inrichting dorpshuis De Schakel	497	1.869	0	2.366
Clubgebouw SV Meerkerk	1.533	474	0	2.007
Totaal	**2.607**	**3.127**	**21**	**5.713**

De belangrijkste bijdragen (> € 100) op bijdrage in activa van derden in 2020 betroffen:

Belangrijkste investeringen (x € 1.000)	Bedrag	Categorie
Vernieuwbouw dorpshuis De Schakel	1.869	Biidrage in activa van derden
Onderwijs: renovatie Wilhelminaschool	784	Bijdrage in activa van derden
Clubgebouw SV Meerkerk	474	Bijdrage in activa van derden

*Nb. In de jaarrekening waren deze bijdragen nog opgenomen onder de materiele vaste activa met economisch nut. Conform regelgeving is dat niet juist en dienen deze bijdragen onder de Immateriele vaste activa opgenomen te worden.

Materiële vaste activa

Investeringen met economisch nut

- Investeringen met economisch nut betreffen investeringen die verhandelbaar zijn en/of opbrengsten (kunnen) genereren.
- Investeringen met economisch nut kunnen ook betreffen investeringen die niet verhandelbaar zijn (zoals bijvoorbeeld rioleringsvoorzieningen) waarvoor een heffing kan worden geheven.

Verloop bedragen investeringen met economisch nut (x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 1-1-2020	Invest.	Desinv.	Bijdr. derden	Afschr.	Boekwaarde 31-12-2020
Gronden en terreinen	11.243	11.243	180	0	0	0	11.423
Bedrijfsgebouwen	83.215	83.215	7.058	231	511	2.508	87.023
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	5.429	5.429	544	0	157	450	5.366
Vervoermiddelen	563	563	72	0	0	76	559
Machines, apparaten en installaties *	1.741	1.505*	174	0	0	181	1.498
Overige materiële vaste activa	7.710	7.710	971	0	169	969	7.543
Totaal	**109.901**	**109.665**	**8.999**	**231**	**837**	**4.184**	**113.412**

***** Na vaststelling jaarrekening 2019 is het actief Vervanging openbare verlichting gecorrigeerd van categorie Economisch nut naar Maatschappelijk nut, dit betreft € 236K
*Nb. Zie de opmerking die is gemaakt bij de IVA.

Desinvesteringen materiële activa economisch nut

In 2020 is onderstaande desinvestering gedaan.

Desinvesteringen (x € 1.000)	Bedrag	Categorie
Verkoop pand Hoogstraat 44-44a	306	Bedrijfsgebouwen
Totaal	**306**	

Bedrijfsgebouwen:

- Verkoop pand Hoogstraat 44-44a Leerdam: bij Raadsbesluit van 15-12-2020 is ingestemd met de verkoop van het pand voor € 450.000. De boekwaarde van € 305.500 is afgeboekt, het restant van € 144.500 is gestort in de algemene reserve.

De belangrijkste investeringen (> € 100) op investeringen economisch nut in 2020 betroffen:

Belangrijkste investeringen (x € 1.000)	Bedrag	Categorie
Project De Kandelaar Ameide	263	Gronden en terreinen
Onderwijs: tijdelijke huisvesting Hagestein	3.064	Bedrijfsgebouwen
Glaspark gebouwen	2.489	Bedrijfsgebouwen
NWB school aan de Brink Hoef en Haag	421	Bedrijfsgebouwen
Voorbereidingskrediet Brede School	248	Bedrijfsgebouwen
Onderwijs: Parkschool Monnikenhof	247	Bedrijfsgebouwen
Ambulancepost Energieweg 112 Meerkerk	212	Bedrijfsgebouwen
Onderwijs: Locatie-onderzoek Hoef & Haag 2017	101	Bedrijfsgebouwen
Brederodes veld 3 rubber kunstgras	515	Gr, weg- en waterb kundige werken
Uitbreiding Leerdam Sport (voorzieningencluster)	457	Gr, weg- en waterb kundige werken
Sport: onderlaag velden SV Meerkerk	201	Gr, weg- en waterb kundige werken
Glaspark velden	813	Overige materiële vaste activa

Investeringen economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Verloop bedragen investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven (x € 1.000)						
	Boekwaarde 31-12-2019	Invest.	Desinv.	Bijdr. Derden	Afschr.	Boekwaarde 31-12-2020
Gronden en terreinen	233	0	0	0	0	233
Bedrijfsgebouwen	80	0	0	0	6	74
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	49.511	2.467	0	47	1.141	50.790
Vervoermiddelen	77	0	0	0	12	65
Machines, apparaten en installaties	207	64	0	0	6	265
Overige materiële vaste activa	92	0	0	0	9	83
Totaal	**50.200**	**2.531**	**0**	**47**	**1.174**	**51.510**

De belangrijkste investeringen (> € 100) op investeringen met economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven in 2020 betroffen:

Belangrijkste investeringen (x € 1.000)	Bedrag	Categorie
Achter de Pijp (riolering)	910	Gr, weg- en waterb kundige werken
Riolering: verv. Beschoeiing stadsgracht Vianen	224	Gr, weg- en waterb kundige werken
Vervangen vrijvervalriolering	172	Gr, weg- en waterb kundige werken
Riolering: achterstand beschoeiing	161	Gr, weg- en waterb kundige werken
Renovatie gemalen telemetrie	148	Gr, weg- en waterb kundige werken
Riolering: vervangen gemalen mechanisch	131	Gr, weg- en waterb kundige werken
Verv. Vrijvervalriolering	118	Gr, weg- en waterb kundige werken
Renovatie gemalen telemetrie	100	Gr, weg- en waterb kundige werken
Totaal		

Investeringen met maatschappelijk nut

Investeringen met een maatschappelijk nut betreffen investeringen die geen directe opbrengsten genereren en niet verhandelbaar zijn. Dit betreffen voornamelijk investeringen in de openbare ruimte.

Verloop bedragen investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut (x € 1.000)							
	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 1-1-2020	Invest.	Desinv.	Bijdr. Derden	Afschr.	Boekwaarde 31-12-2020
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	9.762	9.762	4.115	0	100	375	13.402
Machines, apparaten en installaties *	1.078	1.314*	52	0	0	79	1.287
Overige materiële vaste activa	2.319	2.319	825	0	122	84	2.938
Totaal	**13.159**	**13.395**	**4.992**	**0**	**222**	**538**	**17.627**

* Na vaststelling jaarrekening 2019 is het actief Vervanging openbare verlichting gecorrigeerd van categorie Economisch nut naar Maatschappelijk nut, dit betreft € 236K

De belangrijkste investeringen maatschappelijk nut (> € 100) in 2020 betroffen:

Belangrijkste investeringen > 100.000 euro	**Bedrag**	**Categorie**
Uitvoering Reilinghplein	1.924	Gr, weg- en waterb kundige werken
Achter de Pijp (wegen)	401	Gr, weg- en waterb kundige werken
Achter de Pijp (leefbaarheid en wonen)	384	Gr, weg- en waterb kundige werken
Herinrichting Koningin Emmalaan	153	Gr, weg- en waterb kundige werken
Verkeersstructuurplan De Hagen	148	Gr, weg- en waterb kundige werken
Achter de Pijp (groen)	120	Gr, weg- en waterb kundige werken
Optimalisering VRI kruising Bentz Berg	102	Gr, weg- en waterb kundige werken
Infrastructuur Glaspark	661	Overige materiële vaste activa

Financiële vaste activa

Verloop Financiële vaste activa (x € 1.000)	31-12-2019	Verstrekking	Aflossing	31-12-2020
Deelnemingen en effecten	7.541	0	17	7.524
	1.000	0	0	1.000
Leningen woningbouwcorporaties	2.098	0	616	1.482
Overige langlopende leningen u/g	17.054	1.318	1.062	17.310
Totaal	**28.693**	**1.318**	**1.695**	**28.316**

Deelnemingen en effecten

De aandelen zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, eventueel verminderd met terugbetaling van kapitaal. Onderstaande tabel geeft inzicht in de deelnemingen en effecten.

deelnemingen en effecten (x € 1.000)	31-12-2019	Deelname	Beëindigen	31-12-2020
Aandelenkapitaal ROM-S Beheer BV	9	0	0	9
Gemeente Zederik deelneming BV	282	0	0	282
Gemeente Leerdam deelneming BV	414	0	0	414
Merwede Lingelijn BV	30	0	0	30
Aandelen Eneco Groep NV	17	0	17	0
Aandelen Stedin Groep NV	6.571	0	0	6.571
Aandelen Oasen NV	25	0	0	25
Aandelen BNG NV	193	0	0	193
Totaal	**7.541**	**0**	**17**	**7.524**

Overig (x € 1.000)	31-12-2019	Deelname	Beëindigen	31-12-2020
Glasmuseum Leerdam	1.000	0	0	1.000
Totaal	**1.000**	**0**	**0**	**1.000**

NB. Deze langlopende lening wordt volgens recht en regelgeving gezien als kapitaal. Jurridisch bijft dit een langlopende lening. Desondanks is de geherrubriceerd.

Leningen woningbouwcorporaties

De leningen woningbouwcorporaties bestaat uit langlopende vorderingen op de stichting Fien Wonen. Per 31-12-2020 gaat het om nog 10 leningen met looptijden tot 2033 en rentepercentages tussen van 4,7% en 5,7%.

Overige leningen u/g

Het verloop van de overige leningen u/g is als volgt weer te geven:

Verloop overige langlopende leningen rentetypische looptijd > 1 jaar (x €1.000)	31-12-2019	Verstrekking	Aflossing	31-12-2020
Sportstichting Lexmond	208	0	13	195
Dorpshuis Het Bosch, Lexmond	1.774	0	28	1.746
Dorpshuis 't Spant, Ameide	1.432	0	26	1.406
Dorpshuis Brandpunt, Nieuwland	278	0	0	278
Sportclub Everstein	611	0	16	595
Nieuwbouw Brede School Vianen	3.537	0	104	3.433
Herfinanciering Glasmuseum Leerdam	1.797	0	109	1.688
LACO	204	0	68	136
SVN Duurzaamheidsleningen	548	86	48	586
SVN Startersleningen	3.691	725	531	3.885
Hypotheken Ambtenaren	2.974	0	119	2.855
Geldlening St. de Schakel Leerbroek	0	157	0	157
Geldlening St. Darius	0	350	0	350
Totaal	**17.054**	**1.318**	**1.062**	**17.310**

Lening Schakel Leerbroek

In 2020 is er een nieuw dorpshuis gebouwd en geprivatiseerd. Dit brengt exploitatielasten met zich mee. Door Corona zijn er echter nog geen inkomsten. In 2020 is daarom een tijdelijke lening verstrekt.

Lening St. Darius

Het pand aan de Hoogstraat 44 in Leerdam is verkocht. De stichting kon via de bank geen financiering krijgen. De gemeente heeft daarom een faciliteit beschikbaar gesteld. Looptijd van de lening is 7 jaar, waarna de lening volledig is afgelost.

Startersleningen en duurzaamheidsleningen Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVN): De startersleningen zijn in het verleden als instrument ingesteld om de lokale woningmarkt op gang te brengen. Door op deze wijze starters een financieel steuntje in de rug te geven kan de lokale woningmarkt en de algemene positie van starters worden verbeterd. De vermeerderingen in 2020 van de overige leningen u/g betreft startersleningen (€ 725) en duurzaamheidslening SVN € 86). Het betreft hier revolving-fondsen, waarvoor in totaal een bedrag van € 5.940 beschikbaar is. Per saldo is er per balansdatum dus nog € 1.429 beschikbaar, hiervan is € 600 bestemd voor blijversleningen. Hiervoor zijn nog geen leningen verstrekt.

VLOTTENDE ACTIVA

Voorraden

Voorraden GREX

De "gronden die in exploitatie zijn genomen" worden gewaardeerd tegen verkrijgingprijs, vermeerderd met de toegerekende algemene beheerskosten, eventuele winstnemingen en verminderd met de gerealiseerde verkopen. Voor de te verwachten verliezen op complexen is een voorziening gevormd. Deze wordt in mindering gebracht op de boekwaarde van de complexen. Met betrekking tot de ontwikkelingen m.b.t. het grondbeleid wordt verwezen naar de paragraaf Grondbeleid.

Gronden in exploitatie (GREX) (in € 1.000)

De gemeente Vijfheerenlanden heeft de volgende (deel)complexen in exploitatie. Het verloop van de grondexploitaties is als volgt:

Complexen (x €1.000)	Boekwaarde 31-12-2019	Invest.	Opbrengsten	Winstuitname	Boekwaarde 31-12-2020	verlies voorz.	Balanswaarde 31-12-2020
Broekgraaf Leerdam	17.702	3.526	10.808	-34	10.386	0	10.386
Voorzieningencluster Broekgraaf	317	284	0	0	601	0	601
Gaasperwaard	3.702	119	1.095	794	3.520	0	3.520
Helsdingen	-65	65	0		0	0	0
Sluiseiland	1.442	367	1.715	400	494	0	494
Uitbreiding Meerkerk IV	-98	29	0	6	-63	0	-63
Meerkerk Zuid II /De Weide II	3.076	772	0	0	3.848	0	3.848
Totaal	**26.076**	**5.162**	**13.618**	**1.166**	**18.786**	**0**	**18.786**
Verliesvoorziening	196			196	0	0	0
Totaal Balanswaarde	**25.880**	**5.162**	**13.618**	**1.362**	**18.786**	**0**	**18.786**

Complexen (vervolg) (x €1.000)	Boekwaarde 31-12-2020	Nog te maken kosten	Nog te realiseren Opbrengsten	Gecummuleerde winstnemingen	Geraamd resultaat (nominaal)	Geraamd resultaat (Cont.waarde)
Broekgraaf Leerdam	10.386	31.748	42.199	0	65	55
Voorzieningencluster Broekgraaf	601	3.809	4.589	0	179	163
Gaasperwaard	3.520	545	4.345	1.467	1.748	1.647
Sluiseiland	494	1.270	3.431	400	2.053	1.983
Uitbreiding Meerkerk IV	-63	45	0	3.303	3.327	3.327
Meerkerk Zuid II /De Weide II	3.848	6.141	16.329	0	6.340	5.630
Totaal	**18.786**	**43.558**	**70.893**	**5.170**	**13.712**	**12.805**
Verliesvoorziening	0	0	0	0	0	0
Winstopname t/m 2020					5.170	5.170
Totaal Balanswaarde	**18.786**	**43.558**	**70.893**	**5.170**	**8.542**	**7.635**

Verliesvoorziening grondexploitaties: Het complex Voorzieningencluster Broekgraaf laat een positief verwacht eindresultaat zien waardoor de vorig jaar aanwezige verliesvoorziening van € 196 is vrijgevallen in 2020. Voor de complexen , Sluiseiland, Bedrijventerrein Gaasperwaard en Bedrijventerrein Meerkerk IV is, conform hiervoor geldende regelgeving winst genomen. Samen met een correctie van de winstuitname op complex Broekgraaf is er sprake van € 1.166 winstneming.

Parameters: Het saldo van de grondexploitatie is gebaseerd op een dynamische eindwaardeberekening. Hierin zijn naast het saldo van de grondkosten en -opbrengsten, de rente- en indexatie-invloeden inzichtelijk gemaakt. Voor de prijspeilaanpassing van 2020 naar 2021 zijn de civiele kosten geïndexeerd met 2,5%. De grondopbrengsten zijn geïndexeerd met 2.5% (tenzij er andere contractafspraken zijn gemaakt). Deze indexeringen zijn conform de grondexploitatie 2020.

Naar de toekomst toe, zijn binnen de dynamische eindwaarde berekening de volgende uitgangspunten en parameters gehanteerd:

- Kostenindex 2022 e.v.: 2.0%
- Opbrengstenindex: 1,5%
- Rente lening € 20 miljoen: 1,5%
- Rente overig: 1,5%
- Disconteringsvoet: 2,0% (conform BBV)

Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar		
	Boekwaarde	Boekwaarde
(x €1.000)	31-12-2020	31-12-2019
Vorderingen		
Vorderingen op openbare lichamen	8.661	10.944
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	52.150	35
RC met niet financiële instellingen	1.469	1.671
Overige vorderingen	6.076	5.271
Totaal	**68.356**	**17.922**

Vorderingen openbare lichamen

De vorderingen betreffen voornamelijk de vorderingen op de Belastingdienst.

Overige vorderingen

De overige debiteuren zijn voornamelijk onder te verdelen in:

a) reguliere debiteuren (€ 2.777),
b) debiteuren Sport- en cultuurcentrum Helsdingen (€ 156),
c) debiteuren Sociaal Domein (€ 1.038) en
d) belastingdebiteuren (€ 3.550).

Bij deze laatste post betreft het alle vorderingen die zijn opgelegd d.m.v. de applicatie GOUW IT zoals aanslagen OZB, rioolrecht, afvalstoffenheffing, bouwleges, toeristenbelasting, naheffingsaanslagen parkeerbelasting en dergelijke. Het hierboven weergegeven bedrag aan overige vorderingen is na aftrek van de voorziening dubieuze debiteuren (€ 1.429).

Uitzetting Rijks schatkist

Dit betreft het schatkistbankieren met het Ministerie van Financiën. Op 15 december 2013 is de wet verplicht schatkistbankieren van kracht geworden wat betekent dat met ingang vanaf dat moment alle decentrale overheden (provincies, gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen in de vorm van een openbaar lichaam) verplicht zijn om hun overtollige middelen bij het Rijk te stallen. De uitzonderingen daarop zijn vastgelegd in de regeling schatkistbankieren decentrale overheden met als belangrijkste uitzondering het drempelbedrag. Voor het bepalen van de overtollige middelen wordt een drempelbedrag berekend. De hoogte van het drempelbedrag is afhankelijk van de financiële omvang van een decentrale overheid, afgemeten aan de omvang van de begroting (dezelfde maatstaf die ook wordt gebruikt voor de berekening van de kasgeldlimiet). De drempel is nu gelijk aan 0,75% van het begrotingstotaal indien het begrotingstotaal lager is dan € 500 miljoen. Het drempelbedrag voor de gemeente Vijfheerenlanden bedraagt € 1.015 en is gebaseerd op het begrotingstotaal van het verslagjaar.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	**Drempelbedrag**	**1.015,038**			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**256**	**461**	**480**	**584**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	759	554	535	431
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	135.338			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	135.338			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	1.015,038			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	23.262	41.924	44.147	53.771
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	256	461	480	584

Rekening Courant niet-financiële instellingen

De overige uitzettingen betreft in 2020 de rekening courant SVN (Stimuleringsfonds Volkshuisvesting)

Liquide middelen

Dit betreft de tegoeden bij de BNG en Rabobank per 31 december 2020 alsmede kasgeld en enkele algemene voorschotten.

Liquide middelen (x €1.000)	31-12-2020	31-12-2019
Kassaldi	1	0
Bank- en girosaldi	1.363	1.049
Diverse Voorschotten	25	40
Totaal	**1.389**	**1.089**

Diverse voorschotten:

deze bestaan uit liquiditeitsvoorschotten met betrekking tot stichting Dorpshuis Nieuwland (€ 5) en dorpshuisexploitatie Lexmond (€ 20).

Overlopende activa

Dit betreft de op de balans opgenomen nog te ontvangen respectievelijk vooruitbetaalde bedragen.

Overlopende activa (x €1.000)	31-12-2019	31-12-2020
Van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen specifieke uitkeringen:		
Europese overheidslichamen	0	0
Het Rijk	19	0
Overige Nederlandse overheidslichamen	1.825	1.677
Overige nog te ontvangen bedragen	6.182	2.621
Overige vooruitbetaalde bedragen	1.584	614
Saldo overlopende activa	**9.610**	**4.912**

Overige nog te ontvangen bedragen

Het betreft onder meer bedragen waarvoor nog geen factuur is verstuurd in 2020 maar waarvan de opbrengst wel in het boekjaar thuis hoort.

Overige vooruitbetaalde bedragen

Dit betreft onder meer facturen die in het boekjaar 2020 zijn betaald, maar waarvan de lasten in het begrotingsjaar 2021 thuis horen. Tevens betreft het al vooruitbetaalde projectsubsidies. Met ingang van het boekjaar 2019 mogen projectsubsidies namelijk slechts als lasten worden genomen op basis van de door de subsidieontvanger gemaakte kosten m.b.t. de in het boekjaar geleverde prestaties. Met betrekking tot de volgende investeringssubsidies zijn nog niet alle prestaties geleverd en daarom is het subsidiebedrag waarvoor dat geldt op de balans opgenomen onder Vooruitbetaalde bedragen:

Omschrijving (x 1.000 euro)	Bedrag
Subsidie verbouwing De Schakel (geen lasten 2020)	151
Totaal	**151**

Nog te ontvangen voorschotbedragen specifieke uitkeringen

De specificatie van specifieke uitkeringen van overheidslichamen kan als volgt worden weergegeven:

Van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen specifieke uitkeringen	Saldo 31-12-2019	Toe-voegingen	Ontvangen bedragen	Vrijval	Saldo 31-12-2020
Duurzaam veilig inrichten Achter de Pijp	30	0	30	0	0
Herinrichting Voorstraat	30	0	0	0	30
Toegangspoort Leerdam	2	0	2	0	0
Herinrichting Koningin Emmalaan	46	76	0	0	122
Verkeersstructuurplan De Hagen	1.524	0	0	0	1.524
Gemeente Gorinchem inzake RMA	0	0	426	0	426
BDU Uitvoering gemeentelijk V&V plan Zederik	98	0	98	0	0
BDU Duurzaam veilig Zederik & Leerdam	30	0	30	0	0
Herstructurering bedrijventerrein Meerkerk	65	0	65	0	0
SDE Subsidie Sportlaan/Parallelweg	2	0	2	0	0
BBZ	17	0	17	0	0
Totaal	**1.844**	**76**	**670**	**0**	**2.102**

Toelichting specifieke uitkeringen (x € 1.000)

Herinrichting Voorstraat Vianen: Bij beschikking van 29-01-2018 heeft de provincie Utrecht m.b.t. de herinrichting van de Voorstraat een subsidie beschikbaar gesteld van € 300. In 2018 is een voorschot ontvangen van € 270. De resterende € 30 (10%) wordt ontvangen zodra de subsidieverantwoording over het project is afgerond.

Herinrichting Koningin Emmalaan: De provincie heeft bij besluit van 19-11-2018 een subsidie verleend van maximaal € 499 voor het project herinrichting Koningin Emmalaan. Een bedrag ad € 76 is in 2020 opgenomen als Nog te ontvangen van de provincie. Totaal Nog te ontvangen subsidie bedraagt hiermee € 122.

Verkeersstructuurplan De Hagen Vianen: bij beschikking van 26-11-2014 van Bestuur Regio Utrecht (vanuit BDU-regeling) is een subsidie verleend voor het verkeerstructuurplan De Hagen van maximaal € 1.524. Dit betreft 50% van de geraamde kosten van dit project. In de jaarrekening 2019 is de provinciale subsidie opgenomen als "Nog te ontvangen bedragen" voor het volledige subsidiabele bedrag ad € 1.524.

Gemeente Gorinchem RMA: Na diverse herindelingen in onze regio, is ook de gemeenschappelijke regeling Regio AV verder uitgekleed. Taken die hier lagen zijn verdeeld over de drie resterende gemeenten: Gorinchem, Molenlanden en Vijfheerenlanden. Onze gemeente heeft de taken rondom de arbeidsmarktregio over genomen. De gemeente Gorinchem ontvangt als centrumgermeente de rijksbijdragen voor deze regeling. Omdat deze regeling wordt uitgevoerd door Vijfheerenlanden worden deze middelen door Gorinchem over gedragen. Op de balansdatum waren uitkeringen uit het gemeentefonds nog niet over gedragen. Hierdoor ontstaat er een vordering op de gemeente Gorinchem.

VASTE PASSIVA

Algemene reserve

De algemene reserve van de gemeente Vijfheerenlanden is het financiële weerstandsvermogen van de gemeente en dient om incidentele tegenvallers op te vangen.

Algemene reserve	Saldo 31-12-2019	Bestemm. resultaat	Dotatie	Onttrekking	Saldo 31-12-2020
Algemene reserve	8.254	1.762	28.030	11.682	26.364
Grondexploitatie	8.101	0	8.360	873	15.588
Sociaal Domein	3.677	0	43	2.302	1.418
Totaal Algemene reserves	**20.032**	**1.762**	**36.433**	**14.857**	**43.370**

NB. De reserves Grondexploitatie en sociaal domein behoren naar aard volgens de regelgeving tot de Algemene reserves. Deze waren t/m 2019 niet als zodanig opgenomen. Bij deze wordt dit gecorrigeerd.

De toevoegingen aan en de onttrekkingen uit de algemene reserve in 2020 zijn als volgt weer te geven:

Jaarrekeningresultaat 2020

De jaarrekening 2020 sluit met een saldo van € 41.640.000 negatief, na verrekening met de reserves en voor bestemming. Een nadere analyse van het resultaat is opgenomen in hoofdstuk 1 en 3 van deze jaarstukken.

Mutaties algemene reserve

Omschrijving (x € 1.000)	Begroot onttrekking 2020	Werkelijk onttrekking 2020	Besluit Raad
Overheveling naar reserve Grondexploitatie	7.000	7.000	9-7-2020
Budgetoverheveling JR2019 naar reserve overlopende posten	4.310	4.310	12-11-2020
Uitgaven warmtevisie RES	126	94	9-7-2020
Investeringsagenda Vianen	0	149	15-12-2015
Verhuizing Historisch archief	65	65	12-11-2020
Kunstwerk waterelement Reilinghplein	35	34	12-11-2020
Geluidsanering onderzoek	19	19	12-11-2020
Gevelsanering	12	12	9-7-2020
Totaal onttrekkingen	**11.567**	**11.683**	
Omschrijving (x € 1.000)	**Begroot dotatie 2020**	**Werkelijk dotatie 2020**	**Besluit Raad**
Inzet reserve Eneco	22.000	22.000	9-7-2020
Vrijval diverse bestemmingsreserves	3.972	3.972	12-11-2020
Frictievergoeding Rijk	1.882	1.882	7-11-2019
Verkoop Hoogstraat 44-44a	145	145	15-12-2020
Vrijval Voorziening Openbare verlichting	39	32	6-2-2020
Totaal dotaties	**28.038**	**28.031**	
Jaarrekeningresultaat 2019	**1.762**	**1.762**	12-11-2020
TOTAAL toename	**18.233**	**18.110**	

Toelichting onttrekkingen > € 100.000 aan de algemene reserve (x € 1.000)

Overheveling naar reserve grondexploitatie:

Bij de ophoging van de voorziening voor de claim Niemans is in 2018 de algemene reserve gebruikt als dekkingsmiddel. Om deze weer enigszins op niveau te brengen is er vervolgens € 7 miljoen uit de reserve grondexploitatie onttrokken en gestort in de algemene reserve. In de Kadernota 2021-2024 is besloten om de reserve grondexploitatie weer met € 7 miljoen vanuit de opbrengst van de verkoop van Eneco te vullen vanuit de algemene reserve.

Budgetoverheveling Jaarrekening 2019:

Bij het vaststellen van de Jaarrekening 2019 is besloten om voor € 4.310 miljoen budget over te hevelen naar 2020. Dit bedrag is via de algemene reserve gestort in de reserve overlopende posten.

Investeringsagenda Vianen: bij besluit van 15-12-2015 door gemeenteraad van Vianen een bedrag van € 7 miljoen beschikbaar gesteld voor de investeringsagenda. In 2020 bedroegen de exploitatielasten m.b.t. de investeringsagenda Vianen € 149. Dit bedrag is onttrokken aan de algemene reserve.

Toelichting dotaties > € 100.000 aan de algemene reserve (x € 1.000)

Inzet reserve Eneco:

In de Kadernota 2021-2024 is besloten om € 22 miljoen uit de reserve Eneco te storten in de algemene reserve met als doel het weerstandsvermogen te versterken.

Vrijval bestemmingsreserves

Bij raadsbesluit van 12-11-2020 Begroting 2021-2024 is besloten om de volgende bestemmingsreserves vrij te laten vallen en toe te voegen aan de Algemene reserve:

Vrijgevallen bestemmingsreserves (in € 1.000)	**Bedrag**
Verkoop groenstroken Leerdam	50
Tiendweg Zuid Leerdam	300
Kwaliteitsimpuls station centrum Leerdam	213
Bovenwijkse voorzieningen	200
Gezond in de stad Leerdam	60
Stedelijk waterplan Leerdam	28
Egalisatie kapitaallasten Leerdam	410
Volkshuisvesting	1.000
Herziening bestemmingsplannen	212
Verplaatsen milieuhinderlijke bedrijven Zederik	274
Herstructurering bestaand bedrijventerrein Zederik	205
Risico's beheerprogramma's Vianen	1.020
Totaal	**3.972**

Frictievergoeding Rijk: op grond van de maatstaf herindeling krijgen de gemeenten voor de frictiekosten in verband met een herindeling een uitkering uit het gemeentefonds. Deze wordt in een periode van vijf jaar uitgekeerd. Voor de gemeente

Vijfheerenlanden gaat het om een bedrag van ongeveer € 11.750. In 2020 is in het kader van de herindeling een frictievergoeding van € 1.882 ontvangen. Dit bedrag is conform besluitvorming bij de begroting 2020 in de algemene reserve gestort. In 2021 en 2022 zal jaarlijks nog een bedrag van ongeveer € 1.880 worden ontvangen.

Verkoop Hoogstraat 44-44a:
Verkoop pand Hoogstraat 44-44a Leerdam: bij Raadsbesluit van 15-12-2020 is ingestemd met de verkoop van het pand voor € 450.000. De boekwaarde van € 305.500 is afgeboekt, het restant van € 144.500 is gestort in de algemene reserve.

Reserve grondexploitatie:
Dotaties:

- Dotatie € 7.000 vanuit algemene reserve (zie toelichting algemene reserve)
- Winstneming grondexploitatie Gaasperwaard € 794
- Winstneming grondexploitatie Sluiseiland € 400
- Vrijval Voorziening verliesgevende complexen € 196

Onttrekkingen:

- Winstuitkering ROM-S 2020 € 750
- Hazelaarplein € 103

Reserve Sociaal Domein: de reserve is ingesteld voor de decentralisaties in het sociaal domein.

In 2020 zijn conform besluitvorming de volgende bedragen aan de reserve Sociaal Domein onttrokken:

Omschrijving (x € 1.000)	**Begrote onttrekking 2020**	**Werkelijke onttrekking 2020**	**Besluit**
Begroting Jeugd	1.896	1.896	
Investeringsbudgetten Sociaal Domein	0	349	Raad 12-12-2019
Dekking frictiekosten BLIJ	51	51	Raad 12-11-2020
PvA beter thuis	186	7	Raad 9-11-2020
Totaal	**2.133**	**2.302**	

- **Jeugd:** De onttrekking van € 1,9 miljoen betreft de verwerking van de tabel op pagina 22 uit de begroting 2020 waarbij een deel van de reserve sociaal domein wordt ingezet ter dekking van de stijgende kosten op het sociaal domein. Het gaat hierbij om alle onontkoombare ontwikkelingen (zoals noodzakelijke herindicaties, tariefstijgingen etc.), minimaal noodzakelijke uitbreidingen van personele capaciteit en incidentele dekkingsbronnen. Deze bedragen waren nodig om te voorkomen dat we in het leveren van de benodigde zorg onder de ondergrens terecht zouden komen of onacceptabele wachtlijsten moesten laten ontstaan.

- **Investeringsbudgetten Sociaal Domein:** De restanten van investeringsbudgetten 2019 Sociaal Domein vanuit Investeringsagenda (Vianen) en Lokale Sociale Agenda (Zederik) zijn herverdeeld en doorgezet naar 2020

In 2020 zijn conform besluitvorming de volgende bedragen aan de reserve Sociaal Domein gedoteerd:

Omschrijving (x € 1.000)	**Begrote dotatie 2020**	**Werkelijke dotatie 2020**	**Besluit**
Inhuurbudget (1e Bestuursrapporatge 2020)	43	43	Raad 9-11-2020
Totaal	**43**	**43**	

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves zijn, overeenkomstig het BBV, reserves waaraan de gemeenteraad een bepaalde bestemming heeft gegeven. In de financiële verordening is in artikel 11 omtrent bestemmingsreserves opgenomen dat Raad besluit tot het instellen en opheffen van reserves en het instellen van reserves dient beperkt te blijven tot het hoogst noodzakelijke. De raad is bevoegd de bestemming van een bestemmingsreserve te wijzigen en besluit tot toevoegingen aan en onttrekkingen uit een reserve. Bij een voorstel voor de instelling van een bestemmingsreserve dient minimaal te worden aangegeven: het specifieke doel van de reserve, de functie van de reserve, de voeding van de reserve, de maximale hoogte van de reserve en de maximale looptijd.
Indien een bestemmingsreserve binnen de aangegeven maximale looptijd niet heeft geleid tot een investering, valt de bestemmingsreserve vrij en wordt deze aan de algemene reserve toegevoegd. In de jaarrekening wordt aan de raad een overzicht (van het verloop) van de reserves gepresenteerd conform de vereisten uit het BBV.

Verloop bestemmingsreserves 2020

Het verloop van de bestemmingsreserves kan in 2020 als volgt worden weergegeven:

Eigen vermogen	Saldo 31-12-2019	Bestemm. resultaat	Dotatie	Onttrekking	Saldo 31-12-2020
Bestemmingsreserve					
Overlopende posten	0	0	4.744	4.744	0
Verkoop groenstroken	50	0	0	50	0
Tiendweg-Zuid	300	0	0	300	0
Kap.lasten Stadskantoor LRD	361	0	0	14	346
Renovatie verv. Gem. gebouwen	1.348	0	0	21	1.327
Kwaliteitsimpuls station	213	0	0	213	0
Bovenwijkse voorzieningen	419	0	0	200	219
Gezond in de stad	60	0	0	60	0
Informatiebeleidsplan	188	0	0	188	0
Stedelijk waterplan	28	0	0	28	0
Bestemmingsplannen	212	0	0	212	0
Onderhoud gemeentelijke gebouwen	1.145	0	155	64	1.236
Egalisatie kap lasten regie	410	0	0	410	0
Gemeentehuis ZDR	1.512	0	0	108	1.404
Verkeersplannen	62	0	0	2	60
Volkshuisvesting	2.072	0	0	1.000	1.072
Sportzaal Hei-en Boeicop	268	0	0	13	255
Afschrijving bibliotheek	214	0	0	8	207
Afschrijving peuterspeelzalen/KDV	434	0	0	15	419
Verplaatsen milieuhinder	274	0	0	274	0
Herstructurering bestaand bedrijventerrein	205	0	0	205	0
Zederikse vitale dorpen	2.788	0	0	121	2.667
Risico beheersprogramma's	1.020	0	0	1.020	0
Dorpshuizen	489	0	0	0	489
Beheer en onderhoud Middelwaard	50	0	0	0	50
Groot onderhoud wegen	2.916	0	300	0	3.216
Groot onderhoud openbare verlichting ZDR	32	0	0	32	0
Groot onderhoud Brede School	265	0	0	0	265
Groot onderhoud sportvelden ZDR	110	0	0	0	110
Groot onderhoud kunstgrasvelden ZDR	57	0	0	0	57
Groot onderhoud gebouwen stichtingen ZDR	172	0	0	0	172

Vervanging speeltoestellen	42	0	0	0	42
Groot onderhoud gem.gebouwen ZDR	1.057	0	0	44	1.013
Afschrijvingslasten automatisering ZDR	673	0	0	13	659
Verkoop aandelen Eneco	0	0	78.413	45.400	33.013
Ruimtelijk kwaliteitsfonds	0	0	92	0	92
Corona	0	0	6.744	2.249	4.495
Dekking kapitaallasten algemeen	0	0	18.000	0	18.000
Totaal bestemmingsreserve	19.446	0	108.448	57.008	71.320

Toelichting op verloop > € 100.000 bestemmingsreserves (x € 1.000)

Vrijval diverse bestemmingsreserves (zie toelichting algemene reserve)

Bij raadsbesluit van 12-11-2020 Begroting 2021-2024 is besloten om diverse bestemmingsreserves vrij te laten vallen en toe te voegen aan de Algemene reserve. Totaal bedraagt dit € 3.972.

Reserve overlopende posten:
De reserve dient ter dekking van de budgetten die in voorgaand boekjaar zijn overgeheveld naar het huidige boekjaar.

Vanuit de Jaarrekening 2019 is er € 4.310 budget overgeheveld naar 2020, hiervan is werkelijk € 1.872 onttrokken t.g.v. in 2020 uitgegeven budgetten. Het restant van € 2.438 is zoals voorgeschreven vij gevallen ten gunste van het exploitatieresultaat en zal dan terug vloeien in de algemene reserve.

Bovenwijkse voorzieningen Leerdam & Vianen: vanuit deze reserve is € 200 overgeboekt ten gunste van de Algemene reserve.

Informatiebeleidsplan Leerdam: de reserve dateert uit 2015 en is bestemd voor de jaarlijkse egalisatie van de kosten met betrekking tot ICT-investeringen. Het saldo van de reserve bedraagt ultimo 2019 € 188. In de 1e Bestuursrapportage 2020 is voorgesteld dit bedrag in te zetten voor de implementatie E-HRM. Ultimo 2020 kan deze reserve worden opgeheven.

Groot onderhoud gemeentelijke gebouwen Leerdam: deze reserve is in 2015 ingesteld omdat een voorziening groot onderhoud niet meer mogelijk was vanwege het ontbreken van een Meerjarig Groot Onderhoudsplan (MJOP). Ultimo 2019 bedroeg de reserve € 1.145. In de primaire begroting 2020 is een storting in de reserve groot onderhoud opgenomen van € 155. In de jaarrekening is dit bedrag conform begroting in de reserve gestort. Doordat binnen de reguliere begroting 2020 voldoende budget aanwezig is om de kosten van groot onderhoud te dekken is geen bedrag aan de reserve onttrokken. In de Raad van 12-07-2019 is besloten een bedrag van € 120.000 beschikbaar te stellen voor het uitvoeren van een conditiemeting (conform NEN 2767) voor het gemeentelijk vastgoed. De werkelijke kosten in 2020 bedragen € 64 en zijn uit de reserve onttrokken.
Bij het vaststellen van het MJOP gebouwen zal deze reserve samen met de reserve groot onderhoud gemeentelijke gebouwen Zederik omgezet worden in een voorziening.

Reserve aankoop gemeentehuis Zederik: Deze reserve dient ter dekking van de afschrijvingslasten van de aankoop van het gemeentehuis Zederik in 2003. In het boekjaar 2020 is conform begroting voor € 108 aan afschrijvingslasten aan de reserve

onttrokken. Ultimo 2020 was in de reserve een bedrag beschikbaar van € 1.404. Dit is gelijk aan de boekwaarde van het betreffende activum.

Reserve volkshuisvesting Zederik & Vianen: de reserve heeft een bestedingsfunctie ten behoeve van de volkshuisvestingszaken. Bij het vaststellen van de begroting 2021-2024 is besloten om € 1.000 vrij te laten vallen en te storten in de algemene reserve.

Reserve vitale dorpen: Bij Raadsbesluit van 20-06-2016 is een bestemmingsreserve Zederikse dorpen ingesteld. De reserve is ingesteld voor extra investeringen in de Zederikse samenleving voorafgaand aan de herindeling met Vianen en Leerdam. In 2020 is een bedrag van € 121 onttrokken, dit betreft de afschrijving van genoemde investeringen en niet investeringen zoals lokale sociale agenda, duurzaamheid en recreatie en toerisme. Opgemerkt dient te worden dat door het verplicht activeren van maatschappelijk nut een beklemd bedrag onderdeel uitmaakt van de reserve. De afschrijvingskosten worden onttrokken. Het beklemde bedrag (investeringen minus afschrijvingskosten) bedraagt per ultimo 2020 € 1.040.

Omschrijving (x 1.000 euro)	Begroot Investering	Boekwaarde eind 2019	2020 Inves-tering	2020 Afschrij-ving	Boek waarde eind 2020
Realisatie ontmoetingsplek Pr Irenestraat*		43	0	2	41
Bijdrage aanpassing Plusmarkt*		55	0	2	53
Kwaliteitsimpuls Pad van Alting Lexmond*		23	0	1	22
Herinrichting Prinsengracht (Ameide)*		186	0	7	179
De Laak Lexmond	180	126	46	0	172
Wandelpad langs Parallelweg Meerkerk	90	74	1	0	75
Nieuw kunstgrasveld voetbal H&B Cop*		430	0	33	397
Herinrichting Buitenruimte De Linde	50	0	0	0	0
Herinrichting openbare ruimte De Schakel	204	0	68	0	68
Opknappen/herinrichten aantal speelterreinen	200	33	0	0	33
Totaal	**724**	**970**	**115**	**45**	**1.040**

* reeds afgesloten investeringen

Groot onderhoud wegen Leerdam & Zederik: in de jaarrekeningen 2018 van de voormalige gemeenten Zederik en Leerdam zijn de voorzieningen groot onderhoud vrijgevallen in het resultaat en bij resultaatbestemming is de reserve gevormd. De vrijval was noodzakelijk vanwege het ontbreken van een Meerjarig Groot Onderhoudsplan (MJOP). In de 2e Bestuursrapportage 2020 is besloten om het budget onderhoud wegen te verlagen en dit voordeel van € 300 te storten in de reserve Groot onderhoud wegen.

Reserve Eneco (verkoop aandelen) (nieuw 2020): In de openbare raadsvergadering van 6 februari 2020i is besloten in te stemmen met het collegebesluit tot verkoop van alle aandelen van de gemeente Vijfheerenlanden in de Enecogroep N.V. aan Diamond Chubu Europe B.V.
Conform hetzelfde besluit van 6 februari 2020 is er een bedrag van € 78.413 in een nieuw gevormde reserve "Opbrengst verkoop aandelen Eneco" gestort.

Vanuit de reserve is € 22.000 gestort in de Algemene reserve ter versterking van het weerstandsvermogen, € 18.000 is gestort in reserve kapitaallasten ter compensatie van het dividendverlies door de verkoop van de aandelen Eneco. Tenslotte is nog € 5.400 gestort in de nieuwe reserve Corona ter dekking van incidentele kosten en/ of minder baten. Per 31-12-2020 bedraagt de reserve hierdoor € 33.013

Reserve Corona (nieuw 2020): In de raadsvergadering van 09-07-2020 is besloten tot het vormen van een reserve corona. De reserve heeft als doel om nadelen die direct kunnen worden toegeschreven aan de coronacrisis te dekken. Vanuit dezelfde raadsvergadering is besloten om een bedrag van € 5.400 te storten in de nieuwe reserve corona. In de vergadering van 12-11-2020 (2e Bestuursrapportage) is vervolgens nog eens € 1.344 toegevoegd. Tevens is in deze vergadering het besluit genomen om het college te mandateren bij de jaarrekening, de dan bekende en onderbouwde nadelen van de coronacrisis te dekken uit de reserve corona. Bij de jaarrekening is een bedrag van € 2.249 ten laste gebracht van de reserve corona. Per 31-12-2020 bedraagt de reserve hierdoor € 4.495

Reserve dekking dividendverlies (nieuw 2020): In de raadsvergadering van 09-07-2020 is besloten om eenmalig het dividendverlies door de verkoop van de aandelen Eneco te compenseren. Hiervoor is € 18.000 vanuit de reserve Eneco gestort in een nieuw gevormde reserve.

Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen is in 2020 als volgt:

Voorzieningen (x € 1.000)	Saldo 31-12-2019	Dotaties	Onttrekking	Vrijval	Saldo 31-12-2020
Pensioen politieke ambtsdragers	6.193	842	257		6.779
Wachtgeld	784		323		461
Rechtspositionele regelingen & personeelsbeleid	208	338	345		201
Frictiekosten	2.471		2.391	80	0
Voorziening claim Niemans	40.978		40.978		0
3e WW	27	16			43
Totaal voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	**50.661**	**1.196**	**44.294**	**81**	**7.483**
Bruidsschat Dorpshuizen	71				71
Riolering	6.098	2.355			8.453
Begraven	0	206			206
Totaal voorzieningen van derden verkregen middelen	**6.169**	**2.561**	**0**	**0**	**8.730**
Totaal voorzieningen	**56.830**	**3.757**	**44.294**	**81**	**16.213**

Toelichting op de voorzieningen:

Voorziening pensioen wethouders: de voorziening is geactualiseerd wat in 2020 heeft geleid tot een dotatie van in totaal € 842. In 2020 is een bedrag onttrokken van €257 m.b.t. reguliere pensioenbetalingen. De dotatie hangt voor circa de helft samen met de overdracht van een koopsom van een verzekeringsmaatschappij van een oud portefeuillehouder. De andere helft wordt veroorzaakt door een nog lagere rekenrente dan vorig jaar. In de jaarrekening 2020 is de rekenrente 0,08% (2019 0,29%). In formele zin zijn wethouders niet gehouden aan de Pensioenwet. Het Rijk adviseert echter uitdrukkelijk om aan te haken bij de Pensioenwet. De gemeente maakt echter bewust de keuze hiervan af te wijken als er sprake is van recentere informatie. Het vormen van de voorziening op basis van de recentere sterftetabellen is daarbij verdedigbaar en aanvaardbaar.

Voorziening wachtgeld: de voorziening is geactualiseerd. In 2020 is m.b.t. wachtgeld een bedrag onttrokken ad € 323.

Voorzieningen rechtspositionele regelingen: met medewerkers van de gemeente Vijfheerenlanden is een rechtspositionele regeling getroffen waarvoor het noodzakelijk was om een bedrag ad € 338 toe te voegen aan de voorziening. In het kader van de regelingen is in 2020 een bedrag van € 345 aan de voorziening onttrokken.

Voorziening frictiekosten: In de jaarrekeningen 2018 van de drie voormalige gemeenten zijn voorzieningen frictiekosten gevormd voor de kosten verbonden aan de in- en uitvlechting van de Gemeenschappelijke regelingen.
Per 01-01-2020 bedroeg de Voorziening € 2.471.

In 2020 is de vergoeding voor frictie-en desintegratiekosten aan Werk en Inkomen Lekstroom € 2.390 ten laste van de voorziening gebracht. Het restant van de voorziening € 81 zal niet meer worden aangesproken en is vrijgevallen ten gunste van de exploitatie.

Voorziening Niemans: Op 15 december 2020 heeft het Gerechtshof te Den Haag uitspraak gedaan in de zaak Niemans. De financiële consequenties van deze uitspraak zijn voor de gemeente Vijfheerenlanden buitengewoon ingrijpend. Door het Gerechtshof is uitgesproken dat de gemeente Vijfheerenlanden een schadevergoeding dient te betalen van € 79,9 miljoen en ook de juridische kosten van Niemans van € 10,8 miljoen en de proceskosten van € 1,2 miljoen moet vergoeden. Tezamen is dit een totaalbedrag van € 91,9 miljoen. De gemeente Vijfheerenlanden heeft voor het risico van de zaak Niemans in 2018 al een voorziening gevormd van € 40,9 miljoen. De uitspraak van het Gerechtshof betekent dus een financieel nadeel ten laste van de exploitatie van € 51 miljoen.

Voorziening 3e jaar WW: Jaarlijks vindt een storting plaats vanuit de ingehouden bijdragen van de medewerkers.

Voorziening begraven: de voorziening dient ter egalisatie van de grafrechten. In 2020 is een bedrag van € 206 gestort in de voorziening.

Voorziening riolering: de voorziening dient ter egalisatie van de rioolheffing. In 2020 is een bedrag van € 2.355 gestort in de voorziening.

Vaste schulden met een rente typische looptijd > 1 jaar

Vaste schulden met een rentetypische looptijd > dan 1 jaar (x € 1.000)	Saldo 31-12-2019	Vermeer-deringen	Aflossingen	Saldo 31-12-2020
Onderhandse leningen	120.793		18.867	101.927
Onderhandse leningen doorgeleend aan Fien Wonen	2.099		616	1.483
Pensioenfondsen	3.500		500	3.000
Waarborgsommen	101		100	1
Totaal	**126.493**	**0**	**20.083**	**106.410**

Rentelast 2020

Conform artikel 56 BBV dient de rentelast voor het begrotingsjaar te worden vermeld van de vaste schulden. De totale rentelast 2020 bedraagt € 1.982. Dit is inclusief de rente van woningbouwleningen.

Onderhandse leningen (en pensioenfondsen)

De onderhandse leningen kunnen als volgt worden weergegeven:

Hoofdsom Oorspronkelijk	Referentie	Jaar laatste aflossing	Percentage	31-12-2019	Opgenomen	Aflossing	31-12-2020
€ 7.000.000	BNG 40.110233	2025	0,79%	4.200.000		700.000	3.500.000
€ 5.000.000	AEAM Government Related Investment Fund	2026	0,49%	3.500.000		500.000	3.000.000
€ 4.000.000	BNG 40.111566	2027	0,475%	3.200.000		400.000	2.800.000
€ 5.000.000	BNG 40.112245 (Brede School Ameide)	2069	1,775%	4.900.000		100.000	4.800.000
€ 10.000.000	BNG 40.109492	2029	1,26%	6.666.667		666.667	6.000.000
€ 1.850.000	BNG 40.111478 Glasmuseum)	2045	1,57%	1.742.929		54.800	1.688.129
€ 20.000.000	BNG 40.109500 (Broekgraaf)	2022	1,50%	20.000.000		0	20.000.000
€ 10.400.000	BNG 40.112092 (Glaspark)	2048	1,56%	10.125.500		278.782	9.846.718
€ 10.000.000	BNG 40.99008	2034	4,685%	5.000.000		333.333	4.666.667
€ 15.000.000	BNG 40.103386	2038	4,537%	9.125.000		500.000	8.625.000
€ 10.000.000	BNG 40.109007	2044	3,175%	8.333.333		333.333	8.000.000
€ 5.000.000	BNG 40.110332	2046	1,80%	4.500.000		166.667	4.333.333
€ 15.000.000	BNG 40.112304	2020	-0,25%	15.000.000		15.000.000	0
€ 10.000.000	NWB 1 0028061	2043	3,27%	8.000.000		333.333	7.666.667
€ 20.000.000	BNG 40.112710	2021	-0,23%	20.000.000		0	20.000.000
		Totaal		**124.293.429**	**0**	**19.366.915**	**104.926.514**

Projectfinanciering

In een aantal gevallen zijn leningen aangetrokken voor specifieke projecten. Dit betreft in ieder geval:

Lening grondexploitatie Broekgraaf Leerdam: Ten behoeve van de grondexploitatie Broekgraaf is in 2013 een geldlening gesloten van 20 miljoen euro tegen een rentepercentage van 1,5%. Deze lening heeft een looptijd van 5 jaar en zou in 2018 in zijn geheel zijn afgelost. Gezien de zeer lage rente is in 2014 besloten om de looptijd van

deze lening met 4 jaar te verlengen tot 1 december 2022. Dit eveneens tegen een rentepercentage van 1,5%.

Lening herfinanciering Glasmuseum: In 2017 is ten behoeve van de herfinanciering van het Nationaal Glasmuseum een lening aangetrokken van € 1.850. Het betreft een 28-jarige annuïteitenlening waarvan de rente en aflossing op 1 december van het jaar moeten worden voldaan. De lening is in zijn geheel doorgeleend aan het Nationaal Glasmuseum.

Lening Glaspark: In 2018 is een projectfinanciering opgenomen van € 10.400 met een looptijd van 30 jaar voor de ontwikkeling van het (sportcomplex) Glaspark.

Waarborgsommen
Dit bedrag betreft stortingen m.b.t. pasjes voor onder meer parkeergarage, fietskluizen en chipkaarten van Sportcentrum Helsdingen.

VLOTTENDE PASSIVA

Vlottende schulden < 1 jaar

De vlottende schulden < 1 jaar kunnen als volgt worden weergegeven:

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar (x € 1.000)	31-12-2020	31-12-2019
Kasgeldleningen	45.000	12.500
Bank- en girosaldi	303	2.968
Overige schulden	8.551	9.510
Totaal	**53.854**	**24.978**

Kasgeldleningen
Per 17-12-2020 is een kasgeldlening afgesloten bij de BNG met een looptijd van 2 maanden voor € 45 miljoen tegen een rentepercentage van 0%.

Bank- en girosaldo
Dit betreft saldo op bankrekeningen welke in het rood staan.

Overige schulden
Dit betreffen voornamelijk facturen die van leveranciers zijn ontvangen en op balansdatum nog verschuldigd waren.

Overlopende passiva

De overlopende passiva worden als volgt worden weergegeven:

Overlopende passiva (x € 1.000)	31-12-2020	31-12-2019
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	57.930	7.146
Van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor specifieke uitkeringen die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren:	2.123	1.485
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	417	267
Totaal	**60.470**	**8.898**

Nog te betalen bedragen (verplichtingen die in het begrotingsjaar .....)
Dit betreft de verwerking van de uitspraak van het Gerechtshof in de zaak Niemans waarvan € 51 miljoen ten laste van de exploitatie komt (zie toelichting Voorziening Niemans), en facturen welke in 2021 zijn ontvangen m.b.t. prestaties welke in 2020 zijn geleverd waardoor de lasten of te activeren investeringen in 2020 opgenomen dienen te worden.

Overige vooruit ontvangen bedragen
Dit betreft onder meer vooruit ontvangen bedragen i.v.m. anterieure overeenkomsten en overige vooruit ontvangen bedragen.

Ontvangen voorschotbedragen specifieke uitkeringen van Europese en Nederlandse overheidslichamen
Het verloop van de van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor specifieke uitkeringen kan als volgt worden weergegeven:

Verlooptabel van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor specifieke uitkeringen die dienen ter dekking van lasten voor volgende begrotingsjaren					
(x € 1.000)	31-12-2019	Bij	Af	Vrijval	31-12-2020
Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) VHL 2019	597	0	18	0	579
Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) VHL 2020	0	1.685	1.175	0	510
TOP Leerdam	4	0	1	0	3
Specifieke uitkering Sport (SPUK)	674	1.733	1.682	0	724
Aanleg stadspark Leerdam	32	0	6	0	26
Maatschappelijke diensttijd	163	292	335	0	120
Project infra-aanpassingen	15	0	15	0	0
Specifieke uitkering Hulp gedupeerden Toeslagenproblematiek	0	33	0	0	33
Sportakkoord 2020	0	30	20	0	10
Regeling reductie energiegebruik 2020-2021	0	297	179	0	118
Totaal	**1.485**	**4.070**	**3.431**	**0**	**2.123**

Toelichting specifieke uitkeringen (x € 1.000) > € 100.000

Specifieke uitkering gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid (OAB): Bij beschikking van 25-09-2020 is voor onderwijsachterstandenbeleid 2020 door het ministerie van OCW een bedrag toegekend van € 1.685. De overige regeling heeft betrekking op de OAB 2019.

Specifieke uitkering sport (SPUK): Per 1 januari 2019 is de sportvrijstelling in de Wet op de omzetbelasting verruimd. Door deze wetswijziging vervalt het recht op aftrek van btw voor gemeenten. Er is een Specifieke uitkering sport (SPUK) voor gemeenten om het btw nadeel te compenseren. Bij beschikking van 30-06-2020 is door het ministerie van VWS een maximale subsidie toegekend van € 1.733. Daarnaast heeft er een correctie plaatsgehad over 2019 van € 51.

Maatschappelijke Diensttijd: Bij beschikking van ZonMw van 20-09-2019 is een bedrag van maximaal € 975 beschikbaar gesteld voor de duur van maximaal 24 maanden voor het project Maatschappelijke Diensttijd. Het bedrag wordt in 3 termijnen uitgekeerd. In 2019 is € 487 (50%) ontvangen. In 2020 is een voorschot ontvangen van € 292 (30%). In 2021 zal € 195 (20%) ontvangen worden. De uiteindelijke eindverantwoording dient uiterlijk voor 01-01-2022 te worden ingediend. Naast de gemeente Vijfheerenlanden zullen de stichting Samen Doen en de gemeente Utrecht in het project participeren. In 2020 is een bedrag van € 176 aan de gemeente Utrecht en een bedrag van € 150 aan stichting Samen Doen verstrekt.

Regeling reductie energieverbruik 2020-2021: Het doel van de regeling is het verminderen van C02-uitstoot door het nemen van energiebesparende maatregelen door huiseigenaren. Met het ontvangen bedrag van € 297 heeft de gemeente een project opgezet waarmee huiseigenaren voorgelicht en gestimuleerd worden om energiebesparende maatregelen te nemen. In samenwerking met het Energie loket zijn er aan huiseigenaren in Vijfheerenlanden in 2020 voor een bedrag van € 179 aan vouchers voor energiebesparende maatregelen verstrekt.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Conform artikel 50 BBV dienen aan de passiefzijde van de balans buiten de balanstelling het bedrag opgenomen te worden waartoe aan natuurlijke en rechtspersonen borgstellingen of garantstellingen zijn verstrekt.

Gewaarborgde geldleningen
De gemeente Vijfherenlanden staat garant voor een aantal leningen. Er kan onderscheid gemaakt worden tussen directe en indirecte borgstelling. Bij een directe borgstelling kan de gemeente direct door de bank aangesproken worden om de borg te betalen op moment dat de partij waarvoor wij borg staan niet meer aan de rente- en aflossingsverplichtingen kan worden voldaan. Dit zal het geval zijn als een partij in surseance van betaling of faillissement geraakt. Bij de indirecte borgstellingen staat een andere instantie borg en staat de gemeente garant als de betreffende instantie zelf niet meer voldoende middelen heeft om verliezen m.b.t. borgstellingen op te vangen. In dat geval verstrekt de gemeente een renteloze lening.

Indirecte borgstellingen WSW
De gemeente Vijfheerenlanden heeft een achtervangpositie voor de borgstellingen van het Waarborgfonds Sociale Woningbouw. Het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) staat borg voor de rente- en aflossingsverplichtingen van de door WSW geborgde leningen van woningbouwcorporaties. Het rijk en de gemeenten zijn de achtervang voor de geborgde leningen waarbij op moment dat van die gezamenlijke achtervang gebruik gemaakt moet worden, het Rijk en de gemeenten een renteloze lening verstrekken. Overigens betekent dit niet dat dit bedrag ook ons risico is. Enerzijds omdat we als gemeente Vijfheerenlanden ook aangesproken kunnen worden als een woningcorporatie elders in het land in de problemen komt. Anderzijds omdat de achtervang pas plaats vindt nadat het eigen vermogen van de woningcorporatie en de borgstellingsreserve van het WSW is aangesproken. De kans dat gebruik gemaakt wordt van de achtervang wordt als zeer klein ingeschat. In het geval dat de gemeenten op hun achtervangpositie worden aangesproken, geldt een vooraf bepaalde verdeling waarbij het Rijk 50% voor haar rekening neemt en door alle deelnemende gemeenten aan het waarborgfonds de overige 50%. Onderstaande tabel geeft het verloop van de gewaarborgde geldleningen weer - exclusief voor particulier woningbezit en exclusief de garantstellingen in achtervangpositie bij de WSW. Omdat de WSW-garanties een ander karakter en risico hebben, worden deze in een aparte tabel weergegeven.

Direct gegarandeerd (x € 1.000)					Dekking	31-12-2019	31-12-2020
Naam geldnemer	Oorspronkelijk	Referentie				restant hoofdsom	restant hoofdsom
Stichting Fien Wonen	2.500			NWB	Niet bekend	2.500	2.500
Stichting Fien Wonen	4.400	40.100771		BNG	Niet bekend	4.400	4.400
Direct gegarandeerd	**6.900**					**6.900**	**6.900**

Op basis van de financiële positie van de desbetreffende instellingen, zoals uit de meest recente jaarrekening van die instellingen blijkt, wordt het vormen van een voorziening m.b.t. deze garanties niet noodzakelijk geacht. Onderstaande tabel geeft de garantstellingen in achtervangpositie bij de WSW:

Achtervang WSW (x € .1000)					Dekking	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2020
Naam geldnemer	Oorspronkelijk	Referentie	WSW			restant hoofdsom	restant hoofdsom	restant hoofdsom
Fien Wonen	34.449					14.449	21.949	28.700
St. HABION	16.176					13.851	13.689	13.522
St. Kleurrijk Wonen	118.331					108.822	97.417	89.982
St. Lekstede Wonen	136.224					95.803	93.268	88.231
St. Vestia	4.657					5.191	5.191	
St Woonzorg Nederland	22.720					21.424	20.865	20.305
TOTAAL	332.558					259.541	252.379	240.740

Het totaal van de gewaarborgde geldleningen voor particulier woningbezit bedraagt € 2.752. In dit bedrag zijn verstrekkingen begrepen waarbij spaarpolissen zijn afgesloten, bij de betreffende instelling. Het gaat om een totaal bedrag van € 1.865 en dit bedrag verlaagt het risico. Er worden geen nieuwe hypotheekgaranties meer verstrekt. Het saldo neemt ieder jaar af.

Ten slotte heeft de gemeente Vijfheerenlanden een vijftal bankborgtochten ter zekerheidsstelling afgegeven. Dit houdt in, dat de gemeente garant staat voor alle verplichtingen jegens de kapitaalverstrekker. In onderstaand overzicht een overzicht hiervan:

Gegarandeerde geldleningen x € 1,000			31-12-2020	31-12-2019
Naam geldnemer	Oorspronkelijk		restant hoofdsom	restant hoofdsom
LD 1901600001	4	Bankgarantie BNG	4	4
LD 1901600002	3	Bankgarantie BNG	3	3
v.v. Brederodes	45	Bankborgtocht	23	23
Bridge Club Vianen	130	Bankborgtocht	31	36
Cafe 't Fust	9	Bankborgtocht	0	3
Totaal			**60**	**69**

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Conform artikel 53 BBV dienen de niet in de balans opgenomen financiële verplichtingen waaraan de gemeente voor toekomstige jaren is verbonden te worden opgenomen in de toelichting op de balans. Deze verplichtingen zijn hieronder weergegeven (in € 1.000). Daarbij is rekening gehouden met een drempel van € 25. Alle niet uit de balans blijkende verplichtingen waarvan de resterende contractwaarde lager is dan € 25 zijn dus niet in de tabel opgenomen.

Crediteur	Levering/dienst	Bedrag 2019	Bedrag 2020	Bedrag 2021 en verder	Looptijd overeenkomst
Vaessen	Onderhoud Sportcentrum Helsdingen	363	255	3.750	Duur 20 jaar na datum oplevering Helsdingen
Juijn	Leerlingenvervoer	775	775	3.100	T/m schooljaar 2022/2023
De Vier Gewesten	Leerlingenvervoer	503	500	2.000	T/m schooljaar 2022/2023
HVC	Levering energiediensten	832	830		31-12-2020
Beachtle	Licencies Microsoft	154	154	372	T/m 31-05-2022
Raetsheren van Orde	Aansprakelijkheidsverzekering	93	95	190	T/m 31-12-2021
Centric	Key2Burgerzaken/Key2Betalen	53	53	159	T/m 31-12-2022
Connexxion Services BV	Leerlingenvervoer	44	45	180	T/m schooljaar 2022/2023
Mintlab Zaaksysteem	Zaaksysteem	152	53	147	T/m 30-09-2022. V
Roxit	SquitXo	55	60	121	T/m 31-12-2021
GouwIT	BAG WKPD WOZ en Heffen	213	57	115	T/m 31-12-2021
Heigo Nederland BV	Bedrijfskleding wijkteams	0	27	112	T/m 29-02-2024
Topicus	Gidso/WMO	40	38	88	T/m 30-04-2022.
Heijmans	Openbare verlichting	168	83		Tot april 2020
Cyclomedia	Streetsmart	0	46	46	T/m 15-10-2020
Avelon	E-facturatie	0	12	42	Tot 01-05-2023
Antea	Onderhoud kunstgrasveld	0	4	32	Ingaande door VHL

Realisatie					en Antea nader te bepalen datum. Betreft 10 jaar (garantieperiode)
Greenvalley	Website	0	20	40	T/m 31-12-2021
Centric	Key2Begraven	9	9	36	Tot juli 2024
Antea Nederland	WBION/Beheer software	0	17	50	T/m 31-03-2022.
PinkRoccade	Civision Middelen	0	38	38	T/m 31-12-2020
Ibabs	Raadsinformatiesysteem	0	13	38	T/m 30-09-2022
Xential	Documenten creatie	0	16	31	T/m 31-12-2021
Topdesk	Service management software	12	21	26	Tot 04-2021

Eigen bijdrage op grond van de WMO
Een aanvrager van een voorziening op grond van de WMO (zoals hulp in de huishouding, begeleiding, hulp- en vervoersmiddelen of beschermd wonen) is op grond van de WMO een bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald, dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. De informatie van het CAK is - om redenen van privacy beperkt – niet toereikend om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen op grond van de WMO geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat door de gemeenten geen zekerheden omtrent omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Tijdens het opstellen en vaststellen van de jaarstukken moeten gunstige en ongunstige gebeurtenissen, die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum, altijd in de jaarrekening worden verwerkt als deze onontbeerlijk zijn voor het inzicht van de gebruiker (bijvoorbeeld gemeenteraad) van de jaarrekening bij de vaststelling daarvan. Het gaat dan om gebeurtenissen met een materieel effect ten opzichte van het totaal van baten en/of lasten.

Uitstel betaalbaarstelling dividend BNG
In reactie op een zeer nadrukkelijke aanbeveling van de Europese Centrale Bank (ECB) heeft de BNG op 1 april 2020 bekend gemaakt de uitkering van het dividend op te schorten tot in elk geval 1 september 2021. Achtergrond hiervan is de significante schok die de corona-pandemie de economie toebrengt en de rol die voor banken is voorzien om de effecten zoveel als mogelijk te mitigeren. De toezichthouder verwacht van banken dat zij zich tot het uiterste inspannen om hun klanten te helpen en hun vermogen maximaal beschikbaar houden om te investeren in de kredietverlening aan hun klanten. Het is de uitdrukkelijke intentie van de RvC en de RvB van de BNG om het dividend na 1 oktober 2020 uit te keren. Mocht dat door onvoorziene ontwikkelingen niet mogelijk blijken of niet geoorloofd zijn, dan zullen de RvC en de RvB met een aangepast voorstel komen.

Bijlagen

Overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld

Nr.	LASTEN per programma (in € 1.000)	Primaire begroting 2020	Gewijzigde begroting 2020	Realisatie 2020
0.1	Bestuur	3.410	3.589	3.279
0.2	Burgerzaken	435	356	268
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	453	853	1.008
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	4.020	3.967	3.904
1.2	Openbare orde en veiligheid	383	445	1.649
2.1	Verkeer en vervoer	6.875	6.134	7.409
2.2	Parkeren	108	104	78
2.3	Recreatieve havens	13	36	33
2.4	Economische havens en waterwegen	6	6	6
2.5	Openbaar vervoer	69	49	47
3.1	Economische ontwikkeling	256	265	274
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	0	325
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	291	475	51.761
3.4	Economische promotie	803	576	588
4.1	Openbaar basisonderwijs	348	298	279
4.2	Onderwijshuisvesting	3.912	3.657	2.878
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	3.549	3.674	4.037
5.1	Sportbeleid en activering	844	1.046	987
5.2	Sportaccommodaties	3.361	3.518	2.791
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	671	728	688
5.4	Musea	385	1.121	1.158
5.5	Cultureel erfgoed	167	154	131
5.6	Media	1.036	1.219	1.163
5.7	Openbaar groen en (open lucht) recreatie	2.635	2.334	6.475
6.1	Samen kracht en burgerparticipatie	4.584	5.491	8.057
6.2	Wijkteams	0	0	0
6.3	Inkomensvoorzieningen	13.928	23.758	26.362
6.4	Begeleide participatie	3.219	4.013	4.964
6.5	Arbeidsparticipatie	2.382	4.059	2.101
6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	1.316	1.103	2.713
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	8.710	9.026	8.565
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	11.187	14.087	14.179
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	46	232	124
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	562	562	1.909
7.1	Volksgezondheid	2.527	2.537	2.112
7.2	Riolering	5.026	5.020	7.163
7.3	Afval	5.491	5.996	5.901
7.4	Milieubeheer	1.505	2.466	2.043
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	1.180	1.108	2.041
8.1	Ruimtelijke ordening	537	468	4.426
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijfsterreinen)	0	0	13.383
8.3	Wonen en bouwen	1.924	1.953	2.488
0.4	Overhead	33.880	35.017	15.565
0.5	Treasury	2.578	3.342	2.857
0.61	OZB woningen	0	0	21
0.62	OZB niet-woningen	0	0	15
0.63	Parkeerbelasting	0	0	0
0.64	Belastingen overig	479	586	563
0.7	Algemene uitkering gemeentefonds	612	0	0
0.8	Overige baten en lasten	-363	310	106
0.11	Resultaat	487	3.261	0
0.9	Vennootschapsbelasting	100	100	1
0.10	Mutaties reserves	2.769	141.425	140.571
	Totaal van de lasten:	**138.695**	**300.525**	**359.445**

Nr.	BATEN per programma (in € 1.000)	Primaire begroting 2020	Gewijzigde begroting 2020	Realisatie 2020
0.1	Bestuur	-1.637	-926	-44
0.2	Burgerzaken	-817	-537	-602
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-175	-625	-811
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-6	-6	-3
1.2	Openbare orde en veiligheid	-46	-37	-24
2.1	Verkeer en vervoer	-402	-539	-840
2.2	Parkeren	-25	-25	-12
2.3	Recreatieve havens	-31	-42	-30
2.4	Economische havens en waterwegen	-3	-3	-7
2.5	Openbaar vervoer	-20		
3.1	Economische ontwikkeling	-171	-215	-188
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur			-1.124
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-101	-101	-62
3.4	Economische promotie	-210	-134	-234
4.2	Onderwijshuisvesting	-255	-516	-447
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-1.527	-1.683	-1.232
5.1	Sportbeleid en activering	-27	-67	-111
5.2	Sportaccommodaties	-1.318	-1.495	-1.082
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-32	-44	-25
5.4	Musea	-52	-42	-22
5.5	Cultureel erfgoed	-37	-21	-33
5.6	Media	-114	-173	-132
5.7	Openbaar groen en (open lucht) recreatie	-67	-98	-95
6.1	Samen kracht en burgerparticipatie	-245	-247	-177
6.2	Wijkteams			
6.3	Inkomensvoorzieningen	-10.325	-19.956	-22.275
6.4	Begeleide participatie	-113	-113	-123
6.5	Arbeidsparticipatie		-1.045	-1.472
6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	-353	-353	-19
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	-1.346	-1.218	-1.153
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-			
6.81	Geëscaleerde zorg 18+			
7.2	Riolering	-6.835	-6.835	-7.197
7.3	Afval	-6.355	-6.355	-6.546
7.4	Milieubeheer	-6	-313	-202
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-854	-854	-1.086
8.1	Ruimtelijke ordening	-54	-130	-1.144
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijfsterreinen)			-13.840
8.3	Wonen en bouwen	-2.385	-3.133	-3.615
0.4	Overhead	-163	-326	-951
0.5	Treasury	-5.981	-85.318	-84.025
0.61	OZB woningen	-7.159	-7.159	-7.194
0.62	OZB niet-woningen	-5.116	-5.116	-4.758
0.63	Parkeerbelasting	-509	-444	-378
0.64	Belastingen overig	-1.787	-1.789	-1.731
0.7	Algemene uitkering gemeentefonds	-80.556	-85.517	-85.390
0.8	Overige baten en lasten		1.004	-247
0.11	Resultaat			
0.10	Mutaties reserves	-1.481	-67.981	-67.122
	Totaal van de baten:	**-138.695**	**-300.525**	**-317.806**

Overzicht verplichte beleidsindicatoren en toelichting

Voor een aantal indicatoren zijn geen recentere cijfers bekend. Dit staat dan ook aangegeven. Een oorzaak hiervoor is dat de cijfers later dit jaar gepubliceerd worden. Omdat de jaarrekening 2020 dit jaar eerder in het jaar gereed is dan de rekening van 2019 missen we de meest recente gegevens.

Programma 0

Naam	Eenheid	Bron	2019	2020
			VHL	VHL
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	6,5	6,5
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	5,7	6,6
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Eigen begroting	615	631
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + tot. kosten inhuur externen	Eigen begroting	21%	19%
Overhead	% van totale lasten	Eigen begroting	10%	9,5%

Formatie: Het gaat hier om de toegestane formatie in fte (fulltime-equivalent) van het ambtelijk apparaat van de organisatie voor het begrotingsjaar op peildatum 1 januari.

Bezetting: Het gaat hier om het werkelijk aantal fte dat werkzaam is. Ook boventallige medewerkers moeten hier meegeteld worden.

Apparaatskosten: Apparaatskosten (ofwel organisatiekosten) zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de organisatorische taken. Apparaatskosten zijn dus alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur.

Externe inhuur: Onder externe inhuur wordt verstaan: het uitvoeren van werkzaamheden in opdracht van een bij de organisatie in dienst zijnde opdrachtgever, door een private organisatie met winstoogmerk, door middel van het tegen betaling inzetten van personele capaciteit en deskundigheid, zonder dat daar een arbeidsovereenkomst of aanstelling aan ten grondslag ligt.

Overhead: Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Totale overhead – toerekening loonkosten naar taakveld € 16.002 met werkelijk resultaat Lasten JR 2019 voor bestemming:
€ 14.614/156.000x100= 9,5%.

Programma 1

Naam	Eenheid	Bron	2019		2020	
			VHL	Landelijk	VHL	Landelijk
Verwijzingen Halt	Aantal per 10.000 jongeren	Bureau Halt	91	132	119	113
Winkeldiefstallen (geregistreerd)	Aantal per 10.000 inwoners	Politie	4,67	22,70	3,95	19,74

Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2,5	4,8	2,4	4,6
Aantasting lichamelijke integriteit	Aantal per 10.000 inwoners	Politie	21,90	42,71	20,29	40,16
Zedenmisdrijven	Aantal per 10.000 inwoners	Politie	1,97	4,24	3,05	4,13
Brandstichting	Aantal per 10.000 inwoners	Politie	1,62	2,74	2,69	2,88
Levensdelicten	Aantal per 10.000 inwoners	Politie	0,91*	1,50	0,72	1,54
Diefstallen uit woning	Aantal per 10.000 inwoners	Politie	19,56	22,84	16,87	17,55
Vernielingen en beschadigingen (in openbare ruimte)	Aantal per 10.000 inwoners	Politie	36,26	44,50	37,69	45,03

*betreffend jaar geen gegevens beschikbaar

Verwijzingen Halt: Het aantal verwijzingen naar Halt.

Winkeldiefstallen: Het aantal winkeldiefstallen per 10.000 inwoners.

Geweldsmisdrijven: Het aantal geweldsmisdrijven per 10.000 inwoners.

Aantasting lichamelijke integriteit: Bedreiging, mishandeling en openlijk geweld.

Zedenmisdrijven: Hieronder vallen onder andere openbare schennis der eerbaarheid, verkrachting, aanranding.

Brandstichting: Hieronder vallen brandstichtingen en bomaanslagen.

Levensdelicten: Hieronder vallen onder andere doodslag, moord en overige misdrijven tegen het leven.

Diefstallen uit woning: Het aantal diefstallen uit woningen, per 10.000 inwoners.

Vernieling en beschadiging: Het aantal vernielingen en beschadigingen.

Programma 2

Naam	**Eenheid**	**Bron**	**2019**		**2020**	
			VHL	**Landelijk**	**VHL**	**Landelijk**
Verkeersongevallen	Aantal per 1.000 inwoners	Bestand geRegistreerde Ongevallen in Nederland	12,4	7,8	*	*

*betreffend jaar geen gegevens beschikbaar

Verkeersongevallen: Een verkeersongeval is een gebeurtenis op de openbare weg, die verband houdt met verkeer en waardoor er schade ontstaat aan objecten of letsel bij personen en waarbij tenminste één rijdend voertuig betrokken is.

Programma 3

Naam	Eenheid	Bron	2019		2020	
			VHL	Landelijk	VHL	Landelijk
Aantal banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 74 jaar.	Meerdere bronnen	673,8	678,9	*	*
Functiemenging	Percentage (%) die de verhouding tussen wonen en werken weergeeft	CBS BAG/LISA 2019	54,4%	53,2%	*	*
Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	LISA 2019	153,4	152,0	*	*

* betreffend jaar geen gegevens beschikbaar

Banen: Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-74 jaar.

Functiemenging: De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.

Vestigingen (van bedrijven): Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar.

Programma 4

Naam	Eenheid	Bron	2019		2020	
			VHL	Landelijk	VHL	Landelijk

Absoluut verzuim	Per 1.000 leerplichtigen	DUO/Ingrado 2019	1,6	2,4	*	*
Relatief verzuim	Per 1.000 leerplichtigen	DUO/Ingrado 2019	17	26	*	*
Voortijdige schoolverlaters	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	DUO 2018	2,0%	2,0%	*	*

* betreffend jaar geen gegevens beschikbaar

Absoluut verzuim: Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school.

Relatief verzuim: Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is.

Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO): Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.

Programma 5

Naam	Eenheid	Bron	2020	
			VHL	Landelijk
Niet sporters	Percentage van de bevolking van 19 jaar en ouder	Meerdere bronnen 2016	56,4%*	48,7%*

*laatste gegevens uit 2016

Niet-sporters: Het percentage niet-wekelijkse sporters.

Programma 6:

Naam	Eenheid	Bron	2019		2020	
			VHL	Landelijk	VHL	Landelijk
Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15-74 jaar	Meerdere bronnen	673,8	678,9	*	*
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	CBS Jeugd 2019	1%	1%	*	*

Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jr.	CBS Jeugd 2019	4%	6%	*	*
Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	CBS – Arbeidsdeelname 2019	70,9%	68,8%	*	*
Achterstandsleerlingen	% 4 t/m 12 jarigen	CBS 2019	15%	15%	15%	15%
Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	CBS Jeugd 2019	1%	2%	*	*
Personen met en bijstandsuitkering	Aantal per 1.000 inwoners van 18 jaar en ouder	CBS 2020	22,1	38,2	29,2	46,0
Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 1.000 inwoners van 15-74 jaar	CBS 2020	8	13,4	8,1	13,1
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS Jeugd 2020	10	12,3	*	*
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS Jeugd 2020	1,3%	1,2%	*	*
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS 2020	0,8%	1,5%	1,0%	1,5%
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	Aantal per 10.000 inwoners	CBS (Gem. Monitor Sociaal Domein) WMO	630	680	650	640

* betreffend jaar geen gegevens beschikbaar

Banen: Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-74 jaar.

Jongeren met een delict voor de rechter: Het percentage jongeren (12 t/m 21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.

Kinderen in uitkeringsgezin: Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.

Netto arbeidsparticipatie: Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de potentiële beroepsbevolking.

Achterstandsleerlingen: Het percentage leerlingen (4-12 jaar) in het primair onderwijs dat kans heeft op een leerachterstand.

Werkloze jongeren: Het percentage werkeloze jongeren (16-22 jaar) die als werkzoekende staan ingeschreven bij het UWV.

Personen met een bijstandsuitkering: Het aantal personen van 18 jaar en ouder met een bijstandsuitkering.

Lopende re-integratievoorzieningen: Het aantal re-integratievoorzieningen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-74 jaar

Jongeren met jeugdhulp: Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar.

Jongeren met jeugdbescherming: Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.

Jongeren met jeugdreclassering: Het percentage jongeren (12-23 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-23 jaar).

Cliënten met een maatwerkvoorziening WMO: Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo.

Programma 7:

Naam	Eenheid	Bron	2019		2020	
			VHL	Landelijk	VHL	Landelijk
Omvang huishoudelijk restafval	KG/inwoner	CBS 2020	196,5	164	*	*
Hernieuwbare elektriciteit	%	RWS 2018	11%	18,5%	*	*

* betreffend jaar geen gegevens beschikbaar

Omvang huishoudelijk restafval: De hoeveelheid restafval per bewoner per jaar (kg)

Hernieuwde elektriciteit: Elektriciteit opgewekt uit wind, waterkracht, zon, biomassa.

Programma 8:

Naam	Eenheid	Bron	2019		2020	
			VHL	Landelijk	VHL	Landelijk
Gem. WOZ waarde	€	CBS 2020	242.000	248.000	256.000	270.000
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	CBS 2018	23,8	8,6	*	*
Demografische druk	%	CBS 2020	59,1	53,9	59,4	54,2
Gemeent. woonlasten eenpersoonshuish.	€	COELO 2020	721	669	800	700
Gemeent. woonlasten meerpersoonshuish.	€	COELO 2020	803	739	860	772

* betreffend jaar geen gegevens beschikbaar

Gemiddelde WOZ waarde: De gemiddelde WOZ waarde van woningen.

Nieuw gebouwde woningen: Het aantal nieuwbouwwoningen.

Demografische druk: De som van het aantal personen van 0 tot 15 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 15 tot 65 jaar.

Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishoudingen: Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een eenpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.

Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishoudens: Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.
Overzicht restant kredieten

Bijlage overzicht restant kredieten

Op verzoek van de accountant is gekozen voor onderstaande wijze van presenteren. De reden hiervoor is dat zo beter het vervolg van de kredieten, zoals gepresenteerd in de jaarrekening 2018 van de voormalige gemeenten en 2019 van Vijfheerenlanden, te volgen is.

	Overzicht openstaande investeringskredieten 2020 gemeente Vijfheerenlanden									
Pr.	**Omschrijving**	**Raadsbesluit**	**Begroot**	**Werkelijk 2019 lasten activa**	**Restant 31-12-2019 activa**	**Aanpassing krediet 2020**	**Werkelijk 2020 uitgaven activa**	**Werkelijk 2020 ontvangsten activa**	**Restant 31-12-2020 uitgaven activa**	**Afsluiten 2020**
7	Vervanging en reparatie vrijvervalriolering 2019	MJB 2019-2022	590.000	20.268	569.732		17.501		552.232	Ja
7	Achterstand beschoeiingen 2019	MJB 2019-2022	150.000		150.000		160.521	-6.827	-3.695	Ja
7	Mechanisch- gemalen / drukriool 2019	MJB 2019-2022	55.000	25.244	29.756		24.611		5.145	Ja
7	Telemetrie 2019	MJB 2019-2022	30.000	897	29.103		23.843		5.260	Ja
7	Nieuwbouw berging begraafplaats Lingedijk	MJB 2019-2022	116.000	48.400	67.600		67.364		236	Ja
7	Nieuwbouw begraafplaats Dorp berging	MJB 2019-2022	90.000		90.000		5.719		84.281	Nee
			1.031.000	**94.809**	**936.191**	**0**	**299.559**	**-6.827**	**643.458**	
2	Vervangen lichtmasten jaarschijf 2019	MJB 2019-2022	84.526	21.996	62.530		62.295		236	Ja
2	Vervangen armaturen jaarschijf 2019	MJB 2019-2022	62.996	11.269	51.727		33.694		18.033	Nee
2	Vervanging wielstrooier hydraulisch	MJB 2019-2022	30.000		30.000		0		30.000	Nee
7	Renovatie gemalen incl aanbrengen telemetrie 2019	MJB 2019-2022	150.000		150.000		100.297		49.703	Ja
7	Vervangen vrijvervalriolering 2019 (Doelakkerweg Ameide)	MJB 2019-2022	320.000	4.910	315.090		400		314.690	Ja
7	Vervangen beschoeiing 2019	MJB 2019-2022	75.000		75.000	-75.000	0		0	Ja
			722.522	**38.174**	**684.348**	**-75.000**	**196.686**	**0**	**412.661**	
2	Vervangen onderhoud openbare verlichting 2019	MJB 2019-2022	71.700	8.672	63.028		20.393		42.635	Nee
2	Vervanging straatmeubilair 2019	MJB 2019-2022	80.000	46.669	33.331		33.122		210	Ja
5	Vervangen spelmateriaal sportzalen 2019	MJB 2019-2022	41.393	12.489	28.904		29.275		-371	Ja
5	Vervanging theatervoorzieningen	MJB 2019-2022	31.213	3.184	28.029		4.041		23.989	Nee
2	Vervangen kunstwerken 2019	MJB 2019-2022	44.000		44.000				44.000	Nee
5	Vervanging houtsnipperaar	MJB 2019-2022 / RB 09-07-2020 (1e berap)	32.000		32.000	-9.622	22.378		0	Ja
5	Vervanging houtsnipperaar (groot)	MJB 2019-2022 / RB 09-07-2020 (1e berap)	37.000		37.000	-14.622	22.378		0	Ja
5	Vervanging speeltoestellen 2019	MJB 2019-2022	47.000		47.000		46.776		224	Ja
7	Vervangen gemalen mechanisch / elektrisch 2019	MJB 2019-2022	441.200	57.500	383.700		131.108		252.592	Ja
7	Baggerdepot 2019	MJB 2019-2022	39.000	24.956	14.044		13.760		284	Nee
7	Vervanging riolering 2019	MJB 2019-2022	270.000	15.450	254.550		0		254.550	Ja
			1.134.506	**168.920**	**965.586**	**-24.245**	**323.229**	**0**	**618.113**	
3	Voorontwerp Stadspark Leerdam	RB 21-03-2019	334.000		334.000		39.924	-7.802	301.878	Nee
2	Openb parkeerpl en fietsenstallingen Vaarsloot	RB 07-02-2019	40.000		40.000		0		40.000	Nee
4	CBS Koningin Wilhelminaschool (50% 970.000)	RB 09-05-2019 / RB 23-04-2020	484.327	61.391	422.936	361.000	783.936		0	Ja
0	Herontwikkeling locatie de Kandelaar en sloop gebouw (voorbereiding)	RB 03-10-2019	400.000	313.178	86.822		262.947		-176.125	Nee
7	Vervanging beschoeiing stadsgracht Vianen	RB 07-11-2019	300.000	2.580	297.420		223.722		73.698	Nee
5	Bijdrage kleedkamers Korfbalver VIKO & hockeyver MHC	RB 11-07-2019	330.000		330.000				330.000	Nee
5	Renovatie dak sportzaal De Copper	RB 11-07-2019	95.000		95.000		2.626	-459	92.833	Nee
2	Verkeerskundige maatr tijdelijke onderwijshuisvesting Hoef & Haag / Hagestein	RB 11-07-2019	162.000	5.440	156.560		72.668		83.892	Nee
4	Tijdelijke onderwijshuisvesting, inclusief (openbare) buitenruimten	RB 11-07-2019	4.537.000	556.635	3.980.365		3.064.481		915.884	Nee
4	Aankoop perceel langs Mr Vosschool Hagestein	RB 11-07-2019	1.417.500	1.381.159	36.341				36.341	Ja
4	1e inrichting noodlokalen THV2	RB 11-07-2019	169.000		169.000				169.000	Nee
4	1e inrichting tijdelijke huisv 3 lokalen Hoef & Haag	RB 13-062019	171.310		171.310				171.310	Ja
	Aankoop ambulancepost Meerkerk	RB 13-06-2019	213.065		213.065		212.319		746	Ja
			8.653.202	**2.320.383**	**6.332.819**	**361.000**	**4.662.622**	**-8.261**	**2.039.458**	

Pr.	Omschrijving	Raadsbesluit	Begroot	Werkelijk	Restant	Aanpassing	Werkelijk	Werkelijk	Restant	Afsluiten
				2019	31-12-2019	krediet	2020	2020	31-12-2020	2020
				lasten	activa	2020	uitgaven	ontvangsten	uitgaven	
				activa			activa	activa	activa	
8	Hazelaarplein verwerving en inbreng	RB 11-07-2019	50.000	3.600	46.400	-50.000	-3.600		0	Ja
8	Hazelaarplein sloop en maatregelen	RB 11-07-2019	145.395	58.238	87.157	-145.395	-58.238		0	Ja
8	Hazelaarplein bouwrijp maken	RB 11-07-2019	875.143		875.143	-875.143			0	Ja
8	Hazelaarplein woonrijp maken	RB 11-07-2019	952.539		952.539	-952.539			0	Ja
8	Hazelaarplein overige kosten	RB 11-07-2019	465.732		465.732	-465.732			0	Ja
8	Hazelaarplein plankosten	RB 11-07-2019	511.191	59.961	451.230	-511.191	-59.961		0	Ja
8	Hazelaarplein - woonrijp maken					1.929.462	71.617		1.857.845	Nee
8	Hazelaarplein - bouwrijp maken (rekent af naar KP 68208000)					1.070.538	102.332		968.206	Nee
	Hazelaarplein totaal		**3.000.000**	**121.799**	**2.878.201**	**0**	**52.150**	**0**	**2.826.051**	
0	Bestelauto (elektrisch) VIA geb 2020	MJB 2020-2023	30.000						30.000	Nee
0	Extra hardware ivm vacature (telefoons)	MJB 2020-2023	25.000				0		25.000	Nee
0	Extra hardware ivm vacature (lapt-mon)	MJB 2020-2023	35.000				35.298		-298	Ja
0	Vervanging hardware infrastructuur 2020	MJB 2020-2023	275.000				63.525		211.475	Nee
0	Vervanging diverse hardware werkpl 2020	MJB 2020-2023	38.100				0		38.100	Nee
0	Reguliere vervanging telefoons 2020	MJB 2020-2023	176.000						176.000	Nee
			579.100	**0**	**0**	**0**	**98.822**	**0**	**480.278**	
2	2 Natzoutstrooier 2020	MJB 2020-2023	70.000				0		70.000	Nee
2	Tracebesluit A27 2020	MJB 2020-2023	300.000				0		300.000	Nee
2	Vervanging straatmeubilair 2020	MJB 2020-2023	80.000				49.841		30.159	Nee
2	Ver Onderh openb verlichting VIA 2020	MJB 2020-2023	110.800				0		110.800	Ja
2	Oversteek Aimé Bonnastraat/Lijnbaan	MJB 2020-2023	75.000				81.377		-6.377	Nee
2	Uitwerken plannen sluipverkeer	MJB 2020-2023	55.000						55.000	Nee
2	3x Sneeuwploeg klein LRD 2020	MJB 2020-2023	37.000						37.000	Nee
2	Optimalisering VRI kruising Bentz Berg	MJB 2020-2023	145.000				102.380		42.620	Nee
2	Vervangen lichtmasten jaarschijf 2020	MJB 2020-2023 / RB 12-12-2019	112.200				0		112.200	Nee
2	Vervangen armaturen jaarschijf 2020 VHL	MJB 2020-2023 / RB 12-12-2019	204.600				0		204.600	Nee
2	Verv 2 sneeuwploegen DAF IVECO ZDR 2020	MJB 2020-2023	31.000				0		31.000	Nee
			1.220.600	**0**	**0**	**0**	**233.598**	**0**	**987.002**	
5	Verv Sportpark Blankenstein veld 6 2020	MJB 2020-2023	70.000				0		70.000	Ja
5	Verv spelmateriaal sportzalen 2020	MJB 2020-2023	43.200				12.481	-18.102	48.821	Nee
5	Verv schoonmaakm sportaccommodatie 2020	MJB 2020-2023	27.500				0		27.500	Nee
5	Brederodes veld 3 rubber kunstgras	MJB 2020-2023 / RB 11-06-2020	350.000			274.360	515.184	-90.157	199.333	Nee
5	VVVianen, veld 6 natuurgras	MJB 2020-2023	70.000				66.108	-12.309	16.201	Nee
5	HSSC 61 (Hei- en Boeicop) veld 1 gras	MJB 2020-2023	70.000				0		70.000	Nee
5	Verv theatervoorzieningen Stadshof 2020	MJB 2020-2023	30.400				0		30.400	Nee
5	Tractor Iseki 2020 VIA	MJB 2020-2023	30.000				0		30.000	Nee
5	Vervanging speeltoestellen 2020 VIA	MJB 2020-2023	47.000				0		47.000	Nee
5	Verv bedrijfsw groot/vrachtw ZDR 2020	MJB 2020-2023	50.000				0		50.000	Nee
5	Toyota Dyna (7-VDK-54) LRD 2020	MJB 2020-2023	45.000				0		45.000	Ja
5	Ford Transit dichte bus 1-VDT-86 LRD '20	MJB 2020-2023	45.000				42.911		2.089	Ja
5	VrachtwDAF 65.220 met kraan BX-LR-16 lrd	MJB 2020-2023	156.000				0		156.000	Nee
5	Laadschop/Shovel VIA 2020	MJB 2020-2023	30.000				29.345		655	Ja
			1.064.100	**0**	**0**	**274.360**	**666.029**	**-120.568**	**792.999**	
6	Vervangen vouwwand De Linde Zederik 2020	MJB 2020-2023	32.200				27.555		4.645	Ja
6	Vervangen stoelen De Linde Zederik 2020	MJB 2020-2023	63.100				0		63.100	Ja
			95.300	**0**	**0**	**0**	**27.555**	**0**	**67.745**	
7	Renovatie gemalen telemetrie ZDR 2020	MJB 2020-2023	150.000				1.350		148.650	Ja
7	Baggerdepot VIA 2020	MJB 2020-2023	39.000				1.882		37.118	Ja
7	Verv gem mechanisch/elektrisch VIA 2020	MJB 2020-2023	128.000				0		128.000	Ja
7	Vervangen Beschoeiing Vianen 2020	MJB 2020-2023	25.000				19.900		5.100	Ja
7	Vervanging beschoeiing Zederik 2020	MJB 2020-2023	75.000				4.137		70.863	Nee
7	Verv en rep vrijvervalrio LRD 2020	MJB 2020-2023	590.000				52.823		537.177	Ja
7	Beschoeiingen 2020 Leerdam	MJB 2020-2023	75.000				7.872		67.128	Nee
7	Vervanging vrijverval riolering ZDR 2020	MJB 2020-2023	320.000				121.756		198.244	Ja
7	Mech- gemalen/drukriool GRP 2020 LRD	MJB 2020-2023	77.000				85.938		-8.938	Ja
7	Vervanging vrijverval riolering VIA 2020	MJB 2020-2023	270.000				52.526		217.474	Ja
7	Afval: Electrowagen Miles 2020	MJB 2020-2023	60.000				0		60.000	Ja
			1.809.000	**0**	**0**	**0**	**348.184**	**0**	**1.460.816**	

Pr.	Omschrijving	Raadsbesluit	Begroot	Werkelijk	Restant	Aanpassing	Werkelijk	Werkelijk	Restant	Afsluiten
				2019	31-12-2019	krediet	2020	2020	31-12-2020	2020
				lasten	activa	2020	uitgaven	ontvangsten	uitgaven	
				activa			activa	activa	activa	
0	VHL Voorber kred nieuwe gemeentehuis	CB 21-04-2020					59.664		-59.664	Nee
0	Project De Wilgenhoek/woonzorg	RB 06-02-2020					16.653		-16.653	Nee
4	Aanpassen school Parallelweg 24	RB 06-02-2020	40.000	15.238	24.762		24.564		198	Ja
4	Nieuwe school aan de Brink te Hoef en Haag	RB 06-02-2020	8.100.000	132.653	7.967.347		421.495		7.545.853	Nee
4	Aankoop grond Hoef en Haag tbv nw school	RB 06-02-2020	800.000				0		800.000	Nee
4	Airco's in gemeentelijke gebouwen	RB 23-04-2020	72.500				36.941		35.559	Nee
4	Uitbreiding OBS de Wilgenhoek Leerdam	RB 11-06-2020	75.000				80.416		-5.416	Ja
4	Voorbereidingskred uitbreiding BS Ameide	RB 16-07-2020	20.000				0		20.000	Nee
4	Voorbereidingskrd NWB school Hagestein	RB 16-07-2020	414.500				908		413.593	Nee
4	Voorbereidingskrediet Noachschool	RB 16-07-2020	20.000				0		20.000	Nee
4	Aanschaf 1e inrichting Het Avontuur	RB 15-12-2020	117.000				0		117.000	Nee
4	Aanschaf 1e inricht gymlok Hoef & Haag	RB 15-12-2020	57.000				0		57.000	Nee
4	Aansch 1e inrichting de school Leef (HH)	RB 15-12-2020	75.000				0		75.000	Nee
4	Herstel betonvlr Sterrekijker en Wilhelminaschool	RB 15-12-2020	113.000				0		113.000	Nee
4	Aanschaf 1e inrichting Noachschool	RB 15-12-2020	30.000				0		30.000	Nee
4	Permanente uitbreiding Noachschool	RB 15-12-2020	350.000				0		350.000	Nee
6	Duurzaamheidsmaatreg Historium Lexmond	RB 15-12-2020	57.000				0		57.000	Nee
7	Afval: Ondergrondse containers na correctie		100.000				0		100.000	Nee
7	Voertuig zwerfafval	RB 09-07-2020 (1e berap)	55.000				0		55.000	Nee
			10.496.000	**147.891**	**7.992.109**	**0**	**640.639**	**0**	**9.707.470**	
	TOTAAL		**29.805.330**	**2.891.976**	**19.789.254**	**536.115**	**7.549.075**	**-135.655**	**20.036.049**	

	Overzicht openstaande investeringskredieten 2020 voormalige gemeente Vianen										
Pr	Omschrijving	Raadsbesluit	Begroot	Werkelijk t/m 2019 uitgaven activa	Werkelijk t/m 2019 ontvangsten activa	Restant 31-12-2019 uitgaven activa	Gecorrigeerd restant 31-12-2019	Werkelijk 2020 uitgaven activa	Werkelijk 2020 ontvangsten activa	Restant 31-12-2020 uitgaven activa	Afsluiten 2020
0	Ontwikkeling Put Middelwaard	RB 15-12-2015 en RB 27-11-2018	149.250	5.865	0	143.385		10.803		132.582	Nee
			149.250	**5.865**	**0**	**143.385**	**0**	**10.803**	**0**	**132.582**	
2	Wegen: herinrichten Voorstraat Vianen	RB 15-12-2015	1.075.000	1.047.061	-30.000	27.939	57.939	42.646		15.293	Nee
2	Aanpassen fietsoversteek De Limiet	RB 19-12-2017	50.000	0	0	50.000		10.193		39.808	Nee
2	Wegen: Maatregelen centrum Vianen	MJB 2017-2021 MJB-2018 2022 RB 27-11-	250.000	0	0	250.000				250.000	Nee
2	Gladheidbestrijding: twee zoutstrooiers	MJB 2016-2020	94.389	90.610	0	3.779				3.779	Ja
2	OV: vervanging 2018	MJB 2018-2021	69.300	20.108	0	49.192		46.667		2.525	Ja
2	Ontwerp Herinrichting Langendijk	RB 27-11-2018	250.000	28.380	0	221.620		40.281		181.339	Nee
2	Verbeteren vrachtwagen parkeerterrein	MJB 2015-2018	80.000	0	0	80.000		80.000		0	Ja
2	Verkeersstructuurplan De Hagen	RB 30-09-2014 15-12-2015 24-4-2012 13-02-	3.475.000	2.515.509	-2.083.270	959.491	3.042.761	148.202		2.894.559	Nee
2	Berchmansweg en rotonde	RB 30-09-2014	2.200.000	1.261.368	0	938.632				938.632	Nee
			7.543.689	**4.963.036**	**-2.113.270**	**2.580.653**	**3.100.700**	**367.988**	**0**	**4.325.935**	
4	Onderwijs: Locatie-onderzoek Hoef & Haag 2017	RB 07-02-2017 en RB 15-05-2018	465.000	231.023	0	233.977		101.062		132.914	Ja
4	Onderwijs: Parkschool Monnikenhof	MJB 2017-2020	7.290.000	6.465.343	0	824.657		246.908		577.749	Ja
4	Onderwijs: Parkschool projectkosten 2017	MJB 2017-2020	510.000	1.097.337	-3.500	-587.337	-583.837	-413		-583.424	Ja
			8.265.000	**7.793.704**	**-3.500**	**471.296**	**-583.837**	**347.557**	**0**	**127.239**	
5	Herstel Hoogstamboomgaard	RB 15-12-2015	75.000	68.896	0	6.104		280		5.825	Nee
5	Sport: Blankensteijn renovatie veld 5	RB 04-10-2016	70.000	65.772	0	4.228		4.228		0	Ja
5	Helsdingen: afwikkeling sportcentrum	1e berap 2015	602.236	547.480	0	54.756		55.771		-1.016	Ja
5	Binnensport: verv spelmateriaal sportzalen 2017	MJB 2017 2020	40.168	0	0	40.168				40.168	Nee
5	Binnensport: vervangen spelmateriaal 2018	MJB 2018 2021	40.168	3.196	0	36.972		34.347		2.624	Nee
5	Groen: vervangen bomen (deel uit 2018)	MJB 2018-2021	136.000	76.455	0	59.545		16.808		42.737	Nee
			963.572	**761.799**	**0**	**201.773**	**0**	**111.434**	**0**	**90.339**	
7	Speeltoestellen: vervanging 2018	MJB 2018-2021	47.000	38.531	0	8.469		9.975		-1.506	Ja
7	Milieu: duurzame energieopwekking	RB 15-12-2015, 19-12-2017 en 27-11-2018	238.905	249.938	-17.991	-11.033	6.958	5.600		1.358	Ja
	Riolering: ruimen gronddepot 2017	MJB 2017-2020	39.000	29.442	0	9.558		9.915		-357	Ja
7	Riolering: vervangen gemalen mech/elektr 2017	MJB 2017-2020	53.500	48.345	0	5.155				5.155	Ja
7	Riolering: uitvoering waterplan: ambitie II 60 jaar	MJB 2010 en RB 2017	60.500	98.344	0	-37.844			-40.083	2.239	Ja
7	Riolering: vervangen gemalen bouwkundig	MJB 2018-2021	30.000	0	0	30.000		30.000		0	Ja
7	Riolering: Buitengewoon	MJB 2018-2021	800.000	516.974	0	283.026		78.078		204.947	Ja
7	Vervangen van vuilcontainers	MJB 2015 -2018	47.000	39.000	0	8.000				8.000	Ja
7	Afval: glasbakken milieueilanden	MJB 2017-2020	26.573	0	0	26.573				26.573	Ja
			1.342.478	**1.020.575**	**-17.991**	**321.903**	**6.958**	**133.568**	**-40.083**	**246.409**	
8	Afval: Ondergrondse containers	MJB 2016-2019	350.000	0	0	350.000				350.000	Ja
8	VHL Hoekenstraat	RB 15-12-2009 / 2e berap 2009	325.000	224.635	-25.000	100.365	125.365	24.516	-6.265	107.114	Ja
			675.000	**224.635**	**-25.000**	**450.365**	**125.365**	**24.516**	**-6.265**	**457.114**	
	TOTAAL		**18.938.989**	**14.769.614**	**-2.159.761**	**4.169.375**	**2.649.185**	**995.866**	**-46.348**	**5.379.617**	

Overzicht openstaande investeringskredieten 2020 voormalige gemeente Leerdam

Pr.	Omschrijving	Raadsbesluit	Investering uitgaven begroot	Investering ontvangsten begroot	Werkelijk t/m 2019 uitgaven activa	Werkelijk t/m 2019 ontvangsten activa	Restant 31-12-2019 uitgaven activa	Correctie uitgaven 2019 activa	Gecorrigeerd restant 31-12-2019	Aanpassing krediet 2020	Werkelijk 2020 uitgaven activa	Werkelijk 2020 ontvangsten activa	Restant 31-12-2020 uitgaven activa	Afsluiten 2020
2	Vervanging doseerpalen 2015	MJB 2015 & 1e Berap 2019 /	40.500		0	0	40.500			35.000	62.606		12.894	Ja
2	Revitalisering Nieuw Schaik 2e fase	RB 21-12-2017	963.722	749.218	933.063	-861.589	30.659						30.659	Nee
2	Openbare verlichting en armaturen	MJB 2018-2021	300.000		79.836	0	220.164				99.220		120.944	Nee
2	Openbare verlichting en armaturen	MJB 2018-2021			6.722	0	-6.722				79.947		-86.669	Nee
2	Herinrichting Koningin Emmalaan	RB 17-05-2018	2.012.000	499.500	489.544	-196.194	1.522.456		1.219.150		153.247	-76.324	1.142.228	Nee
2	Straatmeubilair 2018	MJB 2018-2021	126.000		23.862	0	102.138				92.395		9.743	Nee
2	Spoorse kwesties Merwede Lingelijn	RB 19-05-2016	1.004.268		149.187	0	855.081				47.214		807.867	Nee
			4.446.490	**1.248.718**	**1.682.213**	**-1.057.783**	**2.764.277**	**0**	**1.219.150**	**35.000**	**534.630**	**-76.324**	**2.037.666**	
4	Voorbereidingskrediet Brede school/KC Broekgraaf	RB 22-02-2018 / RB 06-02-2020	150.000		72.253	0	77.747			450.000	247.695		280.051	Nee
			150.000	**0**	**72.253**	**0**	**77.747**	**0**	**0**	**450.000**	**247.695**	**0**	**280.051**	
5	Glaspark	RB 22-03-2018	1.550.000		0	0	1.550.000						1.550.000	
5	Glaspark	RB 12-07-2018	4.740.000		0	0	4.740.000						4.740.000	
5	Glaspark	RB 12-07-2018	940.000		0	0	940.000						940.000	
5	- voorbereidingskrediet	RB 29-06-2017	387.500		368.826	-19.482	18.674		38.156		55.192	-8.644	-8.392	Nee
5	- aanleg velden				2.246.752	-135.363	-2.246.752		-2.111.389		812.573	-142.200	-2.781.762	Nee
5	- parkinfrastructuur				302.972	-50.016	-302.972		-252.956		660.743	-115.630	-798.069	Nee
5	- gebouwen				1.173.742	-195.396	-1.173.742		-978.346		2.488.993	-435.574	-3.031.765	Nee
5	- parkeren													Nee
5	Voorzieningencluster Leerdam Sport	RB 14-06-2018	2.450.000		516.365	-90.364	1.933.635		2.023.999		456.860	-79.951	1.647.089	Nee
5	Speeltoestellen 2018	MJB 2018-2021	150.000		0	0	150.000				22.715		127.285	Nee
			10.217.500	**0**	**4.608.657**	**-490.621**	**5.608.843**	**0**	**-1.280.536**	**0**	**4.497.077**	**-781.999**	**2.384.386**	
6	Renovatie Wijkgebouw Benang Radja	RB 14-06-2018	276.000		235.997	0	40.003				2.450		37.553	Ja
6	Wijkgebouw Benang Radja	RB 27-09-2018	30.000		22.804	0	7.196				0		7.196	Ja
			306.000	**0**	**258.801**	**0**	**47.199**	**0**	**0**	**0**	**2.450**	**0**	**44.749**	
7	Achter De Pijp	RB 19-09-2016	4.530.000		2.348.357	-137.510	2.181.643		2.319.153		1.815.390	-16.100	519.863	Nee
7	GRP 2018: Gemalen/drukriool	MJB 2018-2021	36.500		0	0	36.500				36.500	0	0	Ja
7	Restkrediet Leerdam 2018	RB 12-12-2019	350.000		219.967	0	130.033	-9.212	139.245		20.011		119.234	Ja
			4.916.500	**0**	**2.568.324**	**-137.510**	**2.348.176**	**-9.212**	**2.458.398**	**0**	**1.871.901**	**-16.100**	**639.096**	
8	Inrichting Dr. Reilinghplein	RB 29-06-2017	147.000		166.450	0	-19.450			-147.000	-166.450		0	Ja
8	Inrichting Dr. Reilinghplein	RB 09-05-2019	45.000		0	0	45.000			-45.000			0	Ja
8	Inrichting Dr. Reilinghplein (uitvoering)	RB 09-05-2019 / RB 16-07-2020	1.500.000		107.000	0	1.393.000			782.000	1.917.569		257.431	Nee
			1.692.000	**0**	**273.450**	**0**	**1.418.550**	**0**	**0**	**590.000**	**1.751.119**	**0**	**257.431**	
	TOTAAL		**21.728.490**	**1.248.718**	**9.463.698**	**-1.685.914**	**12.264.792**	**-9.212**	**2.397.012**	**1.075.000**	**8.904.872**	**-874.423**	**5.643.380**	

Overzicht openstaande investeringskredieten 2020 voormalige gemeente Zederik

Pr.	Omschrijving	Raadsbesluit	Investering uitgaven begroot	Werkelijk t/m 2019 uitgaven activa	Werkelijk t/m 2019 ontvangsten activa	Restant uitgaven 31-12-activa	Correctie uitgaven 2019 activa	Gecorrigeerd restant 31-12-2019 activa	Aanpassing krediet 2020 activa	Werkelijk 2020 uitgaven activa	Werkelijk 2020 ontvangsten activa	Restant uitgaven 31-12-2020 activa	Afsluiten 2020
2	16. De Laak, Lexmond - fundering	RB 20-06-2016 / RB 09-07-2020 (1e berap)	170.000	126.258	0	43.742			10.000	45.607		8.135	ja
2	23: Wandelpad Parallelweg Meerkerk	RB 30-04-2018	90.000	73.629	0	16.371				1.349		15.022	Nee
5	17: Herinrichting openbare ruimte De Linde	RB 23-10-2017 / RB 19-11-2018	50.000	0	0	50.000						50.000	Nee
5	39:Beleidsagendaspeelruimtebeleid 2017-19	RB 29-05-2017	200.000	32.667	0	167.333						167.333	Nee
5	31 Herinrichting Openbare Ruimte De Schakel	RB 20-06-2016 / RB 13-06-2019	150.000	0	0	150.000				68.418		81.582	Nee
	Vitale dorpen Zederik		**660.000**	**232.554**	**0**	**427.446**	**0**	**0**	**10.000**	**115.374**	**0**	**322.072**	
	Complex uitbreiding bedrijventerrein fase IVa	RB 30-03-2016 / RB 12-12-2019	85.000	82.314	0	2.686				22.500		-19.814	Nee
	Killesteijnstraat Lexmond	B&W 20-02-2018 / RB 12-12-2019	30.000	21.423	0	8.577				26.156		-17.579	Nee
			115.000	**103.737**	**0**	**11.263**	**0**	**0**	**0**	**48.656**	**0**	**-37.393**	
4	Grondkosten Brede School Ameide	RB 25-04-2016 / 20-11-2017	315.000	291.793	0	23.207				0		23.207	ja
4	Bouw brede school Ameide	RB 25-04-2016 / 20-11-2017/ 23-04-2020	4.846.000	4.802.297	0	43.703			110.000	50.335		103.368	ja
4	Bouw-woonrijp maken Brede School Ameide	RB 25-04-2016 / 20-11-2017	260.500	298.493	0	-37.993				21.464		-59.457	ja
4	Bouwkosten peuterspeelzaal / BSO Ameide	RB 25-04-2016 / 20-11-2017	380.000	222.656	0	157.344				0		157.344	ja
6	Bouwkosten kinderdagverblijf Ameide	RB 25-04-2016 / 20-11-2017	340.000	513.531	0	-173.531				0		-173.531	ja
5	Bouwkosten bibliotheek Ameide	RB 25-04-2016 / 20-11-2017	170.000	224.349	0	-54.349				0		-54.349	ja
			6.311.500	**6.353.119**	**0**	**-41.619**	**0**	**0**	**110.000**	**71.799**	**0**	**-3.418**	
0	Vervanging noodstroomaggregaat	MJB 2018-2021	36.421	0	0	36.421	0	0	0	0	0	36.421	ja
			36.421	**0**	**0**	**36.421**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**36.421**	
												36.421	
2	Vervanging Case 845 XL-lader	MJB 2017-2020 / B&W 18-09-2018	75.000	28.333	0	46.667				4.875		41.792	Ja
2	GVVP jaarschijf 2018	MJB 2018-2021	60.000	38.914	0	21.086				17.800		3.286	Ja
2	Vervangen armaturen jaarschijf 2017	MJB 2017-2020	75.019	69.977	0	5.042				5.417		-375	Ja
2	Vervangen lichtmasten jaarschijf 2018	MJB 2017-2020	59.826	32.660	0	27.166				31.980		-4.814	Ja
2	Vervangen armaturen jaarschijf 2018	MJB 2017-2020	79.377	38.793	0	40.584				32.015		8.569	Nee
2	Vervanging wielstrooier Nido Stratos	MJB 2016-2019	37.500	0	0	37.500						37.500	Nee
2	Vervanging wielstrooier Nido Stratos-2	MJB 2016-2019	37.500	0	0	37.500						37.500	Nee
2	Herinrichting kom Lekdijk Lexmond	RB 24-09-2018	175.000	29.025	0	145.975				3.657		142.318	Nee
			599.222	**237.702**	**0**	**361.520**	**0**	**0**	**0**	**95.745**	**0**	**265.775**	
4	Aanpassing klimaatbeheer Brede School Lexmond	RB 25-04-2016/ RB 23-04-2020	102.850	57.164	0	45.686			-45.686			0	Ja
4	Voorbereidingskrediet Eben Haezerschool	RB 22-10-2018	350.000	138.484	0	211.516				104.592		106.924	Nee
			452.850	**195.648**	**0**	**257.202**	**0**	**0**	**-45.686**	**104.592**	**0**	**106.924**	

Pr.	Omschrijving	Raadsbesluit	Investering	Werkelijk	Werkelijk	Restant	Correctie	Gecorrigeerd	Aanpassing	Werkelijk	Werkelijk	Restant	Afsluiten
			uitgaven	t/m 2019	t/m 2019	uitgaven	uitgaven	restant	krediet	2020	2020	uitgaven	2020
			begroot	uitgaven	ontvangsten	31-12-2019	2019	31-12-2019	2020	uitgaven	ontvangsten	31-12-2020	
				activa	activa	activa	activa	activa	activa	activa	activa	activa	
5	Upgraden voorgevel De Linde	RB 29-05-2017 / 19-11-2018	153.000	15.208	0	137.792				8.857		128.936	Nee
5	Meubilair De Linde	RB 29-05-2017	75.000	60.667	0	14.333						14.333	Nee
5	Vernieuwbouw inrichting Dorpshuis De Schakel	RB 23-10-2017 / 13-06-2019	3.333.200	497.126	0	2.836.074				1.943.487	-74.727	967.314	Nee
5	Duurzaamheidsvoorziening Dorpshuis De Schakel	RB 23-10-2017	164.000	0	0	164.000						164.000	Nee
5	Bestek I Openbare Ruimte SV Meerkerk	RB 24-09-2018	713.091	0	0	713.091				0		713.091	Ja
5	Bestek II Sportvelden SV Meerkerk	RB 24-09-2018	3.636.909	3.898.894	-606.698	-261.985	-432.043	776.756		-143.535	25.692	894.599	Nee
5	Houtversnipperaar TS400	MJB 2017-2020 / RB 09-07-2020 (1e berap)	25.572	0	0	25.572			-3.194	22.378		0	ja
			8.100.772	**4.471.896**	**-606.698**	**3.628.876**	**-432.043**	**776.756**	**-3.194**	**1.831.186**	**-49.035**	**2.882.272**	
7	Maatregelen kwaliteitsspoor volgens GRP	MJB 2016-2019	56.155	29.922	0	26.233				1.000		25.233	Nee
7	Graven extra oppvlaktewater AM Stedelijk Waterplan	2011-2012	67.500	27.969	0	39.531				200		39.331	Nee
7	Graven 0,9ha extra oppervlaktewater AMD	MJB 2016-2019	67.500	32.040	0	35.460						35.460	Nee
7	Digitaliseren overstortmeters	Begroting 2012	60.000	10.276	0	49.724						49.724	ja
7	Renovatie gemalen incl. telemetrie 2016	MJB 2016-2019	150.000	88.578	0	61.422				63.896		-2.474	ja
7	Renovatie gemalen telemetrieschijf 2017	MJB 2017-2020	150.000	0	0	150.000				147.749		2.251	ja
7	Renovatie gemalen incl. aanbrengen telemetrie	MJB 2017-2020	150.000	141.653	0	8.347				8.347		0	ja
7	Vervanging riolering Bastion Bosstraat 2018	MJB 2017-2020	420.000	239.879	0	180.121				172.063		8.059	ja
7	Vervanging beschoeiing 2018	MJB 2017-2020	75.000	59.459	0	15.541				28.066		-12.525	ja
7	Bouw aula Ameide 2018	1e BERAP 2018	52.000	56.581	0	-4.581						-4.581	ja
7	Vervangen vrijvervalriolering Franse/Nieuwe/Put 2017	MJB 2017-2020	320.000	4.356	0	315.644						315.644	ja
			1.568.155	**690.713**	**0**	**877.442**	**0**	**0**	**0**	**421.320**	**0**	**456.123**	
	TOTAAL		**17.843.920**	**12.285.369**	**-606.698**	**5.558.551**	**-432.043**	**776.756**	**71.120**	**2.688.670**	**-49.035**	**4.028.775**	

SISA Verantwoording

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 5 februari 2021

FIN	**B1**	**Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek** Gemeenten	Aantal gedupeerden (met overlegbare bevestigingsbrief van Belastingdienst/Toeslagen *Aard controle R* *Indicator: B1/01*	Besteding (jaar T) van onderdelen a, b en d. (artikel 3) *Aard controle R* *Indicator: B1/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdelen a, b en d (artikel 3) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B1/03*	Besteding (jaar T) van onderdeel c (artikel 3) *Aard controle R* *Indicator: B1/04*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdeel c (artikel 3) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B1/05*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B1/06*
			0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
BZK	**C1**	**Regeling specifieke uitkering Reductie Energiegebruik** Gemeenten	Totaal ontvangen bedrag beschikking *Aard controle R* *Indicator: C1/01*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/02*				
			€ 297.190	Nee				
			Projectnaam/nummer per project *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/03*	Besteding (jaar T) per project *Aard controle R* *Indicator: C1/04*	Bestedingen (jaar T) komen overeen met ingediende projectplan (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/05*	Besteding (jaar T) aan afwijkingen. Alleen invullen bij akkoord ministerie. *Aard controle R* *Indicator: C1/06*		
			1 Persoonlijk advies en ontzorging met wooncoaches van Het Nieuwe Wonen	€ 0	Nee			
			2 aanbieden van kleine energiebesparende maatregelen via vouchers	€ 147.288	Ja			
			3 ambulante publieksactiviteiten gericht op energiebesparing	€ 8.103	Nee			
			4 vijf collectieve inkoopacties van isolatie en zonnepanelen	€ 23.909	Ja			
			5 organiseren van Straatklimaat party's in samenwerking met Het Nieuwe Wonen	€ 0	Nee			
			Kopie projectnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/07*	Cumulatieve totale bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/08*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/09*	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/10*		
			1 Persoonlijk advies en ontzorging met wooncoaches van Het Nieuwe Wonen	€ 0	door corona beperkt in uitvoering. Bezien wordt of het nog mogelijk is om in 2021 acties uit te voeren	Nee		
			2 aanbieden van kleine energiebesparende maatregelen via vouchers	€ 147.288	Bestedingen en planning komen overeen met projectplan. Voor de optie tot verlengen van RRE gingen we uit van 4 kwartalen (Q2 2020, Q3 2020, Q4 2020 en Q1 2021). Verantwoording Q1 2021 volgt	Nee		
			3 ambulante publieksactiviteiten gericht op energiebesparing	€ 8.103	Door corona beperkt in uitvoering. Bezien wordt of het nog mogelijk is om in 2021 acties uit te voeren	Nee		
			4 vijf collectieve inkoopacties van isolatie en zonnepanelen	€ 23.909		Ja		
			5 organiseren van Straatklimaat party's in samenwerking met Het Nieuwe Wonen	€ 0	door corona beperkt in uitvoering. Bezien wordt of het nog mogelijk is om in 2021 acties uit te voeren	Nee		
OCW	**D8**	**Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)** Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/01*	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/02*	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/03*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D8/04*		
			€ 679.214	€ 439.586	€ 56.218	€ 578.370		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/05*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/06*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/07*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/08*		
			1 061961 Gemeente Vijfheerenlanden	€ 0		€ 0		

IenW	**E3**	**Subsidieregeling sanering verkeerslawaai** **Subsidieregeling sanering verkeerslawaai** Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)	Hieronder per regel één beschikkingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/01*	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: E3/02*	Overige bestedingen (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E3/03*	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt *Aard controle R* *Indicator: E3/04*	Correctie over besteding (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E3/05*	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: E3/06*
			1 IenW/BSK-2020/240901	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/07*	Cumulatieve bestedingen ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/08*	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/09*	Cumulatieve Kosten ProRail (t/m jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/10*	Correctie over besteding kosten ProRail (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E3/11*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/12*
			1 IenW/BSK-2020/240901	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
IenW	**E20**	**Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021** Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E20/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/02*	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E20/03*	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/04*		
			€ 15.350	€ 15.350	€ 0	Ja		
			Naam/nummer per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/05*	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/06*	De hoeveelheid van de op te leveren en de opgeleverde verkeersveiligheidsmaatregelen per type maatregel (m1, m2, aantallen) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/07*	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/08*		
			1 IENW/BSK-2020/233082	Ja	2			
IenW	**E27B**	**Brede doeluitkering verkeer en vervoer (SiSa tussen medeoverheden)** **Provinciale beschikking en/of verordening** Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	Hieronder per regel één beschikkingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/01*	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen *Aard controle R* *Indicator: E27B/02*	Overige bestedingen (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E27B/03*	**Correctie** ten opzichte van tot (jaar T) verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen *Aard controle R* *Indicator: E27B/04*	**Correctie** ten opzichte van tot (jaar T) verantwoorde overige bestedingen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen *Aard controle R* *Indicator: E27B/05*	
			1 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/06*	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/07*	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/08*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/09*	Eindverantwoording (Ja/Nee) Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor de komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoorden *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/10*	
			1 0	€ 0	€ 0	Geen E27B regeling van toepassing. Dit is gemeld bij Ministerie.	Ja	
SZW	**G2**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2020** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/01*	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/02*	Besteding (jaar T) **IOAW** Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/03*	Baten (jaar T) **IOAW** (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/04*	Besteding (jaar T) **IOAZ** Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/05*	Baten (jaar T) **IOAZ** (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/06*
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Besteding (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/07*	Baten (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/08*	Baten (jaar T) **WWIK** (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (**WWIK**) *Aard controle R* *Indicator: G2/09*	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/10*	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/11*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2/12*
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee

SZW	G2A	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_totaal 2019** Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2A/01*	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/02*	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/03*	Besteding (jaar T-1) **IOAW** Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/04*	Baten (jaar T-1) **IOAW** (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/05*	Besteding (jaar T-1) **IOAZ** Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/06*
		1 061961 Gemeente Vijfheerenlanden	€ 8.938.105	€ 219.937	€ 711.124	€ 13.771	€ 82.162
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2A/07*	Baten (jaar T-1) **IOAZ** (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/08*	Besteding (jaar T-1) **Bbz 2004** levensonderhoud beginnende zelfstandigen Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/09*	Baten (jaar T-1) **Bbz 2004** levensonderhoud beginnende zelfstandigen Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/10*	Baten (jaar T-1) **WWIK** (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (**WWIK**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/11*	Besteding (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/12*
		1 061961 Gemeente Vijfheerenlanden	€ 0	€ 77.187	€ 183	€ 0	€ 359.451
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2A/13*	Baten (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/14*				
		1 061961 Gemeente Vijfheerenlanden	€ 0				
SZW	G3	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2020** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking *Aard controle R* *Indicator: G3/01*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicator: G3/02*	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicator: G3/03*	Besteding (jaar T) Bob *Aard controle R* *Indicator: G3/04*	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicator: G3/05*	Besteding (jaar T) uitvoerings- en onderzoekskosten artikel 56, eerste en tweede lid, Bbz 2004 (exclusief Bob) *Aard controle R* *Indicator: G3/06*
		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3/07*					
		Nee					
SZW	G3A	**Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_totaal 2019** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G3B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G3)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3A/01*	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/02*	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/03*	Baten (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/04*	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/05*	Besteding (jaar T-1) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/06*
		1 061961 Gemeente Vijfheerenlanden	€ 19.963	€ 17.300	€ 6.762	€ 5.183	€ 24.651
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3A/07*	Besteding (jaar T-1) Bob Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/08*	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/09*	Besteding (jaar T-1) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/10*		
		1 061961 Gemeente Vijfheerenlanden	€ 0	€ 0	€ 0		
SZW	G4	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _gemeentedeel 2020** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/01*	Besteding (jaar T) levensonderhoud *Aard controle R* *Indicator: G4/02*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking *Aard controle R* *Indicator: G4/03*	Baten (jaar T) levensonderhoud *Aard controle R* *Indicator: G4/04*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) *Aard controle R* *Indicator: G4/05*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) *Aard controle R* *Indicator: G4/06*
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/07*	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G4/08*	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G4/09*	Totaal bedrag vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020) *Aard controle R* *Indicator: G4/10*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/11*	
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	€ 0	Nee	
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0		Nee	
		3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	0	0		Nee	
		Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/12*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/13*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing *Aard controle R* *Indicator: G4/14*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig *Aard controle R* *Indicator: G4/15*	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/16*	
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
		3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	

VWS	H4	**Regeling specifieke uitkering stimulering sport** Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Aard controle R.* *Indicator: H4/01*	Overig (jaar T) ten opzichte van ontvangen Rijksbijdrage - automatisch ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/02*				
			€ 1.733.015	€ 622.122				

	Projectnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/03*	Totale aanvraag per project (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: H4/04*	Verrekening (jaar T) Onroerende zaken (sportaccommodaties) per project ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: H4/05*	Verrekening (jaar T) Roerende zaken sportbeoefening en sportstimulering per project ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: H4/06*	Verrekening (jaar T) overige kosten per project ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: H4/07*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/08*
1	Aanleg sportvelden Meerkerk	€ 25.435	€ 25.435	€ 0	€ 0	
2	Aanleg Glaspark 2de fase	€ 702.048	€ 702.048	€ 0	€ 0	
3	Leerdam Sport 55	€ 79.951	€ 79.951	€ 0	€ 0	
4	Verv toplaag kunstgras Blankenstein	€ 90.157	€ 90.157	€ 0	€ 0	
5	Aanleg toplaag gras Blankenstein	€ 12.309	€ 12.309	€ 0	€ 0	
6	Vervanging dak Copper	€ 459	€ 459	€ 0	€ 0	
7	Zaalinventaris Helsdingen 2020	€ 12.303	€ 0	€ 12.303	€ 0	
8	Helsdingen 2020	€ 149	€ 0	€ 149	€ 0	
9	Combinatiefunctionarissen	€ 39.333	€ 0	€ 39.333	€ 0	
10	Inhuur Helsdingen 2020	€ 14.932	€ 0	€ 14.932	€ 0	
11	Overzicht Buitensp. alg. Begr.2020	€ 4.117	€ 0	€ 4.117	€ 0	
12	Expl. begroting Helsdingen 2020	€ 96.240	€ 0	€ 96.240	€ 0	
13	Exploitatie sportpark Blankensteijn	€ 6.223	€ 0	€ 6.223	€ 0	
14	Exploitatie sportpark Everstein	€ 4.258	€ 0	€ 4.258	€ 0	
15	Expl. Brede School de Prenter	€ 2.616	€ 0	€ 2.616	€ 0	
16	Binnensport Algemeen	€ 20.363	€ 0	€ 20.363	€ 0	

	Kopie projectnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/09*	Totale besteding (jaar T) per project ten lasten van Rijksmiddelen (automatische berekening) *Aard controle R* *Indicator: H4/10*	Percentage besteed (jaar T) per project ten opzichte van aanvraag ten laste van Rijksmiddelen (automatische berekening) *Aard controle R* *Indicator: H4/11*
1	Aanleg sportvelden Meerkerk	€ 25.435	1%
2	Aanleg Glaspark 2de fase	€ 702.048	41%
3	Leerdam Sport 55	€ 79.951	5%
4	Verv toplaag kunstgras Blankenstein	€ 90.157	5%
5	Aanleg toplaag gras Blankenstein	€ 12.309	1%
6	Vervanging dak Copper	€ 459	0%
7	Zaalinventaris Helsdingen 2020	€ 12.303	1%
8	Helsdingen 2020	€ 149	0%
9	Combinatiefunctionarissen	€ 39.333	2%
10	Inhuur Helsdingen 2020	€ 14.932	1%
11	Overzicht Buitensp. alg. Begr.2020	€ 4.117	0%
12	Expl. begroting Helsdingen 2020	€ 96.240	6%
13	Exploitatie sportpark Blankensteijn	€ 6.223	0%
14	Exploitatie sportpark Everstein	€ 4.258	0%
15	Expl. Brede School de Prenter	€ 2.616	0%
16	Binnensport Algemeen	€ 20.363	1%

VWS	H8	**Regeling Sportakkoord**	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/01*	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/02*	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/03*	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/05*
			€ 0	€ 20.000	€ 0	€ 20.000	Ja

Lijst van afkortingen

Afkorting:	Staat voor:
Avres	Regionale Sociale Dienst
APV	Algemene plaatselijke verordening
AV of A&V (Regio)	Regio Alblasserwaard-Vijfheerenlanden
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
BGT	Basisregistratie Grootschalige Topografie
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOA	Bijzonder Opsporings Ambtenaar
BRP	BasisRegistratie Personen
BTW	Belasting over de Toegevoegde Waarde
EMU	Economische en Monetaire Unie
Fido	Wet Financiering Decentrale Overheden
fte	Fulltime-equivalent
GBA	Gemeentelijke Basis Administratie voor persoonsgegevens
Gevudo	Gemeenschappelijke vuilverbranding Dordrecht
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
Grex	Grondexploitatie
GRP	Gemeentelijk Riolerings Plan
HH	Hulp bij het Huishouden
(wet) HOF	Houdbare OverheidsFinanciën
HRM-beleid	Human Resources (personeelsbeleid)
HVC	Huisvuilcentrale
IBMN	Inkoop Bureau Midden Nederland
ICT	Informatie- en Communicatie Technologie
IHP(-O)	Integraal Huisvestings Plan (Onderwijs)
IPO	Inter Provinciaal Overleg
KCC	Klant Contact Centrum
KOR	Kwaliteitsplan Openbare Ruimte
LOV	Leerdamse Ondernemers Vereniging
MD	Management Development
MJB	Meerjarenbegroting
MLL	Merwede-Lingelijn
MT	Management Team
MTO	Medewerker Tevredenheids Onderzoek
n.t.b.	Nader te bepalen
n.v.t.	Niet van toepassing
OAB	Onderwijs Achterstanden Beleid
ozb	Onroerende zaakbelasting
P&C	Planning en Control
PGB	PersoonsGebonden Budget
PM	Pro Memorie
PPS	Publiek Private Samenwerking
ROM-S	Regionale Ontwikkelings Maatschappij Schelluinen West
SiSa	Single information Single Audit
VAR	Verklaring arbeidsrelatie
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VROM	Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
VVE	Vroege- en Voorschoolse Educatie
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht

Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WOZ	Waardering Onroerende Zaken
Wro	Wet ruimtelijke ordening
WSW	Wet Sociale Werkvoorziening
WVR	Wet Veiligheidsregio
WWB	Wet Werk en Bijstand
ZIN	Zorg In Natura